

ဦးစိုးရှိန် (မောင်စိုးထိုက်-သုံးဆယ်)၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်း

ပဲခူးတိုင်း၊ သာယာဝတီမြို့နယ်၊ သုံးဆယ်မြို့၏၊ တောင်ပန်းဆွေရွာတွင် အဖ ဦးထွန်း
အမိဒေါ်ကုန်းရီတို့မှ ၁၃၁၂ ခု၊ နယုန်လဆန်း ၁ ရက်နေ့တွင် ဖွားမြင်ပြီး မွေးချင်း
(၅)ယောက် အနက် အငယ်ဆုံးဖြစ်ပါသည်။

တတိယအကြိမ်နှင့်စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်တွင် မရမ်းကုန်းမြို့နယ်
ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်၊ စာပေလုပ်သားအလုပ်အမှုဆောင်၊ စာကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင် တာဝန်၊ မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်
စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့၊ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်၊ ကဏ္ဍာငွေရှာဖွေရေးလုပ်ငန်းကော်မတီ အတွင်းရေးမှူး၊ ဒဂုံမြို့သစ်တောင်ပိုင်းစာပေနှင့်
စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းခရိုင် ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း အလုပ်အမှုဆောင်
တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး တတိယအကြိမ် စာပေညီလာခံမှ ဗဟိုအမှုဆောင်ကော်မတီဝင်အဖြစ် ရွေးချယ်တာဝန်
ပေးအပ်ခြင်း ခံခဲ့ရပါသည်။

ဘုရား၊ ကျောင်း၊ ကန်၊ သိမ်၊ ဇရပ်အလှူများနှင့် ရဟန်း (၂၀)ပါး၊ ရှင် (၂၄၅)ပါး၊ သီလရှင်(၇၈)ပါး တို့အား
သာသနာ့ဘောင်သို့ သွတ်သွင်းပေးခြင်း၊ သွေး (၇၃)ကြိမ်လှူဒါန်းခြင်း၊ နှင်းပါးသောနာရေး များအား ပံ့ပိုးသဖြူလှပေးခြင်း
ပါနုမြူနေသူဖြစ်သည်။

ကလေးပန်းချီဆွဲ ပညာသင်ဆု၊ စာစီစာကုံး (၆)ဆု၊ စေတီ/ရွှေဆောင်၊ လမ်းစဉ်လှူငယ်၊ တေးသီချင်း(၃)ဆု၊
အတာသင်္ကြန်ပေးသန့်ဆွဲ (၁၉၈၀-၈၅) (၁၀၀)ဆု၊ အလုပ်သမား အစည်းအရုံး ကေးသီချင်း (၈) ဆု၊ ကျောင်း
ကျန်းမာရေးဆု၊ ကျန်းမာရေးပြောနှင့် စကားရည်လှူဆု (၆)ဆု၊ (၂၁-၅-၈၈) ရက်နေ့တွင် ဆရာမြတ်ထံ
ဆရာသိပ္ပံမူတည် ရာမညတိုက်ခိုင်း ပြောပါရစေ ဆရာမကြီး ဒေါ်နီကြီး၊ မောင်ညွန့်လွင် တို့နှင့်အတူ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်
စာပေလုပ်သားအဖွဲ့မှ ချီးမြှင့်သည့် "စာပေဂုဏ်ပြုဆု" စာပေ ဗဟိုမှ ချီးမြှင့်သည့် စာပေစွမ်းဆောင်ရည်ဆု အပါအဝင်
(၁၂၈)ဆုအပြင် ကောက်ပါဆုများ ထပ်မံရရှိခဲ့ပါသည်။

- (၁၉၈၅) ခုနှစ်၊ (၁၉၈၄) ခုနှစ်အတွက် စာပေဗိမာန်စာမူဆုဖြင့်ပွဲ 'စာပေဝေသာန'
- ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ (၅၄) နှစ်မြောက် တစ်မတော်နေ့ ဝတ္ထုရှည် ပထမဆု
- ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် (၅၅) နှစ်မြောက် တစ်မတော်နေ့ ဝတ္ထုရှည် ဒုတိယဆု
- ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် (၅၅) နှစ်မြောက် တစ်မတော်နေ့ ဆောင်းပါးအထူးဆု
- ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် လွတ်လပ်ရေးနေ့ လူမှုထူးချွန်ဆု
- ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် (၁၉၉၉) ခုနှစ်အတွက် စာပေဗိမာန်စာမူဆုဖြင့်ပွဲ 'ကလေးစာပေ'ဆု
- ၂၀၀၁ ခုနှစ် (၅၆) နှစ်မြောက် တစ်မတော်နေ့ ဝတ္ထုတို ဒုတိယဆု
- ၂၀၀၁ ခုနှစ် (၅၆) နှစ်မြောက် တစ်မတော်နေ့ ဆောင်းပါးအထူးဆု
- ၂၀၀၁ ခုနှစ် ယဉ်စည်းကမ်း၊ လမ်းစည်းကမ်း၊ ဝတ္ထုတိုဆု
- ၂၀၀၂ ခုနှစ် (၅၇) နှစ်မြောက် တစ်မတော်နေ့ ဝတ္ထုတို တတိယဆု
- ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ စာပေစွမ်းဆောင်ရည်ဆု
- (၁၉၇၁ မှ ၁၉၇၈)နှစ်အတွင်း လေးလံသော အထည်အလိပ်ဝန်းတို့တွင် နိုင်ငံတော်စီမံကိန်း ဆောင်ရွက်သည့်
ယခုအခါ ပြည်သူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုမှ ဆက်လက်ရေးသားနေပါသည်။

အမေ့သားထိုက်စာပေ

၁၇၇/လှော်ကားလမ်းမကြီး(၅၄)ရပ်ကွက်၊ ဒဂုံမြို့သစ်တောင်ပိုင်းမြို့နယ်မှန်း ၈၁-၅၉၀၁၂၃၊ ၀၉ ၅၀၀ ၅၁၆၂

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်

ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီး

သမိုင်း

သဘာဝနှင့် မြန်မာ့ပိသုတာလက်ရာများ

ကျိုက်ထီးရိုးစိုးကျင်ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ် ကြည်ညိုဖွယ်ရာများနှင့် ဒေသန္တရဗဟုသုတများ။

မြန်မာ့မြို့ကြီးမြို့ငယ်ကြီးချောင်းများ၊ ဇာတိတော်ရာများ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ဆရာတော်များအား၊ ဓမ္မစိန် ဗူးတွဲဖော်ပြထားပါသည်။

ပြုစုသူ

စာပေဆုနှင့် လူမှုထူးချွန်ဆုရ

ဦးစိုးရှိန် (မောင်စိုးထိုက်-သုံးဆယ်)

ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီး

မောင်စိုးထိုက်(သုံးဆယ်)

“ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး”

ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

“ပြည်သူ့သဘောထား”

ပြည်ပအားကို ပုဆိန်နီနီး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ၊
နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော် တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ၊
နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ၊
ပြည်တွင်းပြည်ပ အချက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပေါ်ပေါက်ရေးသည် ပြည်ထောင်စုသားအားလုံး၏ ပဓာနကျသော တာဝန်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊
အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊
နိုင်ငံသားတို့ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်ဖြစ်ပေါ်လာရေး၊
မြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ်တည်ဆောက်ရေး။

စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး၊
စေ့ကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး၊
ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး၊
နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင် ရှိရေး။

လူမှုရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ မြင့်မားရေး၊
အမျိုးဂုဏ် ဓာတ်ဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး၊
မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး၊
တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာစာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၄၃၇/၂၀၀၂ (၈)
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၄၉၃/၂၀၀၂ (၉)

အုပ်စု (၁၀၀၀)
ပထမအကြိမ်

၂၀၀၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ

ထုတ်ဝေသူ

ပုံနှိပ်သူ

အတွင်းဓာတ်ပုံ
မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း
မျက်နှာဖုံးပန်းချီ
တန်ဖိုး
တစ်ဦးတည်းကိုယ်စားလှယ်
မူပိုင်

ကင်ပွန်းစခန်းဖြန့်ချိရေး

ကွန်ပျူတာ

- ဦးစိုးရှိန် (မောင်စိုးထိုက်-သုံးဆယ်)
အမေ့သားထိုက်စာပေ၊ မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၈၀၂)
၃၇၇/လှော်ကားလမ်း၊ (၅၄)ရပ်ကွက်၊
ဒဂုံမြို့သစ်တောင်ပိုင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ဒေါ်စိန်နွဲ့ (၀၂၇၅၅) ရွှေပြည်စုံအော့ဖ်ဆက်
၃၄/၃၈၊ ၁၅၇ လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကုန်။
- မောင်မောင်မြတ်ဟန် (ကျိုက်ထို)
- ၂၁ ခနည်အကမပ
- ထွန်းကျော်
- ၁၀၀၀ ကျပ်
- ဦးဉာဏ်ဦး၊ မာလာလမ်း၊ ကျိုက်ထိုမြို့။
- ဦးစိုးရှိန် (မောင်စိုးထိုက်-သုံးဆယ်)
အမေ့သားထိုက်စာပေ၊
၃၇၇/လှော်ကားလမ်း၊ (၅၄)ရပ်ကွက်၊
ဒဂုံမြို့သစ်တောင်ပိုင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ကိုကျော်လွင် (ကိုနီ)
ဝင်းလွင်ဦး၊ အလှကုန်ဆိုင်ပင်ရင်း။
ဘုရားကား၊ ဘုရားရပ်ထု၊ တောအလှကုန်
လက္ခားရောင်းဝယ်ရေး၊ ကင်ပွန်းစခန်း။
- အမေ့သား

နမောတဿ ဘဂဝတော ဘရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

**ကမ္ဘာ့အံ့ဉ်စွယ်စာရင်းဝင်
သံဃော်မှန် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်
သဘာဝနှင့် ဖြန့်ဟုမိသုတာလက်ရာများ**

**ဖြန့်ဖြန့်တန်ဖိုးဖြိုးကုန်းများ စော်စော်ကုန်းများ
ပြည်ညီလွယ်ထကုဝတီများအား ဓမ္မဝါဒ ဓမ္မတော်ပြောဆိုသည်**

**မြစုသူ
စာပေဆုနှင့်လူမှုထူးချွန်ဆုရ
ဦးစိုးရှိန် (မောင်စိုးထိုက်-- သုံးဆယ်)**

ဂါရုတရားရှေ့ထား၍

ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ရတနာသုံးပါးနှင့်တကွ တရားသူ
 ငယ်ရွယ်စဉ်၌ ကွယ်လွန်သွားသော ဖခင် (ဦးထွန်း)၊
 (၂၇-၄-၈၇) နေ့အထိ၊ ကျွေးပေပေ၊ မွေးပေပေဖြစ်သော
 ကွယ်လွန်သူ မိခင် (အေးအုန်းရီ) နှင့် သင်ဆရာ၊ မြင်ဆရာ၊
 ကြားဆရာ အပေါင်းတို့အားလည်းကောင်း၊
 ဤကျမ်းငယ်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက်
 လေ့လာဖတ်ရှုခွင့်ရအောင် ပြုစုထားခဲ့ကြသော
 ကျမ်းဆရာအပေါင်းတို့အားလည်းကောင်း၊ ဘုရားသမိုင်းစုံ
 ပြုစုခဲ့ကြသော ကျမ်းဆရာတို့အားလည်းကောင်း၊
 လက်ဆယ်ပြာ ယုတ်မိုး၍ ရှိမိုးဦးတင်
 ကန်တော့အပ်ပါသည်။

အောင်စိုးထိုက် (သုံးဆယ်)

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

မာတိကာ

အခြေခံအရာ

စာမျက်နှာ

ဇီဝရတနာ	၂
ဦးပညာသာမိ(မာဂဓိသာစည်)၏ ဥယျောဇဉ်	၄
ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် (ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်(ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်) သာသနာရေး ဆိုင်ရာ လျှောက်ထားချက်ပါ ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်သမိုင်းအကျဉ်း)	၆
သဘာဝနှင့်မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ မှတ်တမ်းဓာတ်ပုံ ထီးတော်များသမိုင်း	၁၂
ကျိုက်ထီးမြို့ပေါ်ရှိ ဘုရားကျောင်းကန်စေတီပုထိုးများ	၂၀
မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းအတွဲ(၂)တွင်ပါရှိသည့် ကျိုက်ထီးရိုးသမိုင်း	၉၄
ဓာတ်ပေါင်းစု / ကျိုက်ပေါ်လော / သွန်းဘုရား	၉၈
ကင်ပွန်းစခန်း စရိတ်လှမ်းစို့	၁၁၁
ကျိုက်ကူသိယို (ခေါ်) ကျိုက်ထီးရိုးရင်ပြင်တော်နှင့် ကျိုက်ထီးရိုးပတ်ဝန်းကျင်	၁၃၀
စေတီတော်သမိုင်း	၁၃၂
ကောင်းမှုဒါန ပြုကြအထိုထို	၁၄၄
ခရီးတစ်ခွင် လေ့လာချင်သော်	၁၄၉
သေက္ခတောင်ဆရာတော် ထေရုပ္ပတ္တိ	၁၅၆
ရာမညသာသနာ့မိန့်	၁၆၂
ကြည်ညိုဖွယ်မြန်မာပြည်တန်ခိုးကြီးဘုရားပုံတော်များ	(အချပ်စီ)
စက်တော်ရာ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း(အတွဲ-၃)	၁၆၅
တောင်ဖိလာဆရာတော် (သို့) တိရိယပဗ္ဗတထေရအပဒိန်	၁၇၅
ပိုင်ပေါင်း(၂၀၀၀) ဘုရားစုံလုံးခရီးစဉ်	၂၀၃

တက္ကသိုလ်စာရင်းဆင်ဆင်တော်ရင် တျိုက်ထီးရိုးဝေတံတော်

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့၏ ပိဋကတိုက်မှ
အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ
ဦးပညာသာမိ (မာဂဓိ-သာစည်) ၏ ဥပယျာဇဉ်

ဘုရားဖူးအကျိုး

သုတံ ဗာတ္ထိ သတံ ဓာသသာ၊

သတံ ဓာသတရီ ရထာ။

သတံ တညာ သဟသသာနိ၊

ဘာမုတ္တ ဗဏိတုဏ္ဏလာ၊

ဧကဿ ဝဒေတိဟာရဿ၊

တလံ နုတ္တတိ သောဠသိ။

(သံယုတ်ပါဠိနှင့် စုဠဝါဠိတို့ ဝါထာ)

ဆင်အသိန်း၊ ပြင်အသိန်း၊ ရထားအသိန်း၊ ကညာသတို့သမီးအသိန်း၊ ခြံရံ၍
တည်သော မင်းစည်းစိမ်သည် ဘုရားဖူးရန်သွားသောသူ၏ ခြေတစ်လှမ်း၌
ဖြစ်ပေါ်သော ကုသိုလ်စိတ်ကို ၁၆ ပုံ ပုံ၍ ၁ ပုံမျှကိုပင် မပီ (၁ ပုံလောက်ပင်
အစိုးမထိုက်)

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ကိုးကွယ်ကြည်ညိုကြသော ဤပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံတွင် တိုင်ရင်းသားများအနေဖြင့် အခွင့်သာလျှင် သာသလုံ မြို့ရွာအနက်
လှည့်လည်၍ ဘုရားစုံဖူးပြော်လေ့ ရှိကြ၏။

ယင်းစဉ်ဘုရားစုံဖူးပြော်သူများ အသီးသီးရှိကြသည်အနက် -

၁။ အတော်တောင်း၍ စူးမြော်ခြင်း၊

၂။ ဝါသနာပါ၍ စူးမြော်ခြင်း။

တက္ကသိုလ်ဖွယ်စာရင်းဆင်ဆင်တော်ရင် တန့်တဲထီးနိုးစေတီတော် ၅

၃။ ကုသိုလ်ရလို၍ စူးမြော်ခြင်း။

၄။ သုတေသနပြုလို၍ စူးမြော်ခြင်း။

လေးမျိုးလေးစားရှိရာ မောင်စိုးထိုက် (သုံးဆယ်) ခေါ် ဦးစိုးရှိသည် လေးမျိုးစလုံးတွင် အကျုံးဝင်သော ဘုရားဖူးတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း သူပြုစုထားသော ဤမှတ်တမ်းစာအုပ်က သက်သေခံလျက်ရှိပါသည်။

မြန်မာပြည်အနှံ့ ဘုရားဖူးရောက်ခဲ့ရာ၌ ရောက်ကာမတ္တ၊ မြင်ကာမတ္တ၊ တွေ့ကာမတ္တ ပြီးပြီးပျောက်ပျောက် သဘောမျိုးမထားဘဲ သမိုင်းအသိ၊ သမိုင်းအမြင်၊ သမိုင်းအတွေးဖြင့် စုံစုံစေ့စေ့ မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်းမှာ ထူးခြားသောဘုရားဖူးထဲမှ တာဝန်ကျသော စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဟု ဆိုရပါမည်။

ဤဘုရားဖူးမှတ်တမ်းကိုတင်ပြရာ၌ ရိုးအိမ်သွားစေရန် (ပျင်းရိမသွားစေရန်) ဘုရားဟောကျမ်းဂန်မှ အဆိုအမိန့်များ၊ ရာဇဝင်သမိုင်းလာဖြစ်ရပ်များ၊ မြန်မာ့ဇာတ်သဘင်မှ စင်တင်ပြသော ဇာတ်လမ်းများ၊ ပုံဝတ္ထုများနှင့် နိတိများကို ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ အခန်းများ၌ ထည့်သွင်းပေးထားသည်မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။

အဆွေစာရသူ ဤစာအုပ်ကို သေသေချာချာဖတ်ပြီး မြန်မာပြည်အနှံ့ လှည့်လည်၍ ဘုရားဖူးကြည့်စမ်းပါ။ မောင်စိုးထိုက်၏ စိတ်စေတနာ မည်မျှကြီးမားကြောင်း ပေါ်လွင်လာပါလိမ့်မည်။

ဘုရားဖူးသွားသည့်အတွက် သင့်အဖို့ ရရှိနိုင်သော အကျိုးတရားများကို စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး လွမ်းစေတီမှ အောက်ပါစာပိုဒ်ကလေးဖြင့် ဓမ္မလက်ဆောင် သလိုက်ရပါသည်။

- တုရားသို့မှန်၊ ခြေတစ်လှမ်း၊
- သိန်းသန်းမကထိုက်။
- စူးသူလူသူ၊ စားစေသူ၊
- နတ်လူတုံသို့ဆိုက်။

စာဂဓိ၊ သာမံညည်

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဆင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင်

ဆံတော်ရှင်ထီးတော်သစ်နှင့် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီးသည် လွန်စွာထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်ရာဖြစ်၍ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သည့် ရသေ့ဦးခေါင်သဏ္ဌာန် ကျောက်တုံးကြီးမှာ ရှေးမူမပျက် အနေအထားမပျက် တည်ရှိနေပြီး ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုး စေတီတော် ဌာပနာတော်သွင်း၊ ရွှေထီးတော်တင်နှင့် ဗုဒ္ဓဘိသေကအနေကမ္မာတင် မင်္ဂလာ အခမ်းအနားအား ပြန်မာသက္ကရာဇ် (၁၃၆၂) ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆုတ် (၁၁) ရက်၊ (၁၉-၃-၂၀၀၁) နေ့ နံနက်က ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး (၁) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့် တက်ရောက်ကြည်ညို၍ ဌာပနာတော် ပစ္စည်းများကို သွင်းလှူပူဇော်ပြီး ရွှေထီးတော်ဘုံအဆင့်ဆင့်၊ ငှက်မြတ်နားတော်၊ စိန်ဖူးတော်တို့ကို တင်လှူပူဇော်ပေးခဲ့ပါသည်။

အဆိုပါထီးတော်သစ်တင်လှူပွဲသို့စာရေးသူသည် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ဦးအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့ဖူးမြော်ပါဝင်လိုစိတ် ပြင်းပြခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ရန်ကုန်မြို့၊ ဒဂုံမြို့သစ် တောင်ပိုင်းတွင် တည်ရှိသည့် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်ကိုယ်တိုင် (၁၁-၃-၂၀၀၁) နေ့၌ ထီးတော်သစ်တင်လှူခဲ့သော အောင်မောဓိစေတီတော်ကြီးသမိုင်း ပြုစုရေးဥက္ကဋ္ဌတာဝန်နှင့် နိုင်ငံတာဝန်များ ထမ်းဆောင်နေရသဖြင့် အဆိုပါ နေ့ရက်တွင် ပါဝင်ကုသိုလ်ယူ ဖူးမြော် ခွင့် မရခဲ့ပေ။ သို့သော် ထီးတော်တင်ပွဲ နေ့တွင် ကြွရောက်လာသော ပရိသတ်အတွက် ကာလတန်ဖိုးငွေကျပ် ၄၀၀၀၀၀ တန်ဖိုးရှိ ကျိုက်ထီးရိုးသမိုင်းစာအုပ် ၁၀၀၀ တိတိ ပို့လှူဒါနခံခဲ့ပါသည်။

တက္ကသိုလ်စာရင်းဆင် ဆံတော်ရှင် တို့ထံသို့စေတီတော်

စေတီတော်ကြီးအား ထီးတော်သစ်တင်လှူခြင်းသာမက ရင်ပြင်တော်မှအစ သာသနိကအဆောက်အဦးများပါ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ပြုပြင်နေသည့် တိဗ္ဗိ သတင်းများကို ကြည့်ရှုပြီး မရောက်ရောက်အောင် သွားရောက်ဖူးမြော်ရန် ရည်မှန်း ထားချက်အရ စာရေးသူနှင့်အဖွဲ့သည် (၁၉-၄-၂၀၀၁) ခုနှစ်တွင် ထီးတော်သစ် တင်လှူပြီး တစ်လတိတိပြည့်သောနေ့တွင် ရောက်ရှိဖူးမြော်ခွင့် ရရှိခဲ့ပါသည်။

ရှေးယခင်က ကင်ပွန်းစခန်းမှ ခြေလျှင်ခရီး ၇.၅ မိုင်လျှောက်ပြီး ရွှေရင်သာ စခန်းရောက်သည်နှင့် အမှတ်မထင် လှမ်းမြင်ဖူးရသော ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုး စေတီတော်ကြီးကြောင့် နှမ်းသဗ္ဗ၊ ပမ်းသဗ္ဗ ပြေပျောက်ပြီး ပိတိစိတ္တ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည် ကို ယနေ့အထိ မေ့မရပါ။ တစ်သက်မေ့၍လည်း ရနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လျက်ရှိသော ပေါင်းလောင်းတောင်ထိပ်မှ ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ (ယခုနိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ) လက်ထက်တွင် နိုင်ငံနှင့် အဝန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ဘုရားကျောင်းကန်များကိုလည်း သပ္ပာယ်ကြည့်ညှိဖွယ် ပြုပြင်တည်ထားကြသလို လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးများလည်း တိုးချဲ့လာကြပေသည်။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လျက် သပ္ပာယ်လှသော ပေါင်းလောင်းတောင်ထိပ်မှ ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီးအားလည်း ခြေလျှင်လမ်း၊ မော်တော်ယာဉ်လမ်းတို့ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း တက်ရောက်ကြည့်ညှိနိုင်ပေသည်။

ကင်ပွန်းစခန်းရောက်၍ တစ်အောင်နားကြလျှင် ကင်ပွန်းစခန်းတွင် နားစရာ၊ တည်းခိုစရာ၊ စားသောက်ဆိုင်များ အပြည့်ပင်၊ ဘုရားဖူးခရီးသွားများ အပြည့်ပါဝင်သော မှန်လုံကားများ၊ အခြားကားများဆိုကြလျှင် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နှုတ်ဆက်ကြသည်မှာ အလွန်ပီတိဖြစ်ဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။

တက္ကသိုလ်ဇာရင်ဆင် ဆံတော်ရှင် တို့တိထိးရိုးစေတီတော်

တောတောင်ကြား တောင်ထိပ်များမှ ဖြတ်သန်းစီးဆင်းနေသော ရေတံခွန်
မြောင်စခန်းတွင် တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များက အတက်ကား၊ အဆင်းကားများအား
မော်တော်ယာဉ်ဖြင့် တက်သူများ လမ်းတွင်ဆုံစေရန် စနစ်တကျစီစဉ်ပေးကြသည်။

တောင်ပေါ်မှရေတွေက တဝေါဝေါကျဆင်းကာ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲများ
ပေါ်မှ ဖြတ်ကျော်ကွေ့ကောက်စီးဆင်းသွားသော ရေတံခွန်၏အလှကို ဇေးမော
ကြည်ရသည်။ ထိုရေတံခွန်မြောင်မှ အတက်တွင် ဝေဘူလတောင်၊ မဟာမြိုင်ကွေ့၊
ဝေဘာဂီတောင် စသည်တို့ကို တက်ရုံ ကွေ့ရုံ ကျော်ဖြတ်ရသည့်အခါ ရင်က
တစ်ထိတ်ထိတ်၊ စန္ဒကူးမြောင်တွင် တံတားကိုကျော်ဖြတ်ရသည့်အခါတွင်လည်း
အောက်ကို ရဲ့ရဲ့ငုံ့မကြည်ဝံ့။ တောင်ကြီး၊ မေမြို့၊ ကလောဂူခင်းနှင့်မတူ၊
တောအထပ်ထပ်၊ တောင်အထပ်ထပ်ကို အချိုးအကွေ့၊ အတက်အမော့၊ အကောက်
အမတ်ဖြင့် လမ်းဖောက်လုပ်ထားကြသော ဗိသုကာများကို အံ့သြချိုးကျူးရပါသည်။

ရသေ့တောင်ရောက်သောအခါ ရသေ့တောင်ကို အောက်ကမော့ကြည့်၍သာ
ကန်တော့ရသည်။ ကားများစနစ်တကျအပ်ရန်နေရာနှင့် ဆိုင်တန်းများအား
စည်စည်ကားကားတွေ့ရသည်။ ကိုယ်ပိုင်ကားများ တက်ခွင့်မရှိပါ။ ရသေ့တောင်မှ
အတက်ကျွမ်းကျင်သော ယာဉ်မောင်းများနှင့်သာ ဆက်တက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။
လမ်း မကျွမ်းကျင်သူများအတွက် အန္တရာယ်များလှ၍ တာဝန်ရှိသူက ဂီတိဝတွင်
တာဝန် ယူနေကြသည်။ ဝါဂီတော့ဂီတယ်လီဖုန်းနှင့် ကျွိုက်ထီးရိုးတောင်ပေါ်မှ
အဆင်း အတက်ကားများကို အချက်ပေးပြောနေကြသည်မှာ စနစ်ကျလှပေသည်။

ရာသီဥတုမှာ လေအေးစက်ခန်းထဲမှာ နေရသကဲ့သို့ပင် အေးမြသော
လေကောင်းလေသန့်ကို ရွှံ့ရွက်ရသည်မှာလည်း အရသာရှိလှသည်။ မြင်သာသော
နေရာမှ တောင်ပေါ်သို့ လှမ်းမျှော်ကြည့်သည့်အခါ တောရိပ်၊ တောင်ရိပ်များ
နောက်ခံ၍ ကျိုက်ထီးရိုးဆံတော်ရှင်မြတ်သည် ရွှေရောင်တဝင်းဝင်းနှင့်

တက္ကသိုလ်တရားဆင် ဆင်တော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတော် ၉

ကျက်သရေအနန္တနှင့် တင့်တယ်စွာ ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်ရာ တည်ရှိ နေသည်ကို ဖူးတွေ့ရပါသည်။

ညဘက်လေအေးတဖြူဖြူနှင့် စာရေးသူတို့အဖွဲ့ နားနေဆောင်မှ တောင်ပေါ်သို့ ပြည်းပြည်းတက်လာ ခဲ့ကြရာ တောတောင်ရပ်နှင့် ညဈေးပန်းရုနံတို့ သင်းပျံ့မွှေးထုံသော လေအေးကို ရှုရှိုက်ရသည်မှာ တစ်မျိုးအားရှိသည်။ လမ်းတစ်လျှောက်တွင် ဝါးပိုးကြီးနှစ်ချောင်း ဘယ်ညာထမ်းကာ အလယ်က ပက်လက်ကုလားထိုင်တွင် လူထိုင်လျက် အထမ်း သမားလူလေးယောက် တက်ညီလက်ညီ အရှိန်နှင့် တောင်ပေါ်ပြေးတက်လာကြ သော အင်အားဗလသံသည် အံ့မခန်းဖွယ်ရာဖြစ်သည်။ ခြေသလုံးကြွက်သားတို့ကား တောင့်တင်းလျက် ပုခုံးကြွက်သားတွေကား ဖုထစ်မာကျောလျက် အထမ်းစီးနှင်း လိုက်ပါလာသူကား တငြိမ်ငြိမ်နှင့် တွေ့ရသည်။ ထို့ပြင် အထမ်းသမားများ၏ ခြင်းတောင်းတစ်လုံး စီတွင် တင်ဖျဉ်ခွေထိုင်ပြီး ခေါင်းကလေးများ လှုပ်တုပ်လှုပ်တုပ်နှင့် လိုက်ပါလာ ကြသည့် ကလေးတို့မှာလည်း အမြင်ဆန်းလှပေသည်။

အသက် ၉၇ နှစ်ရှိ အဘွားအိုသည် တောင်စုးတစ်ချောင်းကိုင်ကာ တခေါက် ခေါက်ဖြင့် ပြေး မြစ်ခြံရံလျက် တောင်ပေါ်မှ ဆင်းလာသည်မှာ အားနှင့် မာန်နှင့် အပြုံးမပျက်ပါ။

ကင်ပွန်းစခန်းမှနေ၍ ညဘက်ခြေကျင်လမ်းဖြင့် တက်လာသူများ၏ မီးတုတ် များ၊ လက်နှိပ်တတ်မီးများ၊ လူအစုလိုက် အဖွဲ့လိုက် သီချင်းတကြော်ကြော်ဖြင့် တက်ခဲ့ကြသည်ကို တွေ့ရပြန်သည်။ ဆာမွတ်လာသည်အခါ လိမွော်သီးစားလိုက်၊ ရေသောက်လိုက်နှင့် တစ်တောင်ပြီးတစ်တောင် တစ်တောပြီးတစ်တော တက်ချည်ဆင်းချည် ကျိတ်ထီးရိုးဆင်တော်ရှင်အရောက် အားခဲပြီး ဖူးမြော်ကြသူ များလည်း တွေ့ရသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ တန်ခိုးတော်အနန္တ၊ ဂုဏ်တော်အနန္တ ကြီးမားလှပါပေသည်။ နက်ရှိုင်းလှသော ချောက်ကမ်းမျိုကြီးဘက်သို့ ထိုးထွက်နေသော ကျောက်တောင်ကြီးတစ်ခုပေါ်တွင် ဆင်တော်ရှင်ကိန်းဝပ်နေ

၁၀ တက္ကသိုလ်ဗွယ်စာရင်းဆင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီထော်

သော ရသေ့ဦးခေါင်းနှင့်တူသည့် ကျောက်လုံးတော်ကြီးမှာ တဲတဲကလေး မေးတင် နေသည်ကို ရင်တလုပ်လုပ်နှင့် ဖူးတွေ့ရသည်။

အရှေ့ရိုးမတောင်တန်း ပေါင်းလောင်တောင်ထိပ် တောင်စွန်းပေါ်တွင် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ပေပေါင်း၃၆၁၅ ပေတွင် အထူးခြားဆုံး အဆန်းကြယ်ဆုံး တည်ရှိနေသည့် ကျိုက်ထီးရိုးဆံတော်ရှင်စေတီတော်မြတ်ဘုရား ကို ဦးခိုက်၍ ဖူးမြော်ကြရပါပြီ။

ရှေးအခါက ရင်ပြင်တော်ကသာ ဖူးမြော်ရသော ဆံတော်ရှင်မြတ်ဘုရားအား ယခုအခါ စင်္ကြန်ပတ်လမ်း စေတီတော်တောင်ကို ပတ်ပတ်လည် တစ်လျှောက် ဆောက်လုပ်ထားသဖြင့် ဘုရားရှင်အား ပတ်လည်စင်္ကြန်မှ မော်ကြည့်၍ ဖူးရာ ကျိုက်ထီးရိုးစေတီမြတ်သည် လေထဲတွင် ဈာန်နှင့်ယုံ့နေဘိအလား စံပယ်တည်ရှိ နေသည်ကို ဖူးမြော်ရ၍ မျက်ရည်ရစ်စဲ နှလုံးသားထဲမှ လှိုက်လှဲစွာထွက်လာသော ကြည်နူးမှု အပြည့်နှင့် ထာဝစဉ်နိုင်ငံတော်ကြီးအေးချမ်းသာယာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် နှင့် ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးလည်း မေတ္တာဓာတ်များ လွှမ်းခြုံရစ်ပတ်နေရန် ဆုတောင်း ပီပါသည်။

ညဉ့်ပိုင်းတွင် ရင်ပြင်တော်တစ်ခုလုံး နိယွန်ဓာတ်မီးများဖြင့် ထိန်ထိန်လင်းလျက် ရှိရာ ကျိုက်ထီးရိုးဆံတော်ရှင်စေတီတော်မြတ်သည် ရွှေတောင်ကြီးကဲ့သို့ ကောင်းကင်ပြင်တွင် ထိုးထွက်ပြီး ဝါဝင်းတောက်ပတင်တယ်လျက် ရှိသဖြင့် ဖူး၍ မပြီး၊ စိပ်ပုတီးစိပ်၍မပြီး၊ ရင်ထဲမှာကြည်နူးအေးချမ်းမှုမပြီး ဖြစ်ရုံပေသည်။ လေအေးစက်ထဲ နေရသကဲ့သို့ တောင်ထိပ်တွင် လေတဖြူးဖြူးနှင့် အေးချမ်း နေသည်မှာ အလွန်အရသာရှိလှသည်။ အိုဇုန်းဓာတ်အပြည့် လေကောင်းလေသန် များကို အားရပါးရရှိရှိကိမ်၍ လန်းဆန်းပြီး ကလေးငယ်ဘဝ ပြန်ရောက်သွား သကဲ့သို့ ပေါ့ပါးနုပျိုသွားသလို ခံစားလိုက်ရသည်။

စင်္ကြန်ကိုပတ်၍ ဘုရားကို လှည့်ဖူးစဉ် နိုင်ငံခြားသား ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် များကိုပါ တွေ့ရသည်။

ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တစ်စု အထမ်းနှင့် တငြိမ်ငြိမ် တက်လာပြီး တစ်နာရီ အတွင်း ဘုရားဖူးပြီး တစ်ရက်ခရီးအနေနှင့် တောင်ပေါ်မှပြန်ဆင်းသွားကြသည်ကို လည်း တွေ့ရသည်။

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ကြသော စေတီပုထိုးများထဲတွင် အထူးခြားဆုံး ရင်သပ်ရှုမောအံ့သြစရာနှင့် အဆန်းကြယ်ဆုံးဖြစ်သည့် ကျိုက်ထီးရိုးဆံတော်ရှင် စေတီတော်မြတ်ကို သွားရောက်ဖူးမြော် လှူဒါန်းပူဇော်ရသည့် အမျှမေတ္တာကို မြန်မာတစ်ပြည်လုံး တစ်ကမ္ဘာလုံး အနန္တစကြဝဠာအားလုံးကို အမျှပေးဝေပါသည်။ မရောက်ဖူးသေးသူများ ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကို သွားရောက်ဖူးမြော်ကြရန် လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ တိုက်တွန်းချင်ပါသည်။

ယခုအခါ ကင်ပွန်းစခန်းမှ ရသေ့တောင်အထိ တောင်တက်ကားဖြင့် သွားပြီး တောင်ပေါ်သို့ တစ်နာရီခန့် ခြေလျင်ခရီးသွားလျှင် ရွှေနန်းကျင်နတ်နန်းအနီးရှိ မုခ်ဦးထိပ်သို့ တိုက်ရိုက်ရောက်နိုင်သလို အထူးစည်သည်များနှင့် သာသနိက အဆောက်အဦလုပ်ငန်းများအတွက် ပစ္စည်းတင်ကားများသည် ရွှေနန်းကျင်နတ်နန်း ထိပ် မုခ်ဦးအထိ ကားဖြင့်တက်ရောက်နိုင်ပေပြီ။

စာရေးသူတို့သည် ရွှေ့နန်းကျင်နတ်နန်းထိပ်အထိ ကားဖြင့်တက်ရောက်ခွင့် ရခဲ့သဖြင့် ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်ကြီးနှင့် အနီးဆုံးအထိ ရောက်ရှိသည်။

၁၂ တက္ကသိုလ်တော်ရင်းခင်း ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

နှင့် ခြင်္သေ့ရသော သာသနိကအဆောက်အဦးများ၏ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေမှုကို အံ့မခန်း တွေ့လိုက်ရပါသည်။

အလားတူ (ယခင်ရေစည်ကြီး) တည်ရာနေရာမှ ရင်ပြင်တော်တစ်ခုလုံး မျက်စိတစ်ဆုံး ကျောက်ပြားအပြည့်ခင်းထားသည်မှာ တစ်မဟုတ်ချင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာခြင်းအတွက် အံ့ဩမဆုံး ရှိလှပါသည်။

(၁၉-၃-၂၀၀၁) နေ့က နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး (၁) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့် တင်လျှောက်ခဲ့သော ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် သမိုင်းအကျဉ်းကို ဖော်ပြလိုပေသည်။

ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ် ဌာပနာတော်ထည့်သွင်းပူဇော်ပွဲ၊ ရွှေထီး မြတ်တင်လွှဲပွဲနှင့် ဗုဒ္ဓဘိဓဿကအနုကဇာတင် ပူဇော်ပွဲမင်္ဂလာ အခမ်းအနားသို့ ကြွရောက်တော်မူလာကြသော နိုင်ငံတော်သံဃမဟာ နာယကအဖွဲ့ အကျိုးတော်ဆောင် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု၊ အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက မကွေးဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကုမာရ အရှင်သူမြတ်အမှူးပြုသော ဆရာတော် သံဃာတော် အရှင်သူမြတ်တို့အား ဖူးမြော်ကြည်ညိုခွင့်ရရှိသဖြင့် အလွန်မွန်မြတ်သော ကုသိုလ်မင်္ဂလာတရားထူးများကို ဆည်းပူးခွင့်ရရှိပါကြောင်း ရှေးဦးစွာလျှောက်ထားပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်၊ ကျိုက်ထိုမြို့နယ်ရှိ ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီး ဖြစ်ပေါ်လာပုံသမိုင်းကြောင်းကို လေ့လာရာ၌ မြတ်စွာဘုရားရှင် ဝါတော်ရှစ်ဝါ၌ ဂဝဗ္ဗတိရဟန္တာမထေရ်မြတ်၏ ပင့်လျှောက်ချက်အရ သုဏ္ဏဘုမ္မိသထုံပြည်သို့ ရဟန္တာ ၅၀၀ နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရားရှင် ကြွရောက်တော်မူလာခဲ့၍ တိဿဓမ္မသီဟရာဇာမင်းနှင့် တိဿရသေ့၊ သီဟရသေ့ အမှူးပြုသော သုဏ္ဏဘုမ္မိပြည်သူပြည်သား အပေါင်းတို့အား တရားရေအေးအမြိုက်ဆေး တိုက်ကျွေးခဲ့ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် တိဿရသေ့နှင့်တကွ ရသေ့ကြီးခြောက်ဦးတို့အား ဆံတော်မြတ်နှစ်ဆူစီ ချီးမြှင့်ခဲ့ပါသည်။

ယင်းကျောက်တုံးကြီးမှာ ရှေးအခါက အောက်ခံကျောက်တိုင် ကျောက်တုံးကြီး နှင့် ကြက်မတစ်ဝပ်စာခန့် လွတ်လျက်ရှိကြောင်း သမိုင်းစာတမ်းများ၌ ပြဆိုထားပါ သည်။ ယခုမျက်မြင်အနေအထားအရမှာလည်း ရသေ့ဦးခေါင်းသဏ္ဌာန် ကျောက်တုံးကြီးနှင့် အောက်ခံကျောက်တုံးထိပ်တို့မှာ အနည်းငယ်မျှသာ အခွန်အဖျား ၌ ထိစပ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည့်အပြင် သာမန်ယောက်ျားတစ်ယောက် တွန်းရုံ လှုပ်ရုံဖြင့်ပင် ကျောက်တုံးကြီးမှာ ယိမ်းထိုးလှုပ်ရှားလျက် နေသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်ပါ သေးသည်။

အောက်ခံကျောက်တုံးကြီးမှာ အောက်ဘက်သို့ တစ်ခြမ်းနိမ့်လျှော့
နေသည့်အပြင် အပေါ်မှာရှိသော ကျောက်တုံးကြီးသည်လည်း အထက်အောက်
ရွေစောင်းစောင်းဖြစ်နေ၍ အစွန်အဖျား၌ အနည်းငယ်မျှသာ ထိစပ်ချိတ်မိနေသည့်
သဏ္ဌာန် ဖြစ်တည်နေပါသည်။

ဘုရားဖူးပြည်သူများသည် နှစ်စဉ်သိန်းနှင့်ချီ၍ လာရောက်ဖူးမြော်ကြည်ညိုကြပြီး ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်ကို ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့လိုကြသဖြင့် နေ့စဉ်အကြိမ်တစ်ထောင်မက စမ်းသပ်လှုပ်ရှားလျက် နေခဲ့ကြရာ သာမန်အားဖြင့် လူသားတို့ ပြုလုပ်ထားသော အရာဝတ္ထုဖြစ်ပါက ကျောက်တုံးချင်းပွတ်တိုက်ပွန်းပဲ့ကျေမှု၍ အောက်သို့ လိမ့်ကျ လျှောကျသွားနိုင်သော်လည်း ဖြတ်စွာဘုရားရှင်၏ တန်ခိုးတော်အရာဖြစ်၍ ဤရသေ့ဦးခေါင်းသဏ္ဌာန်ကျောက်တုံးကြီးမှာ ရှေးမူမပျက်၊ အနေအထားမပျက် ဆက်လက်တည်ရှိနေခဲ့ပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ဤကျိုက်ထီးရိုး ဓေတီတော်မြတ်ကြီးသည် လွန်စွာထူးဆန်း
အံ့ဩဖွယ်ရာဖြစ်၍ အာရှတိုက်တွင်မက ကမ္ဘာအနှံ့သို့ပါ ထင်ရှားကျော်ကြားလျက်
ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ထိုးရိုးတောင်ပေါ်ရှိ တိဿရသေ့ကြီး သည်လည်း မိမိရရှိထားသည့် ဆံတော်နှစ်ဆူကို စေတီတည်ထားခြင်းမပြုဘဲ မိမိ ဦးခေါင်းဆံကျစ်ကြား၌ သိမ်းဆည်းထားရှိပူဇော်နေခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ကေလာသတောင်မှ တိလရသေ့ကြီး ပျံလွန်သည့်အခါ ထိုရသေ့ကြီး၏ ဆံကျစ် ကြား၌ ထားရှိသော ဆံတော်တစ်ဆူကို တိဿရသေ့ကြီး ဆက်ခံရရှိသဖြင့် ထိဿ ရသေ့ကြီး၏ ဦးခေါင်းဆံကျစ်ကြား၌ ဆံတော်သုံးဆူရှိလာခဲ့ပါသည်။

တိဿရသေ့ကြီး မကျန်းမမာဖြစ်ချိန်တွင် ညီတော်သီဟရသေ့နှင့် သားတော်တိဿဓမ္မ သီဟရာဇာမင်းတို့၏ တောင်းပန်လျှောက်ထားမှုကြောင့် ဓေတိတည်ထားရန် သဘောတူသဖြင့် သိကြားမင်းသည် ရသေ့ကြီး၏ ဦးခေါင်းတော်နှင့်တူသော အမြင့် ပေ ၁၇ တောင်ခန့်၊ လုံးပတ် ၅၂ တောင်ခန့်ရှိ ကျောက်တုံးကြီးတစ်တုံးကို ပင်လယ် ရေအောက်မှ ယူဆောင်၍ လုံးပတ် ၅၅ တောင် တစ်မိုက်၊ အမြင့် ၈၃ တောင်ရှိသော ကျောက်တိုင်ကျောက်တုံးကြီး၏ထိပ်၌ တင်ထားခဲ့ပါသည်။

ရသေ့ဦးခေါင်းတော်ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော ကျောက်တုံးကြီး၏ အထက် အလယ်၊
မနီရီ၌ အနက်သုံးတောင်တစ်မိုက်၊ အဝအကျယ်ခြောက်လက်မရှိသော တွင်းငယ်
တစ်ခုထွင်းပြီးလျှင် ဆံတော်မြတ်သုံးဆူကို ပတ္တမြားရွှေကြုတ်တော်သွင်း၍ ဌာပနာ
ထည့်သွင်းပူဇော်ခဲ့ပါသည်။

ထိုညပုဆိုးတိုက်ပေါ်တွင် ညဏ်တော်သုံးတောင် တစ်မှိုက်ရှိ စေတီတော်ငယ်
တစ်ဆူကို ဖောသုဏ္ဏရာဇ် ဒုခဂ ခုနစ်တွင် တည်ထား ကိုးကွယ်ခဲ့ပါသည်။

တက္ကသိုလ်စာရင်းဆင် ဆံတော်ရှင် တျှိုတဲးရုံးစေတီတော်. ၁၅

ဤကျိုက်ထီးရိုး စေတီတော်မြတ်ကြီးကို ကောဇာသက္ကရာဇ် ၉၁၇ ခုနှစ်တွင် ပဲခူး၊ ဟံသာဝတီနန်းစံ ဘုရင်နောင်မင်းတရားကြီးကိုယ်တော်တိုင် ရွှေထီးတော် တင်လှူခဲ့ကြောင်း၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၀၃၁ ခုနှစ်တွင် အင်းဝစံရွှေနန်းစံပြည်မင်း၊ ၁၀၄၀ ခုနှစ်တွင် အင်းဝဘုရင် မင်းရဲကျော်ထင်၊ ၁၀၆၂ ခုနှစ်တွင် အင်းဝဘုရင် စနေမင်းတို့ အသီးသီး ရွှေထီးတော်များတင်လှူခဲ့ကြောင်း သမိုင်းမှတ်တမ်းများ တွေ့ရှိရပါသည်။

ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၂၆၅ ခုနှစ်မှစ၍ ဂေါပကအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီးလျှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်ကို ပြုပြင်မွမ်းမံလှူဒါန်းခဲ့ကြပါသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် မတိုင်မီ ခရစ်နှစ် ၁၉၃၆ ခုနှစ်က စေတီတော်ကို အသစ်မွမ်းမံတည်ထား၍ ထီးတော်တင်လှူခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်အား ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် မွန်ပြည်နယ်သို့ ခရီးလှည့်လည်ရာ၌ တပည့်တော်သွားရောက်ကြည့်ညို့ အနီးကပ်ဖူးမြော်ရာတွင် စေတီတော်အုတ် အင်္ဂါတော်များမှာ အက်ကြောင်းများတွေ့မြင်ရခြင်း၊ ရွှေထီးတော်၊ သံပေါင်များမှာ သံချေးစားဆွေးမြည်နေသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရသဖြင့် ပြန်လည်ပြုပြင်မွမ်းမံရန် လိုအပ်ကြောင်းကို စေတီတော်ရှိ သြဝါဒါစရိယ ဆရာတော်ကြီးများအား လျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။

ထို့နောက်သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးညိုလှယ်နှင့် ပညာရှင် အင်ဂျင်နီယာကြီးများအား စေလွှတ်၍ လေ့လာစေခဲ့ရာ ထီးတော်သံပေါင် များ သံချေးစားဆွေးမြည်နေခြင်းကို သံချေးမတက် ခိုင်သည့် သံမဏိ (Stainless Steel) ဖြင့် အစားထိုးသင့်ကြောင်း၊ ပိန္နဲတိုင်မှာလည်း သစ်သားဖြင့် ပြုလုပ်ထား၍ နှစ်ပေါင်း ၆၀ ကျော် ကြာမြင့်ပြီဖြစ်သောကြောင့် ဆွေးမြည်နေ သည်ကို သံမဏိဖြင့် အစားထိုးသင့်ကြောင်း၊ အုတ်အင်္ဂါတော်များမှာလည်း ဆွေးမြည် ကွဲအက်နေသဖြင့် သံမဏိ၊ သံချောင်း၊ သံဆန်ခါပတ်၍ အင်္ဂါတော်အသစ်

၁၆ တက္ကသိုလ်စာရင်းဆင်ဆင်တော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

လောင်းသင့်ကြောင်း၊ ယခင်ကကပ်လွှထားသော သားရိုးခံ ရွှေသင်္ကန်းနှင့် ရွှေပြားခံ ရွှေပြားသင်္ကန်းများမှာ မညီမညာ ကွဲအက်ကွာဟနေ၍ ရွှေပြားသင်္ကန်းအသစ် ကပ်လွှသင့်ကြောင်း၊ ပညာရှင်များက အကြံပြုတင်ပြလာပါသည်။ ထိုတင်ပြချက် ကို နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲထံ ဆက်လက်တင်ပြကာ ပြုပြင်မွမ်းမံမှုအတွက် ခွင့်ပြုချက် ရယူခဲ့ပါသည်။

ပညာရှင်အဖွဲ့၏တင်ပြချက်များအရ ပြန်လည်ပြုပြင်မွမ်းမံရာ၌ ဘုရားဟော ဒေသနာတော် ရှေးရိုးစဉ်လာများနှင့်အညီ ဖြစ်စေရန် ဩဝါဒါဓရိယ ဆရာတော် များအဖွဲ့၊ နာယကအဖွဲ့၊ ဦးစီးကော်မတီ၊ လုပ်ငန်းကော်မတီ၊ ဘဏ္ဍာရေး ကော်မတီ အစရှိသော ကော်မတီအရပ်ရပ်ကို (၁၁-၁-၂၀၀၁) ရက်စွဲပါစာဖြင့် နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီရုံးမှ ဖွဲ့စည်းတာဝန်ခွဲဝေပေး၍ ရွှေထီးတော်အသစ် တင်လွှရေးနှင့် ရွှေစင်ရွှေပြား၊ ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လွှရေးကို စနစ်တကျ စီမံဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်များနှင့် လုပ်ငန်းကော်မတီဝင်လူကြီးများ၊ မြန်မာ့ ကျောက်မျက်ရတနာရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းမှ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်များသည် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မှ ခွာယူရရှိသော ရွှေသားရိုးဖပ်များနှင့် ရွှေပြားအဟောင်း များကို သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း ရုံးချုပ်တွင် စနစ်တကျ ကျိုချက်သန့်စင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ရွှေစင်ရွှေတုံး ၆၄ တုံး ရရှိခဲ့ပါသည်။

ယင်းရွှေစင်ရွှေတုံး ၆၄ တုံးကို ၂၆ ဂီတံထူသော ရွှေပြားများခတ်လုပ်ခဲ့ရာ ယင်းရွှေစင်ရွှေတုံးများဖြင့် မလုံလောက်သေးသဖြင့် ရွှေစင်ရွှေတုံးများကို အများ ပြည်သူ ပါဝင်လှူဒါန်းသော အလှူငွေဖြင့် ဝယ်ယူဖြည့်စွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရပါ သည်။

ရွှေထီးတော်ကို သံချေးမတက်နိုင်သည့် သံမဏိ (Stainless Steel) ဖြင့် အောက်ခံပေါင်ခွေ အမာခံပြုလုပ်ထားပြီး ရွှေပြားဖြင့် ထပ်မံဖုံးအုပ်ထားရှိ ပူဇော်မည် ဖြစ်၍ လိုအပ်သောရွှေများကို ကျိုက်ထီးဆောင်းဆရာတော်၏ တပည့် ဒါယကာ၊

တက္ကသိုလ်ဖွယ်စာရင်းဆင် ဆံတော်ရှစ် ဘျိုတ်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၇

ဒါယိကာမများက စေတနာ သဒ္ဓါစာရားထက်သန်စွာဖြင့် ထည့်ဝင်လှူဒါန်းကြသဖြင့် ရွှေထီးတော်အတွက် ရွှေဝင်ရွှေတုံးများ အလုံအလောက် ရရှိခဲ့ပါသည်။

ရွှေထီးတော်နှင့် စိန်ဖူးတော်၊ ငှက်မြတ်နားတော်ကို ကျိုက်ထီးဆောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုယ်တိုင် ကြီးကြပ်စီမံဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့် ကြည်ညိုဖွယ်ရာ သပ္ပာယ်စွာ ဖြစ်ထွန်းလာခဲ့ပါသည်။ မူလစေတီ ဉာဏ်တော် ၁၃ ပေ ၈ လက်မကို ပိုမိုခိုင်ခန့် တောင့်တင်းစေရန်နှင့် သပ္ပာယ်ကြည်ညိုဖွယ်ဖြစ်စေရန် သံကုက္ကနိကရစ် ဖြင့်၎်၍ ဉာဏ်တော် ၂၂ ပေ ၅ လက်မအထိ တိုးမြှင့်တည်ထား ပူဇော်ခဲ့ပါသည်။

စေတီတော်ကြီးတစ်ခုလုံး ပြုပြင်မွမ်းမံရန်အတွက် ငြမ်းဆင်ရာ၌လည်း ရှေးရိုးစဉ်လာ ဝါးငြမ်း၊ သစ်သားငြမ်းကို အသုံးမပြုဘဲ ခေတ်မီနည်းစနစ်ဖြင့် သံပိုက် လုံးများအသုံးပြုပြီး စေတီတော်နှင့် ကျောက်တုံးကြီးကို လုံးဝမထိဘဲ ငြမ်းဆင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ရာ ယင်းသံပိုက်လုံးငြမ်းကို စေတီတော်အတွက် ခေါက်တာခင်ရွှေက လှူဒါန်း ခဲ့ပါသည်။

စေတီတော်ရင်ပြင်တော်ကိုလည်း မူလကျိုးပဲ့ကွဲအက်နေသော ကျောက်ပြား အဟောင်း၊ ကြွေပြားအဟောင်းတို့ကို ခွာထုတ်လျက် အများပြည်သူ အလွှာငွေဖြင့် နှစ်ပေပတ်လည် ဂရင်းနိုက်ကျောက်ပြားအသစ် ချပ်ရေ ၂၀၀၀၀ အစားထိုးခင်း၍ လှူဒါန်းခဲ့ပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ယခင်ရှိသော ဓာတ်အားပေး စက်မှာ အင်အားသေးငယ်နေ၍ အများပြည်သူ အလွှာငွေဖြင့်ပင် ၃၅၀ ကေမီဂီဝီသော ဓာတ်အားပေးစက်ကြီး တပ်ဆင်ပေးပြီး ဝါယာကြိုးများကိုလည်း မြေအောက် သွယ်တန်းသည့်စနစ်ဖြင့် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။

စေတီတော်နှင့် စေတီတော်ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း သပ္ပာယ်ကြည်ညိုဖွယ် ဆောင်နိုင်ရန် မီးအလှထွန်းညှိပေးခဲ့ပါသည်။ ခုနစ်မိုင်ရှည်သော တောင်တက် ကားလမ်းကိုလည်း ကွန်ကရစ်အပြည့်ခင်းခြင်း၊ ရေစီးမြောင်းဖောက်လုပ်ခြင်း ပြုလုပ် ခဲ့သည့်အပြင် ဘုရားရင်ပြင်တော်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ပန်းအလှပင်များ၊ အရိပ်ရပင်

၁၈ တစ္ဆာသံဃုလံစာရင်ဆင် ဆံတော်ရှင် တျိုတ်ထီးရိုးစေတီတော်

များ စနစ်တကျ ကြည်နူးဖွယ်ရာ တင်တယ်သမ္ပာယ်အောင် စိုက်ပျိုးဆောင်ရွက် ပူဇော်ရန် စီစဉ်ထားရှိပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ သမိုင်းဝင် ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီးအား ရွှေထီးတော်အသစ် တင်လှူခြင်း၊ ရွှေစင်ရွှေပြား၊ ရွှေသားသင်္ကန်း ကပ်လှူခြင်း၊ လျှပ်စစ်မီးလှူဒါန်းခြင်း၊ ရင်ပြင်တော်ကျောက်ပြားအသစ်ခင်းခြင်း စသောဘက်စုံ ပြုပြင်မွမ်းမံတည်ဆောက်ပူဇော်သည့် လုပ်ငန်းအရပ်ရပ်ကို နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တိုင်းသူပြည်သားများ၏ သဒ္ဓါတရားထက်သန်စွာ ပါဝင်လှူဒါန်းကြမှုတို့ကြောင့် အချိန်တိုကာလအတွင်း အလျင်အမြန် ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ယခုကဲ့သို့ နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့်ပြည်သူ ကြည်ဖြူစွာ လက်တွဲလျက် ပြုလုပ် ဆည်းပူးကြရသော သရဏဂုဏ် သုံးပါးနှင့်တကွ ကိုးပါးသီလဆောက်တည်ရသော သီလကုသိုလ်ကံ စေတနာ၊ သရီရ တတ်တော်ဖြစ်သော ဆံတော်မြတ်အား ရည်စူး၍ စိန်ရွှေငွေ ကျောက်မျက်ရတနာစသော လွှဖွယ်ဝတ္ထုအစုစုတို့ကို လှူဒါန်း ကြရသော ဒါနကုသိုလ်ကံ စေတနာ၊ ဝတ္ထုဒါန၊ စေတနာဒါန၊ လုပ်အားဒါန၊ ဝေယျာဝစ္စဒါန စသည့် ကုသိုလ်ကံစေတနာ အစုစုတို့ကြောင့် ကုသိုလ်ပါဝင်လှူဒါန်း ကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံး နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ်ကိုလျှင်မြှင့်ထုတ်ချောက် ရောက်ကြပါစေ ကြောင်း ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သပါသည်ဟု လျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီအနေဖြင့် နိုင်ငံတော် ကြီးအား ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရင်း ဘာသာ သာသနာအတွက် လည်း မလစ်ဟင်းအောင် ဆောင်ရွက်မှုသည် ဂုဏ်ယူဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။

ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးတောင်ပေါ်သို့ ရောက်ရှိလာသူများသည် ကံသုံးပါး ဖြင့် ပူဇော်ကြသကဲ့သို့ ပန်း၊ ဆီမီး၊ ရေချမ်း၊ ဆွမ်းနှင့် ရွှေငွေကျောက်သံပတ္တမြား လှူဒါန်းခြင်းဖြင့်လည်း ပူဇော်နေကြသည်ကို ဣရိယလပ် တွေ့နေရပေသည်။

တက္ကသိုလ်စာရင်းဆပ်ဆံတော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတော်

ရင်ပြင်တော်သို့ ရောက်ရှိနေသော PMG ကုမ္ပဏီမှ ဒါရိုက်တာ အဖွဲ့ဝင် ဦးစန်းနိုင်၊ ဒုတိယအထွေထွေမန်နေဂျာ ဦးဝင်းထွန်း၊ စက်ရုံမှူး ဦးရဲဦးတင်၊ စာရင်းစစ်ချုပ် ဦးစိန်မြင့်၊ လုပ်ငန်းမန်နေဂျာ ဦးမျိုးညွန့်တို့ ဦးဆောင်သော PMG ဝန်ထမ်း ၂၅၀ ဦးနှင့် ဘုရားဖူးမိတ်ဆွေများသည် ရဟန်း ၁၅ ပါး ရဟန်းခံပွဲ ကျင်းပပြီး သိမ်ဆင်းလောင်းလှူနေကြသည်မှာ သာဓုခေါ်မဆုံး ဖြစ်ရပါသည်။ စည်ကားလွန်း လှသော သိမ်ဆင်းလောင်းလှူပွဲကြီးတစ်ခုပင် ဖြစ်ပါသည်။

မည်သည့်ကိစ္စမဆို “ ဆွမ်းဆန်ထဲ ကြွက်ချေးရော ” တတ်သည့် ကိစ္စများ ကတော့ ရှိတတ်ပါသည်။ စာရေးသူအနေနှင့် ဤတောင်တော်ပေါ်သို့ ၁၉၆၅ ခုနှစ် မှ ယနေ့အထိ အကြိမ်တစ်ရာမက ရောက်ဖူးသူဖြစ်ပါသည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ် ရောက်ဖူးစဉ်ကတည်းက ကင်ပွန်းစခန်းမှ စတက်စဉ်ကပင် ကိုယ်နှုတ်အမူအရာ မကြမ်းရဲပါ။ လောကနိတိအဆိုအမိန့်တွင် နှုတ်ကြမ်းလျှင် အမိယုတ်ဟု သတ်မှတ်ကြပြီး ကိုယ်အမူအရာကြမ်းတမ်းလျှင် အဖယုတ်သည်ဟု အဆိုရှိသည်မို့ မြန်မာလူမျိုးမှန်လျှင် အမျိုးစစ်လျှင် ကိုယ်နှုတ်အမူအရာ ယဉ်ကျေးမြဲ ဖြစ်ပါသည်။

ယနေ့ ဆံတော်ရှင်ကျိတ်ထီးရိုးရင်ပြင်တော်ပေါ်တွင် သရုပ်ဖျက်ဝတ်စား ဆင်ယင်မှု ရှောင်ကျဉ်ပါ။ ဘောင်းဘီမဝတ်ရ၊ ရွှေတွဲ၊ နောက်တွဲ၊ ဘေးတွဲမဝတ်ရ စသည်ဖြင့် ညွှန်ကြားချက်များ စိုက်ထူထားသော်လည်း မနာခံသူများကြောင့် သာသနာ့မြေအား အကျည်းတန်စေပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ကြည်ကြည်နူးနူး ဖူးမြော်နိုင်စေရန်အတွက် မြန်မာ ယဉ်ကျေးမှုကင်းမဲ့ပြီး သာသနာ့မြေအကျည်းတန်အောင် ပြုမူဝတ်စားဆင်ယင် နေသူများအား ထိထိရောက်ရောက် ဟန့်တားပညာပေးသင့်ကြောင်း စေတနာ ရှေ့ထား၍ ရေးသားဖော်ပြလိုက်ရပါသည်။

ကမ္ဘာ့ဆံ့စွယ်စာရင်းဆင် ဆင်တော်ရှင် တို့ထံသို့ဆုံးပေါ်တော်

၁၁-၁၀-၂၀၀၁ ရက်နေ့တွင်ဖွဲ့စည်းသည်

ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်ဂေါပကအဖွဲ့

ବୌଦ୍ଧଆର୍ଯ୍ୟ.

၁။ ဦးမောင်မောင်စု

၂။ ဦးဇကျော်ရင်

၃။ ဦးတင်ညွန့် (၁)

၄။ ဦးတင်ညွန့် (၂)

၅။ ဦးတင်စား

၆၈ ဦးစွေးကြွယ်

၇။ ဦးဌေးဝင်း

၈။ ဦးဘဏ်ထွန်း

၉။ ဦးကျော်မြင့်

၁၀။ ဦးဖိုးမြင့် (မ.ယ.က) ဥက္ကဋ္ဌ

၁၁။ ဦးတင်အောင်

2825

အတွင်းရေးမှူး

အပွဲဝင်

အဖွဲ့ဝင်

အဖွဲ့ဝင်

အဖွဲ့ဝင်

အဖွဲ့ဝင်

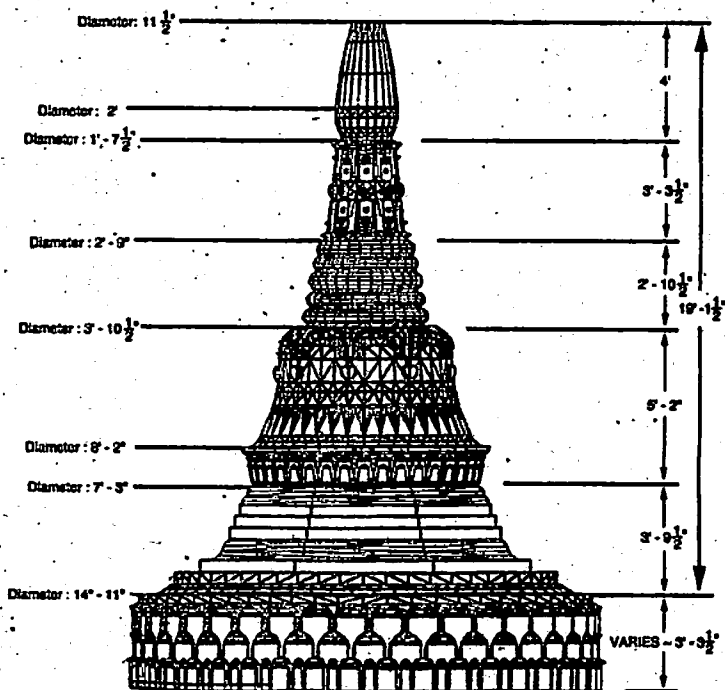
အဖွဲ့ဝင်

အဖွဲ့ဝင်

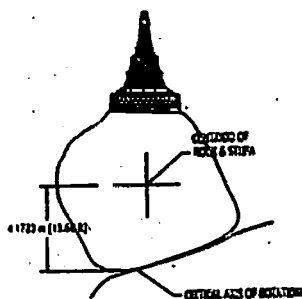
အဖွဲ့ဝင်

အဖွဲ့ဝင်

ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ပြန်ဟုပိသုကာလက်ရာများ

ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ပြန်ဟုမိသုကာလက်ရာများ

STABILITY CALCULATION

VOLUME OF THE ROCK = 244.58 M³ (8,624 cu)
 DENSITY OF THE ROCK = 2.5 TON/M³ (158 pc)
 WEIGHT OF THE ROCK = 611.45 TON (1,347.2 kg)

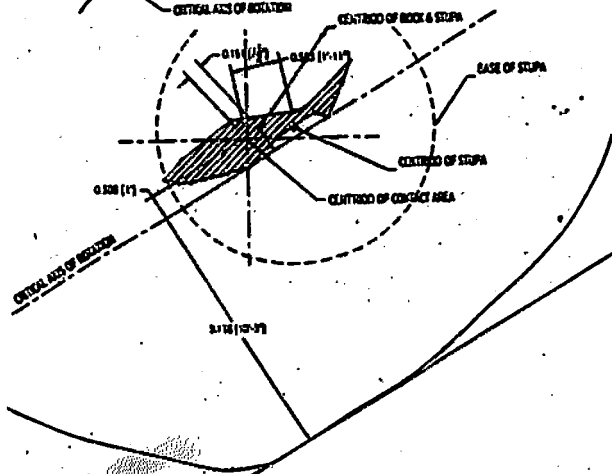
VOLUME OF THE STUPE = 0.26 M³ (327 cu)
 DENSITY OF THE STUPE = 2.1 TON/M³ (131 pc)
 WEIGHT OF THE STUPE = 0.55 TON (121 kg)

TOTAL WEIGHT OF THE ROCK & STUPE = 612.00 TON (1,368.0 kg)

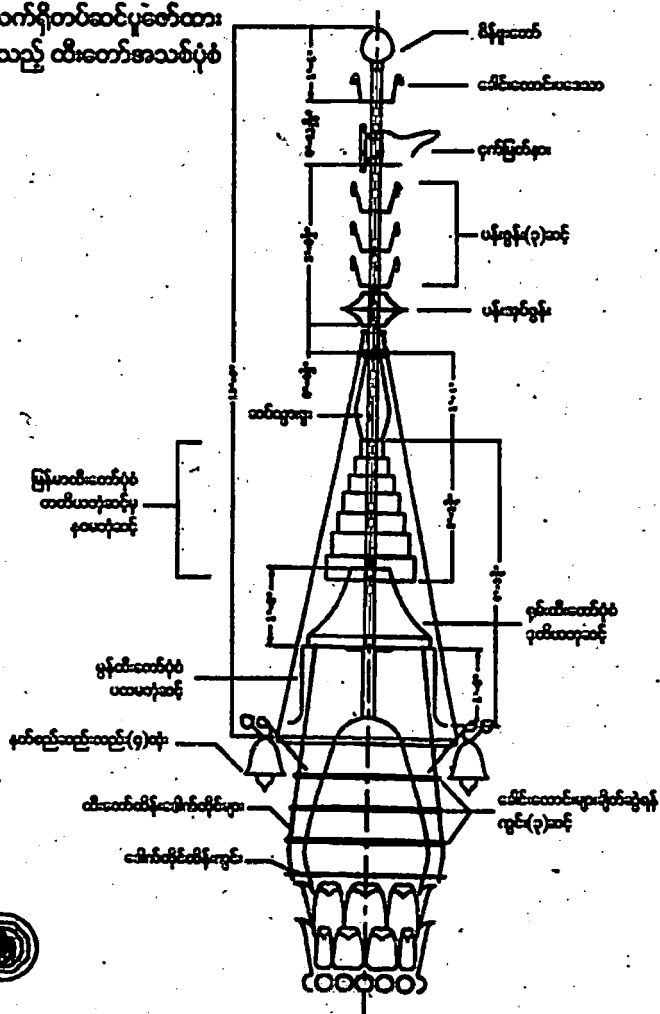
HORIZONTAL DISTANCE BETWEEN MASS CENTER AND CRITICAL AXIS OF ROTATION = 0.308 M (1.01 ft)
 CRITICAL RESTORING MOMENT = 194.32 TON-M (1,423.9 kg-m)

MAXIMUM OVERHANGING DISTANCE OF ROCK EDGE FROM CRITICAL AXIS OF ROTATION = 3.116 M (10.22 ft)

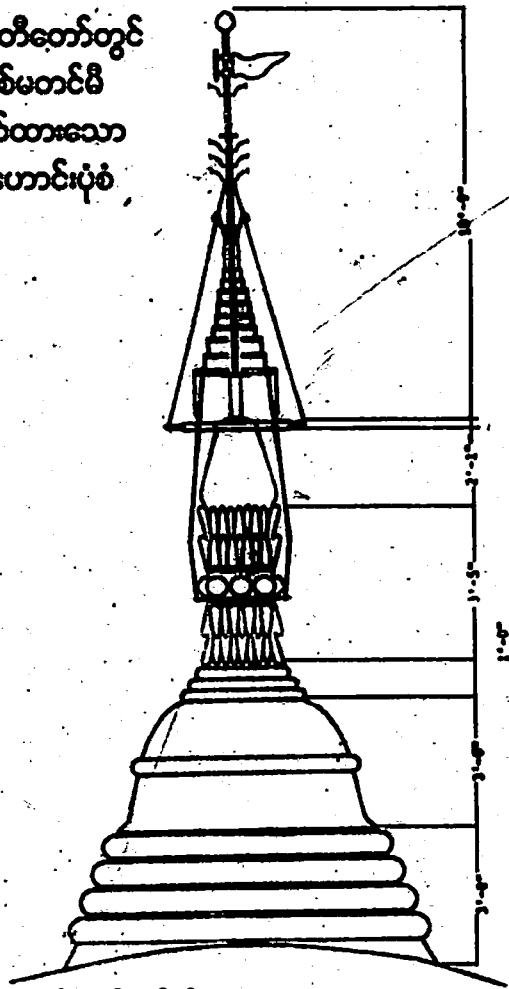
VERTICAL DISTANCE BETWEEN MASS CENTER AND CRITICAL AXIS OF ROTATION = 4.17 M (13.69 ft)
 AVAILABLE MAXIMUM APPLYING FORCE AT THE CENTROID = 48.60 TON (1,082.6 kg)

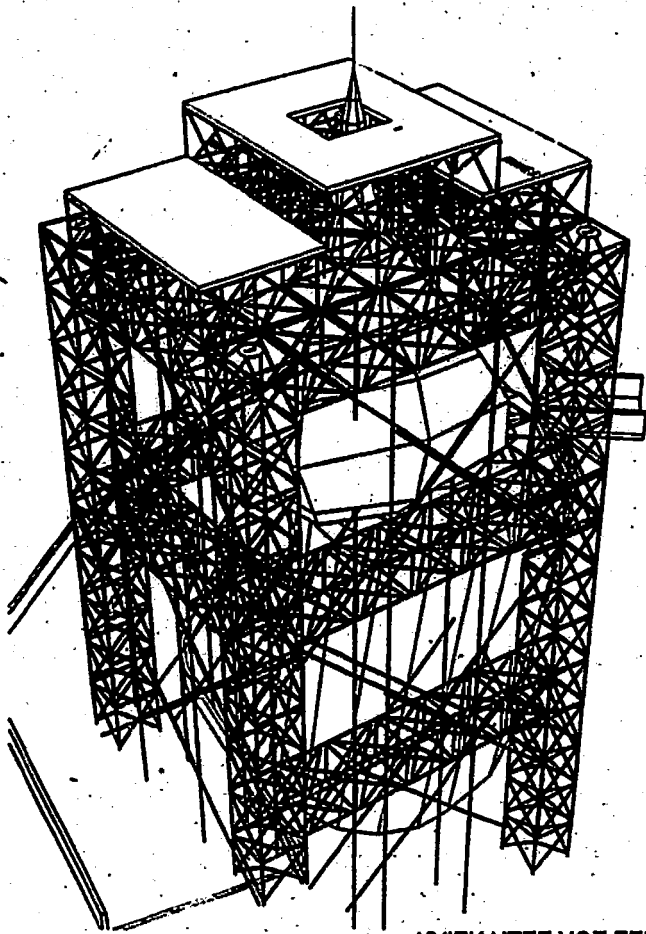
လက်ရှိတပ်ဆင်ပူဇော်ထား
သည့် ထီးတော်အသစ်ပုံစံ

ကျိက်ထီးရိုးစေတီတော်တွင်
ထီးတော်သစ်မတင်မီ
တပ်ဆင်ပူဇော်ထားသော
ထီးတော်အဟောင်းပုံစံ

မြန်မာ့သမ္မတနိုင်ငံသို့

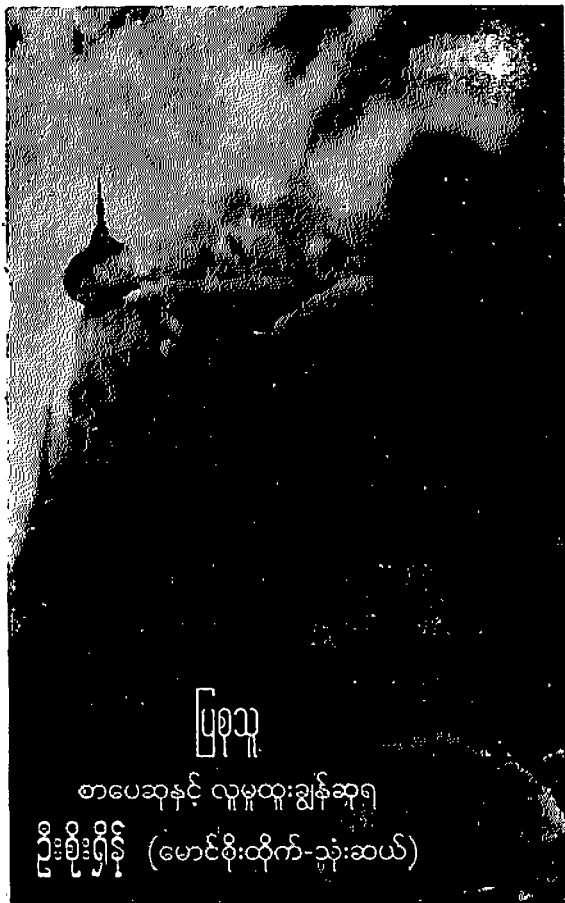
ရွှေထီးတော်တင်လှူပူဇော်ရန်
ငြိမ်းဆင်ပုံစံ

KYIEK HTEE YOE ZEDI

PERSPECTIVE VIEW 1

MEASURED DATE: 1 NOVEMBER 2000

သဘာဝဓိသုကာလက်ရာများ

ပြုစုသူ

စာပေဆုနှင့် လူမှုထူးချွန်ဆုရ

ဦးစိုးရှိန် (မောင်စိုးထိုက်-ဥဒုံးဆယ်)

မြန်မာ့မိသုတ၌လက်ရသမျှ

ထံတော်ရှင်သော်လည်းကောင်း၊ အစောဆုံးတည်ဆောက်သူနှင့်
လုံးတော်ပြည့်စုံသောတရားအရပ်ရပ်တို့ကို (၄၀၀၀၀၀) ခန့်
သမိုင်းစာအုပ် (၁၀၀၀) စာအရပ်ရပ် ရှိရှိစေရန်

ဆံတော်ရှင်ကျွဲကံထီးရိုး စေတီတော်မြတ်ကြီးနှင့် ကျောက်လုံးတော်
ကြီးအားအင်ဂျင်နီယာနည်းပညာရှင်ခေါင်းမှ ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်း

နိဒါန်း

၁။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီအတွင်းရေးမှူး(၁) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်၏တာဝန်ပေးအပ်ချက်အရ ဆံတော်ရှင် ကျွဲကံထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီးအား ဘက်စုံပြုပြင်မွမ်းမံမှုများ ပြုလုပ်ရာ တွင် လုပ်ငန်းအစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ် ဆံတော်ရှင်ကျွဲကံထီးရိုးစေတီ တော် မြတ်ကြီးနှင့် ကျောက်လုံးတော်ကြီးအား အင်ဂျင်နီယာ နည်းပညာ ရှင်ခေါင်းမှ စူးစမ်းလေ့လာရေးအတွက် ဒုတိယဝန်ကြီး ပါမောက္ခဦးညီလှငယ် နာယကအဖြစ်ဆောင်ရွက်သော အောက်ပါပညာရှင်များ ပါဝင်သည့်အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။

(က) ဦးစန်းကြူ ကထိက မြို့ပြ အင်ဂျင်နီယာဌာန၊ ရန်ကုန်နည်းပညာ တက္ကသိုလ်

(ခ) ဦးစိုးပိုင် ဦးစီးအရာရှိ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပို့ဆောင်ရေး ဝန်ကြီးဌာန

(ဂ) ဦးစောထွေးဇော် Chief Engineer Concordia International Limited

(ဃ) ဦးမျိုးညွန့် Chief Surveyor Concordia International Limited

(င) ဦးမျိုးမင်းမင်းလွင် Surveyor Concordia International Limited

(စ) ဦးတင်အောင်စိုး အင်ဂျင်နီယာ ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ်

(ဆ) ဦးကျော်ကျော်ခိုင် အင်ဂျင်နီယာ ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ်

(ဇ) ဦးသန်းစိုး အင်ဂျင်နီယာ ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ်

လေ့လာတိုင်းငွေခြင်း

၂။ အထက်ဖော်ပြပါအဖွဲ့သည် ၂၅-၁-၂၀၀၁ မှ ၂၈-၁-၂၀၀၁ အထိလေးရက် တိုင်တိုင် စူးစမ်းလေ့လာတိုင်းထွာမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းသို့လေ့လာ

တိုင်းထွာနေစဉ် ၂၇-၂-၂၀၀၁ နေ့တွင် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယ
ဝန်ကြီးဗိုလ်မှူးချုပ် သူရအောင်ကိုနှင့် သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယ
ဝန်ကြီး ပါမောက္ခဦးညိုလှငယ်တို့ ရောက်ရှိလာပြီး လိုအပ်သည့် အကြံဉာဏ်
နှင့် လမ်းညွှန်မှုများပေးပြီး တိုင်းထွာမှုများကို ဆက်လက်ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။

၃။ စူးစမ်းလေ့လာတိုင်းထွာမှုများကို ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများ ပျံ့ပြားတိုး
တက်ရေး ဦးစီးဌာနပိုင် Topcon Pulse Total Station GPE 1002 နှင့်
Concordia International limited ပိုင် Topcon Auto Level ATG 3
တို့ကို အသုံးပြု၍ လေ့လာတိုင်းထွာခဲ့ပါသည်။ လေ့လာတိုင်းထွာ၍ ရရှိသည့်
အချက်အလက်များကို Computer Program များဖြစ်သည့် Civil CAD
Software (Version 5.5) နှင့် Auto CAD Software (Version 2000)
တို့ကို အသုံးပြု၍ပုံထုတ်ခြင်း တွက်ချက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

ပုံဆွဲခြင်းနှင့်တွက်ချက်ခြင်း

၄။ အောက်ဖော်ပြပါ အချက်အလက်များကို အနီးစပ်ဆုံး မှန်ကန်မှုရှိအောင်
စူးစမ်းလေ့လာ တွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။

(က) ကျောက်လုံးတော်ကြီးကို ရွှေ့ဒေါင့်အမျိုးမျိုးမှ မြင်ရသည့် အသေးစိတ်
ပုံစံနှင့် အတိုင်းအတွာများ

(ခ) ကျောက်လုံးတော်ကြီး၏ ထုထည်

(ဂ) ကျောက်လုံးတော်ကြီး၏ ကျောက်အမျိုးအစားနှင့် တစ်ယူနစ်အလေး
ချိန် (Unit Weight)

(ဃ) ကျောက်လုံးတော်ကြီး၏ စုစုပေါင်းအလေးချိန်

(င) ကျောက်လုံးတော်ကြီး၏ အလေးချိန်ဗဟိုချက် (Centroid) နှင့် သက်
ရောက်သောနေရာ

(စ) ကျောက်လုံးတော်ကြီးနှင့်အောက်ခံကျောက်ကုံးကြီး၏ ထိစပ်မှုအနေ
အထားနှင့် ထိစပ်နေသည့် အတိုင်းအတာများ

- (ဆ) ကျောက်လုံးတော်ကြီးနှင့် အောက်ခံကျောက်တုံးကြီး၏ ထိစပ်နေသည့် ဧရိယာ
- (ဇ) ကျောက်လုံးတော်ကြီးနှင့် အောက်ခံကျောက်တုံးကြီး၏ ထိစပ်နေသည့် ဧရိယာ၏ဗဟိုချက် (Area Centroid)
- (ဈ) ကျောက်လုံးတော်ကြီး အပေါ်ရှိ ပြုပြင်ပြီးစေတီတော်၏ အသေးစိတ် ပုံစံနှင့် အတိုင်းအတာများ
- (ည) ကျောက်လုံးတော်ကြီး အပေါ်ရှိ ပြုပြင်ပြီးစေတီတော်၏ ထုထည်
- (ဋ) ကျောက်လုံးတော်ကြီး အပေါ်ရှိ ပြုပြင်ပြီးစေတီတော်၏ စုစုပေါင်း အလေးချိန်
- (ဌ) ကျောက်လုံးတော်ကြီး အပေါ်ရှိ ပြုပြင်ပြီးစေတီတော်၏ အလေးချိန် ဗဟိုချက် (Centroid) နှင့် သက်ရောက်သောနေရာ
- (ဍ) ကျောက်လုံးတော်ကြီးနှင့် စေတီတော်နှစ်ခုပေါင်း၏ အလေးချိန်ဗဟိုချက် (Centroid) နှင့် သက်ရောက်သောနေရာ
- (ဎ) ကျောက်လုံးတော်ကြီး၏ လက်ရှိတည်ငြိမ်နေသည့် အနေအထားကို ပျက်ပြားစေရန် အလေးချိန်ဗဟိုချက်၌ သက်ရောက်ရန်လိုအပ်သော ဘေးတိုက်အား (Lateral Force)

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရုပ် တစ်ထိန်းစုံတော်

၅။ စူးစမ်းလေ့လာတိုင်းထွာ တွက်ချက်မှုများမှရရှိသည့် ရလဒ်အချို့ကို အောက်တွင်ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျောက်လုံးဘော်	ကျောက်အမျိုးအစား တစ်ယူနစ်အလေးချိန် (Unit Weight) ထူထည် အလေးချိန် အလေးချိန်ဗဟိုချက်(Centroid) နေရာ (x, y, z) (အောက်ခံကျောက်တုံးနှင့် ထိစပ်နေသော ဧရိယာ၏ ဗဟိုချက် Area Centriod ကို Origin အဖြစ်ယူထားသည်။) အမြင့် (အနိမ့်ဆုံးနေရာမှ အမြင့်ဆုံးနေရာထိ) ကျောက်လုံးတော်ကြီး၏ အောက်ခံကျောက်တုံးကြီးနှင့် ထိစပ်နေသော ဧရိယာ အောက်ခံကျောက်တုံးကြီးနှင့် ထိစပ်နေသောဧရိယာ၏ ချောက်ဝက်ရှိ လည်ပတ်ဝင်ရိုး (Axis of Rotation) မှ ကျောက်လုံးတော်ချောက်ဖက်သို့ စွန်းထွက်နေသော အများဆုံးအကွာအဝေး	ဂရင်းနိုက်. 2.5 Ton/ m ³ (156 pcf) 244.58m ³ (8636 cft) 611.45 Ton 0.14m, 0.13m, 4.00m (5.5", 5.1", 13'1.5") 8.15m (26'-9") 0.714 m ³ (7.69 sp.ft) 3.136m (10'-3")
----------------	--	---

ကမ္ဘာ့ဆုံဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တို့၏ထီးရိုးစေတီတော်

ပြုပြင်ပြီးစေတီတော်	အမျိုးအစား: (ကျောက်လုံးတော်ကြီးမှ ခေါင်းလောင်းတော်ထိပ်အထိအတွင်းပိုင်းကို ယခင်အတိုင်းထား၍ အပြင်မှ စေတီတော်ပုသဏ္ဌာန် အသစ်ဖော်သည်။ ပလာစတာကိုင်သည်) အမျိုးအစား: (ခေါင်းလောင်းတော်ထိပ်မှ ငှက်ပျောဖူးတော်ထိပ်အထိ အသစ်တည်ဆောက်သည်) အလေးချိန် အလေးချိန်ဗဟိုချက်(Centroid) နေရာ (x, y, z) အမြင့်(ထိတော်မပါ ငှက်ပျောဖူးတော်ထိပ်အထိ ကျောက်လုံးတော်ကြီးပေါ်ရှိစေတီခြေရင်း၏ အမြင့်ဆုံးနေရာမှတိုင်းသည်။)	အတွင်း (ယခင်ကထုံးမဆလာဖြင့် အုတ်စိထား) အပြင် (ယခုဘိလပ်မြေမဆလာဖြင့် ပုံဖော်ပြီး ပလာစတာချောသည်) အတွင်း (ဌာပနာတိုက်လုပ်ထားသည်) အပြင် (Ferrocement စနစ်ဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည်) 19.45 Ton 0.55m×0.12m×8.70m (1'9.4"×4.7"×28'6.5") 3.11m (10'-2.5")
ကျောက်လုံးတော်နှင့်ပြုပြင်ပြီးစေတီတော်နှစ်ရပ်ပေါင်း	အလေးချိန် အလေးချိန်ဗဟိုချက်(Centroid) နေရာ (x, y, z)	630.90 Ton 0.155m×0.129m×4.172m (6.1"×5.1"×13'8.3")

၆။ ပုံများနှင့် အသေးစိတ်တွက်ချက်မှုများ (Calculations) ကို နောက်ဆက်တွဲများဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။

တက္ကသိုလ်စာရင်းငင် ဆံတော်ရှင် တျီတ်ထီးရိုးစေတီတော်

သုံးသပ်ချက်များ

- ၇။ ဤလေ့လာဆန်းစစ်ချက်များမှ အောက်ပါတို့ကို သုံးသပ်နိုင်ပါသည်။
- (က) ကျောက်လုံးတော်ကြီး တည်ငြိမ်နေခြင်းမှာ ကျောက်လုံးတော်ကြီးနှင့် စေတီတော်၏နှစ်ရပ်ပေါင်း အလေးချိန်ဗဟိုချက်သည် အောက်ခြေရှိ ထိစပ်နေသော ဧရိယာ (Contact Area) အတွင်းကျရောက်နေပြီး လည်ပတ်ဝင်ရိုး (Axis of Rotation) ၏အတွင်းဘက်တွင်လည်း ကျရောက်နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါဝင်ရိုး၏ အပြင်ဘက် (ချောက်ဘက်) တွင် ကျရောက်နေပါက တည်ငြိမ်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။
 - (ခ) ထိစပ်နေသောဧရိယာ (Contact Area) သည် ကျောက်လုံးတော်ကြီး အပေါ်စီးကြည့်ဧရိယာ (Plan Area) ၏ (1.4) ရာခိုင်နှုန်းသာရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ အလွန်သေးငယ်သော ဧရိယာပေါ်တွင် တည်ငြိမ်စွာ တင်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။
 - (ဂ) ဘေးတိုက်အင်အား (Lateral Force) (46.6 ton) ဖြင့် နှစ်ရပ်ပေါင်း အလေးချိန်ဗဟိုချက် (Centroid of Rock and Stupa) နေရာတည်တည်မှ ချောက်ဘက်သို့ တွန်းပါက ကျောက်လုံးတော်ကြီး၏ တည်ငြိမ်မှုပျက်ပြားသွားနိုင်စရာရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ အဆိုပါအင်အားသည် ကျောက်လုံးတော်ကြီးနှင့် စေတီတော်နှစ်ရပ်စုစုပေါင်းအလေးချိန်၏ (7.4) ရာခိုင်နှုန်းမျှသာဖြစ်သော်လည်း လေပြင်းတိုက်ခတ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးတိုက်အင်အားသည် (6.5 ton) ထက်မပိုကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့်လေပြင်းဒဏ်ကို စိုးရိမ်စရာမရှိဘဲ မကြာစမှ အလွန်ကြီးမားသောလျှင်နှင့် အောက်ခြေတိုက်စားခြင်း (Erosion) အောက်ခြေပွန်းပဲ့ခြင်းတို့ကိုသာစိုးရိမ်စရာရှိပါသည်။
 - (ဃ) ကျောက်လုံးတော်ကြီး၏အလေးချိန်မှာ (611.45 ton) ဖြစ်ပြီး စေတီတော်၏အလေးချိန်မှာ (19.45 ton) သာဖြစ်သဖြင့် စေတီတော်၏အလေး

တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆဲတော်ရှင် တချို့၏ဆီးရီးဝေတီတော်

ချိန်သည် နှစ်ရပ်စုစုပေါင်းအလေးချိန်၏ (3.1) ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဝေတီတော်၏ အလေးချိန်သည် ဝံနံတစ်ခုလုံး၏ တည်ငြိမ်မှုကို အနည်းငယ်သာထိခိုက်စေနိုင်ပါသည်။

(c) ဝေတီတော်၏ အလေးချိန်ဗဟိုချက် (Centroid) သည်ကျောက်လုံးတော်အောက်ခြေရှိထိစပ်နေသော ဧရိယာ (Contact Area) ၏ လည်ပတ်ဝင်ရိုး (Axis of Rotation) အပြင်ဘက် (ချောက်ဘက်) တွင်မသက်ရောက်ဘဲ ဝင်ရိုး၏အတွင်းဘက်တွင်သာ သက်ရောက်သဖြင့်ဝေတီတော်ကြီး၏ အလေးချိန်များလာခြင်းသည် ကျောက်လုံးတော်ကြီး၏ တည်ငြိမ်မှုကို Under Gravity Load Condition တွင် အနောက်အယုက် မဖြစ်စေကြောင်း တွေ့ရသည်။ သို့ရာတွင် နှစ်ရပ်ပေါင်း အလေးချိန်ဗဟိုချက် (Centroid of Rock and Stupa) သည် ကျောက်လုံးတော်ကြီးတစ်ခုကည်း၏ အလေးချိန်ဗဟိုချက် (Centroid of Rock) ၏ အပေါ်ဘက် ($1'-0.1''$) ခန့်တွင်တည်ရှိသည်ဖြစ်ရာ တည်ငြိမ်မှုကိုပျက်ပြားစေရန်လိုအပ်သောဘေးတိုက်အင်အား (Lateral Force) မှာ ဝေတီတော်ကြီးအပါအဝင်နှစ်ရပ်ပေါင်းအတွက် အပိုဒ် (ဂ) တွင်ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ (46.6 ton) ဖြစ်သော်လည်း ဝေတီတော်ကြီးမပါဘဲ ကျောက်လုံးတော်ကြီးတစ်ခုတည်းအတွက်မူ (47.09 ton) အားဖြစ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် Under Gravity and Lateral Load Condition တွင် ဝေတီတော်အလေးချိန်ပိုလာခြင်းဖြင့် တည်ငြိမ်မှုကိုအနည်းငယ်လျော့နည်းစေနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ သို့သော် အလွန်နည်းသော ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။

(စ) ဤသိပ္ပံနည်းကျ လေ့လာချက်ဖြင့် ကျောက်လုံးတော်ကြီးနှင့် ဝေတီတော်တို့၏ တည်ငြိမ်နေခြင်းအကြောင်းရင်းကို အနီးစပ်ဆုံးရှင်းလင်းပြနိုင်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

တက္ကသိုလ်ဗာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တို့ကထိန်းရိုးစေတီတော်

နိဂုံး

၈။ ဆံတော်ရှင်ကျွန်ကထိန်းရိုးစေတီတော်မြတ်တည်ထားသော အလွန်ထူးခြား အံ့ဩဘွယ်ဖြစ်တည်လျက်ရှိသည့် ဤမျှကြီးမားသော ကျောက်လုံးတော်ကြီး၏ တည်ငြိမ်နေရခြင်းအကြောင်းအရင်းများကို ခေတ်မီကိရိယာများ အသုံးပြု၍ အင်ဂျင်နီယာနည်းပညာရှင်ထောင့်မှ လေ့လာစူးစမ်းတွက်ချက်တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျောက်လုံးတော်ကြီးတည်ငြိမ်နေရခြင်းအကြောင်းအရင်းကို သိပ္ပံနည်းကျအနီးစပ်ဆုံး ရှင်းလင်းဖော်ပြနိုင်ပြီဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်အဘယ်ကြောင့်ဤကဲ့သို့ ထူးဆန်းစွာဖြစ်တည်နေသည်ဆိုသည်ကိုမူ ဤလေ့လာချက်မှ ရှင်းပြနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အံ့ဩဖွယ်ရာတစ်ရပ်အဖြစ် အစဉ်အမြဲတည်ရှိနေမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

တို့ကထိန်းရိုးစေတီတော် ပြင်ဆင်ရေးပဏာမစုစမ်း လေ့လာ
တွေ့ရှိချက်မြို့ပြင်ပွမ်းခံရေးလုပ်ငန်းတင်ပြချက်

ရန်ကုန်မြို့မှ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာ (၃၁) ရက်နေ့၊ နံနက် (၇) နာရီတွင်ထွက်ခွာပြီး ကျွန်ကထိန်းဆောင်ဆရာတော်ထံသို့ နေ့လယ် ၁၁:၂၀ နာရီတွင် ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။

ကျွန်ကထိန်းဆောင်ဆရာကြီးမှပြုပြင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍သြဝါဒများပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ပြန်လည်ပြုပြင်မည့်-ထီးတော်ကိုအောက်ဆုံးဘုံဆင့်တွင် မွန်ထီးပုံ၊ ဒုတိယဘုံဆင့်တွင်ရှမ်းထီးပုံ၊ တတိယဘုံဆင့်တွင်မြန်မာထီးပုံများဖြင့် အဆင့်ဆင့်တည်ဆောက်သွားရန် ငှက်မြတ်နိုးတော်ကို မြန်မာဒေါင်းကနေပုံ၊ ဟင်္သာငှက်၊ ကရဝိတ်ငှက်နှင့် စာမထိငှက်များပါဝင်ပြီးပြုလုပ်သွားရန်။

မြတ်စွာဘုရားဒေသစာရီကြွနေပုံ၊ မတ်ရပ်၊ ထိပ်ကျောက်စိမ်းပေါ်တွင်ရပ်နေသည့် ပုံထားရှိရန်၊ မျက်နှာများတွင် ထိုင်တော်မူဘုရားဆင်းတုတော် (၄) ဆူရန်။

ကမ္ဘာ့ဆံ့ရွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးဝေတံတော်

ထီးတော်အဆင့်တွင် အောက်ဆုံးအဆင့် မွန်ထီးတော်မှာ ဇာတိကြီးဆယ်
ဘွဲ့ဖြင့် ပုံဖော်ထားရန်။ မွန်ထီးတော်အောက်ခြေမှာ ဟသံသြေဆင်းနှင့် ကနုတ်ပန်း
တပ်ဆပ်ရန်။

ထီးတော်ဒုတိယအဆင့် ရှမ်းထီးတွင် သတ္တဌာနရုပ်လုံးဖော်ရန်၊ မြန်မာထီး
တွင် ဘဒ္ဒကမ္ဘာ၏ ဘုရားငါးဆူပုံဖော်ပြလုပ်ပူဇော်ရန်၊ မြန်မာထီးတော်အောက်ဆုံး
ဘုံအဆင့်တွင် ပြည်သူအများမှ လူ့ဒါနိသည့်ရွှေ၊ ငွေ၊ လက်ဝတ်ရတနာများ၊ ဌာပနာ
ရန်အတွက် ရတနာကြွတ်ပြုလုပ်တပ်ဆင်ပေးရန်။

ထီးတော်ကို Stainless Steel ကြေး၊ ငွေ၊ ရွှေ၊ သတ္တုများ လေးမျိုးဖြင့်
သာ ပြုလုပ်တပ်ဆင်ရန်၊ Frameကို Stainless Steel ဖြင့်သာပြုလုပ်ရန် တင်ပြခဲ့
ပါသည်။ ထီးတော်တွင်ကြေးပြားအောက်ခံအဖြစ်ထားရှိခြင်းမပြုဘဲ ရွှေသားအတိ
ဖြင့် မြန်မာမူလုပ်ငန်းများကို ပြုလုပ်သွားရန်။

ခေါင်းလောင်းပဒေသာတွင် မြန်မာခေါင်းလောင်းသာမက ကရင်ရိုးရာ
ဟားစည်ပုံခေါင်းလောင်းကို ရွှေသားအတိဖြင့်ပြုလုပ်ပြီးချိတ်ဆွဲရန်၊ (ကရင်-မြန်မာ
ပိုမိုချစ်ကြည်မှုရရှိစေရန်ရည်ရွယ်သည်)ဟု ကျိုက်ထီးဆောင်းဆရာတော်မှ
ဩဝါဒကားချီးမြှင့်ပါသည်။

လက်ရှိထီးတော်သည် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း (၃၀) ခန့်ကသံ Frame
ပေါ်တွင်ငွေဖြင့်တည်ဆောက်ထားသောထီးတော်ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်အစား
ပမာဏမှာ ၁၅ " ရှိကြောင်းနှင့် ထီးတော်ကြီးကို အခိုင်အခန့်ဆုံးဖြစ်စေရန်၊ ပြည်သူ
အများကြည်ညိုဖွယ်ဖြစ်စေရန် အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်သွားရန်
ဩဝါဒကားချီးမြှင့်ပါသည်။

ကျိုက်ထီးရိုးထီးတော်ကို သာသနာ နှစ်တစ်ဝက်ကျော်မှ ထီးတော်ကို
လဲလှယ်ရန် ရှေးက ဗျာဒိတ်ပေးထားခဲ့သည့်အတွက် သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၅၄၄
ခုနှစ် ရောက်သည့်အတွက် ယခုကဲ့သို့ ထီးတော်အသစ်လဲလှယ်ရန် စီစဉ်ခဲ့ခြင်း
ဖြစ်ကြောင်း ယခုအခါ ထီးတော်အသစ်ကို အချိန်ကာလအားဖြင့် လုပ်ငန်းဆောင်
ရွက်ရန် (၂)လခန့်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းပါသည်။

တော်၏ အရပ်လေး
သာအတိဖြင့်ပြုလုပ်

ကမ္ဘာသံဃာရုံး ၁၀၀ ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

သက္ကရာဇ် ၂၀၀၁ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁)ရက် သို့မဟုတ် တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် ထီးတော်ကို တင်ရန်ဖြစ်ကြောင်း သို့မဟုတ် အကြီးအကဲများ၏ အားလပ်သည့် အချိန်နှင့် ချိန်ကိုက်၍ လုပ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း သြဝါဒစကားချီးမြှင့်ပါသည်။

လက်ရှိကျိုက်ထီးရိုးစေတီ၏ ထီးတော်ဟောင်းကို ထီးတော်စေတီတည်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ထီးတော်ဟောင်းကို ကျိုက်ထီးရိုးဘက်ထွက်နေသည့် ကျောက်နှစ်ဖက်မှာ တစ်နေရာ၊ နောက်တစ်နေရာမှ သိန္ဒြေဝန်ကွန်းပေါ်မှာ ကျောက်ပြား လောင်းထားသည့်ပေါ်တွင်တည်ရန်ဖြစ်သည်။ နတ်တောင်ပေါ်တွင် တံခွန်တိုင်ပြန်လည်၍ အသစ်ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း လက်ရှိတံခွန်တိုင်ကို ကမ္ဘာလုံးခံ၍ အပေါ်တွင်နဂါးမူလ ဟင်္သာရုပ်ကို ပြန်လည်၍ တပ်ဆင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း သြဝါဒစကားချီးမြှင့်ပါသည်။

၁-၁-၂၀၀၀ပြည့်နှစ် နံနက် ၇:၀၀နာရီခန့်တွင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီပေါ်သို့ တက်ရောက်ကာ အတိုင်းအတာ တိုင်းတာခြင်း၊ လက်ရှိစေတီတော်ကိုယ်ထည်ပိုင်း၊ ငှက်ပျောဖူးတော်၊ ထီးတော်ဘုံအဆင့်ဆင့်၊ ပန်းလည်တိုင်၊ ငှက်မြတ်နားတော်၊ စိန်ဖူးတော်၊ ဆိုင်းကြိုးများကို တစ်ခုချင်း လိုက်လံစစ်ဆေးခဲ့ရာ အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

စေတီတော်ကိုယ်ထည်ပိုင်းရှိ ခေါင်းလောင်း၊ ဖောင်းရစ်၊ ငှက်ပျောဖူး၊ ကြာမှောက်၊ ကြာလှန် စေတီအပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားသော ရွှေပြား၊ ကြေး၊ Frame၊ ၎င်း၏အောက်မှ ကြေးပြား၊ ရွှေသရီး၊ သစ်စေးသရီး၊ ၎င်းအောက်မှ အင်္ဂတေသားများကို အဆင့်ဆင့်လိုအပ်သလို ခွါ၍ စစ်ဆေးခဲ့ရာ အောက်ဆုံးအင်္ဂတေမှာ အခြေအနေကောင်းမွန်ကြောင်းတွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

၎င်းအပေါ်တွင်ရှိ နဂါးမူလ သစ်စေးသရီးနှင့် ရွှေဗုဒ္ဓထားသည့် နေရာများမှာ ရေဝင်၍ အတွင်းပိုင်းတွင် ဒပ်ပွပွဖြစ်နေကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ၎င်းအပေါ်တွင် အုပ်ထားသော ကြေးပြားများ ပျက်စီးခြင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ခံစွဲကုန်ခံနံကကြေး Frame များထပ်မံပြုလုပ်ပြီး ၎င်းအပေါ်တွင် ရွှေတိဂုံစေတီကဲ့သို့ ၆ လက်မ ပတ်လည် တစ်ကျပ်သား ရွှေပြားများဖြင့် ထပ်မံ၍ ကပ်ပြီး စေတီပုံဖော်ထား

တက္ကသိုလ်ဖာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တို့၏ ၁၂ နှီးဝေတော်

ပါသည်။ အောက်ခံကြေးပြား Frame တည်ဆောက်မှုမှာ နဂိုမူလ ဓေတီတစ်ခုလုံးကို အောက်ခံကြေးပြားအုပ်ထားသကဲ့သို့ ဓေတီပုံတော်ပုံပြင်အောင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိသည့်အတွက် ဓေတီတော်၏ ဖောင်းရစ်နှင့် ခေါင်းလောင်းများမှာ ယခုအခါ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ပုံတော်ပုံပြင်မှု မရှိဖြစ်နေပါသည်။ ဓေတီ၏ ပုံတော်အားပိုပြင်စွာ အောက်ခံကြေး Frame များကို ကျွမ်းကျင်သည့် ပန်းတဉ်းပညာရှင်များဖြင့် ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ပြီး ရွှေပြားများကိုလည်း သင့်တော်သော အရွယ်အစားများဖြင့် ပြန်လည်ပြုပြင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထိုနည်းတူစွာ ငှက်ပျောဖူးတော်နှင့်ကြာမှောက်ကြာလှန်များကိုလည်း ပြန်လည်ပြုပြင်မွမ်းမံရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထီးတော်ကို ကျိုက်ထီးဆောင်းဆရာတော်၏ ဩဝါဒအတိုင်း နဂိုမူလအမြင်အတိုင်း အောက်ဆင့်တွင် မွန်ထီး၊ အလယ်ဆင့်တွင် ရွမ်းထီး၊ အပေါ်တွင် မြန်မာထီးဘုံ(၇) ဆင့်ဖြင့် ၎င်းအထက်မှ ဆပ်သွားဖူး၊ ဇွန်လေးဘုံ၊ ငှက်လေးမျိုး၊ ပါဝင်သည့် ငှက်မြတ်နားတော်၊ ခေါင်းလောင်းပဒေသာ၊ စိန်ဖူးတော်တို့၏ အောက်ခံအမာခံများကို Stainless Steel ဖြင့် ပြုလုပ်ပြီး မြန်မာမူအနုစိတ်လက်ရာများကို ရွှေသားအတီဖြင့် ပုံဖော်ဆောင်ရွက်သွားရန်ဖြစ်ပါသည်။ စိန်ဖူးတော်ကို ရွှေသားအတီဖြင့်ပြုလုပ်ပြီး ကျောက်စိမ်းအောက်ခံပေါ်တွင် မြတ်စွာဘုရားမတ်ရပ်ပုံတော်နှင့် စိန်ဖူးတော်လုံးပေါ်တွင် မြတ်စွာဘုရားထိုင်တော်မူရပ်ပွားတော်များအား ရွှေသားအတီဖြင့် တပ်ဆင်သွားရန်ဖြစ်ပါသည်။

ငှက်မြတ်နားတော်ကိုလည်း အောက်ခံ Frame များအား Stainless steel ဖြင့် ပြုလုပ်ပြီး ကျောက်သံပတ္တမြားတို့ဖြင့် စီချယ်ပြီး ရွှေသားအတီဖြင့် မြန်မာကဒေါင်း၊ ဟင်္သာငှက်၊ ဇာမဏီငှက်၊ ကရဝိတ်ငှက်များဖြင့် ပြုလုပ်တပ်ဆင်သွားရန်ဖြစ်ပါသည်။ ခေါင်းလောင်းပဒေသာတွင် မြန်မာမူရွှေသားအတီခေါင်းလောင်းများနှင့် ကရင်ရိုးရာဗားစည်များကို ရွှေသားအတီဖြင့် ပြုလုပ်တပ်ဆင်သွားရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဇွန်လေးဘုံနှင့် ဆပ်သွားဖူးများကို ရွှေသားအတီဖြင့် ပြုလုပ်တပ်ဆင်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထီးတော်၏ ဆိုင်းကြီးများကိုလည်း Stainless Steel ကြိုးများဖြင့် တပ်ဆင်သွားရန်ဖြစ်ပါသည်။

တက္ကသိုလ်သမားရင်းစင် ဆံတော်ရှင် တို့၏ထီးရိုးစေတီတော်

ငှက်မြတ်နားတော်ကြီး လည်ပတ်စေရန်အတွက် သံမဏိ Ball Bearings များဖြင့်ပြုလုပ်တပ်ဆင်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။

စေတီတော်၏ ပန်းလည်တိုင်များကို စစ်ဆေးခဲ့ရာတွင် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်သုံးဆယ်ခန့်က သံရိုးရိုးဖြင့် ပြုလုပ်တပ်ဆင်ခြင်းဖြစ်၍ ပြန်လည်မွမ်းမံရာတွင် Stainless Steel ဖြင့် အသစ်ပြုလုပ်တပ်ဆင်သွားရန် ဖြစ်ပါသည်။

စိန်ပူးတော်၊ ငှက်မြတ်နားတော်၊ ထီးတော်များ၏ တည်ဆောက်ပုံများကို ရှေးယခင်နည်းပညာများဖြင့် ပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်၍ ယခုအခါ ပိုမိုကောင်းမွန်သော နည်းပညာများဖြင့် ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ထီးတော်ယိမ်းယိုင်မှုမရှိစေရန် အမာခံထောက်ထားသော ထီးခေါက်များ ကို Stainless Steel Bracket / Stainless Steel ခေါက်များဖြင့် ပြန်လည်အသစ် ပြုလုပ်တပ်ဆင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထီးတော်၏ အမာခံကို Stainless Steel ဖြင့် ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ပြီး ထီးတော်ဘုံအဆင့်ဆင့်ရှိ ဂွေများ၊ ပန်းလည်တိုင်၊ ငှက်မြတ်နားတော်၊ အမာခံတည်ဆောက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ထီးတော်ခေါက်ပြန်လည်ပြုပြင်မည့် လုပ်ငန်းများကို မြန်မာသင်္ဘောကျင်းလုပ်ငန်းတွင် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထီးတော်ကို ရွှေသားအတိအကျဖြင့် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မည့် မြန်မာမှုပန်းတင့်လုပ်ငန်းများ ကို ကျွန်ုပ်တို့ထီးဆောင်းဆရာတော်၏ မြန်မာမှုလုပ်ငန်းအဖွဲ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ စေတီတော်၏ ကိုယ်ထည် ပိုင်းပြင်ဆင်မှု၊ ထီးတော်၏ အင်္ဂါတော်ပိုင်း ဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု၊ ငှက်ပျောပူးတော်၊ ကြာမောက်ကြာလှန်နှင့် အခြားပြုပြင်မှု လုပ်ငန်းများကို ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ်နှင့် ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်များဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ စေတီတော်ပြုပြင်မှုလုပ်ငန်းအတွက် သံမဏိ ပိုက်လုံးဖြင့် ငြမ်းဆင်မည့်လုပ်ငန်းများကို ဇေယျာဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီ၊ ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ်မှ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း အင်ဂျင်နီယာများဖြင့် ပူးပေါင်း၍ တည်ဆောက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

စေတီတော်ကြီး ပြန်လည်ပြုပြင်မှု တည်ဆောက်ရေးကာလတွင် နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အကြံအကံများ၏ လမ်းညွှန်မှု၊ ကျွန်ုပ်တို့ထီးဆောင်းဆရာတော်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ထီးရိုးဆရာတော်များ၏ ဩဝါဒကို ခံယူပြီး ကျွန်ုပ်တို့ထီးရိုးဂေါပကအဖွဲ့၊ သထုံခရိုင် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ အကူအညီများကို ယူပြီး ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

တက္ကသိုလ်တရားဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတော်
ဆံတော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတော် ရွှေထီးတော်တင်
မင်္ဂလာအခမ်းအနားစိန်ပွားတော်၊ ငှက်မြတ်နားတော်၊
ရွှေထီးတော်ဘုံအဆင့်ဆင့်တို့နှင့်
ဌာပနာတော်များပင့်ဆောင်မည့်အစီအစဉ်

စဉ်	ပစ္စည်းအမည်	ပင့်ဆောင်မည့်အကြီးအကဲ	ပင့်ဆောင်ရန်နေရာ
၁။	စိန်ပွားတော်	အတွင်းရေးမှူး(၁) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်	ငြိမ်းပေါ်ထီးစင်
၂။	ငှက်မြတ်နားတော်	ဝန်ကြီး ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမင်းသိမ်း	■
၃။	ခေါင်းလောင်း	ဝန်ကြီး	■
	ပဒေသာ	ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်ငွေ	■
၄။	စွန်းပန်း(၃)ဘုံ	ဝန်ကြီး ဦးအောင်ခင်	■
၅။	ပန်းအုပ်	ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်စောလွင်	■
၆။	ဆပ်သွားဖူး	ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်လှမြင့်ဆွေ	■
၇။	နဝမဘုံ	ဝန်ကြီး ဦးအောင်ဖုန်း	■
၈။	အဌမဘုံ		
၉။	သတ္တမဘုံ	ဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ် လွန်းသိ	■
၁၀။	ဆဌမဘုံ	ဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ် အုံးမြင့်	■
၁၁။	ပဉ္စမဘုံ	ဗိုလ်ချုပ် မြင့်ဆွေ (စစ်ဦးစီးအရာရှိချုပ် - လေ)	■
၁၂။	စတုတ္ထဘုံ	ဒုတိယဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်သုရအောင်ကို	■
၁၃။	တတိယဘုံ	ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးညီလှငယ်	■
၁၄။	ဒုတိယဘုံ	ဒုတိယတိုင်းမှူး ဗိုလ်မှူးချုပ်မျိုးလှ ခေါက်တာခင်ရွှေ (စေကမ္ဘာ)	■

ထက္ကုဆံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံဝတင်ရှင် တျှိတ်ထီးမိုးဝေတီတော်

စဉ်	ပစ္စည်းအမည်	ပင်ဆောင်မည့်အကြီးအကဲ	ပင်ဆောင်ရန်နေရာ
၁၅။	ပထမဘုံ	ဒုတိယဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်သူရမြင့်မောင်	။
		ဒုတိယဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်သန်းထွန်း	။
		တပ်မမှူး ဗိုလ်မှူးချုပ်နဝင်း	။
၁၆။	တံခွန်တိုင်၏ စိန်ဖူးတော်	ဒုတိယ ဗိုလ်မှူးကြီးတင်အောင် (ဇယက)	တံခွန်တိုင် ငြမ်းစင်
	ငှက်မြတ်နားတော်		
၁၇။	တံခွန်တိုင်၏ ရွှေထီးတော်	ဦးတင်စိုး (ကျိုက်ထီးရိုးဂေါဟက)	။
၁၈။	ထီးဝေတီ၏ စိန်ဖူးတော်	ဦးစန်းလွင် (ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်)	ထီးဝေတီငြမ်းစင်
	ငှက်မြတ်နားတော်		
၁၉။	ထီးဝေတီ၏ ရွှေထီးတော်	ဦးသော်က (အင်ဂျင်နီယာမှူးကြီး)	ထီးဝေတီငြမ်းစင်
၂၀။	ဌာပနာ (၁)	ဒုတိယ ဗိုလ်မှူးကြီးလှမိုး	ငြမ်းပေါ်ထီးစင်သို့ လက်ဆင့်ကမ်း
၂၁။	ဌာပနာ (၂)	ဒုတိယ ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်းရှိန်	။
၂၂။	ဌာပနာ (၃)	ဦးအောင်ချစ် (ကျိုက်ထီးရိုးဂေါဟက)	။
၂၃။	ဌာပနာ (၄)	ဦးအံ့မောင် (အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်)	။

အရံပုဂ္ဂိုလ်များ - ဒုတိယ ဗိုလ်မှူးကြီးတင်စိုး
ဒုတိယ ဗိုလ်မှူးကြီးသန်းဝင်း
ဒုတိယ ဗိုလ်မှူးကြီးမျိုးလွင် (ဆေး)

ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်ကြီးအားတင်ပူဇွဲသည့်ထီးတော်များသမိုင်းအကျဉ်း

ခုနှစ်	အိယတာ	ထီးဆူမျိုးအစား
၉၁၇	ဘုရင်နောင်မင်းတရား	ရွှေထီး
၁၀၃၁	အင်းဝနန်းစံပြည်မင်း	။
၁၀၄၀	အင်းဝဘုရင်မင်းရဲကျော်ထင်	။
၁၀၆၂	အင်းဝဘုရင်စနေမင်း	။
၁၁၈၅	မင်းလှသိင်္ဂီသူ (စစ်တောင်း)	။
၁၂၆၅	ကျိုက်ထီးရိုးဂေါပက	ကြေးထီး
၁၂၉၉	ကျိုက်ထီးရိုးဂေါပက	ငွေထီး
၁၃၁၆	ခရဲသူကြီးနှင့်ရွာသားများ	။
၁၃၂၆	ဦးအောင်ချို (မိုးကုတ်) နှင့်အဖွဲ့	ရွှေထီး
၁၃၂၈	ခရဲထီးပြန်တင်	ငွေထီး
၁၃၃၈	ဦးမောင်ဟိန်နှင့် သိမ်ကြီးဈေး (ဘီ) ရံအဖွဲ့	။
၁၃၆၂	နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့်ပြည်သူများ	ရွှေထီး

ရွှေထီးတော်အသစ်တင်ပူရန်အတွက် ဆောင်ရွက်မှုအဆင့်ဆင့်

- ၁၈-၃-၂၀၀၀ ရွှေထီးတော်ရောင်တော်ဖွင့် မင်္ဂလာပြုလုပ်ရာတွင် စိန်ဖူးတော်၊ ငှက်ပြတ်နားတော်နှင့် ရွှေထီးတော်တို့၏ ယိုယွင်းနေသော အခြေအနေများကို တွေ့ရှိရသဖြင့် တိုင်းမှူးမှ နိုင်ငံတော် အကြီးအကဲများကို တင်ပြမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားပါသည်။
- ၂၀-၁၀-၂၀၀၀ အတွင်းရေးမှူး (၁) နှင့် အဖွဲ့ဝင်များ ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်သို့ လာရောက်ဖူးမြော်ရာတွင် ထီးတော်အခြေအနေကို တွေ့ရှိရပြီး ကျိုက်ထီးရိုးကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍဝ အား ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်နှင့် ထီးတော်အား ပိုမိုသပ္ပာယ် တင့်တယ်ခိုင်ခံ့အောင် နိုင်ငံတော်အဆင့် ပြန်လည်ပြုပြင်ရန် ရှိကြောင်း လျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။

၃၁-၁၀-၂၀၀၀ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ ဒုဝန်ကြီး ဦးညီလှဇယ်နှင့် မြန်မာ သဘောကျင်း အထွေထွေမန်နေဂျာ ဦးတင်မောင်ညွန့်နှင့်အဖွဲ့၊ ကျိုက်ထီးဆောင်ဆရာတော်ထံ သြဝါဒခံယူပြီး ကျိုက်ထီးရိုး ရင်ပြင်တော်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။

၁-၁၁-၂၀၀၀ ဒုဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့သည် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်ကြီးနှင့် ထီးတော်၊ စိန်ဖူးတော်တို့အား ယာယီဝါးငြိမ်းဖြင့် တက်ရောက် စစ်ဆေးလေ့လာပြီး ၄-၁၁-၂၀၀၀ နေ့တွင် တွေ့ရှိချက်၊ အကြံပြုချက်များ တင်ပြခဲ့ပါသည်။

၁၁-၁၁-၂၀၀၀ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာနမှ အင်ဂျင်နီယာဦးနေဝင်း ဦးဆောင်သောအဖွဲ့ ငြိမ်းဆင်ပစ္စည်းများနှင့်အတူ စတင် ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။

၁၃-၁၁-၂၀၀၀ စေတီတော်ကြီးနှင့် ကျောက်လုံးတော်ကြီးအား အမှီအထားက မပြတ်သံမဏိပိုက်လုံးများဖြင့်ငြိမ်းဆင်ခဲ့ရာ ၂၀-၁၂-၂၀၀၀ တွင် ပြီးစီးခဲ့ပါသည်။ ငြိမ်းပစ္စည်းတန်ဖိုး ကျပ်သိန်း ၄၀ ကျော် ခန့်ဖြစ်ပြီး စေတီဌာနဦးခင်ရွှေက ကျိုက်ထီးဆောင်းသို့ လူဒါန်းသည်ငြိမ်းကို ခေတ္တရယူသုံးစွဲပါသည်။

၁၇-၁၁-၂၀၀၀ နတ်တောင်ရှိ တံခွန်တိုင်ပြုပြင်ရေး ကျိုက်ထီးဆောင်းဆရာ တော်နှင့် ဆွေးနွေးလျှောက်ထားပြီးပြုပြင်မှုအတွက် ဆက်လက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပါသည်။

၂၀-၁၁-၂၀၀၀ နတ်တောင်တံခွန်တိုင် အုတ်မြစ်စီမံကိလာ ပြုလုပ်ပါသည်။

၁၇-၁၂-၂၀၀၀ စေတီတော်မှ ခံကြေးပြားခံရွှေစင်ပြားကို ဖြတ်ယူသိမ်းဆည်း ခဲ့ရာ ၁၈-၁၂-၂၀၀၀ တွင် ပြီးစီးပြီး ရွှေစင်ပြား ၁၄၉၃ ချပ် ရရှိခဲ့ပါသည်။

၁၈-၁၂-၂၀၀၀ ထီးတော်အား စေတီတော်ရင်ပြင်တော်သို့ ပင့်ဆောင်ပြီး လေးဗျက်နာအာရုံခံတန်ဆောင်၌ အပူဇော်ခံထားရှိခဲ့ပါသည်။

၁၉-၁၂-၂၀၀၀ စေတီတော်မှ ရွှေသရိုက်ဖတ်များကို ခွာယူခဲ့ရာ ၂၂ ပိဿာ ၅၄ ကျပ် ၈ ပဲ ရရှိခဲ့ပါသည်။

၂၀-၁၂-၂၀၀၀ စေတီတော်ပြုပြင်တည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၁၀-၁-၂၀၀၁ တွင် ပြီးစီးခဲ့ပါသည်။

၂၅-၁၂-၂၀၀၀ ကျိုက်ထီးဆောင်းဆရာတော်နှင့် ဩဝါဒါစရိယဆရာတော် များ သာသနာရေး ဒုတိယကြီးနှင့်တာဝန်ရှိသူများ ခေါင်းလောင်း ပုံအတွင်း ဌာပနာသွင်းခြင်းနှင့် မဏ္ဍိုင်စိုက်ထူခြင်း အခမ်း အနား ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၂၆-၁၂-၂၀၀၀ စေတီတော်မှ ကြေးပြားခဲရွှေစင်ပြား ၁၄၉၃ ချပ်နှင့် ရွှေသရိုက် ဖတ် ၂၂ ပိဿာ ၅၄ ကျပ် ၈ ပဲများကို သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန

၃၁-၁၂-၂၀၀၀ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရောင်ဝယ်ရေးလုပ်ငန်း (ရုံးချုပ်) သို့ ပို့ဆောင်ပြီးသန့်စင်ရာ ရွှေစင် ၁၉ ပိဿာ ၄၅ ကျပ်သား ရရှိခဲ့သည်။ အဆိုပါရွှေများကို ရွှေစင်ရွှေပြားခတ်လုပ်၍ စေတီတော်သို့ ပြန်လည်လှူဒါန်းခဲ့သည်။

၂-၁-၂၀၀၁ မြန်မာ့သင်္ဘောကျင်းလုပ်ငန်းမှ ထီးတော်အတွက် သံမဏိ ဖရိုန့်အား ကျိုက်ထီးဆောင်းသို့ ပို့ပေးပြီး ရွှေထီးတော်ကို ကျိုက်ထီးဆောင်းတွင် ရွှေစင်ရွှေသားဖြင့် ပုံဖော်ဆောင်ရွက်သည်။

၁၀-၁-၂၀၀၁ ဒေါက်တာခင်ရွှေနှင့်အဖွဲ့က ရွှေထီးတော်တွင် ဘုရားဖူး ရဟန်းရှင်လူများ လှူဒါန်းငွေဖြင့်ရွှေစင် ၃ ပိဿာ ထည့်သွင်းရန် အတွက် ဂေါပကအဖွဲ့က သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနမှ ဝယ်ယူ ပေးပို့ခဲ့သည်။ ရွှေထီးတော်အတွက် ရွှေစင်အလေးချိန် (၇.၆၅၆၈) ပိဿာ ရွှေတုံးအား ကျိုက်ထီးဆောင်းဆရာတော် ထံ ဆက်ကပ်ခဲ့ပါသည်။

၂၁-၁-၂၀၀၁ ကြေးဖရိုန့်လုပ်ငန်းစတင်ဆောင်ရွက်ရာ ၂-၃-၂၀၀၁ တွင် ပြီးစီးခဲ့ပါသည်။ ကြေးဖရိုန့်အကွက်ပေါင်း (၁၈၉၉) ကွက် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

- ၂၆-၁-၂၀၀၁ ဦးစီးကော်မတီအစည်းအဝေး ကျင်းပသည်။
- ၃၀-၁-၂၀၀၁ ဦးနေဝင်းအဖွဲ့ဖြင့် ရွှေစင်ပြားများကို သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန
ကျောက်မျက်လုပ်ငန်းရုံးတွင် စတင်ခတ်လုပ်သည်။
- ၁၇-၂-၂၀၀၁ ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီအစည်းအဝေးကို ရင်ပြင်တော်တွင်
ပြုလုပ်သည်။
- ၂၀-၂-၂၀၀၁ လုပ်ငန်းကော်မတီအစည်းအဝေးကျင်းပသည်။
- ၂၂-၂-၂၀၀၁ ရန်ကုန်မှ ရွှေပြားများကျိုက်ထိုသို့ စတင်သယ်ဆောင်သည်။
- ၂၃-၂-၂၀၀၁ မန္တလေးရွှေကုန်သည်များထံမှ ရွှေ ၆ ပိဿာ ၄ ကျပ် ၃ ပဲ
အားဝယ်ယူ၍ရွှေပြားဆက်လက် ခတ်လုပ်သည်။
- ၄-၃-၂၀၀၁ စေတီတော်ရွှေစင်ရွှေပြားကပ်လုပ်ငန်း စတင်ဆောင်ရွက်
သည်။
- ၅-၃-၂၀၀၁ စေတီတော်အောက်ခံကျောက်လုံးတော်ကြီးအား လုံးတောင်
မှ
ပြည်ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူခြင်းလုပ်ငန်းကို ၂×၂' ပတ်လည်
- ၁၁-၃-၂၀၀၁ ရွှေဆိုင်း (ရာဆိုင်း) ပေါင်း ၂၄၉၇ ဆိုင်းနှင့် ၁၅×၁၅' ပတ်လည်
ရွှေဆိုင်း (ရာဆိုင်း) ပေါင်း ၂၁၀ ဆိုင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်သည်။
ရန်ကုန်ရွှေကုန်သည်များထံမှ ရွှေ ၆ ပိဿာ ၃ ကျပ် ၁၂ ပဲ ၅ ရွှေး
ထပ်မံဝယ်ယူ၍ ရွှေပြား ဆက်လက်ခတ်လုပ်သည်။ ထီးတော်
အသစ်အား ကျိုက်ထီးဆောင်းမှ ရန်ကုန်မြို့ရွှေတိဂုံ
စေတီသို့ပင့်ဆောင်သည်။
- ၁၆-၃-၂၀၀၁ ထီးတော်အသစ်အား ကျိုက်ထီးဆောင်းဆရာတော်နှင့်
သာသနာရေး ဒုဝန်ကြီး၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဒုဝန်ကြီး ဦးဆောင်
ကာ ကျိုက်ထီးရိုးစေတီရင်ပြင်တော်သို့ ပင့်ဆောင်၍ အာရုံခံ
တန်ဆောင်းတွင် အပူဇော်ခဲ့သည်။
- ၁၈-၃-၂၀၀၁ စေတီတော်တွင် ရွှေပြားကပ်ခြင်းနှင့် ရွှေချခြင်းလုပ်ငန်း
အားလုံး ဆောင်ရွက်ပြီးစီးသည်။ ရွှေစင်ပြား ၂၆၆ ချပ်၊
ကြေးပြားခံရွှေပြား ၉၈၆ ချပ်နှင့် မျက်ပါးရွှေချခြင်း ၆၄၇ ကွက်
ဖြစ်ပါသည်။

၁၉-၃-၂၀၀၁ ဆရာတော်ကြီး (၂၈) ပါးအား ပင့်ဖိတ်၍အတွင်းရေးမှူး (၁) နှင့် ဝန်ကြီးများ တာဝန်ရှိသူများက ထီးတော်တင်မင်္ဂလာပြု လုပ်ပြီးနောက် ဆရာတော်ကြီးများက စေတီတော်အား ဗုဒ္ဓါ ဘိသေက အနေကစားတင်တော်မူသည်။

၂၀-၃-၂၀၀၁ ဌာပနာတိုက် (၃) နေရာအား အင်္ဂါတေသရိုးဖြင့် ဖိတ်ဆိုပြီး အပြီးသတ်ရွှေပြားကပ်ခြင်း ဆောင်ရွက်သည်။

လှူဒါန်းမှုအစုစု

(က) ယုတ္တဝိသုဒ္ဓါ

(၁) လက်ဝတ်ရတနာမျိုးစုံ။ ၁၅ မျိုး အရေအတွက်

၃၇၀၈ ခု အလွှာစုံ ရရှိပြီး ရွှေထည်ပစ္စည်း ၁၀ မျိုး အရေအတွက်

၁၂၇၉ ခု ချန်လှပ်၍ ကျန်လက်ဝတ် ရတနာ ၂၄၂၉ ခုကို ဌာပနာသွင်းလှူ ပူဇော်ခဲ့ပါသည်။

(၂) ရွှေထည်ပစ္စည်း။ ၁၀ မျိုးအရေအတွက်

၁၂၇၉ ခုရရှိပြီး အလေးချိန် ၂ ပိဿာ ၄၁ ကျပ် ၇ ပဲရှိပါသည်။

၎င်းရွှေထည်များကို သန့်စင်ပြီးရွှေပြားခတ်လုပ်၍ စေတီတော်တွင် ဆက်လက် ကပ်လှူရန် စီစဉ်ထားပါသည်။

(ခ) အတ္ထုဇာတိဇာတိ

(၁) ရွှေထီးတော် အလှူရငွေ

၅၆၄၄၁၉၃၆ ကျပ်

(၂) ရွှေစင်ရွှေပြား အလှူရငွေ

၂၈၉၂၀၃၉၅ ကျပ်

(၃) ရွှေသင်္ကန်း အလှူရငွေ

၉၅၈၄၃၁၁ ကျပ်

စုစုပေါင်း

၉၄၉၆၆၆၄၂ ကျပ်

မှတ်ချက်။ ၁-၇-၂၀၀၀ မှ ၃၀-၃-၂၀၀၁ အထိရင်ပြင်တော်အလှူဒါနများ၊ ယေဘုယျသုံး နှင့် ရွှေတံခွန်ပူဇော်ခံယူရန်အတွက် အလှူရငွေများ ပြင်ပါသည်။

အထူးစောင့်တင်းပို့ဒဏ်ကို အသုံးပြုသည့် ရွှေ ၆၄ ခုမှာ ပစ္စည်းစာရင်း

[illegible]

ဆံတော်ရှင်တို့၏ထီးရိုးစေတီတော် ရွှေစင်ရွှေပြား ကပ်လှူပူဇော်ခြင်း
၂၀၀၀ - ၂၀၀၁ ခုနှစ်

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အလေးချိန်				မှတ်ချက်
		ပိဿာ	တုင်	ဝဲ	ရွှေ	
၁	သန်စင်ရွှေ					
	က - ရွှေစင်ရွှေပြား ၁၄၉၃ မှစ်	၁၄	၆၁	၁၄	-	
	သန်စင်ရွှေ					
	ခ - ရွှေသရိုက်သန်စင်ရွှေ	၄	၈၃	၄	၅	
	ဝ - ရွှေထည်လက်ဝတ် ၂၂ မိုး	-	၁၀	၁၃	၄၅	
	သန်စင်					
	စုစုပေါင်း - ၁	၁၄	၆၄	၈	၁၅	
၂	ရွှေဝယ်ယူခြင်း					
	က - ဓမ္မလေးရွှေတုန်သည်အဖွဲ့	၆	၄	၃	-	
	မှတ်					
	ခ - ရန်တုန်	၆	၃	၁၂	၅	
	စုစုပေါင်း - ၂	၁၂	၇	၁၅	၅	
	စုစုပေါင်း ၁ + ၂	၃၁	၇၁	၁၅	၆၅	
	အဖွဲ့ရှုံးလက်တုန်ရွှေ (-)	၂	၆၃	၁၁	၆	
၃	စေတီတော်၌တင်လှူသည့်ရွှေစင်ရွှေပြား	၂၉	၀	၄	၅	
	အလေးချိန်					
၄	ရွှေပုလိ ၁၂၃၆ မိုး (အလေးချိန်)	၁	၅၄	၀	-	
	စေတီတော်၌တင်လှူသည့်ရွှေပုလိ	၃၀	၆၂	၁၂	၅	

ရွှေစင်ရွှေပြား အက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ လက်ကုန်ပစ္စည်းများ

(က) ဝေဝေကအဖွဲ့ရုံးလက်ကုန်

အ	ရွှေသားပြောင်ပြတ်ဝေဝေလေးမျိန်	၃၂ ကျပ်	အပဲ
၂	ကြေးပြားငွေစာယူရရှိသည့်ရွှေ	၄၈ ကျပ်	
၃	ကြေးပြားတက်ရွှေပြား (ကြေးငါး)		
	အလေးမျိန် (ပြတ်ပျော့အင်္ဂလိပ်အောင်)		
	၅၆' = ၆၃' ကြေးပြားတက်ရွှေပြား	၃ ချပ်	၉၆ ကျပ် ၂ ပဲ
	၆၃' = ၃'	၂ ချပ်	
	၄' = ၃'	၁ ချပ်	
	၅' = ၄၅'	၁ ချပ်	
	၅၆' = ၂၆'	၁၈ ချပ်	
	စုစုပေါင်း	၂၅ ချပ်	

(ခ) သတ္တုတွင်းဆန်ကြီးငြာ၊ ကျောက်ချက်ရတနာ ရောင်းဝယ်ရေးထုတ်ငွေရုံးကုန်တွင် တွက်ရှိ ပစ္စည်းစာရင်း

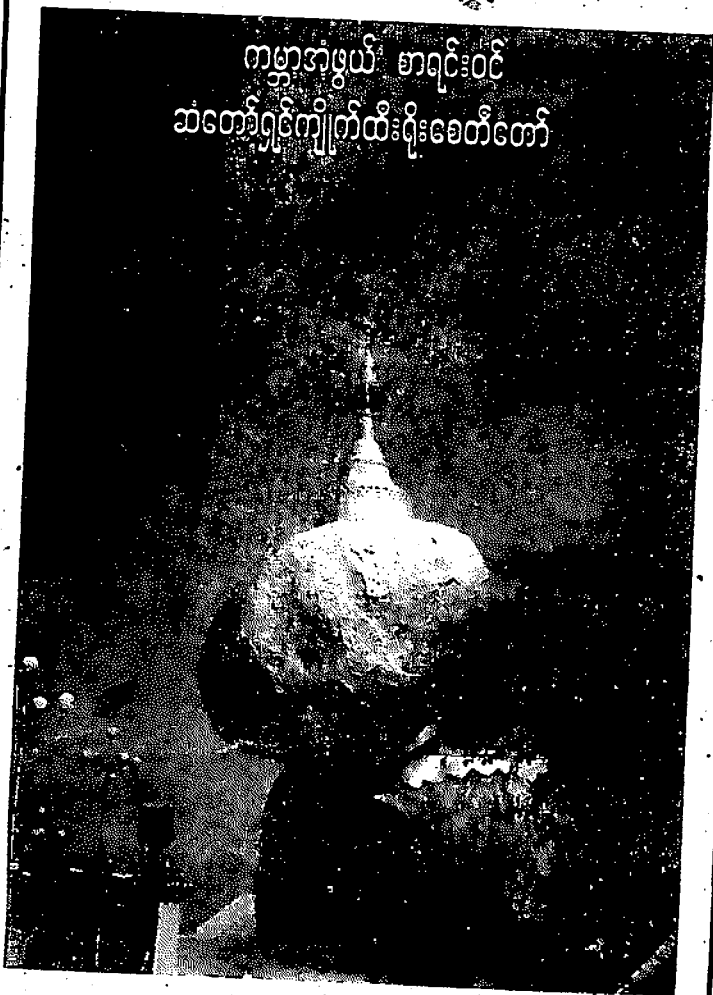
အ	၂၅-၁-၂၀၀၁ ရက်နေ့တွင် ကျောက်ပေါ် ရွှေသည်စုစုပေါင်း (၂၂) ပိဿန်ရှိ ရရှိသည့် ရွှေချောင်း (၁) ချောင်း	၁၈ ကျပ်	ထု ပဲ ၄၃' ရွှေ
၂	ပြတ်ပျော့လက်ကုန်ရွှေ		
	ရွှေစင်ရွှေပြား ၇၅' = ၄'	၁၀ ချပ်	၄၀ ကျပ်
၃	ကော်ကင်အဖွဲ့ငွေပြန်အပ်သည်		
	ရွှေစင်ရွှေပြား ၄၅' = ၆'	၁၀	ချပ်
၄	ကော်ကင်အဖွဲ့ငွေပြန်အပ်သည်		၄၉ ကျပ် ၈ ပဲ
	ပြတ်ပျော့အလေးမျိန် (၀၀၈.၅၀ ဝရပ်)		
၅	ဦးစေ့ဝင်း (ရွှေစင်ပြားမာဖွဲ့) ၄ ပြန်သည်အပ်နှံသည့်ရွှေ (၁၇၄.၀၀ ဝရပ်)		၁၈ ကျပ် အပဲ ၄ ရွှေ
၆	ကော်ကင်အဖွဲ့ငွေပြန်အပ်သည် ဝက်ဘူပေါက်ဖောက်ပျော့	၁ ထုပ်	

ဆံ့ဆော်ပွင့် ကုဏ္ဍိကပိနိသေဝိနောကံ သွေတိသ္မုပ္ပာဒ် ကပ်ပုဂ္ဂိုလ်စာရင်းသွယ်

စဉ်	တင်ထူသည့်နေရာ	ရွှေငြား ခြောင်း	ကြေးငြား တင် ရွှေငြား	ပုတ်ပါး ရွှေတင် ရွှေငြား	မှတ်ချက်
၁	ငှက်ဇရာဝု၊	၆၃ ချပ်	-	-	ရွှေတင် ညှပ်ဇရာ၊ ပြန်သုံး
၂	ကြာထွန်	၂၇ ချပ်	-	-	
၃	စွဲ	၁၈ ချပ်	-	-	
၄	ကြာမှောက်	၂၇ ချပ်	-	-	
၅	တောင်ရပ် (ငါးရပ်)	၈၇ ချပ်	-	-	
၆	ဘိလူးယန်းဆွဲ	၂၇ ချပ်	-	-	
၇	ကြာစု (နတ်ကြည့်ပင်နယ်)	၁၇ ချပ်	-	-	
၈	ဘိလူးယန်းဆွဲ ကြားစို့	-	၅၄ ချပ်	-	ကြေးမှ ပြန်သုံး
၉	ခေါင်းလောင်း	-	၁၅၂ ချပ်	-	
၁၀	ခေါင်းလောင်း ရင်ဆိုင်အောက်/အောက်	-	၆၂ ချပ်	-	
၁၁	ခေါင်းလောင်းနှုတ်ခင်း	-	၃၈ ချပ်	-	
၁၂	ကြာထောင်	-	၁၁၁ ချပ်	-	
၁၃	ချပ်ပြောင်းပတ္တင်	-	၄၉၉ ချပ်	-	
၁၄	ခလွင်ချပ်	-	၆၇ ချပ်	-	
၁၅	ကြာညှပ်ပန်း (ကြာထောင်ကြား)	-	၃ ချပ်	-	
၁၆	ခေါင်းလောင်းအစည်ပန်း	-	-	၂၃	
၁၇	ခလွယ် (၂) ဆင့်	-	-	၁၃၉	
၁၈	ကြာပတ္တင်	-	-	၄၀၅	
	စုစုပေါင်း	၂၆၆ ချပ်	၉၈၆ ချပ်	၆၄၇	၁၈၅၉ ချပ်

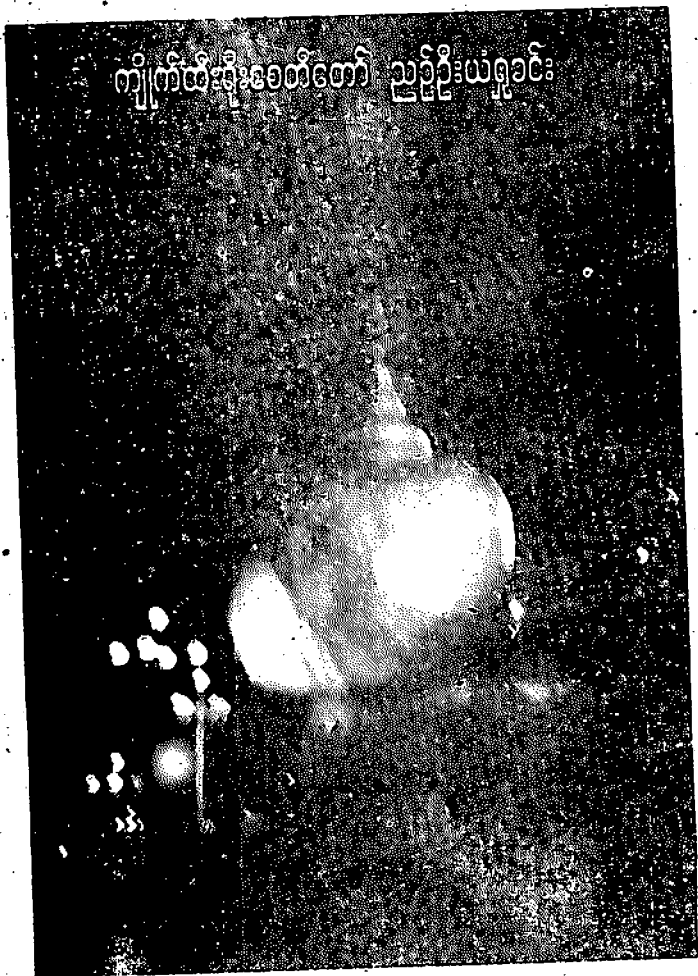
သဘာဝဓိသုကာလက်ရာများ

ဓာတ္တုအံ့ဖွယ် ဓာရင်းဝင်
သံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

သာယာပဓိသုကာလက်ရာများ

ကျိပ်ဖြာထီးရိုးခတ်တော် ညဉ့်ဦးယံရှုခင်း

သီတင်းသင် အနိစ္စသိပ္ပံ

မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ

နိုင်ငံတော်စာအုပ်ချုပ်သောဌာနနှင့် ဗွဲ့ကြီးရေးတောင်စီ
အတွင်းရေးမှူး(၁) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ခင်ညွန့်
ဆံတော်ရှင်ကရိုက်ထီးရိုးစေတီအတွက်တွင်
မိန့်ဗူးတော်ဘုံအဆင့်ဆင့်ကို တင်လှူပူဇော်မည်

မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ

ကျိုက်ထိမြို့နယ်မြေပုံ

ဆုတောင်းပြည့်စေတီ

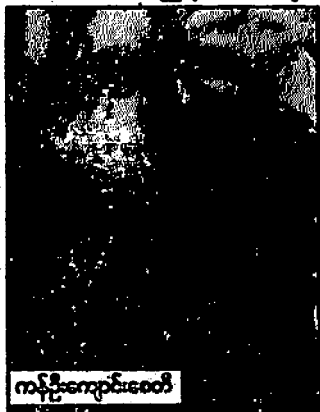

ညောင်ဝိုင်းစေတီ

မြို့ရွှေဘူရား

မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ

ကန်ဦးကျောင်းစေတီ

နဂါးလိပ်စေတီ

မင်္ဂလာကျောင်းစေတီ

ကျိုက်ပေါ်လောဘုရား

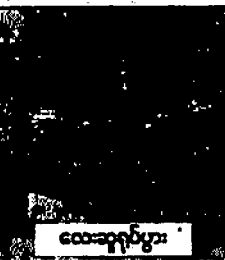
ကျောက်လှည်းဘိုး

မဟာမြတ်မုနိသွန်းဘုရား

နတ်ကျိပ်ရှင်ဆူ

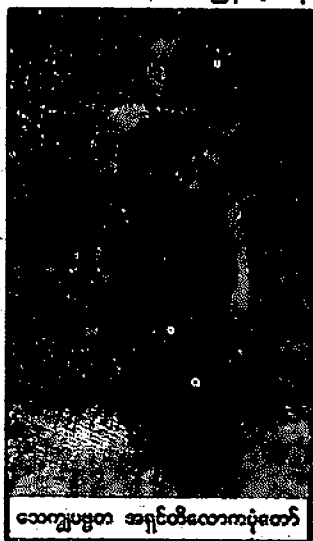

လေးဆူရှင်ပွား

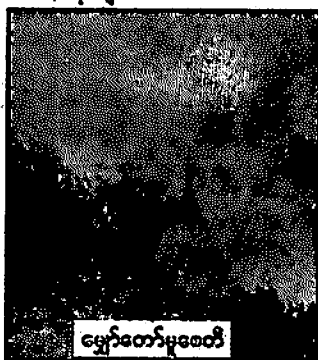

ဘုရားကိုးဆူဂူကိုးထုံး

ပြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ

သောက္ခပဗ္ဗတ အရှင်တိလောကပုံတော်

မျှော်တော်မှုစေတီ

လွမ်းစေတီ

ရေမြောင်ကြီးဘိုးဘိုး

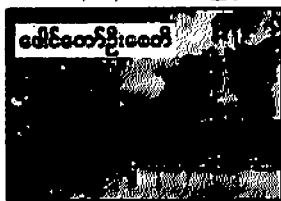

ရေမြောင်ကြီးစေတီ

မြဲစေတီ

ပြန်မာ့မိသကုကာလက်ရာများ

ပေါင်တော်ဦးစေတီ

ဇုဂါးရုံဘုရား

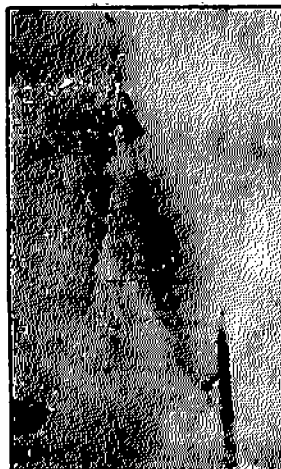
စခန်းလေးစေတီ

ပြတိုက်နှင့်ဧကပါကရုံးမြေ

မိတ်ပေါင်းစု

ရွှေဘုံသာစေတီ

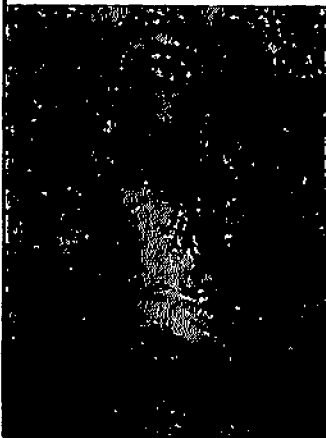
လရက်ညီနောင်ဘိုးဘိုး

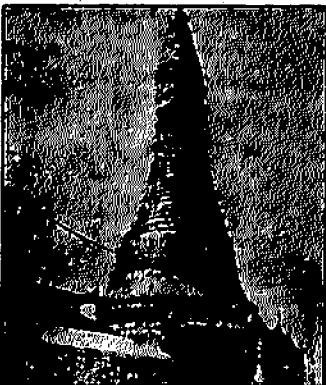
ကပ်ပွန်းရောင်ဘိုးဘိုး

မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ

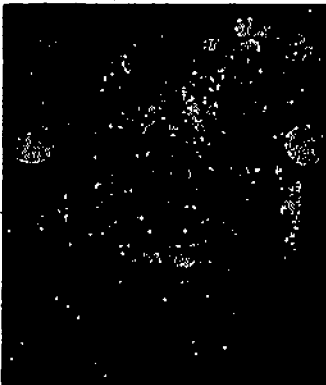
ကျိတ်တုံမြို့ မုဉ်တိုင်တော် ကျိတ်ပေါ်လာဘုရား

ကျိတ်တုံမြို့ မုဉ်တိုင်တော် ကျိတ်ပေါ်လာဘုရား-ဆပိုင်ဆက်

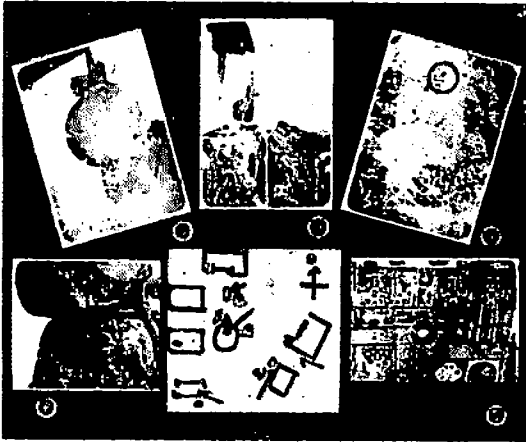

ကျိတ်တုံမြို့ မုဉ်တိုင်တော် ကျိတ်ပေါ်လာဘုရား-ဆပိုင်ဆက်
ရွှေမုဉ်တိုင်

ကျိတ်တုံမြို့ မုဉ်တိုင်တော် ကျိတ်ပေါ်လာဘုရား-ဆပိုင်ဆက်
ရွှေမုဉ်တိုင်

မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ

ဆုံဘွယ်ဝါးမါး ကျွန်တို့ထီးမှီးဘုရား

"ဧည့်သည်တော်ကြီးများအားလုံး၏ အကျိုးအမြတ်ကို ထိန်းသိမ်းရန်"

- ၁။ ပဏာမဓမ္မဗျူဟာသော ပကတိကျောက်လုံးတော် ဝိုင်ဒိုင်၊ဂက်ဂက် ဖြန့်ပျံ့ပါသည်။
- ၂။ စုတိယဓမ္မဗျူဟာသော ဂေတိကျောက်လုံးကြီးသည် တိဿဝေဒသုကြီး၏ ဦးခေါင်းစာသွင်း နှမ္မ နားရွက်၊ ဖုတ်စိ၊ နှာခေါင်း ပင်းစိ၊ ဖေးရွှေ၊ စသည့်တို့ထား၊ ထေးတိုက်စာနေစာထားသွင်း ဖြန့်ပျံ့ပါသည်။
- ၃။ တတိယဓမ္မဗျူဟာသော ဂေတိတော်၏ အောက်ခံထောက်ပံ့သောကွက်၊ ထွယ်ကြိုး၊သည့် နံနက် နေခြည်တက်ချိန်တွင် စင်ဦးကင်၊ နားရွက်၊ နှာမောင်းနှင့် ခြေထောက်ကသွင်း ဖြန့်ပျံ့ပါသည်။
- ၄။ စတုတ္ထဓမ္မဗျူဟာသော ကျောက်စက်လှေခေါ်ကြောင်းမှ ရေထွက်ပေါက် ဝိုင်နသည့်ကို ဖြန့်ပျံ့ပါသည်။
- ၅။ ပဉ္စမဓမ္မဗျူဟာသော မိန့်တော်နှင့် ကျောက်လုံးတော်ကြီးထောက်ခြေ တို့သည် ခေါင်းလိုက် ထောက်ပံ့ (၉၀) ကွနေကြောင်း ဖြန့်ပျံ့ပါသည်။

မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ

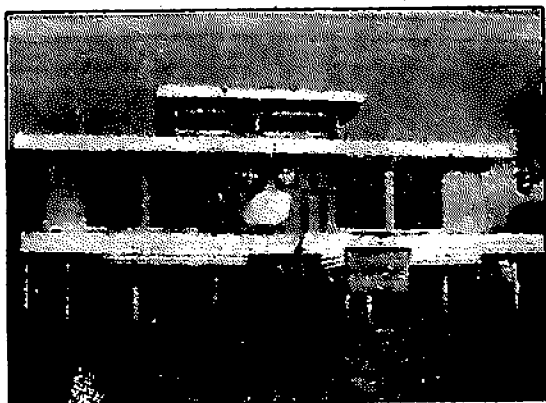
ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထိနိုးစေတီရင်ပြင်တော်၌
စာရေသွနှင့်စာဖွဲ့ စာမှတ်တရ (၂၀- ၄- ၂၀၀၁)

မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ

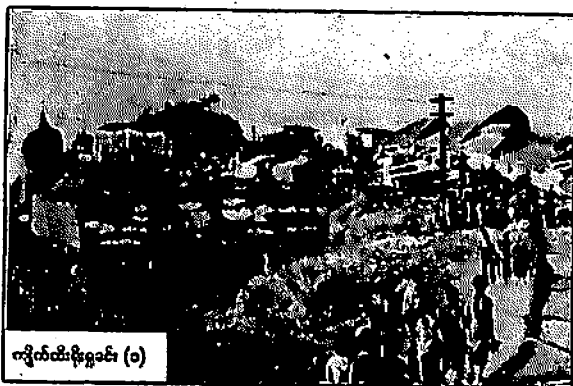

စာရေးသူနှင့်အဖွဲ့ အမှတ်တရ

မြန်မာ့ပိသုကာလက်ရာများ

မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ

ကျိတ်ထီးမြို့ရွာ (၁)

ကျိတ်ထီးမြို့ရွာ (၂)

ကျိတ်ထီးမြို့ရွာ (၃)

မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ

ရတနာမာန်အောင်
စေတီ

ဆံတော်တောင်းခန်း

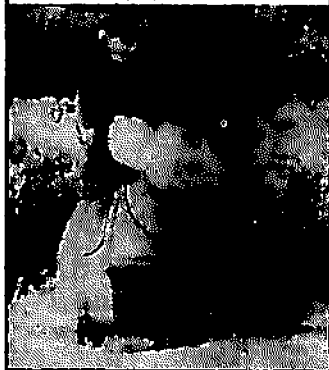
ဆံတော်ပေးခန်း

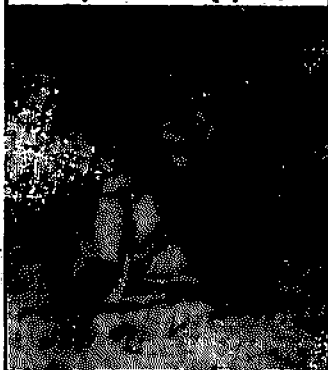
ဘိုးဘိုးနီ နတ်နန်း

မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ

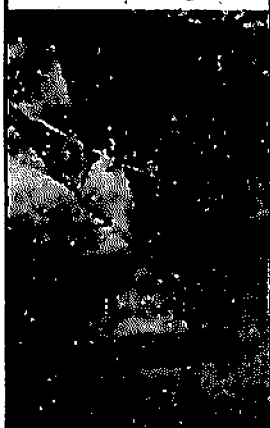
ရှင်ဥပဂုတ်

ရသေ့ တောင်ဘုရား

ကျီးပိစပ်ကု

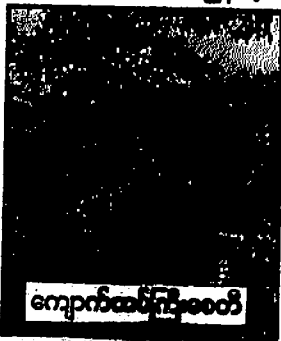
မုဆိုးတောင်

မြသပိတ်စေတီ

မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ

ကျောက်ဆည်ကြီးစေတီ

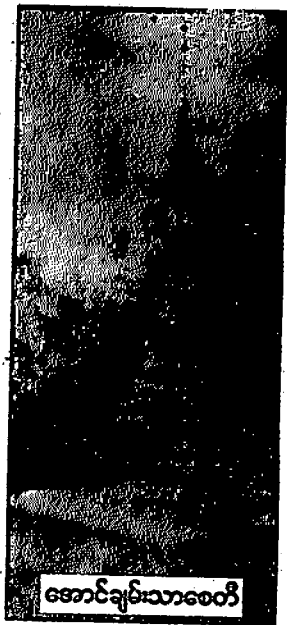
ဆုတောင်းပြည့်စေတီ

နဂါးပုတ်တံတား

ဝိပြန်တောင်အောက်

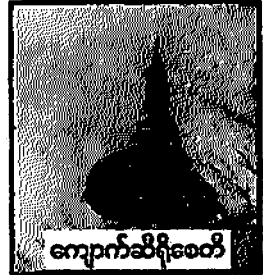

အောင်ချမ်းသာစေတီ

မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ

မုဆိုးတောင်ဘုရား

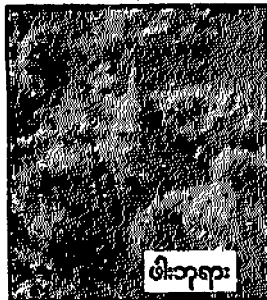
ကျောက်ဆီရိစေတီ

မုဆိုးတောင်ရသေ့

ကျောက်လှုပ်စေတီ

ဖိုးဘုရား

ကျောက်ထပ်တရု စေတီ

မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ

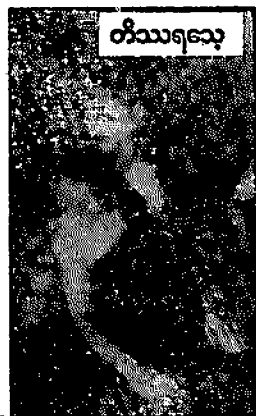
အဓိဋ္ဌာန်စေတီ

ဣန္ဒာသယဘိုးဘိုး

ဣန္ဒာသယရသေ့

တိဿရသေ့

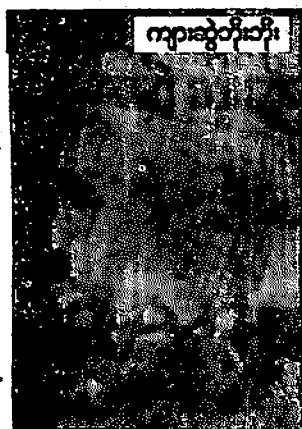

ဝိဇ္ဇာနိရ်

နဂါးမ

မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာများ

လတာဝမိသုကာလက်ရာများ

အလှူဒါယကာ မိုးကုတ်ဦးအောင်ချီနှင့် စမ္ပမိတ်ဆွေများ လှူဒါန်းထားသည့် ခန့်မှန်းတန်ဖိုး (ယာယီသိန်း ၁၃၀ခန့်) တန် ရွှေသားအပြည့်နှင့် ရတနာမျိုးစုံ ပါဝင်သော ရွှေထီးတော်အစစ်ပုံ၊ မှတ်ချက် ကျိုက်ထီးရိုး ဗုဒ္ဓဝင်ပြတိုက်တွင် ပြသပူဇော်ထားပါသည်။

ရွှေသားစစ်စစ် ကျောက်မျက်ရတနာမျိုးစုံပါဝင်သည့် စိန်ဖူးတော် (ကျိုက်ထီးရိုးပြတိုက်တွင် ဖူးမြော်နိုင်ပါသည်။)

သဘာဝဗိသုကာလက်ရာများ

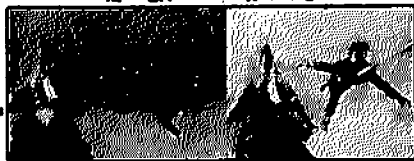

ပြန်ဟိုင်င်တော်သံဃမဟာ နာယကအဖွဲ့သို့ တာဇေသျှတ် မိခင်-အင်္ဂါတုန်းလျှောက်
လှူဒါန်ဝတ္ထုများ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းနေရဦး

ကျောက်တိရစ္ဆာန်ပြင်တော် သိပ်တော်ကြီးအားတွင်
(၁၃-၁၂-၀၂)နေ့၌ သူမတူသော ဆူဆူမြူမြူ
လှူဒါန်းခဲ့သည့် (ဦးဝန်မာ) လူသေသည် ဦးခေါင်မောင်ဝင်း
တက်-မောင်လိုက် သီတင်းသုံးသည့်ကျောင်းတိုက်..
မဟာလောသ(မိဉ္ဇ) ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်..

ဦးခေလတ္တံး

ကျောက်တိရစ္ဆာန် တောင်ထန်း၌ ပြင်ဆင်ထား စာသင်ရင်းများမှ ရွှေသင်္ကန်းတပ်လှူဒါန်ရန်
ကြိုးစာ မောင်သိန်းလွင် သက်ဥန် ကြိုးပမ်း ပါရန်ပြုလုပ်နေရဦး

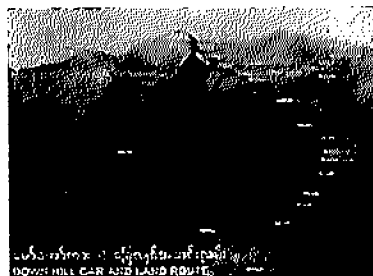

ဆေးဝါးဌာန ကလေးငယ်တို့ပင်

လုပ်စားစာလှူ

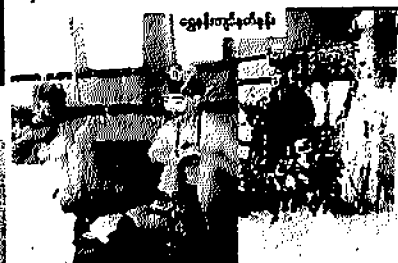
ထိုက်သို့ရောက်သည့် ဩစထရာလိယ

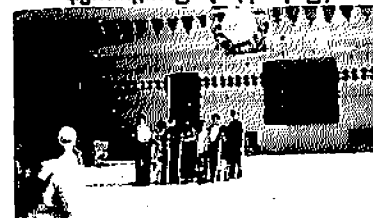
ငွေစင်္ကြာပုံစံတိုက်

မုံရွာသို့ရောက်သည့်အခါ (တိုက်သို့ရောက်သည့်အခါ)

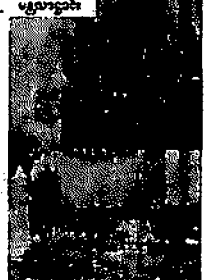
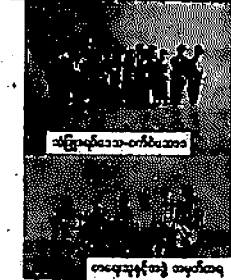
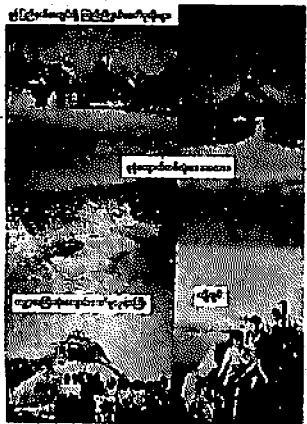
ငွေစင်္ကြာပုံစံတိုက်

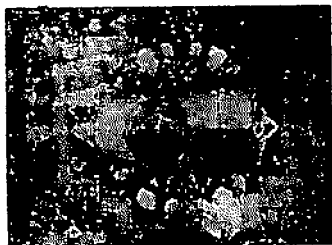

မုံရွာသို့ရောက်သည့်အခါ

မုံရွာသို့ရောက်သည့်အခါ

ကမ္ဘောဇရုပ်၊ ကျောက်တော်ကြီးဘုရားရှိ ဓမ္မ
ဓမ္မနိဗ္ဗိတိယဓမ္မ စက်တော်ရာတသု

ဗုဒ္ဓ၏ ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တော်စုံ ပြတော်

ဗုဒ္ဓရုပ်တော်၊ ကျောက်တော်ကြီးဘုရားရှိ ဗုဒ္ဓရုပ်တော်တော်စုံ
ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တော်စုံ

ဗုဒ္ဓရုပ်တော်၊ ကျောက်တော်ကြီးဘုရားရှိ ဗုဒ္ဓရုပ်တော်တော်စုံ
ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တော်စုံ

ဝန်တိုင်ကတလူသုဗ္ဗ

ဘောဇိတင်တောင်

ဝန်တိုင်တောင်ရှည်

ဝန်တိုင်တောင်တွင်

ကောဇိမ္မတော်၌တပုတ်တရ

မင်းကွန်း

သေဠိခဲလက်ကျောင်း

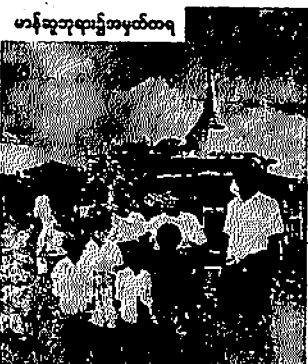
ရေပူစင်ပြင်ကွင်း

ကင်းလေး

ဗျူးတောင်ရေတံခွန်ကြီးတော်

မာန်ဆူဘုရား၌တပုတ်တရ

မင်းအယ်လိုင်ရှ

မှတ်စုပေဥယျာဉ်

ကင်းလေးခေါင်တော်ဦး

ကင်းလေးခေါင်တော်ဦးသို့အသွား

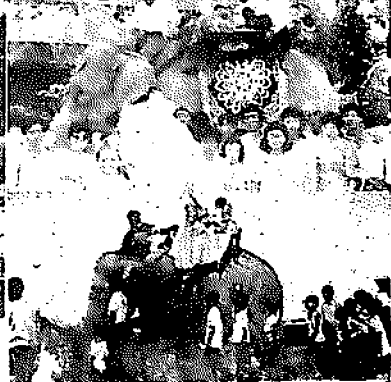

တောင်ငူမြို့ရွှေသံတော်

ရွှေမင်္ဂလာ

ရွှေသာလျောင်း

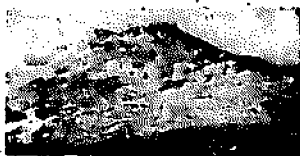
ဓမ္မဓာတ်သုတ္တံ (မောင်စိုးသိင်္ခာ သုံးဆယ်)၏
သာယာရာဇဂြိုဟ်မြို့တော်မြောက်ဘက်ရှိ

PAU- သက်တောင့်တိုက်ဆရာတော် ကိုယ်တော်တော်တော်တော်
 ငါးဆယ်နှစ် အတတ်တော်တော်တော် ငါးဆယ်နှစ်သား (1/1/2000)
 Razanhsay မှ ထုတ်ဝေသောသီရိသတ္တရာ အကြံပြုခြင်း
 ထုတ်ဝေသောသီရိသတ္တရာအသံပြုစာအုပ်(၆-၃-၈၈)အမှတ်

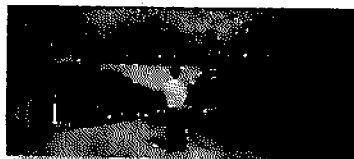

သီရိသတ္တရာအသံပြုစာအုပ် ထုတ်ဝေသောသီရိသတ္တရာ
 အသံပြုစာအုပ် ထုတ်ဝေသောသီရိသတ္တရာ အသံပြုစာအုပ်
 ထုတ်ဝေသောသီရိသတ္တရာ အသံပြုစာအုပ်

သီရိသတ္တရာအသံပြုစာအုပ် ထုတ်ဝေသောသီရိသတ္တရာ
 အသံပြုစာအုပ် ထုတ်ဝေသောသီရိသတ္တရာ အသံပြုစာအုပ်
 ထုတ်ဝေသောသီရိသတ္တရာ အသံပြုစာအုပ်

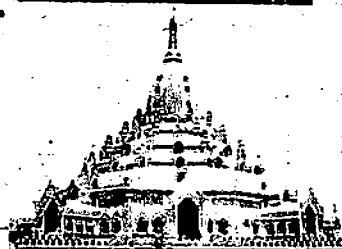
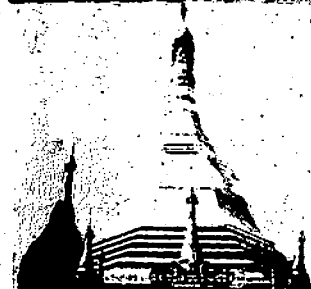
သီရိသတ္တရာ အသံပြုစာအုပ် ထုတ်ဝေသောသီရိသတ္တရာ
 အသံပြုစာအုပ် ထုတ်ဝေသောသီရိသတ္တရာ အသံပြုစာအုပ်

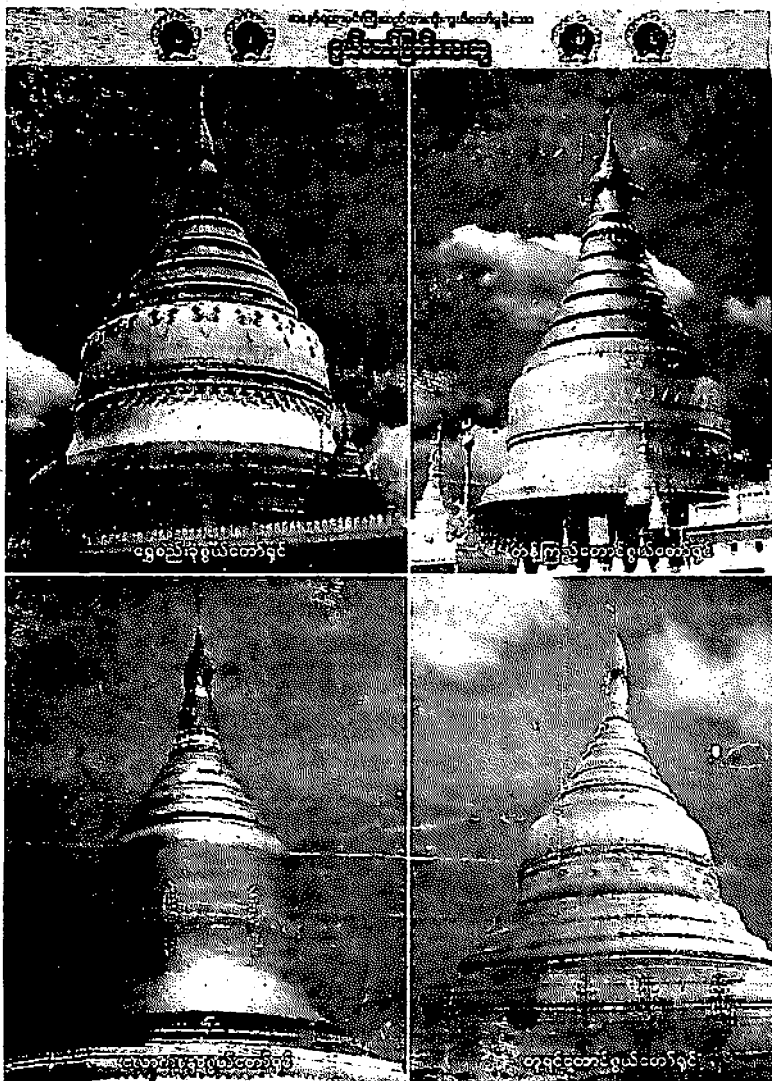

မင်းခက်မင်းသားများ

ရွှေဘုန်းပွင့်၊ ပုပ္ဖာဒိဋ္ဌိယ၊ ဆူးလေ၊ ကမ္ဘာစား၊ စွယ်စက်ပြတ်(ရန်ကုန်)
ဗိုလ်တထောင်စေတီ၊ မယ်လပူစေတီ၊ ကြီးကိုးကြီး (ရန်ကုန်) ဘုရားများ

တက္ကသိုလ်ဖွယ်ရာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းမှတ်ရန်

၁။ လူအမည်	- သိဒ္ဓတ္ထ
၂။ ဘုရားဘွဲ့	- ဂေါတမ
၃။ မိဘအမည်	- သုဒ္ဓေါဓနမင်းနှင့် မာယာဒေဝီ
၄။ ကြွယ်ယာတော်	- ယသော်ရာ (ဘဒ္ဒကဉ္စနာ)
၅။ ရင်သွေးတော်	- ရာဟုလာ
၆။ ယောက်ဖတော်	- ဒေဝဒတ်
၇။ မိထွေးတော်	- ဂေါတမီ
၈။ နေပြည်တော်	- ကပိလဝတ်ပြည် (သက္ကတိုင်း မရွှီမဒေသ)
၉။ ဗွားရာဒေသ	- လွန်လွန်ယှဉ် (ကပိလဝတ်ပြည်နှင့်ဒေဝဒဟအကြား)
၁၀။ နန်းစံနှစ်	- ၁၃ နှစ်ကြာ (၁၆ နှစ်မှ ၂၉ နှစ်အထိ)
၁၁။ နိမိတ်ကြီးများ	- သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊ ရဟန်း
၁၂။ ဗျာဒိတ်ခံယူသောဘဝ	- သုမေဓာရှင်ရသေ့ဘဝ
၁၃။ ဗျာဒိတ်ခံယူသောနေ့	- ကဆုန်လပြည့်နေ့
၁၄။ ဗျာဒိတ်ပေးသောဘုရား	- ဒီပင်္ကရာဘုရား
၁၅။ ပါရမီဖြည့်ဖက်	- သုမိတ္တာအမျိုးသမီး (ယသော်ရာအလောင်း)
၁၆။ ပါရမီဖြည့်ရာကာလ	- လေးသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတစ်သိန်း
(သုမေဓာဘဝမှ ဝေဿန္တရာဘဝအထိ)
၁၇။ ပါရမီဖြည့်ရခြင်း၏
ရည်ရွယ်ချက်	- သတ္တဝါများအကျိုးဆောင်ရွက်ရန်
၁၈။ ဒုက္ကရစရိယာ
ကျင့်ရသောနှစ်	- (၆)နှစ်ကြာ (၉၇ မှ ၁၀၃ ထိ)
၁၉။ ဒုက္ကရစရိယာ
ကျင့်သည့်နေရာ	- ဥရုဝေဠတော
၂၀။ ဘုရားဖြစ်ချိန်	- သက်တော် ၃၅ နှစ်အရွယ်
၂၁။ ဘုရားဖွင့်ရန်သက်တမ်း	- ၁၀၀ တမ်း

ကမ္ဘာ့သံဃမဂ္ဂဇာတိသင်္ဂဓ် ဆံတော်ရှင် ကျိုတ်ထီးရိုးစေတီတော်

- ၂၂။ အလုပ်အကျွေး - ပဉ္စဝဂ္ဂါဦး (ဒုတ္တရစရိယာကျင့်ခိုက်)
- ၂၃။ တရားဦးဟောသည့်နေရာ - ဗာရာဏသီ မိဂဒါဝုန်တော
- ၂၄။ ပထမဆုံးသာဝက - ပဉ္စဝဂ္ဂါဦး
- ၂၅။ နောက်ဆုံးကျွတ်သော - သုဘဒ္ဒပရိနိဗ္ဗာန်
သာဝက
- ၂၆။ လက်ယာရံအဂ္ဂသာဝက - အရှင်သာရိပုတ္တရာ
- ၂၇။ လက်ဝဲရံ အဂ္ဂသာဝက - အရှင်မောဂ္ဂလာန်
- ၂၈။ အဆုံးအမသာသနာ - ပရိယတ္တိ-ပဋိပတ္တိ-ပဋိဝေဓ
- ၂၉။ ကျင့်စဉ်သိက္ခာ - သီလ၊ သမာဓိ၊ သိက္ခာ
- ၃၀။ ချမှတ်သောလမ်းစဉ် - မဇ္ဈိမပဋိပသါ (မဂ္ဂလမ်းစဉ်)
- ၃၁။ သန္ဓေယူသောနေ့ - မဟာသက္ကရာဇ် ၆၇၊ ဝါဆိုလပြည့်၊
- ကြာသပတေးနေ့
- ၃၂။ ဖွားမြင်သောနေ့ - မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈၊ ကဆုန်လပြည့်၊
- သောကြာနေ့
- ၃၃။ တောထွက်သောနေ့ - မဟာသက္ကရာဇ် ၆၉၊ ဝါဆိုလပြည့်၊
- တနင်္လာနေ့
- ၃၄။ ဘုရားဖြစ်သောနေ့ - မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃၊ ကဆုန်လပြည့်၊
- ဗုဒ္ဓဟူးနေ့
- ၃၅။ မွေစကြာဟောသောနေ့ - မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၄၊ ဝါဆိုလပြည့်၊
- စနေနေ့
- ၃၆။ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝံသောနေ့ - မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၉၊ ကဆုန်လပြည့်၊
- အင်္ဂါနေ့
- ၃၇။ တေဇောဓာတ် - မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၉၊ ကဆုန်လဆုတ်(၁၂)
လောင်းကျွမ်းသောနေ့ - ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့

ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ်ပြီး၏။

ဘမ္ဘာ့ဆုံဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

၁၁-၁၀-၂၀၀၁ ခုနှစ် အထိတာဝန်ယူခဲ့သည့်

ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်ဂေါပကအဖွဲ့

နာယကအဖွဲ့

၁။ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး အောင်မော်မော်

အတွင်းရေးမှူး (ပ-ယ-က)

၂။ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး တင်အောင်

ဥက္ကဋ္ဌ (ခ-ယ-က)

၃။ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး ဝင်းရှိန်

တပ်ရင်းမှူး ခ-လ-ရ (၉၆)

ဂေါပကအဖွဲ့

၁။ ဗိုလ်မှူးအောင်ချစ် (ငြိမ်း)

ဥက္ကဋ္ဌ

၂။ ဗိုလ်မှူးကြည်စင် (ငြိမ်း)

ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ

၃။ ဦးမျိုးမြင့်

အဖွဲ့ဝင်

၄။ ဦးကြီးညွန့်

အဖွဲ့ဝင်

၅။ ဦးစိန်ညွန့်

အဖွဲ့ဝင်

၆။ ဦးတိုး

အဖွဲ့ဝင်

၇။ ဦးမောင်သိန်း

အဖွဲ့ဝင်

၈။ ဦးစံကြည်

အဖွဲ့ဝင်

၉။ ဦးညိုမိုးမောင်

အဖွဲ့ဝင်

၁၀။ ဦးသန်းမြင့်

အဖွဲ့ဝင်

၁၁။ ဦးသိန်းအောင်ကျော်

အဖွဲ့ဝင်

၁၂။ ဦးတင်ထွန်း

အဖွဲ့ဝင်

၁၃။ ဦးလှဖေ

အဖွဲ့ဝင်

၁၄။ ဦးတင်အေး

တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး

၁၅။ ဦးတင်စိုး

အတွင်းရေးမှူး

ကမ္ဘာ့အံ့စွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၈၇

ကျိုက်ထိုမြို့၊ မြို့မ (၆) ရပ်ကွက် အတွင်းရှိ
တန်ခိုးကြီးနှင့်ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသော
ဘုရားကျောင်းကန် စေတီပုထိုးနှင့်
ရုပ်ပွားတော်များ ဘွဲ့မည်စာရင်း

၁။ ကော့စံနိုင်ရပ်ကွက်

(က) ဆုတောင်းပြည်စေတီ

၂။ မြောက်ပိုင်းရပ်ကွက်

(က) မြို့ရွှေဂူကျောင်း ဘုရားရုပ်ပွားတော်။

(ခ) ညောင်ဝိုင်းဘုရားစေတီ (ဦးမောင်မျှင်တည်ထားပြီး ယခုအခါ
ပျက်စီးတိမ်ကောစ ပြုနေပြီ ဖြစ်ပါသည်။)

၃။ တောင်သူစုရပ်ကွက်

(က) နဂါးလိမ်စေတီ

(ခ) အောင်ချစ်သာစေတီ (ကန်ဦးကျောင်းဆရာတော်မှ ကြီးမှူးတည်ထားသည်။)

(ဂ) မင်္ဂလာကျောင်းစေတီ (မင်္ဂလာဆရာတော် ဦးတိဿမှ ပြုပြင်သည်။)

၄။ ဇေယျာမွန်ရပ်ကွက်

(က) အောင်တော်မူစေတီ (ဦးနန္ဒမာလာ ၁၉၇၅ ခု တည်ထားသည်။)

(ခ) တောရရွှေဂူ ကျောက်တွင်းကျောင်းဘုရားစေတီ (ရှေးယခင်က ကျန်ရစ်
ခဲ့သည့် ကျောင်းဘုရားများဖြစ်သည်။)

၅။ တံတော်ရပ်ကွက်

(က) ကျိုက်ပေါလော (ရုပ်ရှင်ရုပ်ပွားတော်) တန်ခိုးကြီးဘုရားအဖြစ် လူသိများ
ပြီး ဘုရားဖူးတိုင်း အလွယ်တကူ ဝင်ရောက် ဖူးမြော်နိုင်ပါသည်။

၈၈ တက္ကသိုလ်ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

(ခ) မဟာမြတ်မုနိ သွန်းဘုရား (ဦးအံ-ဒေါ်ဂွန်း) ၁၂၅၆ ခု၊ တပေါင်းလဆုတ် ၅ ရက်နေ့ တည်ထားခဲ့ပါသည်။

၆။ တောင်ပိုင်းရပ်ကွက်

(က) နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ

(ခ) လေးဆူရပ်ပွား (ယခင်ရဲဝန်ထောက်တစ်ဦး တည်ထားခဲ့သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် မိုးကြီးခ၍ ပျက်စီးသွားသော ထီးတော်ကို ပြုပြင်ခြင်း၊ ရွှေသင်္ကန်းအသစ်ချခြင်းများကိုဦးညှင်းနှင့် စခန်းမှူး ဦးတင်လှိုင်တို့မှ ကြီးမှူး၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။)

(ဂ) ဖောင်တော်ဦးစေတီတော်နှစ်ဆူကား (မွန်ကုန်သည် ညီနောင်နှစ်ဦးမှ တည်ထားလာခဲ့ပါသည်။ ဦးညှင်းမှပင် ဆက်လက်ပြုပြင်ခဲ့ပါသည်။)

၇။ မြို့လယ်ကျောက်တိုင်အနီး

ရွှေဘုံသာစေတီဘုရားနှင့် ၎င်းဘုရားဝင်းအတွင်း၌ ဘုရားကိုးဆူ ဂူကိုးလုံး တည်ရှိနေပါသည်။

၈။ ခလရ (၉၆) အနီး

ဘုရားသုံးဆူတောင်တော်နှင့် စေတီပုထိုးများ တည်ရှိပါသည်။

၉။ ဂေါပကရုံးအဆောက်အအုံနှင့် ကျိုက်ထီးရိုးပြတိုက်သည် မှဲ့ရှင်တော်ဘုရား အသွားလမ်းထောင့်တွင် တည်ရှိပါသည်။

ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီးအား ဖူးမြော်တစ်ခေါက် အရောက်လာခဲ့ကြပါလျှင် ကျိုက်ထိုမြို့အတွင်းရှိ တန်ခိုးကြီးနှင့် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသော အထက်ဖော်ပြပါ ဘုရားကျောင်းကန်၊ စေတီ ပုထိုးနှင့် ရုပ်ပွားတော်များအား ဝင်ရောက်ဖူးမြော်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကမ္ဘာ့အံ့စွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတော် ၈၉

ကျိတ်ထီးရိုးဝန်းကျင် ကြိုတင်ကာကွယ် မီးဘေးအန္တရာယ်

ပထမအကြိမ်မီးလောင်ခြင်း။ ၁၉၇၅ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ (၉) ရက်နေ့၊ နံနက် ၉ နာရီအချိန်တွင် ထိပ်တန်း-အောင်ဝင်းစားသောက်ဆိုင်မှ စတင်လောင်ကျွမ်း၍ ဘုရားဈေးတန်း ပြာကျဖူးပါသည်။

ဒုတိယအကြိမ်မီးလောင်ခြင်း။ ၁၉၇၉ ခု၊ မတ်လ () ရက်နေ့၊ နံနက် ၃ နာရီအချိန်တွင် လျှပ်စစ်ရှေ့ဖြစ်ပြီး ကျိတ်ထီးရိုးစေတီနှင့် ကျောက်လုံးတော်ကြီးအား မီးခဲခဲ့ဖူးပါသည်။

တတိယအကြိမ်မီးလောင်ခြင်း။ ၁၉၈၁ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ (၃၀) ရက်နေ့၊ နံနက် ၈ : ၁၀ နာရီအချိန်တွင် ဆန်းသီရိ (ဦးဟုတ်လျှောင်) စားသောက်ဆိုင်မှ စတင်လောင်ကျွမ်း၍ ဘုရားဈေးတန်းအားလုံး ပြာကျခဲ့ပါသည်။

စတုတ္ထအကြိမ်မီးလောင်ခြင်း။ ၁၉၈၈ ခု၊ မတ်လ (၂၁) ရက်နေ့၊ နံနက်ပိုင်းအချိန်တွင် ကေအန်ယူသောင်းကျန်းသူများမှ ပစ္စည်းယူငွေလု၊ မီးရှို့သဖြင့် စတုတ္ထအကြိမ် မီးလောင်ဖူးပါသည်။

ကြိုတင်ကာကွယ် မီးဘေးအန္တရာယ်။ မီးဘေးဒဏ်ခံရသော အကြိမ်တိုင်း သိန်းပေါင်းများစွာ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ လူသားအပေါင်း၏ အသက်အန္တရာယ်ကြုံတွေ့ရခြင်းများကြောင့် မီးဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ကာကွယ်သင့်ပါသည်။

၉၀

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆဲတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ဤခရီးအား သည်စည်းဖြင့် လှမ်းလျှောက်လေသော်

၁။ နံပါတ်စဉ်အလိုက် ဖတ်ပါက ကင်ပွန်းစခန်းမှ ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်အထိ
တွေ့ဆုံရမည့် စခန်းအရေအတွက်နှင့် စခန်းအမည်သိရပါမည်။

၂။ ကဗျာလိုဖတ်ပါက ကျိုက်ထီးရိုးဘုရားဖူးများအတွက် ခရီးစဉ်ကဗျာတစ်ပုဒ်နှင့်
ရောက်ရှိမိုင် သိရပါမည်။

ခရီးညွှန်းလျှင်

- ၁။ ကင်ပွန်းစခန်း
- ၂။ ဆင်ဆွဲလမ်းနှင့်
- ၃။ စခန်းရေမြောင်လေး
- ၄။ မှတ်တွေးရုံးပင်
- ၅။ ခညင်ပင်ရောက်
- ၆။ တစ်ပင်မရမ်း
- ၇။ ဇင်မြန်းစခန်းတိုင် - တစ်မိုင်သာတည်း။

ခရီးဆက်စို့

- ၈။ ရွှေရင်စိုနှင့်
- ၉။ ရှေ့သို့ရွှေရင်သာ
- ၁၀။ ရေလာကဒပ်မှ
- ၁၁။ သစ်ချပင်လွန်
- ၁၂။ ရေတံခွန်ရောက်
- ၁၃။ ဆွေမွန်-ရွေးပင် - နှစ်မိုင်တွင်ခဲ့။

ခရီးဆက်လျှင်

- ၁၄။ ကွမ်းသီးမြောင်စခန်း
- ၁၅။ ကျောက်ဖျာနန်းတိုင် (အောက်)
- ၁၆။ စခန်းမြင်တော်မူ

ကမ္ဘာ့သံဃာရင်းဝင် ဆံတော်၇၀ ကျိတ်တီးရိုးစေတီတော်

၉၁

- ၁၇။ ရှေ့မူရေမြောင်ကြီး
- ၁၈။ ခရီးပန်းမတောင် - သုံးမိုင်ဆောင်ခဲ့။
- ခရီးဆက်နိုင် - ၁၉။ မဟာမြိုင်ခရီး
- ၂၀။ ကွမ်းသီးသုံးပင်
- ၂၁။ ထိန်ပင်အတက်
- ၂၂။ သရက်သို့အောင်
- ၂၃။ ဘိုးပြန်တောင်ဝင်
- ၂၄။ ဘန်ဘွေပင်ထိ - လေးမိုင်ရှိ၏။
- ခရီးဆက်လျှောက် - ၂၅။ သပြေညိုရောက်နိုင်
- ၂၆။ အောက်စိုင်တမော့
- ခရီးကျောတွင် - ၂၇။ ခရီးကျောတွင် - ငါးမိုင်တွင်ခဲ့။
- ခရီးတစ်ကျော့ - ၂၈။ စိုင်တမော့စခန်း (အထက်)
- ၂၉။ ကျောက်ဖျာနန်းတိုင် (အထက်)
- ၃၀။ စခန်းကလေးရောက် - ခြောက်မိုင်ပေါက်ခဲ့။
- ခရီးမပြတ် - ၃၁။ နဂါးပတ်ရောက်
- ၃၂။ ပန်းတင်ကျောက်တိုင်
- ၃၃။ ရောက်နိုင်စေတီ (မြစေတီ-လွမ်းစေတီ)
- ၃၄။ စိတ်ကြည်ရွှေရင်အေး - ခုနစ်မိုင်ဝေးခဲ့။
- ခရီးဆက်နိုင် - ၃၅။ ကျောက်သမ္ဗန်ဝင်
- ၃၆။ ရွှေနန်းကျင်ရောက်

၃၆။ ရှေ့တွင်ရေစည်

၃၇။ ကျိုက်ကုသိယိုတိုင်

ခုနစ်မိုင်ခွဲ

မယိုင်လဲဘဲ

စွဲစိတ်အားသန်

ကြံ့ကြံ့ခံပြီး

အားသွန်တက်ရ၊

ခွမ်းလျှလည်း

ကျိုက်ထီးရိုးတွင်

ဆံတော်ရှင်ကို

ဖူးမြင်ကာမျှ

ထိုစဉ်

ပန်းသမျှပြေ

ပီတိဝေ၍

နှစ်ထွေစိတ်ဝမ်း

လွန်ငြိမ်းချမ်းလျက်

အံ့မခန်းမျှ

ဘုန်းတေစနှင့်

ပြည့်ဝစုံလင်

စေတီရှင်ကို

အသင် ဖူးမြင်ရပါသည်။

မှတ်ချက်။ စခန်းအမည်ကို ဦးစားပေးရေးဖွဲ့ထားပါသည်။

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၉၃

ဖူးမြော်လေ့လာရှာဖွေတစ်ထောက် ခရီးပေါက်သော်

ကျိုက်ထီးရိုးဆံတော်ရှင်မြတ်အား ဖူးမြော်ရန်ရောက်လာသူများ ထပ်မံဖူးတွေ့နိုင်သည့် စေတီပုထိုး၊ ရုပ်တု၊ ရုပ်ပွားနေရာဒေသ လမ်းညွှန်ဖြစ်ပါသည်။

- * ကျီးပါးစပ်ဂူဆင်း၊ နတ်ရေတွင်းဝင်
စမ်းတွင်းသို့ဆင်း၊ ခရီးနှင်းသော်
လမ်းတွင်းကြုံလိမ့်၊ မြသပိတ်တည်။
- * ဘိုးဘိုးနီရောက်၊ ကျောက်ငါးကြင်းဝင်
ရှေ့တွင်မုဆိုးတောင်၊ ခရီးအောင်ပြီ
တောတောင်မှကြို၊ ကျောက်ဆီယိုနှင့်
တစ်ခိုကျောက်လွှပ်၊ နောက်မဆုတ်နှင့်
အားထုတ်ရှေ့သို့၊ လှမ်းချီစိုမြင့်
ချွေးစိုမနား၊ ဖားဘုရားနှင့်
နဂါးဘုရား၊ ကျော်၍သွားလျှင်
ကျောက်သားအထပ်ထပ်၊ တောင်မြင့်မြတ်တွင်
ကျောက်ထပ်စေတီ ခရီးဆီသို့
လှမ်းကြစိုကွဲ လှမ်းစိုကွယ်။

သီးသန့်။ ရသေ့တောင်သည် ကျိုက်ထီးရိုးတောင်၏ တောင်ဘက်တွင် သီးသန့် တည်ရှိပါသည်။ (ယခုအခါတောင်ခြေတွင် တောင်တက်ကား ယာဉ်ရပ်နားစခန်း ရှိပါသည်)

သီးသန့်။ တတ်ပေါင်းစုစေတီသည် ရေမြောင်ကလေးတောင်ခြေ၏ မြောက်ဘက်တွင် သီးသန့်တည်ရှိပါသည်။

၉၄ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း အတွဲ (၂) တွင်
ဖော်ပြပါရှိသည့် ကျိုက်ထီးရိုးဆံတော်ရှင်မြတ်
စေတီတော်သမိုင်း

ထူးဆန်းအံ့ဖွယ် စံပယ်တော်မူသည့် စေတီတော်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် စေတီပုထိုးအမျိုးမျိုး ရှိကြသည့်အနက် ထူးဆန်း
အံ့သြဖွယ်အကောင်းဆုံးတည်ထားသော စေတီဖြစ်ပေသည်။ တည်နေပုံဆန်းကြယ်ခြင်း
တောတောင်သာယာကြည်နူးဖွယ်ကောင်းခြင်း၊ ဘုရားဖူးသွားရာတွင် နားနေရန်
စခန်းအဆင့်ဆင့် ရှိခြင်းများကြောင့် ကျိုက်ထီးရိုးဘုရားသည် ကျော်စောထင်ရှား
လှပေသည်။

ကျိုက်ထီးရိုးစေတီ

ကျိုက်ထိုမြို့နယ်ရှိ ကျိုက်ထီးရိုးစေတီသည် အရှေ့ရိုးမတောင်တန်း အပါ
အဝင်ဖြစ်သော ပေါင်းလောင်းတောင်ပေါ်တွင် တည်ရှိ၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင်
တန်ခိုးကြီးသော စေတီတစ်ဆူဖြစ်သည်။ ကျိုက်ထီးရိုးစေတီကို အစွဲပြု၍ စေတီ
တည်ရှိရာတောင်ကို ကျိုက်ထီးရိုးတောင်ဟု ခေါ်ကြသည်။ ကျိုက်ထီးရိုးစေတီ
တည်ရှိရာ တောင်ထွတ်မှာ ပင်လယ်ပြင်မှ ပေ ၃၆၀၀ ခန့် မြင့်သည်။

ကျိုက်ထီးရိုးစေတီ တည်နေပုံမှာ အံ့သြဖွယ်ရာကောင်းလှသည်။ ကြီးမား၍
မတ်စောက်သော ကျောက်တောင်တစ်ခု၏ အစွန်းတွင် လုံးပတ်ပေ ၅၀ ခန့် ရှိသော
ဦးခေါင်းပုံသဏ္ဌာန် ကျောက်လုံးကြီးတစ်ခုက ပြတ်လှတည်းကာ တင်၍နေသည်။
ထိုကျောက်လုံးကြီးပေါ်တွင်မှ ဉာဏ်တော် ၁၅ ပေခန့် မြင့်သောစေတီတော်ကို
တည်ထားသည်။ စေတီတည်ရှိရာ ကျောက်ဆောင်နှင့် ရင်ပြင်တော်ကို ချောက်

ကမ္ဘာ့အံ့စွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၉၅

ဘစ်ခုခြားနေသောကြောင့် သံတံတားငယ်ဖြင့် ဆက်သွယ်ထားရသည်။ စေတီတည်ထားရာ ကျောက်လုံးကြီးသည် လူတစ်ယောက်တွန်းလိုက်ရုံမျှဖြင့် လှုပ်ရှား၍ ထိုကျောက်လုံးကို တွန်း၍ အောက်ခံကျောက်အကြားသို့ အပ်ချည်ကြိုးကို သွင်းပြီးလျှင် ဆွဲယူနိုင်သည်။

ကျိုက်ထီးရိုးဘုရားသမိုင်းမှာ မူအမျိုးမျိုး ကွဲလွန်ရှိသည်။ စစ်ကဲကြီးဦးရွှေစန် ရေးသားသော မွန်ရာဇဝင်နှင့် စေတီတော် သမိုင်းပေါင်းချုပ်အရ ဖော်ပြပေအံ့။

မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၁ ခုနှစ်၊ ဆောင်းဥတုတွင် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ သထုံပြည်သို့ ကြွတော်မူခဲ့ရာ သထုံဘုရင် တိဿဓမ္မသီဟရာဇာမင်းနှင့် မှူးမတ်ပြည်သူအပေါင်းတို့က စံတော်မူကြွပ်ကြီးကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းကြသည်။ ဘုရားသခင်သည် ထိုမင်္ဂလာမဏ္ဍပ်တော်၌ ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် စံနေတော်မူစဉ် များစွာသောဝေနေယျ သတ္တဝါတို့အား တရားတော်အမြိုက်ဆေး တိုက်ကျွေးတော်မူသည်။ ထိုအခါ ဂစ္ဆဂိရိတောင်က တိဿကုမာရရသေ့၊ ဗန္ဓဝဂိရိတောင်က သီဟကုမာရ ရသေ့၊ ကုသိန္ဒာရုံတောင်က ရသေ့၊ ဒိုးကမော့ခတွံဂလိုင်းဟောင်က ဗုဒ္ဓ ဉာဏ ရသေ့၊ ဒိုးခလွန်တောင်က ရသေ့၊ မဲလံတောင်က ရသေ့၊ ပေါင်း ရသေ့ ခြောက်ပါးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြော်ကန်တော့ကြပြီးနောက် ဘတ်တော်မွေတော်များ ချီးမြှင့် မ စရန် လျှောက်ထားတောင်းပန်ကြသဖြင့် ရသေ့ဘစ်ပါးလျှင် ဆံတော်တစ်ဆူစီ ပေးသနားတော်မူလေသည်။

နောက်နေ့ရက်များမကြာမီ မွတ်လအိတောင်က ကပ္ပရသေ့၊ မွတ်လအပ်တောင်က နာရဒရသေ့၊ ဝါဂရုနယ် လမိုင်းကေလာသတောင်က ရသေ့၊ ကျိုက္ခမိတောင်က ရသေ့၊ ကော့ယကွဇပ်သွတ်ကျွန်းက နတ်ဘီလူးညီနောင် နှစ်ယောက်၊ ယွန်းတောင်က ရသေ့၊ ဆောင်ခဲတောင်က အလ္လကပ္ပ ရသေ့၊ ပေါင်းပုဂ္ဂိုလ်ခုနစ်ဦး ဦးအဖူးအမြော် ရောက်ကြပြန်သဖြင့် အထက်နည်းတူ ဆံတော်တစ်ဆူစီ ပေးသနား

၉၆ တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတော်

တော်မူခဲ့သည်။ တိဿဓမ္မသီဟရာဇာမင်းအားလည်း ဆံတော်နှစ်ဆူ ချီးမြှင့်ပေးသနားတော် မူခဲ့လေသည်။

ဒိုးကမော့ခတွဲဂလိုင်းတောင်က ဗုဒ္ဓဉာဏရသေ့၊ ဒိုးခလွန်တောင်က ရသေ့နှင့် ကုသိန္ဒာရုံတောင်ကရသေ့တို့သည် မိမိတို့ရရှိထားသော ဆံတော်ဓာတ်တော်များကို ဌာပနာခြင်းမပြုကြဘဲ သိမ်းဆည်း၍ထားကြလေသည်။ ကာလအတန်ကြာလတ်သော် ဒိုးခလွန်ရသေ့နှင့် ကုသိန္ဒာရုံရသေ့တို့မှာ အိုမင်းမစွမ်းရှိကြသည်ပြင် အနာရောဂါစွဲကပ်လာသည်နှင့် မကွယ်လွန်မီ မိမိတို့ရရှိထားသော ဆံတော်များကို ဗုဒ္ဓဉာဏရသေ့အား ပေးအပ်ခဲ့လေသည်။

ဗုဒ္ဓဉာဏရသေ့သည် ဆံတော်ဓာတ်သုံးဆူကို မပျောက်မပျက်ရအောင် မိမိ၏ ဆံကျစ်အတွင်း၌ စည်းနှောင်ထားလေသည်။ နောင်နှစ်ကာလ အတန်ကြာလတ်သော် အနာရောဂါနှိပ်စက်၍ ရသေ့ကြီးသည် အကယ်၍ မိမိကွယ်လွန်ခဲ့သော် ဆံတော်ဓာတ်သုံးဆူကို မည်သို့မည်ပုံ ထားခဲ့ရမည်နည်းဟု တွေးတောပူပန်ခြင်း ဖြစ်မိလေသည်။ ထိုအခါ သိကြားမင်းသည် လူ့ပြည်သို့ ဆင်းသက်၍ ရသေ့ကြီး၏ ဆန္ဒအတိုင်း ရသေ့ကြီးဦးခေါင်းနှင့်တူသော ကျောက်လုံးကိုရှာဖွေကာ ကျောက်လုံးထဲကို သံလျက်နှင့်ထွင်း၍ ဆံတော်တစ်ဆူကို ဌာပနာခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ ကျောက်လုံးပေါ်တွင် တည်ထားသောစေတီကို မွန်ဘာသာအားဖြင့် ကျိုက်အိသိရိုး၊ မြန်မာဘာသာဖြင့် ရသေ့ရွက်သောဘုရားဟု ခေါ်၏။ နောင်ကာလကြာလတ်သော် ကျိုက်အိသိရိုးမှ ကျိုက်ထီးရိုးဟု စကားရွှေ့လျားလာလေသည်။ ကျန်ဆံတော် နှစ်ဆူကိုလည်း သိကြားမင်းက ဒိုးခလွန်တောင်နှင့် ကုသိန္ဒာရုံတောင်များတွင် အသီးအသီး ဌာပနာပေးခဲ့ကြောင်းနှင့် သမိုင်းများတွင် ဆိုသည်။ ထိုစေတီများမှာ ဧကလာသန၊ ကုသိန္ဒာရုံဟု ထင်ရှားသည်။

ကျိုက်ထီးရိုးရင်ပြင်တော်မှ မြင်ရသော ရွှေမျှော်ခင်းမှာ အလွန်သာယာသည် အနောက်ဘက်သို့ မျှော်ကြည့်လျှင် စစ်တောင်းမြစ်ကို ကျော်လွန်၍ ပဲခူးရွှေမော်စေ

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၉၇

စေတီကို ဖူးမြင်နိုင်သည်။ ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်သို့ တက်ရန် လမ်းနှစ်သွယ် ရှိသည်။ တစ်သွယ်မှာ စစ်တောင်းရွာမှ တက်ရသောလမ်းဖြစ်၍ ကျန်တစ်သွယ်မှာ ကျိုက်ထီးမြို့မှ မော်တော်ကာလမ်းဖြင့် ကိုးမိုင်ခန့်ဝေးသော ကင်ပွန်းစခန်းမှ တက်ရ သောလမ်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယလမ်းမှာ ဘုရားဖူးအများ အသုံးပြုသောလမ်း ဖြစ်သည်။ (ယခုအခါ ကင်ပွန်းစခန်းမှ ရွှေနန်းကျင်နတ်နန်းအနီး မုဒ်ဦးထိပ်အထိ မော်တော်ယာဉ်လမ်း ပေါက်နေပြီဖြစ်ပါသည်။) ကင်ပွန်းစခန်းမှ ကျိုက်ထီးရိုး ရင်ပြင်တော်အထိ ခုနစ်မိုင်ခွဲခန့်ရှိ၍ စခန်းပေါင်း ၂၇ စခန်းကို ဖြတ်ကျော် သွားရသည်။

ကျိုက်ထီးရိုးပွဲတော်အချိန်မှာ နှစ်စဉ်တပို့တွဲလမှ တန်ခူးလအထိဖြစ်သည်။
မှတ်ချက်။ ယခုအခါ တချို့ထီးရိုးဘုရားကြီးအား နှစ်ဝတ်လည်စူးမြော်ခွင့် ရနေပြီဖြစ်ပါသည်။

ပွဲတော်အချိန်၌ မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်မှ ထောင်သောင်းမကသော ဘုရားဖူးများ လာရောက်ကြသည်။ ထိုအထဲတွင် တရုတ်လူမျိုးအများပါသည်။ ဘုရားသို့ တက်ရာ လမ်းတစ်လျှောက်၌ ဘုရားဖူးများ နားနေတည်းခိုရန်အတွက် ရေမြောင်းကလေး၊ ရွှေရင်ဆိုး ကင်ပြွမ်းပင်၊ ရေမြောင်းကြီး၊ ဘိုးပြန်တောင်၊ စိုင့်တမော့ အစရှိသော စခန်း များ၌ ဈေးဆိုင်ကန္တာများ ရှိလေသည်။

ကင်ပွန်းစခန်း၌ ဘိုးဘိုးကြီးနတ်နှင့် ဟုန်းနတ်စင်များရှိ၍ လမ်းခရီးတွင် မျှော်တော်ယောင်စေတီ၊ လွမ်းစေတီ၊ ကျောက်သမ္မာန်စသော စေတီငယ်များနှင့် ရွှေနန်းကျင်နတ်၊ ပန်းတင်နတ်စသော နတ်ကွန်းများကို တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။ ဘုရား ဖူးများသည် နေနေနားနား တက်ရောက်လေ့ရှိသည်။ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သူနှင့် အိုမင်းမစွမ်းသူတို့သည် အထမ်းပုခက်များစီး၍ တက်လေ့ရှိသည်။ ဘုရားဖူးများသည် ကျိုက်ထီးရိုးဘုရားမှ တစ်ဆင့် မုဆိုးဘုရား၊ ဖားဘုရား၊ နဂါးဘုရားများကို ဖြတ်၍

၉၈ ကမ္ဘာ့ဆံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

လေးမိုင်ခန့်ဝေးသော ကျောက်ထပ်ကြီးဘုရားသို့လည်း ဘုရားဖူးသွားရောက်လေ့ ရှိကြသည်။ ကျိုက်ထီးရိုးရင်ပြင်ပေါ်ရှိ ဘိုးဘိုးကြီးနတ်ရုပ်နှင့် ကျိုက်ထီးရိုးဘုရား မြောက်ဘက်ရှိ ကိဏ္ဍကန်းပါးစပ်ခေါ် ကျောက်ဂူနေရာတို့မှာ ဘုရားဖူးများ ဆုတောင်း အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ အမွှေးနံ့သာ ယက်ဖျန်းခြင်း၊ ပိုက်ဆံပစ်ထည့်ခြင်းများ ပြုလုပ်သော နေရာများ ဖြစ်ကြသည်။

ဓာတ်ပေါင်းစုစေတီတော်သမိုင်း

ပြည်စုံသော ခိုင်လုံသောသမိုင်းဖြစ်ပေါ်လာရေးသည် မပြည့်ကံ၊ မခိုင်လုံသော ပါးစပ်သမိုင်းမှသော်လည်းကောင်း၊ ရှေးလူကြီးသူမများ၏ ဆိုစကားမှသော် လည်းကောင်း ပြောဆိုခဲ့ကြသည့် သမိုင်းမှ အစတည်မြဲဖြစ်ပေသည်။

ယခုဓာတ်ပေါင်းစုစေတီတော် သမိုင်းသည်လည်း နောင်တစ်နေ့နေ့တွင် ပြည်စုံခိုင်လုံသော သမိုင်းတစ်ခုဖြစ်လာမည့် ရှေးပြေးလူကြီးသူမများ ပြောဆို ခဲ့ကြသည့် သမိုင်းသာလျှင် ဖြစ်ပေတော့သည်။

၁၃၀၄ ခုနှစ်တွင် ဦးတေအေမည်ရှိသော ရဟန်းတော် (လူအမည် ဦးထွန်းအောင်) သည် အိပ်မက်မြင်မက်ဖူးလေသည်။ ဦးတေသေည် ကင်ပွန်းစခန်းရှိ စမ်းချောင်းတံတားပေါ်တွင် ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို ဖူးတွေ့ရလေသည်။ ထိုရဟန်း မှာ လူတွေတရားမဲ့ကြသည်။ ဘုရားကိုလည်း မသွားချင်ကြဘူးဟု မိန့်တော်မူပြီး ကောင်းကင်မှ တောင်ပေါ်သို့ ကြွသွားလေသည်။

ထိုရဟန်းသည် ဘုံအဆင့်ဆင့်သော ဂူကျောက်အောက်ခြေမှ အပေါ်ဆုံး ကျောက်ပြားအနောက်ဘက် အစွန်ဆုံးအပေါ်တွင် ထိုင်ခဲ့သည်ကို မြင်မက်သဖြင့် ရဟန်းတော်ဦးတေသေည် မိုးလင်းသောအခါ (အိပ်မက်ယုံကွင် တွေ့ခဲ့သည့် ရဟန်းတော်ပြောမသာ ဘုရားကို တိုးကျေးရွာအနေနှင့် ပူဇော်ထိုက်လျှင် လွယ်ကူစွာ သွား၍ ရှာတွေ့ရပါစေသော) ဟု ဆုတောင်းကာ သာမဏေတစ်ပါးနှင့် ဆွမ်းအုပ်ပါ

ယူပြီး သွားရောက်ရာဖွေရာ တွေ့သဖြင့် ကင်ပွန်းချောင်ဆရာတော် ဦးပညာဇောတ၊ ဦးသောဘိတ၊ ဦးကျော်ဝေ၊ ဦးစရွှေ၊ ဦးမိုးမြိုင်၊ ဦးမင်းမှစ၍ ရွာသူရွာသား ဒါယကာ များနှင့် ဦးမူတာ၊ ဒေါ်ဖြူမ မိသားစုတို့နှင့် ဝုပေါင်းလှူဒါန်း ဆောင်ရွက်ကြသဖြင့် ၁၃၀၅ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်တွင် စေတီတော်အမြင့် ၇ တောင် တည်ကာ ထီးတော်တင်လှူဒါန်းပြီး ရေစက်ချ အမျှပေးဝေခဲ့ကြသည်။

တတ်ပေါင်းစုစေတီသည် မကြာခဏမီးရောင်များ ထိန်လင်းခြင်း၊ သက်တန် ကဲ့သို့ ရောင်စုံအလင်းကြီးများထွက်ခြင်း၊ အခိုးလွှတ်ခြင်းများ မကြာခဏ ကြုံကြရသည်ဟု ဆိုကြလေသည်။

တတ်ပေါင်းစုစေတီသည် လူသူအရောက်နည်းသော်လည်း တန်ခိုးကြီးဘုရား အဖြစ် လူသိများလာပေသည်။ တတ်ပေါင်းစုစေတီ တည်ထားသော ကျောက်များ အနက် အလယ်တွင် ထောင်လျက်ရှိသော ကျောက်ကြီးသည် မကြာခဏ ကွက်ကြား ဖြူခြင်း၊ အဖြူအကြောင်းကြီးများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းများနှင့် ကြုံကြရသည်ဟု ဆိုကြ ပေသည်။

ထိုကျောက်လုံးကြီးအား လက်ဝါးနှင့်ပုတ်ကြည်လျှင် ခေါင်းပွနေသည်သဖွယ် (ဘုတ်-ဘုတ်) ဟု မြည်သည်သာမက အထဲမှလည်း ခုံးခုံးနှင့် မကြာခဏ အသံ မြည်သံကို ကြားရသည်ဟု ဆိုကြလေသည်။

ယခုအခါ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့တွင် ဆွမ်းတော်ကြီးတင်လှူခြင်းများ ပြုလုပ်ကြပေသည်။

၁၃၃၂ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် စေတီတော်အား ဉာဏ်တော် ၉ တောင် ထိ ပြုပြင်၍ ကြေးထီးတော်ဖြင့် ထီးတင်ပွဲပြုလုပ်လှူဒါန်းကြခြင်းအားဖြင့် မူလ အလှူရှင်ဟောင်းများနှင့် ဆရာတော်များဖြစ်သည့် ဦးကေသရ၊ ဦးပဏ္ဍိတတို့ ပူးပေါင်း ၍ ထပ်မံလှူဒါန်းခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၀၀ ကမ္ဘာ့ဆံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

တတ်ပေါင်းစုစေတီ၏ အောက်ခံပလ္လင်ကျောက်တုံး၊ ကျောက်ခဲများအား ဖယ်ရှားခြင်းပြု၍မရပေ။ ဖယ်ရှားခြင်းပြုပါက အချိန်အခါမဟုတ် မိုးရွာခြင်း၊ မိုးကြိုး ပစ်ခြင်း၊ မိုးချွန်းခြင်းများ ချက်ချင်းပင် ဖြစ်ပေါ်တတ်သည်ဟု ဆိုကြပေသည်။

ယခုအခါ တတ်ပေါင်းစုစေတီသည် အလွန်ရှင်များ တိုးတက်လာသဖြင့် ဆွမ်းစားဆောင် စောင်စောင့်ဘိုးဘိုးနတ်ပုံတော် သစ်သားရွှေဟင်္သာနှင့် တံခွန်တိုင် စသည်တို့ဖြင့် သာယာကြည်ညိုဖွယ် ရှိနေပေသည်။

ဆံ့ဖွယ် (၅) ငါး တျိုက်ပေါ်ထောင့်တော်

- ၁။ မျက်လုံးတော်မှ လူနီလာ၊ မြစိမ်း ညိုရောင်အဆင်းနှင့် မျက်တောင်ဝတ် သကဲ့သို့ရှိခြင်း။
- ၂။ ဆင်း မြင်း၊ ဗိုလ်ပါ လူပေါင်း နှစ်ထောင် ကျော်ဖြင့် ပင့်ဆောင်သော်လည်း ကြံ့ခိုင်တော်မူခြင်း မရှိ။
- ၃။ ကျောက်လှည်းဘီးနှင့် ရေပေါ်တွင် ပေါ်နေသည်ဟုဆိုခြင်း။
- ၄။ ဆံတော်ဖြတ်ကိန်းဝပ်ရာ မဲ့ရှင်သည် မည်သို့ပင် ရွှေချသော်လည်း ကွယ်ပျောက် သွားခြင်းမရှိ။
- ၅။ သီဟိုဠ်ကျွန်းဘက်သို့ မျက်နှာမူ တည်ရှိနေခြင်းသည် မည်သည့် ဘက်သို့မှ လှည့်၍မရ။

တက္ကသိုလ်သင်တန်းစီ ဆင်တော်စင် ကျွဲကံထီးရုံးစေတီတော် ၁၀၁

ကျိုက်ထိုမြို့

ကျိုက်ပေါလောမဲ့ရှင်ဘုရား သမိုင်းအကျဉ်း

ကျိုက်ပေါလောမဲ့ရှင်ဘုရားသမိုင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူပြီး နှစ်ပေါင်း ၂၂၀ အကြာ အိန္ဒိယပြည်တွင် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး တတိယသင်္ဂါယနာတင်သည့် အချိန်မှစခဲ့သည်ဟု ဆိုရပါမည်။

မင်းကြီးသည် အကျင့်သိက္ခာနှင့်မညီသော ရဟန်းများကို သာသနာတော်မှ ဖယ်ရှားတော်မူပြီး အရှည်သန်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွားစိမ့်သောငှာ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိ ပုတ္တတိဿမထေရ်အား အကြီးအမှူးပြု၍ ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော ရဟန်းတော်အပါးတစ်ထောင်ကို ရွေးချယ်တော်မူ၏။ ထိုနောက် တတိယသင်္ဂါယနာတင်ပွဲကြီးကို ပါဠိလိပုတ်ပြည် အာသောကာရာမ ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ ကိုးလတိုင်တိုင် ကျင်းပတော်မူသည်။

ထိုမျှမကသေး မင်းကြီးသည် ရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ မထေရ်ကြီးနှင့် တိုင်ပင်ကာ အခြားနိုင်ငံများတွင် သာသနာတော်ပြန့်ပွားစေခြင်းငှာ ကိုးတိုင်း၊ ကိုးဌာနသို့ သာသနာပြုအဖွဲ့များ စေလွှတ်တော်မူသည်။ တစ်ဖွဲ့လျှင် ရဟန္တာ (၅) ပါးစီ ပါဝင်စေပြီး သားတော်အရှင်မဟိန္ဒ ဦးဆောင်သောအဖွဲ့သည် ယခုအခါ သီရိလင်္ကာဟုခေါ်သော သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ရောက်ရှိတော်မူသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသုဝဏ္ဏဘူမိ သထုံပြည်သို့လည်း အရှင်သောဏနှင့် အရှင်ဥတ္တရ မထေရ်နှစ်ပါး ဦးဆောင်သောအဖွဲ့ ရောက်ရှိလာသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကြီးမားသော သာသနာပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်တော်မူကြသည်။

ရဟန္တာနှစ်ပါးသည် ကျိုက်ထိုမြို့မြောက်ဘက် တစ်မိုင်ခန့်အကွာ မောရတောင် (ယခုဘုရားသုံးဆူတောင်) တွင် သောဏစေတီ၊ ဥတ္တရစေတီနှင့် အရှင်နှစ်ပါးပေါင်း၍ သောဏုတ္တရစေတီဟူ၍ စေတီသုံးဆူကို အစွဲပြု၍ ယခုအခါ ဘုရားသုံးဆူတောင်ဟုခေါ်တွင်သည်။

၁၀၂ တက္ကသိုလ်သင်တန်းစာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ရဟန္တာနှစ်ပါးသည် ဘီးလင်းမြို့မြောက်ဘက် ခြောက်မိုင်ခန့်အကွာရှိ သာယာလှပသော ကုသိနာရုံတောင်ပေါ်တွင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူကြသည်။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူသော ရုပ်ထုပ်တော်များကို အသစ်ပြုပြင်ထားသော ဂန္ဓကုဋီတိုက်တွင်ထားရှိပြီး ဒေသခံလူများနှင့် ရုပ်နီးရပ်ဝေး ဘုရားဖူးများက လာရောက်ပူဇော်ကြသည်။

ထိုအချိန်က သီဟိုဠ်ကျွန်းနိုင်ငံကို ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီး စိုးစံတော်မူသည်။ အရှင်မဟိန္ဒဦးဆောင်သော သာသနာပြုအဖွဲ့ ရောက်ရှိတော်မူလာသောအခါ မင်းကြီးသည် မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင်ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကြိုဆိုတော်မူသည်။ မင်းကြီးနှင့် ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည် သာသနာပြုလုပ်ငန်းများကို အစဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်တော်မူကြသည်။

တစ်နေ့တွင် မင်းကြီးသည် အခြားနိုင်ငံများမှ လူအပေါင်းတို့သည်လည်း ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များကို ဖူးမြော်ပူဇော်ရပါလျှင် လောကီအကျိုး လောကုတ္တရာအကျိုးများ ရစေပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာကို အလွန်သက်ဝင် ယုံကြည်လာလိမ့်မည်ဟု စဉ်းစားတော်မူသည်။

ထို့နောက် ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီးသည် မိမိ၏အကြံတော်ကို အရှင်မဟိန္ဒအား လျှောက်ထားရာ အရှင်မဟိန္ဒကလည်း ကောင်းမြတ်သောအကြံသဖြင့် သင့်တော်ကြောင်း မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ထိုအခါ မင်းကြီးသည် ပန်းပုညာရှင်အကျော်အမော်တို့အား ရုပ်ပွားတော်လေးဆူကို ထုလုပ်စေတော် မူသည်။ ပြီးစီးသောအခါ ရုပ်ပွားတော်လေးဆူတို့အား တိုင်းသူပြည်သားများ နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်းသားများနှင့်အတူ ရဟန်းတော်များအား ဆွမ်းလုပ်ကျွေးတော်မူလျက် ၁၅ ရက်တိုင်တိုင် ပူဇော်ပွဲကျင်းပတော်မူသည်။

ထို့နောက်မင်းကြီးသည် မိမိကြံရွယ်ထားသည့်အတိုင်း အခြားနိုင်ငံများမှ လူများ ပူဇော်ကိုးကွယ်နိုင်စေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ပြန့်ပွားစေခြင်းငှာလည်းကောင်း ရုပ်ပွားတော်လေးဆူမှ တစ်ဆူကို ကျွန်းတုံး (ဖောင်) ပေါ်တွင်

တက္ကသိုလ်ဝိဇ္ဇာတိုက်၌ နေထိုင်ဆဲ နတ်တော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၀၃

လည်းကောင်း၊ တစ်ဆူကို ပိန္နဲတုံး (ဖောင်) ပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ တစ်ဆူကို သင်္ကန်းတုံး (ဖောင်) ပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ တစ်ဆူကို ကျောက်လှည်းဘီး (ဖောင်) ပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ အသီးသီးတင်ကာ စည်းကားသိုက်မြိုက်စွာ အခမ်းအနားဖြင့် သမုဒ္ဒရာအတွင်းသို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုကာ မျှောလွှတ်တော်မူလိုက်သည်။

ရုပ်ပွားတော်လေးဆူတို့သည် နတ်၊ သိကြားတို့၏အစောင့်အရှောက်ဖြင့် သာသနာတော်ထွန်းကားရာ မြန်မာနိုင်ငံတော်သို့ ဆိုက်ရောက်လာကြသည်။

တစ်ဆူမှာ ကျိက္ခမိကမ်းခြေသို့ ဆိုက်ရောက်ပြီး “ကျိက္ခမိရေလယ်ဘုရား” ဘွဲ့တော်နှင့် ကျော်ကြားလျက်ရှိပါသည်။ ဗွဲ့တော်မှာ သီတင်းကျွတ်လပြည့်မှ လပြည့်ကျော် ၅ ရက်နေ့အထိ ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်မှ ဘုရားဖူးများ လာရောက်ဖူးမြော်ကြသဖြင့် အလွန်စည်းကားသည်။ တစ်ဆူမှာ ထားဝယ်ကမ်းခြေ သို့ ဆိုက်ရောက်ပြီး “ရှင်မုတ္တီး” ဘွဲ့တော်ဖြင့် ကျော်ကြားလျက်ရှိပါသည်။ အခြား တစ်ဆူမှာ ပုသိမ်ကမ်းခြေသို့ ဆိုက်ရောက်ပြီး ပုသိမ်မြို့ ရွှေမုတ္တောစေတီတော်ကြီး ၏ အာရုံခံတန်ဆောင်းတစ်ခုအတွင်း “သီဟိုဠ်ရှင်ဘုန်းတော်ပြည်ဘုရား” ဘွဲ့တော်ဖြင့် ကိုးကွယ်ပူဇော်ထားသည်။

ကျောက်လှည်းဘီးဖြင့် မျှောလာသော ကျန်တစ်ဆူမှာ မွန်ပြည်နယ်၊ ကျိုက်ထို မြို့၊ ကျိုက်ပေါလော မဲ့ရှင်တော်ဘုရားဖြစ်ပါသည်။ ဘွဲ့တော်ကို မူလက “ကျိုက်ပေါလော” ဘုရား၊ နောက် ပကတိမျက်စေ့ကဲ့သို့ ကြည်လင်တောက်ပသော မျက်လုံးတော်ကို အစွဲပြု၍ “ကျိုက်ပေါလော မျက်ရှင်တော်ဘုရား”၊ နောက် လက်ျာဘက် နားထင်ပေါ်တွင်ရှိသော မဲ့ရှင်တော်ကို အစွဲပြု၍ “ကျိုက်ပေါလော မဲ့ရှင်တော်ဘုရား” ဟူ၍ အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲ ခေါ်ဝေါ်ပူဇော်ကြသည်။

မြို့ခံအလှူရှင်များ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ အလှူရှင်အပေါင်းတို့၏ ဤအလှူဒါန ဖြင့် ရွှေသား ပလ္လင်တော်ကြီး၊ ဂန္ဓကုဋီတိုက်ကြီး၏ ရွှေသားမျက်နှာကျက်တော်နှင့် ရွှေသားနံရံများကို မြန်မာအနုပညာလက်ရာအလှအပတို့ဖြင့် ရွှေကျောင်းတော်ကြီး အဖြစ် ပြုပြင်လျက်ရှိပါသည်။

၁၀၄ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုတ်ထီးရိုးစေတီတော်

ထိုအပြင် ဘုရားဖူးများ တည်းခိုနိုင်ရန် နှစ်ထပ်ဆောင်ကြီး အသစ်တစ်ခုကို တည်ဆောက်ခြင်း၊ တရားဟော တရားနာရန် ဓမ္မာရုံကြီးတစ်ခု၊ သိမ်တော်ကြီး တစ်ခုနှင့် အခြားသာသနိက အဆောက်အဦးများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းထားပါသည်။ အလှူရှင်အပေါင်း သာဓုအနုမောဒနာ ခေါ်နိုင်ကြပါကုန်။

မဟာမုနိ ရုပ်ပွားတော် သွန်းဆူရားကြီး
ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်များနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှု

၁။ ဦးကျင်ဟုတ်	ဥက္ကဋ္ဌ (ငွေထိန်း) တောင်သူစုရပ်
၂။ ဦးတိန်ဟုတ်	ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ (ဆောက်လုပ်ရေး) မြောက်ပိုင်းရပ်
၃။ ဦးစိုးလွင်	အဖွဲ့ဝင် (ဆောက်လုပ်ရေး) မြောက်ပိုင်းရပ်
၄။ ဦးပု	အဖွဲ့ဝင် (ဆောက်လုပ်ရေး) တောင်ပိုင်းရပ်
၅။ ဦးသန်းမြင့်	အဖွဲ့ဝင် (လုံခြုံရေးနှင့်ထိန်းသိမ်းရေး) ကံကော်ရပ်
၆။ ဦးသန်းကျော်	အဖွဲ့ဝင် (လုံခြုံရေးနှင့်ထိန်းသိမ်းရေး) တောင်သူစုရပ်
၇။ ဦးထွန်းခင်	အဖွဲ့ဝင် (လုံခြုံရေးနှင့်ထိန်းသိမ်းရေး) ကံကော်ရပ်
၈။ ဦးဉာဏ်ဦး	အဖွဲ့ဝင် (စာရင်းကိုင်) တောင်ပိုင်းရပ်
၉။ ဦးသောင်းချစ်	အဖွဲ့ဝင် (စာရင်းစစ်) ဇေယျာမွန်ရပ်
၁၀။ ဦးလွန်းကြည်	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး (လုံခြုံရေးနှင့်ထိန်းသိမ်းရေး) ကံကော်ရပ်
၁၁။ ဦးစာင်ထွန်း	အတွင်းရေးမှူး (မှတ်တမ်း) အ-ထ-က (၁) ဝင်း

တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုတ်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၀၅

မဟာမုနိ သွန်းဘုရား

ကျိုက်ပေါလောဘုရား၏ အရှေ့ဘက်တွင် ပြာသာဒ်ကြီးနှင့် စံမြန်းနေသော မဟာမုနိသွန်းဘုရားကြီးသည် ၁၂၅၆ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့တွင် ဒါယကာ ဦးအံ-ဒေါ်ဂွန်းတို့သည် သီပေါမင်းတရားကြီး အစ်မတော်၏ ခွင့်ပြုချက် အရ မန္တလေးမဟာမြတ်မုနိပုံတော်အား ပလာစတာဖြင့် (၇) ရက် တိုင်တိုင် ကူးယူ ခဲ့လေသည်။

၁၂၅၆ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆုတ် (၅) ရက်နေ့တွင် ကျိုက်ပေါလောဘုရားအနီး ဇီးဗြဲကုန်းကြီးတွင် ဦးအံ-ဒေါ်ဂွန်းအမှူးပြု၍ ပြည်သူတို့ ပါဝင်လှူဒါန်းသော ရွှေ၊ ငွေ၊ ကြေး၊ မိုးကြိုး ပိသာသုံးထောင်ကျော်ဖြင့် ဒုတိယမဟာမုနိဘုရား သွန်းလုပ် လှူဒါန်းခဲ့ပေသည်။

၁၂၇၁ ခုနှစ်မှစ၍ ဝါတွင်းတရားပွဲများအား မဟာမုနိဘုရားဝင်းအတွင်း ယနေ့တိုင် ပြုလုပ်လျက်ရှိပေသည်။

ဘုရားဒါယကာ ဦးအံသည် (၁၂၀၄) ခု၊ တပို့တွဲလဆုတ် ၁ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွား၍ ၁၂၉၆ ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၂ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်ပြီး၊ ဒါယိကာမ ဒေါ်ဂွန်းသည် ၁၂၂၀ ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆုတ် ၆ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွား၍ ၁၂၉၂ ခု၊ တန်ခူးလဆန်း ၉ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပေသည်။ ဦးအံ-ဒေါ်ဂွန်းတို့၏ အုတ်ဂူအား သွန်းဘုရားဝင်းအတွင်း ဆောက်လုပ်ထားပေသည်။ ဘုရားကြီးဝေယျာ ဝစ္ဆအား ယနေ့အထိ သားစဉ်မြေးဆက် ဆက်လက်မွမ်းမံပြုပြင် လှူဒါန်းလျက် ရှိပေသည်။

တန်ခိုးကြီးသမို့ ဘိုးဘိုးဘွားဘွားတို့ပင်
ပူးမြော်တစ်ခေါက် ရောက်စမြဲ

သက္ကတိုင်း၊ ကပိလဝတ်ပြည်ရှင် သုဒ္ဓေါဓနမင်းကြီးနှင့် တောင်ညာစံ မိဖုရား
ခေါင်ကြီး သီရိမဟာ မာယာဒေဝီတို့မှ သက္ကရာဇ် ၆၈ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်၊
သောကြာနေ့ နံနက်တစ်နာရီအချိန်တွင် ကပိလဝတ်ပြည်နှင့် ဒေဝဒဟပြည်တို့
စပ်ကြား လှမ္မိနီဥယျာဉ်တော်ကြီး၌ သားတော် သိဒ္ဓတ္ထအား ဖွားတော်မူလေသည်။

သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည် ၁၆ နှစ်ရောက်သောအခါ ဘထွေးတော် သုပ္ပဗုဒ္ဓနှင့်
အမိတ္တာတို့၏ သမီးတော် ဘဒ္ဒကဉ္စန (ခေါ်) နှမတော် ယသော်ရောနှင့် ထိမ်းမြား
စုံဖက်ပြီး ကပိလဝတ်ပြည်၌ ခမည်းတော်အပ်နှင်း၍ မင်းအဖြစ်ရောက်တော်မူ
လေသည်။

သားတော်ရာဟုလာအား ဖွားမြင်တော်မူပြီးနောက် သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊
ရဟန်းဟူသော နိမိတ်ကြီးလေးပါးကို မြင်တွေ့သဖြင့် အေးချမ်းသော နိဗ္ဗူတာကို
အရရှာတော့မည်ဟု မနသိကာရ စိတ်ထားတော် အကြံရလျက် သက္ကရာဇ် ၉၇
ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ တနင်္လာနေ့ သန်းခေါင်ယံတွင် ဖွားဘက်တော်များ
ဖြစ်ကြသည့် ဆန္ဒအမတ်၊ မြင်းကဏ္ဍကတို့နှင့်အတူ တောထွက်တော် မူခဲ့လေသည်။

အနော်မာမြစ်ကမ်းရောက်သောအခါ ဆံတော်ကို သန်လျက်နှင့် ပယ်ဖြတ်ပြီး
ဃဋိကာရ မြဟ္မာမင်းကပ်လှူသော သင်္ကန်းကို ဝတ်ဆင်ပြီး ရဟန်းပြု၍ ဒုက္ကရစရိယာ
၆ နှစ်ကျင့်ပြီး သက်တော် (၃၅) နှစ်၊ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်
ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ အာရုံတက်ချိန်တွင် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ သုံးလောကထွတ်ထား သဗ္ဗညုတ
ဂေါတမဘုရား ထင်ရှားစင်စစ် ဖြစ်တော်မူခဲ့လေသည်။

ကမ္ဘာ့ဆံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၀၇

ဗုဒ္ဓဘုရားသခင် ရှင်တော်ဂေါတမသည် သတ္တဝါမှန်သမျှအတွက် တရားရေအေး အမြိုက်ဆေး တိုက်ကျွေးမပျက် ဆောင်ရွက်ရင်း ကျွတ်သင့်သူများ ချွတ်သင့်သူများအားတရားနှင့် ဆိုဆုံးမပြခဲ့လေသည်။

ဗုဒ္ဓဘုရားသခင်ရှင်တော် ဂေါတမ၏ဆိုဆုံးမစသော တရားဓမ္မတို့သည် သတ္တဝါ ဟူသမျှအတွက် အေးချမ်းရာဖြစ်သဖြင့် ဗုဒ္ဓရှင်တော် ဂေါတမအား ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ကြသည့် ရဟန်းရှင်လူနတ်ဗြဟ္မာဟူသမျှတို့သည် ဗုဒ္ဓ၏စကား၊ ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များအား ယနေ့တိုင် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လျက် ရှိကြပေသည်။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဂေါတမသည် ပရိနိဗ္ဗာန်လွန်ခြင်း မပြုမီ သိကြား၊ ဗြဟ္မာ၊ နတ်သူငါအပြင်၊ ရဟန်းရှင်လူ သတ္တဝါဟူသမျှအတွက် ဘုရားကိုယ်စား ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်နိုင်ရန်ရည်မှန်းလျက် ဆံတော်၊ ဓာတ်တော်၊ မွေတော်များကို ချီးမြှောက်ခဲ့ ဖူးလေသည်။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဂေါတမ ချီးမြှောက်တော်မူခဲ့သည့် ဆံတော်၊ ဓာတ်တော်၊ မွေတော် များအား ဌာပနာပြီး စေတီပုထိုးကိုးကွယ် ဘုရားတည်ထားတတ်ကြပေသည်။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဂေါတမ ချီးမြှောက်တော်မူခဲ့သည့် ဆံတော်၊ ဓာတ်တော်၊ မွေတော်များအား ဌာပနာပြီး တည်ထားကိုးကွယ်ထားကြသည့် ဘုရားစေတီပုထိုး များသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်သာမက ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်တွင်လည်း တန်ခိုးကြီးဘုရား စေတီပုထိုးများအဖြစ် တည်ရှိနေကြသည်။ ဗုဒ္ဓတရား ကိုးကွယ်လိုက်စားသည် သူများ၊ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်တွင် ရှိနေပေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တော် ဂေါတမ၏ ဆံတော်၊ ဓာတ်တော်၊ မွေတော်များအား ဌာပနာထားပြီး တည်ထား ကိုးကွယ်နေကြသည့် စေတီပုထိုးများအနက် အထူးခြားဆုံး၊ အဆန်းကြယ်ဆုံး တည်ထားကိုးကွယ်ထားသည့် စေတီကြီးအား ပြပါဆိုလျှင် ပင်လယ်ရေပြင်အထက် ပေ ၃၆၀၀ ကျော်မြင့်သော ရွှေက 'လုံးတင်တောင်'ဟု ခေါ်သည့် ပေါင်းလောင်း တောင်ထိပ်အစွန်းမှ " ကျိုက်ထီးရိုးစေတီမြတ် " ကြီးအား ပြသရပေမည်။

၁၀၈ ကမ္ဘာ့အံ့စွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

အထူးခြားဆုံး အဆန်းကြယ်ဆုံး

အထူးခြားဆုံး၊ အဆန်းကြယ်ဆုံးဟု ဆိုရလောက်အောင်ပင် ထူးခြားဆန်းကြယ် လှပေသည်။ တောင်ထိပ်စွန်း၏ အောက်ဘက်တို့သည် အသူတရာနက်သော ချောက်ကြီးဝန်းရံနေပေသည်။ အသူတရာနက်သော ချောက်ကြီးအလယ်မှ တောင်ထိပ်စွန်းပေါ်၌ လူဦးခေါင်း၏ သဏ္ဌာန်ရှိပြီး လုံးပတ်ပေ ၅၀ ခန့်ရှိသည် ကျောက်လုံးကြီးသည် ပြတ်ကျလုနီးနီး တည်ရှိနေသည်ကို ဖူးတွေ့ရပေသည်။ ထို ပြတ်ကျလုနီးနီး လူဦးခေါင်းသဏ္ဌာန် ကျောက်လုံးကြီးပေါ်တွင်ရှေးအခါက ဉာဏ်တော် ၁၃ ပေ ၈ လက်မ (ယခု ၂၂ ပေ ၅ လက်မ) ရှိသော ကျိုက်ထီးရိုးစေတီသည် စံပယ်လျက် ရှိပါသည်။

အောက်ခံကျောက်တောင်ထိပ်စွန်း၏ မျက်နှာပြင်သည်လည်း ပြားနေခြင်း/ ခွက်နေခြင်းမဟုတ်ဘဲ ခပ်မိုမိုတစ်ဘက်ခုံးနေသော ကျောက်စွန်းထိပ်ဖြစ်သည်။ ဦးခေါင်းသဏ္ဌာန် ကျောက်လုံးတော်ကြီးနှင့် ထိစပ်နေသော ကျောက်တောင်ထိပ်စွန်း သည် 'ခပ်မိုမို တစ်ဘက်ခုံးနီမံလျှော့ဖြစ်နေပါလျက် ကျောက်လုံးတော်ကြီးနှင့် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ပြတ်ကျခြင်း မရှိသည်မှာ ထူးခြားဆန်းကြယ်မှု အပြည့် ရှိကြောင်း သိသာလှပေသည်။

ထူးခြားဆန်းကြယ်မှု အပြည့်ရှိကြောင်း မျက်မြင်ဖူးတွေ့ရသည့်အပြင် သိပ္ပံ အမြင်နှင့် သုံးသပ်ကြည့်လျှင်လည်း ထူးခြားဆန်းကြယ်ကြောင်း တွေ့ရပေမည်။

သိပ္ပံပညာရပ်တွင် ' ဟန့်ချက်' အကြောင်း သင်ကြားရပေသည်။ အရှင်းဆုံး ဥပမာဖြင့်ဆိုရသော် အလေးချိန်ညီမျှသော အရာဝတ္ထုတစ်ခု၏ အလယ်ဗဟို၌ စူးချွန်ဖြင့် ထောက်ကြည့်ပါက ပြတ်ကျခြင်းမရှိဘဲ ရပ်တည်နေပေမည်။ သို့သော် အနည်းငယ်တိမ်းစောင်းသွားရုံဖြင့် ပြတ်ကျပေမည်။

ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ် စံပယ်လျက်ရှိသော ဦးခေါင်းပုံ ကျောက်လုံးတော် ကြီးသည် လုံးပတ်ပေ ၅၀ ခန့် ရှိပေသည်။ ကျောက်လုံးတော်ကြီး ထိစပ်တင်ရှိနေ

တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၀၉

သည် ကျောက်တောင်စွန်းအကျယ်အဝန်းသည် အများဆုံးရှိလျှင် ၁၅ ပေထက် မပိုချေ။

လုံးပတ်ပေ ၅၀ မျှကြီးသော ဦးခေါင်းပုံကျောက်လုံးတော်ကြီးသည် ကျောက်တောင်စွန်းထိပ်၌ ထိစပ်တည်ရှိသည့် အကျယ်အဝန်း ၁၅ ပေသည် ကျောက်လုံးတော်ကြီး၏ အလယ်ဗဟိုဗဟုတ်ဘဲ ကျောက်လုံးတော်ကြီး၏ အစွန်အဖျားသာ ထိစပ်နေသဖြင့် အသူတရာနက်သော ချောက်ကြီးပေါ်နှင့် လေထဲ၌ တည်ရှိနေသကဲ့သို့ ကျောက်လုံးတော်ကြီး၏ လုံးပတ် ၃၅ ပေခန့် တည်ရှိနေသဖြင့် “ ဟန်ချက် ” ပုံစံဖြင့် လေ့လာလျှင် အနည်းငယ်တိမ်းစောင်းရုံဖြင့် ပြတ်ကျသည်ဟုဆိုသော်လည်း ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီးနှင့် ဦးခေါင်းပုံကျောက်လုံးတော်ကြီး၏ လုံးပတ်ပေ ၃၅ ပေခန့်သည် လေ၌တင်ဝံ့နေသည်သဖွယ် ရှိနေခြင်းသည်ပင် သိပ္ပံအမြင်နှင့် သုံးသပ်ပါကလည်း အလွန်တရာ ထူးခြားဆန်းကြယ်ကြောင်း သိသာလှပေသည်။

ထိုထက်ထူးခြားဆန်းကြယ်လှသော အကြောင်းတရားတစ်ရပ် ရှိပေသည်။ ထိုထူးခြားချက်မှာ ဦးခေါင်းပုံကျောက်လုံးကြီးနှင့် ကျောက်လုံးတော်ကြီး ထိစပ်နေသော ကျောက်တောင်စွန်းအကြားတွင် နီးပြားများထောက်၍ ယောက်ျားတစ်ယောက်အား ကျောက်လုံးတော်ကြီးအား ထမ်းလျှင် ကျောက်လုံးတော်ကြီး ယိမ်းလွှပ်နေပေကြောင်း၊ နီးပြားငယ်လေးမှာ ကွေးညွတ်ပြသနေသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ကျောက်လုံးတော်ကြီးနှင့် ကျောက်တောင်စွန်းထိပ်ဖျားအကြား အပ်ချည်ကြီးပတ်၍ ဆွဲကြည့်မည်ဆိုပါက လွတ်လာနိုင်သေးကြောင်း သမိုင်းအချို့တွင် ဖတ်ဖူးပေသည်။

ကျောက်လုံးတော်ကြီးနှင့် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ် စံပယ်လျက်ရှိသော ကျောက်တောင်စွန်းအား ဘုရားရင်ပြင်တော်မှ လှေကားဖြင့် ဆက်သွယ်ထားပေသည်။

ကျောက်လုံးတော်နှင့် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီအား အနီးကပ်ဖူးမြော်ရန် သွားရောက်ရန် လှေကားစီစဉ်ထားသော်လည်း ကျောက်လုံးတော်ကြီးနှင့် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် စံပယ်လျက်ရှိသော ကျောက်တောင်စွန်းပေါ်သို့ ယောက်ျားများသာ သွားရောက်ဖူးမြော်ခွင့် ရှိပေသည်။

၁၁၀ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

အမျိုးသမီးများအတွက် အနီးကပ်ဖူးမြော်ခွင့်ရရန် အလှူရှင်များမှ ယခုအခါ ရင်ပြင်တော်နှင့် စေတီတော်၏ ဝဲယာနံဘက်တွင် အမျိုးသမီးအာရုံခံအဖြစ် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ စေတီတော်ကြီးအား ခေတ်မီ ပတ်လမ်း ဖောက်လုပ်ပြီး အမျိုးသမီးများအတွက် စေတီတော်ကြီးအား အနီးကပ် ဖူးမြော်ခွင့် ရစေပါသည်။ (ယခင်ပြုလုပ်ထားသော စေတီတော်ကြီး၏ အောက် ချောက်ကမ်းပါးထိပ်ရှိ အမျိုးသမီးအာရုံခံအား ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့ မတိုင်မီက ဖျက်သိမ်းခဲ့ပါသည်။)

အမျိုးသမီးများသည် ကျောက်လုံးတော်ကြီးနှင့် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်ကြီး အား အနီးကပ်ဖူးမြော်ရန် ထိုနေရာများမှတစ်ပါး အခြားမရှိပေ။ ယောက်ျားများ ဖူးမြော်ခွင့်ရသော နေရာသို့ အမျိုးသမီးများ သွားရောက်ဖူးမြော်ခွင့်မရှိပေ။ မှားယွင်း သွားမိသည်အခါ ချက်ချင်း လေကြီးမိုးကြီးတိုက်ခြင်း၊ မိုးရွာခြင်း၊ မိုးကြိုးပစ်ခြင်း၊ မိုးအုံ့ခြင်း၊ အခြားထူးခြားမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းများ ကြုံတွေ့ရတတ်သည်မှာ ယနေ့တိုင် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ကျောက်လုံးတော်ကြီးနှင့် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီး သည် ထူးခြားဆန်းကြယ်တန်ခိုးတော်ကြီးမြတ်သည့် စေတီကြီးအဖြစ် ကမ္ဘာက သိ ကျော်ကြားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသို့ ထူးခြားဆန်းကြယ် တန်ခိုးတော်ကြီးမြတ်သောကြောင့် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီးအား လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး၊ တောင်အထိထို၊ တောအထိထပ် ကျော်ဖြတ်၍ လာရောက်ဖူးမြော်ကြသည့် ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ ပြည်သူအပေါင်း သိန်းသောင်းမက နှစ်စဉ်လာရောက် ဖူးမြော်နေကြခြင်းဖြစ်သည့် အပြင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီး၏ တန်ခိုးတော်ကြီးမှုကို သိနေကြသည့် လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေးတွင် ရှိနေသည့် ဧရာအို အဘိုး၊ အဘွားတို့ကပင် စေတီတော်မြတ်ကြီးအား ဖူးမြော်လိုကြပေသည်။ ဖူးမြော်ရန်လည်း လာတတ်ကြ

တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၁၁

သည်။ သူတို့၏ ကြွေးကြော်သံသည်ကား ‘တန်ခိုးကြီးလေသည်မို့ ဘိုးဘိုး ဘွားဘွား တို့ပင် ဖူးမြော်တစ်ခေါက် ရောက်စမြဲ ပင် ဖြစ်ပေသည်။’

ကင်ပွန်းစခန်း ဝချီလှမ်းစို့

ရှေ့တူရှုတွင် မြင်တွေ့နေရသော တောင်အထပ်ထပ်၊ မြူခိုးအသွယ်သွယ် ရှိရာသို့ ဦးတည်ခုတ်မောင်းလာသော မော်တော်ယာဉ်ပေါ်မှ ခရီးသည်များသည် စိတ်၏ ကြည်နူးခြင်း၊ ကိုယ်၏ လန်းဆန်းခြင်းကို ခံစားလိုက်ရပေသည်။

ကိုင်းနှင့် တံမြက်စည်းပင်ဟုထင်ရသော (သို့) တောင်ပေါ်မှကြည့်လျှင် ရေဖွေးဖွေးဟု ထင်ရသော အင်းဝကြံ့ စိမ့်ကိန်းစိုက်ခင်း၊ သဘာဝပေါက်ပင်များ အစီအရံပေါက်ရောက်နေသည်ကြားမှ ဖြတ်သန်းလာရင်း တောင်ခြေစခန်း၊ တောင်ခြေအစကို ရောက်တော့မည်ဟု သိလိုက်ရသည်နှင့် “တောတောင် စရောက်တော့မှာပါလား” ဟု အတွေးစိတ်ကို လူတိုင်းခံစားလိုက်ရပေမည်။

အမှန်တကယ် ဆိုက်ရောက်လာသောအခါ တောတောင်ထဲသို့ ရောက်လာသည် မဟုတ်မူဘဲ စည်းကားသိုက်မြိုက်သည့် “မြို့တော်လေးတစ်ခု ဘွားကနဲ တွေ့လိုက် ရသည်နယ်” ကြုံလိုက်ရပေသည်။ ထိုနေရာသည်ကား အခြားမဟုတ် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီးဆီသို့ ဖူးမြော်အသွား တောင်ခြေဖျား၏ ခရီးအစ တွင် ကြိုဆိုငုံလင့်နေသည့် ကင်ပွန်းချောင်း (ခေါ်) ကင်ပွန်းစခန်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

(ယခုအခါ ကင်ပွန်းစခန်းအား ကင်ပွန်းစခန်းဟု ခေါ်ဝေါ်သတ်မှတ်ထားပြီး လူသိများလျက်ရှိပေသည်။)

ပြည်ထဲရေးနှင့်သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၌ (၂၃-၁၁-၇၄) ဝန်ခွဲဖြင့် အမိန့် ဝကြာငြာတွင် ကျိုက်ထိုမြို့မှ ကင်ပွန်းစခန်းအထိ ၉ မိုင်ကွာဝေးပြီး ကျိုက်ထိုမြို့နယ် ခည်ပင်သာယာရေး နယ်နိမိတ်အတွင်း ဝ.မိုင် မပါဝင်သည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။

ကင်ပွန်းစခန်း

မြို့နှင့်မခြား၊ လွန်စည်ကားသမို
 တို့များစိတ်တွေ၊ ပီတိဝေလျက်
 ရေမြေတောင်တော၊ ခရီးကြောကို
 မမောစိတ်ဖြင့် စချီလှမ်း။

ဘုရားဖူးစည်သည်များအား ကြိုဆိုငုံလင့်နေသော ကင်ပွန်းစခန်းသည် ဘုရားဖူးလုပ်သားပြည်သူများအား စိတ်၏ သာယာကြည်နူးမှု၊ လိုအပ်သော ဖြည့်စွမ်းမှုတို့ဖြင့် ထာဝရကြိုလင့်နေပေသည်။

နေရာဒေသသည် တောတောင်အစတွင်ရှိသည် ဆိုသော်လည်း ရန်ကုန်မြို့ကြီး၏ စည်ကားသော မြို့လမ်းတစ်ခု (သို့မဟုတ်) ပြည်စုံသော ဈေးတန်းကြီးတစ်ခု ရှိရာသို့ ရောက်ရှိလိုက်သည်နှင့် အထူးတူလှပေသည်။

ကင်ပွန်းစခန်း၏ သဘာဝအလှတို့သည်ကား ဘုရားဖူးတိုင်းအတွက် အစစလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်သည့် စွမ်းအားပင်ဖြစ်သည်။ ခရီးတစ်ခုလုံး၊ ယာဉ်ရထား၊ လေယာဉ်၊ သင်္ဘော အစရှိသည်များ စီးနင်းလိုက်ပါရသဖြင့် ကိုယ်နွမ်းမောပန်းလာရသမျှ ကင်ပွန်းစခန်းမှ ဖြေဖျောက်ပေးနိုင်စွမ်း ရှိလှပေသည်။

ကျိုက်ထိုမြို့မှ တာဝန်ရှိသူတို့ ဦးဆောင်ကြီးကြပ်မှုတို့ဖြင့် တပ်မတော်၊ တပ်မ(၄၄) နှင့် မြို့စောင့် ခ-လ-ရ (၉၆) တို့၏ စောင့်ရှောက်မှုတို့ဖြင့် ဘုရားဖူးလုပ်သားပြည်သူများအား စိတ်ချမ်းသာမှုကို ထာဝရပေးစွမ်းနေပေသည်။

လုပ်သားပြည်သူများ၏ သက်သာချောင်ချိရေးကို ရှေးဦးပြီး ကျိုက်ထိုမြို့နယ် သမဝါယမအသင်း၏ အထူးအစီအစဉ်တစ်ရပ်မှာ ချီးကျူးစရာ ကဏ္ဍသစ်တစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။

“သမဝါယမ အောင်မြင်ရေးသည် အဓိက ”ဆိုသည့် ဆောင်ပုဒ်အား လက်ကိုင်ထားပြီး အရုံးအမြတ် အဓိကမထားကြောင်း ထင်ရှားလှသည့် ကျိုက်ထိုမြို့နယ် သမ

ကမ္ဘာ့အဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၁၃

ဝါယမအသင်းကြီး၏ ဘုရားဖူးအတွက် အထူးအစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ထားသော စားသောက်ဆိုင်ကြီးအား တွေ့ရှိရမည် ဖြစ်ပေသည်။

စားသောက်ဆိုင်ကြီးများ၏ စားသောက်ဖွယ်ရာများသည် အထူးသက်သာ ကောင်းမွန်လှပေသည်။ သက်သာကြောင်း သက်သေပြရလျှင် ဘုရားဖူးများအတွက် မိမိတို့အိမ်တွင် စားသောက်နေရသည့်အလား စိတ်တိုင်းကျ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ထည့်စားသောက်ခွင့် ရပြီးနောက် အဝစား (စနစ်) သတ်မှတ်ဈေးပေးစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးလျက်ရှိပေသည်။

ကင်ပွန်းစခန်းမှစ၍ ကျိုက်ထီးရိုးဘုရားကြီးအထိ စားသောက်ဆိုင်တန်း၏ ရောင်းချမှုတန်ဖိုးသည် အနည်းနှင့်အများဆိုသလို ဈေးကြီးတတ်ကြသည်။ ဈေးကြီး ရသည်ကလည်း အကြောင်းမဲ့တော့ မဟုတ်။ သယ်ယူပို့ဆောင်စရိတ် အဆင့်ဆင့် ရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျိုက်ထိုမြို့နယ် သမဝါယမအသင်း ၏စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုသည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှလာသော ဘုရားဖူးစည်သည်များ အတွက် သမဝါယမစီမံကိန်းအောင်မြင်ရေး၏ ဖွင့်ဆိုချက်များအတိုင်း လုပ်သား ပြည်သူများ၏ သက်သာမှုကို ရှေးရှု၍ ဆောင်ရွက်နေသဖြင့် ကုသိုလ်လည်းရ ဝမ်းလည်းဝ ဆိုရိုးနှင့် ညီလှပေသည်။

သမဝါယမအသင်းဆိုင် အခြားတစ်ဆိုင် ရှိပါသေးသည်။ ထိုအသင်းဆိုင်သည် ကင်ပွန်းစခန်းကျေးရွာ အခြေခံအသင်းဖြစ်သည်။ ထိုအသင်းမှ ဘုရားဖူးများအတွက် ခရီးသွားသုံး (တေဇောဘမ်း၊ ပရုပ်ဆီမှအစ အိမ်သုံးပစ္စည်းများထိ) သက်သာသော ဈေးနှုန်းဖြင့် တည်ခင်းရောင်းချပေးလျက်ရှိသည်။

ကင်ပွန်းစခန်းတွင် ဘုရားဖူးများနားနေစခန်း ကိုယ်ပိုင်ကားများ အပ်ထားရန် စခန်း၊ ရေချိုးစခန်းမှအစ လိုလေသေးမရှိ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ထားပေသည်။

ဘုရားဖူးများအတွက် အထူးအစီအစဉ် ရှိပါသေးသည်။ ကျိုက်ထိုမြို့နယ် တာဝန်ရှိသူများမှ ဘုရားဖူးများ ခရီးလမ်းတစ်လျှောက် သက်သာသက်သာ

၁၁၄ ကမ္ဘာ့ဆုံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

လျှောက်လှမ်းနိုင်ရန်အတွက် အထမ်းအရွက် ဝန်ထမ်းများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ထားပေးကြသည်။

အဘိုးအဘွားများနှင့် မထမ်းပိုးနိုင်သည့် ပစ္စည်းများ၊ ကလေးသူငယ်များအား “အထမ်း အရွက်ဝန်ထမ်းများ” စီစဉ်၍ သယ်ပို့ပေးလျက်ရှိပေသည်။

ထူးခြားချက်တစ်ရပ်မှာ အထမ်းအရွက် ဝန်ထမ်းများ၏ စေတနာဖြစ်ပေသည်။ ထိုစေတနာမှာ ကျိုက်ထီးရိုးဆံတော်ရှင်မြတ် ဂေါပကအဖွဲ့ ၏ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သော ပစ္စည်းများ သယ်ပို့ပေးရာတွင် အဖိုးအခ အဓိကမထားဘဲ သယ်ပို့ခြင်းဖြင့် ကုသိုလ်ဒါန ပြုခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ကင်ပွန်းစခန်းမြေ၏ သဘာဝအလှများ ရှိပေသေးသည် စားသောက်ဆိုင်များ ၏ လှပတင့်တယ်စွာ ဆင်ယင်မှု၊ အရောင်းဈေးသည်များ၏ ပျူငှာစွာဆက်ဆံမှု၊ ဖော်ရွေစွာ နှုတ်ချိုမှုများ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင် တောတောင်ထွက် ဝါးအလှ ပစ္စည်းများမှာ ထူးဆန်းသပ်ရပ်သော ပစ္စည်းများဖြစ်ပေသည်။ လူသုံးပစ္စည်းများ ဖြစ်နေသဖြင့်လည်း နယ်မြေထွက်ကုန် ခရီးသွားလက်ဆောင် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရာ ဒေသလည်း ဖြစ်ပေသည်။

ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီး၏ တောင်ခြေခရီးအစ ကင်ပွန်းစခန်းဒေသတွင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသော ရုပ်တုများ ရှိပေသေးသည်။

ရက္ခိန္ဒ (ခေါ်) ဘိုးဘိုးကြီး

ရှေးလူကြီးသူမများ ဆိုရိုးစကားအရ ကျိုက်ထီးရိုးစေတီ တည်ရှိရာ တောတောင်နယ်နိမိတ် တစ်ဝိုက်အား စောင့်ရှောက်နေသော နတ်မင်းကြီးများ ရှိသည်ဟု သိရပေသည်။ ထိုတောင်ခြေတစ်ဝိုက်အား စောင့်ရှောက်နေသော နတ်မင်းကြီးမှာ မဟာရက္ခိန္ဒနတ်မင်းကြီး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရိုးရှိကြပေသည်။

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဂဏ်း ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၁၅

ထိုပြင် မဟာရက္ခိန္ဒနတ်မင်းကြီးအပြင် နတ်မင်းကြီး၏ တပည့် ယက္ခဒေဝ သူရဲ (ဦးရဲကျော်) နှင့် စီးတော်ကျားတို့ ပါဝင်စောင့်ရှောက်နေသည်ဟု အဆိုရှိခဲ့ကြပေသည်။ ၎င်းတို့ပိုင်နက်သည် အင်းဝတံတားအထိဟု အဆိုရှိခဲ့ကြပေသည်။

မဟာရက္ခိန္ဒနတ်မင်းကြီးနှင့် တပည့်ယက္ခဒေဝ သူရဲ (ဦးရဲကျော်) နှင့် စီးတော်ကျားတို့သည် ထိုဒေသတစ်ဝိုက်တွင် အပိုင်စိုးရသည်ဟူသော ရှေးရိုးဆိုရိုးစကားအရ ကင်ပွန်းစခန်းဒေသတွင် ရုပ်တုများ သွန်းလုပ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရပေသည်။

ဘုရားဖူးခရီးသွားများသည် ဘုရားဖူးရန်အသွားခရီးစဉ်၌ တည်ရှိနေသော မဟာရက္ခိန္ဒနတ်မင်းကြီးနှင့် တပည့် ယက္ခဒေဝ သူရဲနှင့် စီးတော်ကျားရုပ်တု နတ်ကွန်းတွင် အမွှေးနံသာ ပန်းဆီမီးတို့ဖြင့် ပူဇော်ကန်တော့လေ့ရှိသည့်အပြင် အမှောင်အမှား ကင်းရှင်းစွာဖြင့် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စွာ ကျိုက်ထီးရိုးဆံတော်ရှင် မြတ်ကြီးအား ဖူးတွေ့ရလိုပါ၏ ဆုတောင်းသူများလည်း ရှိပေသည်။

ရက္ခိန္ဒ မှသည် ရက္ခိန္ဒေဝသို့

သမိုင်းစာအုပ်အမျိုးမျိုးတွင် ကင်ပွန်းစခန်း၌ ရုပ်တုသွန်းလုပ်ထားသော ရက္ခိန္ဒဘိုးဘိုးကြီး အမည်နာမ သတ်မှတ်ထားပေးကြသော်လည်း ထိုဘိုးဘိုးကြီး၏ ဝေယျာဝစ္စ နှစ်ရှည်လများ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ဦးသောင်းကြည်ထံမှ ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးဂေါပကဥက္ကဋ္ဌဟောင်း ဦးထွန်းလှိုင်အား ဘိုးဘိုးကြီး၏ အမည်နာမသည် (မဟာ - ကြီးကျယ်သော၊ ရက္ခိန္ဒ - စောင့်ရှောက်၊ ဒေဝ - နတ်မင်းကြီး) “ ထာဝရစောင့်ရှောက်လေ့ရှိသော တန်ခိုးကြီးကျယ်သည့် နတ်မင်းကြီး ” ဖြစ်သည်ဟု ပြောပြသဖြင့် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ “ မဟာရက္ခိန္ဒေဝ ” ဟု ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။

၁၁၆ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆာဘာရှင် ကျိုက်ထီးရိုးနေတီတော်

နဂါးရဲဘုရား

ရက္ခိန္ဒဘိုးဘိုးကြီး နတ်ကွန်းအနီးတွင် နဂါးရဲဘုရားရှိပါသည်။ နဂါးရဲဘုရားသည် ကျိုက်ထီးရိုးဂေါပကဟောင်း ဦးဇော်ထွန်းမှ ရသေ့တောင်ရှိဘုရားရုပ်တုအား ပင့်ဆောင်ပြီး ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် တည်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ခြေလှင်တောင်တက် တစ်မိုင်ခရီး ပြိုင်ပြီးတက်ဖို့ ဆင်ဆွဲလမ်း

ဤစခန်းသည် ကင်ပွန်းစခန်းမှတက်ပြီး ခဏအကြာတွင် ရောက်နိုင်သည့် ပြေပြစ်ညီညာသော စခန်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ မမောမပန်း ဝမ်းပန်းတသာ ပြီး၍ ဖွာဖြင့် လှမ်းလျှောက်ရသည့် ခရီးဖြစ်ပေသည်။

ရေမြောင်ကလေးစခန်း

“တောင်တက်လို့မမောပါဘူး၊ တောင်ကြီးဖဝါးအောက် တို့မကြောက်” ဟု ဆိုကာ တက်သူများအတွက် တောင်တက်စခန်း၏ ပထမဆုံးတွေ့ရသည့် သာယာသော တောင်တက်စခန်းဖြစ်သည်။ တောင်ပေါ်မှကျဆင်းလာသည့် တောင်ကျရေစမ်းချောင်းကို အုတ်တံတားဖြင့် လမ်းကူးလုပ်ထားသဖြင့် ကူးချင့်စဖွယ် လမ်းငယ်ကို ဖြတ်ကြရပေမည်။

ရိုးပင်စခန်း

တောင်မကြီးနှင့် နီးသထက်နီးလာခြင်း၊ တောရိပ်တောင်ရိပ်ကျနေခြင်း တို့ကြောင့် သဘာဝအလျောက် အေးချမ်းသာယာလျက် ရှိပေသည်။ တောတောင်စိမ့်စမ်းများ၏ သဘာဝအလှ ပန်းချီများကို အားပါးတရ ရှုစားရပေမည်။

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်ဘုရင်ဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၁၇

တညင်းပင်စခန်း

အမှတ်ရလွယ်သော နေရာဟု ဆိုနိုင်လောက်ပေသည်။ တညင်းပင်များ စိတန်းပေါက်ရောက်နေပြီး အုံ့မှိုင်းနေသော နေရာဖြစ်ပေသည်။ လသာရက်များဖြစ်လင့်ကစား ညအချိန် တညင်းပင်စခန်းသည် မီးတုတ်ပါမှ လျှောက်၍ရသော စခန်းဖြစ်လေသည်။

ထိုစခန်းမှစ၍ လမ်းတစ်လျှောက်တွင် ကျောက်တုံးကျောက်ခဲများ ရှိနေသဖြင့် ခဲရာခဲဆစ် သွားကြရပေသည်။ တောင်တက်အစ ပဏာမဟု ဆိုလောက်သော နေရာဖြစ်၍လည်း ပင်ပန်းစပြုလာပေသည်။

မရမ်းတောင်စခန်း

ဤခရီးသည် အနည်းငယ်အတက်ကြမ်းစ ပြုလာပေသည်။ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲများရှိခြင်း၊ တောင်ထိပ်ရောက်လုနီးတွင် ပိုမိုမတ်စောက်လာသဖြင့် ခက်ခဲစွာ တက်ရပေသည်။ သို့သော် ဂေါပကအဖွဲ့၏ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ထားမှုကြောင့် အုတ်လှေကားကလေးများမှာ ပင်ပန်းမှုကို အနည်းငယ်သက်သာစေပါသည်။ တတ်ပေါင်းစုစေတီသို့ သွားရန် လမ်းခွဲရှိပါသည်။

ဇင်မြန်းပင်စခန်း

အတက်ခရီးမဆုံးသေးသော စခန်းဖြစ်သည်။ အတက်ခရီး ပင်ပန်းမည့် နေရာတိုင်းတွင် အုတ်လှေကားကလေးများ ရှိနေသဖြင့် သက်သာရာရလျက် ရှိပေသည်။ ဇင်မြန်းပင်စခန်းသည် ကင်ပွန်းစခန်းတောင်ခြေမှ တစ်မိုင်ခရီးအတွင်းတွင် ရှိနေပေသည်။

၁၁၈ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ဣန္ဒြိယဝိသုဒ္ဓိတော်

ခရီးနှစ်မိုင် မယိုင်စတမ်း

ရွှေရင်ဆိုင်ခန်း

ထိုခန်းသို့ရောက်လာလျှင် အမှန်တကယ်ပင် ရွှေရင်ဆိုနိုင်သည့် အခြေအနေ ဖြစ်ပေသည်။ ပင်ပန်းမှုဒီဂရီ အပြည့်တက်နေသော အခါလည်း ဖြစ်သည်။ ဤခန်း အား “ သရက်ညီနောင်စခန်း ” ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ သို့သော် တောင်တက်ခရီး ဖြစ်သည့်အပြင် မတ်စောက်စောက်တက်ရသည့်အတွက် ရွှေရင် ‘ ဆို ’ တက် မတတ် ပင်ပန်းသောကြောင့် ‘ ရွှေရင်ဆိုင် ’ အဖြစ် လူသိများခြင်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ၎င်းတောင်ထိပ်နားတွင် ယခင်လမ်းဟောင်းဘက်မှ သွားပါက သရက်သုံးပင်ညီနောင် နတ်ကွန်းရှိသည်။ (မဟာစောရန်အောင်) ဟု ဆိုဖူးရှိခဲ့သည်။

ရွှေရင်သာစခန်း

ရွှေရင်ဆိုင် တွင် ပင်ပန်းခဲ့သမျှ အတိုးချအပန်းပြေစေရန်အတွက် သဘာဝမှ ဖန်တီးပေးထားသော သဘာဝခရီးဖြစ်သည်။ ပြေပြစ်သာယာသော ခရီးဖြစ်၍ ရွှေရင်ဆိုင်ခဲ့သမျှ “ ရွှေရင်သာယာ ” ရသော စခန်းဖြစ်ပေသည်။ တတ်ပေါင်းစု စေတီ သို့သွားရန် လမ်းခွဲရှိနေပြန်ပါသည်။

ကဒပ်ချောင်စခန်း

ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခြင်းမရှိသော်လည်း အေးချမ်းစိုပြည်သော ခရီးလမ်း စခန်းကလေးတစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။

သစ်ချပင်စခန်း

ထိုစခန်းသည်လည်း ထင်ပေါ်မှုမရှိပေသည့် စိတ်လက်ကြည်သာစွာ လျှောက်ရ သည့် ခရီးစခန်းတစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။

တမ္ဘာ့အံ့ဗွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၁၉

ကျောက်ဖြူတောင်ဘုရားလမ်းခွဲနှင့် ရေတံခွန်စခန်း

တောင်ကျရေတံခွန်အား စတင်တွေ့စေရမည်။ အေးချမ်းစိုပြည်ခြင်း၊ အရိပ်အဝါသ ကောင်းခြင်းတို့ကြောင့် ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းလှပေသည်။ ရေတံခွန်သည် အထက်ရေတံခွန် အောက်ရေတံခွန်အဖြစ် ဆုံဆည်းရပေမည်။ ၎င်းမှ (၃) ဖာလုံခန့် အကွာရှိ ကျောက်ဖြူတောင်ဘုရားသို့သွားရန် လမ်းခွဲရှိသည်။

ငွေပင်စခန်း

ထိုစခန်းသည် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားလာသော စခန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ထိုစခန်းအား ငွေပင်စခန်းအပြင် ကျားဆွဲစခန်းဟုလည်း နာမည်ကြီးပေသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၆၀ ကျော်ခန့်က လူဦးရေ ၆ ယောက်ပါဝင်သော အဖွဲ့သည် တောင်ပေါ်သို့ ဘုရားဖူးဇာတ်ခဲ့ကြသည်။

၎င်းတို့အထဲမှ ဦးချစ်ဖေဆိုသူသည် အရက်သေစာများ သောက်စားလျက် ခရီးလမ်းတွင် မပြောသင့်မပြောအပ်သော မကြားဝံ့မနာသာ စကားများကို ပြောသည်ဟု ဆို၏။ အဖော်များမှ မလျော်ကန်သည့် စကားများမပြောရန် တားသော်လည်းမရဘဲ ပြောမြဲ ပြောဆို၏။ ယခုငွေပင်စခန်းအရောက်၌ မိုးချုပ်သဖြင့် တန်းစီ၍ ညအိပ်ကြရာ အလယ်တွင်အိပ်သော ဦးချစ်ဖေတစ်ယောက်တည်းကိုသာ ရွေး၍ ကျားဝင်ဆွဲသည်ဟုဆိုသည်။ နံနက်မိုးလင်း၍ လိုက်ရှာကြည့်ရာ မြင်တော်မူဘုရားကုန်းတွင် အလောင်းအား တွေ့ကြသည်ဆို၏။ ထိုအဖြစ်အပျက်ကြောင့် ကျားဆွဲစခန်းဟု တွင်ရစ်ကြောင်း၊ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကျားဆွဲဘိုးဘိုးနှင့် နတ်ရုပ်နတ်ကွန်းတည်ထားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြပေသည်။

ဤစခန်းအထိ ကင်ပွန်းစခန်းမှ နှစ်မိုင်သာရှိသဖြင့် မယိုင်မလဲ ခိုင်မြဲသောဖွဲ့တို့ဖြင့် လျှောက်ကြမြဲဖြစ်ပေသည်။

၁၂၀ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရုံးစေတီတော်

သုံးမြိုင်ခရီး အရောက်မှီးစေပို့
ကွမ်းသီးမြောင်စခန်း

ဤစခန်းသည် ဂွေပင်စခန်းမှ ဆက်တက်ရာတွင် ပထမဆုံး ကြုံရသည့် စခန်း ဖြစ်ပေသည်။

အောက်ကျောက်ဖျာစခန်း

ကွမ်းသီးမြောင်စခန်းလွန်ပြီး စိမ့်စမ်းများနှင့် ပဏာရနေသည့် ကျောက်ဖျာ စခန်းငယ်ဖြစ်ပေသည်။ ဤစခန်းသည် အောက်စခန်းဖြစ်ပြီး အထက်စခန်းတစ်ခု ထပ်မံဆုံရုံပေဦးမည်။

မြင်တော်မူစခန်း

ဘုရားဖူးလုပ်သားပြည်သူများ ဖူးလိုမြင်လိုလှသော ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရုံး စေတီတော်မြတ်ကြီးအား စတင်ဖူးမြော်နိုင်သော စခန်းဖြစ်ပေသည်။ သဲသဲကွဲကွဲ မြင်တွေ့ဖူးမြော်လိုသူများအတွက် မှန်ပြောင်းအငှားဆိုင်များလည်း ရှိပေသည်။ စိတ်အပန်းဖြေစရာကောင်းသော နေရာလေးဟုလည်း ဆိုနိုင်လောက်ပေသည်။ မျှော်တော်မူဘုရားရှိသည်။

ရေမြောင်ကြီးစခန်း

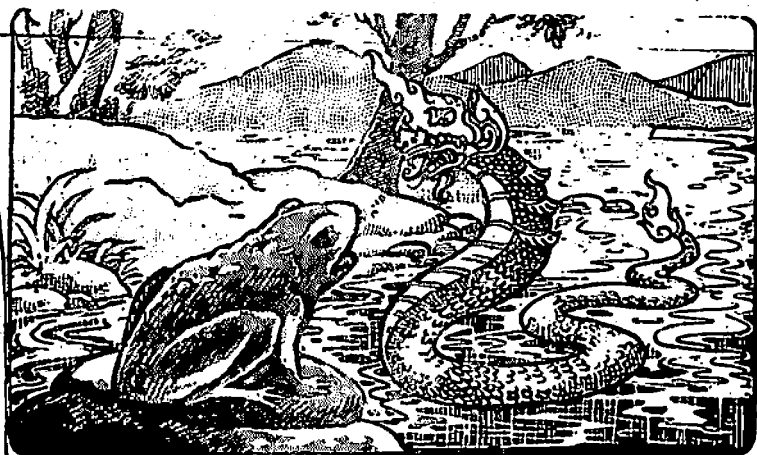
ခရီးတစ်ဝက် မကျိုးသေးသော်လည်း ဤစခန်းသည် ဘုရားဖူးလုပ်သားပြည်သူ များ နားနေအပန်းဖြေရန် အကောင်းဆုံးနှင့် အစစအရာရာ ပြည့်စုံသော စခန်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

“ရေမြောင်ကြီး” ဟူသော အမည်နှင့်လိုက်ဖက်လှသော သဘာဝအလှများ ပြည့်နှက်နေပေသည်။ ကြည်ညိုဖွယ်ရာစေတီငယ်လည်း ရှိပေသည်။

ကျိက်ထီးရိုး ပုံပြသမိုင်းစဉ်

ဤစဉ်တွင် သုဘိန္ဒုမိတ္တိကြီးတွင် တိဿဘုရင်မင်းမြတ်နှင့်
သီရိကုသီလမင်းတို့ ခိုးဖိအပ်ချက်

နဂါးမနှင့် ဖါးမတို့ တွေ့ဆုံကြပြီး မိသားစုဖြစ်နေကြပုံ

ဝိဇ္ဇာမိရ်နှင့် နဂါးမတို့ ကျီးပါးစပ်၇ အတွင်း
ဆုံကြပုံ

မင်းသားရဲဆွေညီနောင်နှစ်ပါးရရှိထားသော
ဥနှစ်လုံးကို ဝေယျာနပုံ

တိဿရသေ့ကြီးမှသားတော်နာဂဝိဇ္ဇာမင်းတားအား
လေးအဇာတ်သင်ပေးနေပုံ

ရသေ့သူမြတ်နှစ်ပါးနှင့် သိကြားမင်းတို့ နာဂဝိဇ္ဇာ
မင်းသားအား ဘိသိက်သွန်း၍ ထီးနန်း အပ်တော်မူပုံ

ဖိုးကော်လွတ်နှင့် ဇနီးနှစ်ယောက်ဟာ သမီးရွှေနန်းကျင်
သားငယ်နန်းတင်တို့ မိသားစုပုံ

အပေါင်မြို့သူကြီးနှင့် သူကြီးကတော်တို့ ၏
သမီးဥဖွားနာဂသူလောတို့ မိသားစုပုံ

ရှင် ဂဝဗ္ဗတိရဟန္တာသည် ဖခင်မသေ့နှစ်ပါးအား
ရှင်ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားအကြောင်း ဟောပြောနေပုံ

သိကြားမင်း ဖန်ဆင်းတည်ဆောက်သောကျောင်း
တော်ကို သီဟဓုဇာမင်းကြွ ချီတော်မူပုံ

မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့နှင့် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ
သထုံပြည်သို့ ကြွရောက်ကာ တရားတော်
ဟောကြားနေတော်မူပုံ

သိကြားမင်းနှင့်သီဟရာဇာမင်းတို့သည် တိဿရဇေ
ကြီးအားဆံတော်မြတ်ကိုစေတီတည်ရန်
လျှောက်ထားပုံ

ရသေ့ဦးခေါင်းပုံ ကျောက်လုံးတော်ကြီးအား
သိကြားမင်းဆည် တောင်ထိပ်တွင်
ကြက်မတဝင်ကွာ ဖပ်ပြတော်မူပုံ။

ဆံ့ဆောင်မြတ်သုံးဆူသည့် ကောင်းကင်ယံထို့
ဤတော်မူပြီး ဘုရားအသွင်ဖြင့်
တန်ခိုးတော်ဗျာဒိတ်များ ပြတော်မူပုံ။

တိဿ ရထေကြီးသည် ဝမ်းသာပီတိဖြစ်လွန်း၍
သတိလွတ် မေ့မြောသွားပုံ

တိဿရသွေကြီး၏ ရုပ်အလောင်းတော်ကို
ခမ်းနားသိုက်မြိုက်သော နွားပနအခမ်းအနားဖြင့်
သင်္ဂြိုဟ်တော်မူပုံ၊

ဘုရားတည်ပြီးသည့်နှင့် သိကြားမင်းသည်
မဟာ ဣဿန္ဒေဝ နတ်မင်းကြီးအား
အစောင့်အရှောက်အဖြစ် ခန့်ထားတော်မူပုံ။

ဝိဿမ္ဗေ သီဟရာဇာမင်းမြတ် ရွှေနန်းကျင်အား
မိဖုရားမြှောက်ရန် ထောင်းယူနေပုံ။

ရွှေနန်းကျင်တို့သားအပ နတ်ကျားလိုက်၍ပြေးရာ
ကျောက်သမ္ဗန်အထက် ကျိုက်ထီးရိုး စေတီတော်ကြီး
ဆန်းတွင် ဓပြေးနိုင်တော့မည်အမော့ဆို၍ အနိစ္စရောက်ပြီး
ကျောက်ရုပ်ပြုစုသွားပုံ (ထုခုကျောက်ရုပ်အနုရာ)

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်း၎င်း ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၂၁

ကျောက်တောင်ကျောက်ခဲများကြားမှ စီးဆင်းနေသော ရေတံခွန်သည် ပန်းချီကား တစ်ချပ်သဖွယ် သာယာရှုမောဖွယ် ဖြစ်ပေသည်။ ယခုအခါ ဂေါပကအဖွဲ့မှ ရေတံခွန်ကြီးအား ကန်ဘောင်ပြုလုပ်၍ ဘုရားဖူးများ အပန်းဖြေ ရေချိုးနိုင်ရန် ပိုက်များဖြင့် စီစဉ်ပေးထားသည်။

ဤစခန်းကြီးခေါ် ရေမြောင်ကြီးသို့ ရောက်လေလျှင် ဤစခန်းတွင် သမိုင်းဝင် ခဲသော ဇာတ်လမ်းကလေးတစ်ပုဒ် ရှိခဲ့သည်ကို သိလိုကြပေမည်။

သုဘိန္ဒဂရပြည်ရှင် တိဿဓမ္မသီဟရာဇာ မင်းကြီးသည် သိကြားမင်းနှင့်အတူ ကျိုက်ကူသီယို (ခေါ်) ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြစ်ကြီးအား တည်ပြီး တိုင်းပြည်အပြန်လမ်း၌ မဲသနရွာ စောက်ကြီးဘိုးတော်လွတ်နှင့် နန်းကြဟံတို့၏ သမီး ရွှေနန်းကျင်အားကောက်ယူလေသည်။ သို့သော် ကောက်ယူစဉ်က ဘိုးတော်လွတ်တို့ ကိုးကွယ်သော ဟုန်းနတ်ကြီးအား ပသခြင်းကို မပြုမိဘဲ နေလိုက် မိသည့်အတွက် ဟုန်းနတ်ကြီးသည် စိတ်တော်ဆိုးကာ ဘုရင်မိဖုရား ရွှေနန်းကျင် အား ဖျားနာစေရန် ဖမ်းစားလိုက်လေသည်။

မှတ်ချက်။ ရွှေယခင်က မဲသနရွာဟုခေါ်သော်လည်း ယခုအခါ မဲသနနရွာ ဟု ထင်ပေါ်သည့် ကျေးရွာအုပ်စုကြီး ဖြစ်နေပြီး ဘီးလင်း မြို့နယ်တွင် တည်ရှိနေပါသည်။

နန်းတော်၌ ရွှေနန်းကျင်မိဖုရားသည် ပွဲတော်မတည် စိတ်မကြည်မသာ ဖျားနာ စွဲလို့ မတ်ထတ်က လဲနေသည်ဟု ဘိုးတော်လွတ်ကြားသိသောအခါ မင်္ဂလာ ဆောင်စဉ်က ဟုန်းနတ်ကြီးအား မပူဇော်မိကြောင်း သတိရလာသဖြင့် သားဖြစ်သူ ငပန်းတင်အား အဖော်ခေါ်၍ ရွှေနန်းတော်သို့ လိုက်လာလေသည်။

ဘိုးတော်လွတ်သည် တိဿဓမ္မသီဟရာဇာ ဘုရင်ကြီးအား အကျိုးအကြောင်း လျှောက်ထားပြီး ရွှေနန်းကျင်မှ ဟုန်းနတ်ကြီးအား ပူဇော်ပသ တောင်းပန်နိုင်ရန်

၁၂၂ တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ပြန်ခေါ်ခွင့်ပြုပါရန်နှင့် ပူဇော်ပသပြီး ပြန်ပို့ပေးပါမည်ဟု ဘိုးတော်လွှတ်က ကတိပြုသည်ကတစ်ကြောင်း၊ ရှေးရိုးရာဖြစ်၍ အစဉ်အလာလုပ်သည်ကတစ်ကြောင်းမို့ ခွင့်ပြုသင့်ကြောင်း ဘုရင်ကြီးသုံးသပ်ပြီး ရွှေနန်းကျင်အား ဘိုးတော်လွှတ်တို့သားအဖနှင့် တစ်ပါတည်းထည့်လိုက်လေသည်။

သို့သော် ဘိုးတော်လွှတ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မအောင်မြင်ချေ။ နန်းတော်မှထွက်၍ မဲသနရွာသို့ ပြန်ကြရာ တောင်ကျစမ်းရေ သွင်သွင်စီးနေသော ရေမြောင်ကြီးသို့ ရောက်သောအခါ ခေတ္တနားကြလေသည်။

ဤသို့ ဘုရင့်မိဖုရားတစ်ပါး စခန်းချနားနေရာကို အစွဲပြု၍ စခန်းကြီးဟု ခေါ်ခဲ့သော်လည်း ရေတံခွန်များမှ ရေကောင်းရေသန့်များ သွင်သွင် စီးကျမှုကြောင့် ရေမြောင်ကြီးစခန်းဟု ခေါ်တွင်လာခဲ့ပေသည်။

ထိုနေရာ၌ သားအဖသုံးဦး အမောဖြေနားနေကြသည်ကို ဟုန်းနတ်ကြီး မြင်လေသော် ငါကြစည်နှီဝက်ရာ ခံကြရမည်လူများဟု သဘောထားပြီး အခါအခွင့် စောင့်နေပေသည်။

ရေမြောင်ကြီးစခန်းအား ဤကဲ့သို့ နောက်ခံသမိုင်းရှိခဲ့၍လည်း ရေမြောင်ကြီးသို့ ရောက်လာသည့်သူတိုင်း ဤဇာတ်လမ်းကို သိလိုနေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ပန်းမတောင်စခန်း

ဤစခန်းအမည်တွင်ပုံကလည်း သဘာဝကျလှပေသည်။ တောင်တက်ခရီးလမ်းမှာ ဆိုင်းဝိုင်းမှ ပတ်လုံးလေးများ ဝိုင်းပတ်ထားသကဲ့သို့ ဝိုင်း၍တက်ရသဖြင့် “ ပတ်မတောင် ” ဟုလည်း တွင်နေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤတောင်တွင်ရှိသော စခန်းတို့အား “ ပတ်မတောင် (ယခုအခါ ပန်းမတောင်) စခန်း ” ဟု ခေါ်ဆိုနေကြပေသည်။

ကင်ပွန်းစခန်းမှ ဤပန်းမတောင်စခန်းအထိ ခရီးမိုင် ၃ မိုင်ရှိပြီး ဖြစ်ပေသည်။

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၂၃

လေးမိုင်ဆို ထိုခရီး အပြီးလျှောက်ရအောင် မဟာမြိုင်စခန်း

ဤစခန်းကို ရောက်သောအခါ သဘာဝရှုမျှော်ခင်းတို့ကို ထပ်မံစူးစမ်းရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုစခန်း၏ ဘယ်ဘက်သို့ ကြည့်လိုက်ပါက စစ်တောင်းမြစ် ဖွေးဖွေးကို အဝေးတွင် မြင်တွေ့ရပေမည်။ ရှုခင်းသာယာသော စခန်းထစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။ ရှေ့ယခင်က “ မဟာမြိုင်ရသေ့ ” ရှိခဲ့သဖြင့် “ မဟာမြိုင်စခန်း” တွင်ခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိကြပေသည်။

ကွင်းသီးသုံးပင်စခန်း

တောင်တက်စခန်းငယ်တစ်ခုအဖြစ် လူသိများသောစခန်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိန်ပင်စခန်း

ထိန်ပင်များရှိခြင်း အထိမ်းအမှတ်ဖြင့် ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

သရက်ပင်စခန်း

သရက်ပင်ကြီးများရှိခြင်း အထိမ်းအမှတ်ဖြင့် ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည့် စခန်းငယ် ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဘိုးပြန်တောင်စခန်း

ဤစခန်းသည် ခရီးတစ်လျှောက်၏ တစ်ဝက်ခရီးဟု ခေါ်ဆိုနိုင်လောက်ပေ သည်။ မတ်စောက်လွန်းလှသဖြင့် ပင်ပန်းကြီးစွာ တက်ရသော တောင်တက်စခန်း လည်း ဖြစ်ပေသည်။ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သည့် အဘိုးတို့သည် ဤတောင်

၁၂၄ ကမ္ဘာ့အဖွဲ့အစည်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

အရောက်တွင် ရှေ့သို့ဆက်လက်မတက်နိုင်ဘဲ လာလမ်းအတိုင်း ပြန်လှည့်တတ်သဖြင့် ဘိုးပြန်တောင်ဟု တွင်နေခြင်းဖြစ်ပေသည်။ (၂-၂-၁၉၇၅) ရက်နေ့မှစ၍ အတက်မပင်ပန်းစေရန် ပြေပြစ်သောလမ်းများ၊ လှေကားတစ်များ ဖောက်လုပ်ထားပါသည်။ ဤစခန်းမှ အနောက်သို့ကြည့်လိုက်လျှင် စစ်တောင်းမြစ်ကို တွေ့မြင်ရပေသည်။

ဘန့်ဘွေးပင်စခန်း

မောသမျှပြေရမည့် ခရီးလမ်းဖြစ်သည့် ပြေပြစ်သောစခန်း ဖြစ်သည့်အပြင် သာယာမှုရှုခင်းများဖြင့် ပြည့်နှက်နေသော စခန်းဖြစ်ပေသည်။ ကင်ပွန်းစခန်းမှ ထိုစခန်းအထိ လေးမိုင်တိတိရှိပြီး ဖြစ်ပေသည်။

ငါးမိုင်အရောက်ခရီးပေါက်အောင်

သပြေညိုစခန်း

သပြေညိုစခန်းသည် ခရီးလမ်း၏ စခန်းငယ်ဖြစ်ပေသည်။ ပင်ပန်းမှုများ မရှိဘဲ သက်သက်သာသာလျှောက်ရသည့် ခရီးဖြစ်သည်။

အောက်မိုင်တမော့စခန်း

အောက်မိုင်တမော့ဆိုသော်လည်း တောင်တက်ခရီး အစဖြစ်၍ ပြန်လည်ပင်ပန်းစပြုလာလေသည်။

ဤခရီးသည် ကင်ပွန်းစခန်းမှ ၅ မိုင်တိတိရှိပြီး ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၂၅

ခြောက်မိုင်ဆို ထိုခရီး နိုးပြီမို့

အထက်စိုင့်တမော့စခန်း

စိုင့်သတ္တဝါများပင် အပေါ်သို့ မော့ကြည့်ရလောက်အောင် မတ်စောက်ပြီး ခဲရာခဲဆစ်တက်ရသော ခရီးလမ်းဖြစ်ပေသည်။ ယခုအခါ သက်သက်သာသာ တက်နိုင်ရန် အုတ်လှေကားများ စီစဉ်ထားပေးသည်။

အထက်ကျောက်ဖျာစခန်း

ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ် ဖူးမြော်ရာခရီးလမ်းတွင် ကျောက်ဖျာကဲ့သို့ ကျောက်တုံးများအပေါ်ဆုံး နေရာဖြစ်သည်။ “ ပီတိစခန်း ” ဟုခေါ်သော ကရင်ရွာကလေးသို့လည်း ဤစခန်းမှ သွားရောက်နိုင်ပေသည်။ ဤခရီးမှ မြေဖြူ တောင်စခန်းသို့ ဆိုက်ရောက်သောအခါ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် နက်ရှိုင်းလှသော ချောက်ကမ်းပါးရှိသလို ကရင်ပြည်နယ်မှ “ နွားလည်ဖို့ ” တောင်အား ရှုမျှော်နိုင် ပေသည်။

စခန်းလေးစခန်း

ရေမြောင်ကြီး(ခေါ်) စခန်းကြီးမှစသော ရွှေနန်းကျင်ဇာတ်လမ်း ပြန်လည် ပေါ်လာရသည့် စခန်းဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပေသည်။ ရွှေနန်းကျင်တို့သားအဖ ခရီး ဆက်လာရင်း ဒုတိယနားနေရာ စခန်းဖြစ်၍ ဤအမည်တွင်ကြောင်း ဆိုကြပါသည်။

ဤစခန်းသည် ကင်ပွန်းစခန်းမှ ခြောက်မိုင်ကွာလှမ်းခဲ့ပြီး ဖြစ်ပေသည်။

၁၂၆ တက္ကသိုလ်တိုက်ဝင်းဝင်း ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

တစ်ကွေ့တစ်ကွေ့နှင့် တွေ့ရမည်
ဇွန်မိုင်ခရီးစခန်း

နောက်ဆုံး (သို့မဟုတ်) အပင်မန်းဆုံးတက်ရသည့် တောင်ကြီးဖြစ်သည်။ နဂါး
တစ်ကောင် ပတ်ခွေနေသည့်သဖွယ် လမ်းအသွယ်သွယ်က တောင်နံရံကြီးအား
ကွေ့ပတ်ဖောက်လုပ်ထားပေသည်။ ပင်ပင်ပန်းပန်း ကြီးစားတက်ရသလို
ကျိုက်ထီးရိုး ဆံတော်ရှင်မြတ်အား ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ အနီးကပ်ဖူးမြော်ခွင့်ရရန်
နီးသထက်နီးလာ၍လည်း အင်အားတို့ကို စိတ်ဦးဆောင်မှုဖြင့် ဖြည့်တင်းထားပြီး
တက်ကြရပေသည်။ ထိုနဂါးပတ်တောင်တက်ရခြင်းသည် အတက်ခရီးဖြစ်၍
ပင်ပန်းလွန်းသော်လည်း ဤတောင်စခန်းကျော်ပြီးသည်နှင့် အခြားခရီးလမ်းမှာ
ပင်ပန်းစရာမရှိချေ။

ဝန်ခံအား ၂.၅ တန်နိုင်သော တံတားအား (၆-၄-၇၀) နေတွင် ပြီးစီးသဖြင့်
ဘုရားဖူးများအတွက် အဆင်ပြေလှပေသည်။

ပန်းတင်ကျောက်စခန်း

ရှေးရှေးအခါက ဤနေရာတစ်ဝိုက်တွင် နေထိုင်ကြသောသူများသည်
နတ်များအား ကိုးကွယ်ကြသည်ဟု ဆိုကြပေသည်။ ယခုပန်းတင်တောင်ဟု
အမည်တွင်သော ကျောက်တုံးကြီးတွင် နတ်ရှိသည်ဟု အယူရှိနေပြီး ပန်းများ
တင်လှူကာ ဆုတောင်းတတ်ကြသည်ဟု ဆိုပေသည်။

ဤပန်းတင်လှူသည့် ကျောက်တုံးကြီးအား အစွဲပြု၍ “ ပန်းတင်ကျောက် စခန်း ”
ဟု အမည်တွင်နေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြပေသည်။

ကမ္ဘာ့ဆံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ဘျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၂၇

လွမ်းစေတီ၊ မြစေတီ

ဦးလွန်းဆိုသည့်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဦးမြဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးတို့သည် ၁၉၃၅ ခုနှစ်ခန့်က ဘုရားဒါယကာအဖြစ်ခံယူလိုသောကြောင့် ဤနေရာရှိ ကျောက်တုံးကြီးနှစ်လုံး ပေါ်တွင် စေတီတစ်ဆူစီ တည်ထားကိုးကွယ်ကြပေသည်။ ၎င်းဒါယကာနှစ်ဦး၏ အမည်ကို အစွဲပြုပြီး “လွမ်းစေတီ၊ မြစေတီ” ဟု မှည့်ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြ ပေသည်။ ၁၉၈၄ (၁၃၄၆) ခုနှစ်၊ မိုးရာသီတွင် ရာသီဥတုဒဏ်ကြောင့် လွမ်းစေတီ ပျက်စီးသွားပါသည်။

ဤနေရာသို့ ရောက်သည်နှင့် စိတ်ဘဝင်နှလုံး ရွှင်ပြုံးသွားရပေမည်။ ဤသည်ကား အခြားမဟုတ်၊ ရွှေရောင်တဝင်းဝင်း ထွက်ပေါ်နေသော ကျိုက်ထီးရိုးဆံတော်ရှင်မြတ်ကြီးနှင့် ရင်ပြင်တော် လွင်ပြင်ကို မြင်တွေ့လိုက်ရသဖြင့် ပင်ပန်းသမျှတို့ ဆိတ်ကွယ်သွားရပေသည်။

ရွှေရင်အေးစခန်း

ဤအမည်နှင့် ကိုက်ညီလှသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ကျိုက်ထီးရိုးဆံတော်ရှင်မြတ် အား မျက်ဝါးထင်ထင်မြင်ရပြီး လွင်ပြင်ခရီးဖြင့် လှမ်းချီရတော့မည်ဖြစ်သဖြင့် ရွှေရင်အေးသွားပေမည်။ ထိုစခန်းတွင် တည်ထားသော ဣစ္ဆာသယ စေတီကို အစွဲ ပြု၍ ဣစ္ဆာသယကုန်း ဘုရားစခန်းဟုလည်း ခေါ်ကြပေသည်။ ကင်ပွန်းစခန်းမှ ဤစခန်းအထိ ၇ မိုင်ပေါက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပေသည်။ ထိုစခန်းတွင် ဝင်းသီရိစားတော် ဆက်မှ (၁၃၃၈ ခု၊ တပေါင်းလဆုတ် ၃ ရက်နေ့၌) ဓမ္မစကြာဘုရား တည်ထား ကိုးကွယ်ခဲ့ပါသည်။

၁၂၈ ကမ္ဘာ့ဆုံဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ဆယ်ဖြာလက်ိုး ရှစ်ခိုးပွဲရည် ကျောက်သမ္ဗန်စခန်း

ထူးဆန်းသည်ဟုဆိုရလောက်အောင် ဤစခန်းတွင် ဖြစ်ပေါ်နေပေသည်။ သမ္ဗန်နှင့် သဏ္ဌာန်တူသော ကျောက်လုံးပေါ်တွင် စေတီတည်ထားကိုးကွယ်ကြသဖြင့် “ ကျောက်သမ္ဗန်စေတီ ” ကျောက်သမ္ဗန်စခန်းတွင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြပေသည်။

ဤစခန်းရှိကျောက်သမ္ဗန်ပုံ ကျောက်လုံးတော်သည် ရသေ့ကြီးဦးမင်းတော် ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည့် ကျောက်တုံးကြီးအား မဟာသမုဒ္ဒရာမှ သိကြားမင်းမင်းသော သင်္ဘောဖြင့် တင်လာစဉ် သင်္ဘောနှင့်တွဲ၍ ပါလာသော သမ္ဗန်သည် အခြား ကျောက်တုံးကြီးတစ်ခုပေါ်တွင် တင်နေပြီး ကျောက်ဖြစ်သွားသဖြင့် စေတီတည်ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြပေသည်။

ရွှေနန်းကျင်စခန်း

ရွှေနန်းကျင်စခန်းဟူသော ဤနေရာတွင် ရွှေနန်းကျင် ကျောက်ရုပ်ကို တွေ့မြင်ရပေသည်။ ရွှေနန်းကျင်ကျောက်ရုပ်အား တွေ့မြင်ရသဖြင့် ရွှေနန်းကျင် နှင့် ပတ်သက်သော ဇာတ်လမ်းကလေးမှာ ပြန်လည်ဆက်စပ်လာသည်။

ရွှေနန်းကျင်တို့သားအဖ စခန်းကြီး (ခေါ်) ရေမြောင်ကြီးမှ မဲသနရွာသို့ ဆက်လာသောအခါ စခန်းလေးသို့ ရောက်လာလေသည်။ ရွှေနန်းကျင်သားအဖ တို့သည် ခေတ္တနားကြပြန်လေသည်။ ထိုသို့နားနေသည်အား ဟုန်းနတ်ကြီး မြင်လေသောအခါ ရွှေနန်းကျင်တို့သားအဖအား သူ၏စီးတော်ကျားနှင့် တိုက်လေသည်။ တောထဲမှ ဟိန်း၍ထွက်လာသော ကျားကြီးအားသားအဖသုံးဦး မြင်သောအခါ တက်ရာလမ်းအတိုင်းစွပ်၍ ပြေးကြလေသည်။ မောင်နှင့်ဖခင်မှာ ယောက်ျားကြီးများ ဖြစ်သည်အလျောက် လျင်လျင်မြန်မြန် ပြေးနိုင်သော်လည်း ရွှေနန်းကျင်မှာ

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၂၉

မိန်းမသားဖြစ်သည့်အပြင် ကိုယ်လေးလက်ဝန်ရှိနေသဖြင့် ကျိုက်ထီးရိုးဆံတော်ရှင်သာ ကိုးကွယ်ရာရှိတော့သည်ဟု တွေးမိကာ ကယ်တော်မူပါဘုရားဟု ဆုတောင်းရင်း နောက်ကျကျန်ရစ်ခဲ့ပေသည်။ ကျိုက်ထီးရိုးဆံတော်ရှင်၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့် လိုက်လာသော ကျားကြီးသည်လည်း ပန်းတင်ကျောက်အရောက်တွင် ရှေ့သို့ ဆက်မလိုက်တော့ဘဲ ရပ်တန့်နေရစ်ခဲ့လေသည်။ ရွှေနန်းကျင်သည် ပန်းတင် ကျောက်ကြီးကို လွန်သွားသဖြင့် ကျားလက်မှလွတ်သွားလေသည်။

သို့သော် ရွှေနန်းကျင်သည် ယခုကျောက်ရုပ်ရှိသော နေရာအရောက်တွင် ကျားလိုက်၍ အမောဆိုလွန်းသဖြင့် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်အား အာရုဏ်ပြု၍ “ ဂုဏ်တော်အနန္တနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်မသည် အလွန်မောပန်းနေပါသည်။ အကယ်၍ တမလွန်သို့ပြောင်းသွားရပါအံ့၊ မြတ်စွာဘုရားအား အာရုဏ်ပြုဖူးမြော်လျက် ကြွင်းကျန်ရစ်သော တပည့်တော်မ၏ ခန္ဓာကိုယ်သည် ဤနေရာမှ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှရွှေလျားအောင် ပြုလုပ်၍ မရနိုင်ပါစေသတည်း ” ဟု ဆုတောင်းကာ ကွယ်လွန်သွားလေသည်။

ရွှေနန်းကျင်၏ ဆုတောင်းပြည်သည်အလား ဤစခန်းတွင် ကွယ်လွန်သွားသော ရွှေနန်းကျင်သည် ကျောက်ရုပ်ဖြစ်၍ သွားသဖြင့် ယနေ့တိုင် ရွှေနန်းကျင် ကျောက်ရုပ်စခန်းဟု တွင်နေခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြပေသည်။

ရေစည်ကြီးစခန်း

ရွှေနန်းကျင်ကျောက်ရုပ်မှလွန်သော် ကျိုက်ထီးရိုးဆံတော်ရှင်မြတ် ရောက်လုနီး နေရာတွင် ဘုရားအတွက် အစစအသုံးပြုရန်အတွက် ဆောက်လုပ်ထားသည့် ရေစည်ကြီးရှိသည်။ (ယခုအခါ ပိုက်ရေပေးစနစ်ဖြင့် အစားထိုးထားသဖြင့် ဖျက်သိမ်းပြီး ဖြစ်သည်။ အောက်ဘက်တွင် အောင်ချမ်းသာစေတီ ရှိပါသည်။)

၁၃၀ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ကျိုက်ထီးရိုးရင်ပြင်တော်

တောတောင်အထပ်ထပ်အလယ်တွင် စံပယ်တော်မူနေသော ကျိုက်ထီးရိုး ဆံတော်ရှင်မြတ် ရင်ပြင်တော်သည် စိုပြည်အေးချမ်းခြင်း၊ အစစအရာရာ လိုလေသေးမရှိ စီစဉ်ထားခြင်း၊ စားသောက်ဆိုင်၊ ရေချိုးခန်း၊ တတ်ပုံဆိုင်၊ ထိဆိုင်၊ ဘုရားကားဆိုင်မှအစ ဘုရားဖူးလုပ်သားပြည်သူများအတွက် ပြီးပြည့်စုံသည့် နေရာဟု ဆိုလောက်သောနေရာ ဖြစ်ပေသည်။

ကျိုက်ထီးရိုးရင်ပြင်၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဖူးတွေ့လေ့လာအပ်သော ဘုရား၊ ကျောင်းကန်၊ စေတီ၊ ပုထိုး၊ နတ်ရုပ်၊ နတ်ကွန်းများ ရှိပေသေးသည်။

ထိုနေရာ ဒေသတို့အား အမှတ်ရလွယ်စေခြင်း၊ ရှာကြဖူးမြော်နိုင်စေခြင်းငှာ ဖော်ပြအပ်ပေသည်။

ကျိုက်ထီးရိုးပတ်ဝန်းကျင်

- ၁။ ဆုတောင်းပြည်ဘုရား။ (ဘိုးဘိုးနီနောက်ဘက်ရှိစေတီ)
- ၂။ မုဆိုးဘုရား၊
- ၃။ အာပေါဂူ၊ မှန်ဂူ၊ နေရောင်ခံဂူ၊
- ၄။ ကျီးကန်းပါးစပ်ဂူ၊
- ၅။ မြသပိတ်စေတီ၊
- ၆။ ရတနာမာန်အောင်၊
- ၇။ အောင်ချမ်းသာစေတီ၊ (ရေစည်စခန်းအောက်ချောက်တွင်ရှိသည်။)
- ၈။ ဘိုးဘိုးနီနတ်ကွန်း၊
- ၉။ ကာကွဏ္ဍဘိုးဘိုးနတ်ကွန်း၊ (ကျီးကန်းပါးစပ်)
- ၁၀။ ဣသိန္ဒြေ ဘိုးဘိုးနတ်ကွန်း၊ (ရင်ပြင်တော်တွင်ရှိသည်။)

တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျှိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၃၁

- ၁၁။ နတ်ရေတွင်း။
- ၁၂။ စမ်းရေတွင်း။
- ၁၃။ ဓမ္မူအေးဘုရား၊ (ကျီးပါးစပ်ပေါ်မှဘုရား)
- ၁၄။ ကျောက်ငါးကြင်း။

ကျောက်ထပ်ကြီးစရီးလမ်း

- ၁။ ကျောက်ဆီယိုဘုရား။
- ၂။ ကျောက်လှုပ်စေတီ၊ (၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ ပြုပြင်မွမ်းမံ)
- ၃။ နဂါးဘုရား။
- ၄။ ဖားဘုရား။
- ၅။ ဘိုးဘိုးညို (၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ ပြုပြင်မွမ်းမံ)
- ၆။ ကျောက်ထပ်ကြီးဘုရား။

ရသေ့တောင်စေတီသို့

- ၁။ စခန်းလေးလမ်းနှင့်
- ၂။ ဟုန်းနတ်၊ နတ်ကွန်း၊ အနီးတွင် တစ်လမ်း၊ လမ်းနှစ်သွယ်ရှိသည်။

၁၃၂ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

**ကျိုက်ထီးရိုးဆိုင်ရာ အဆိုအမိန့်များ ပွန်ရာဝင်နှင့်
စေတီတော်သမိုင်းပေါင်းချုပ်အား မှီငြမ်းကိုးကားဖော်ပြသည့်
ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်သမိုင်း**

အံ့ဖွယ်ကောင်းအောင် လူသူမနီးတော့နက်ကြီးထဲမှ တောင်ထွတ်တစ်ခု ပေါ်တွင် ရှေးကခဲရာခဲဆစ်တည်ထားခဲ့သော ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်၏ (အစဉ် အလာလက်ခံလာကြသော) ရှေးလူကြီးသူမများသည် ပြောဆိုရေးသားကြသော သမိုင်းကြောင်းကား ဤသို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားပွင့်ကာနီး နှစ်ပေါင်း ၅၀ ခန့်တွင် သုဘိန္ဒဂရ အမည် ရှိသော မင်းနေပြည်တော်မြို့ကြီး တစ်မြို့သည် ရှေးက ကမ္ဘဂီရိတောင်ဟု ခေါ်သော ဇင်းကျိုက်တောင်အနီး ရှိခဲ့ဖူးသည်။ ထိုမြို့တွင် တိဿဓမ္မရာဇာမင်းသည် သီရိကပ္ပါ ဒေဝီကို တောင်ညာထားကာ စံထားလျက်ရှိသည်။

ထို တိဿဓမ္မရာဇာမင်းသည် သီရိကပ္ပါဒေဝီ မိဖုရား၏ သားတော်နှစ်ပါးတွင် သားတော်ကြီးသည် ခမည်းတော်နှင့် မျက်နှာသဏ္ဌာန် ကိုယ်ဟန်ပါတူသဖြင့် ခမည်း တော်၏ အမည်ရင်းအတိုင်း တိဿဓမ္မဟုခေါ်၍ သားတော်အငယ်ကိုမူ ခြေဖဝါး နှစ်ဖက်၍ ခြင်္သေ့ရုပ်စက်လက္ခဏာ ပါလာသောကြောင့် သီဟကုမ္ဘာဟု အမည် မညှ်ခေါ်ကြလေသည်။

မင်းသားနှစ်ပါး အရွယ်သို့ရောက်လာသော် တိဿဓမ္မမင်းသားသည် ဤသို့ သံဝေဂဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။ တစ်လောကလုံး လူတို့သည် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ကောင်းလာသော အစာသစ်အိမ်နှင့် အစားဟောင်းအိမ် နှစ်ခုအကြား၌ ဆင်းရဲပင်ပန်း စွာ ပဋိသန္ဓေနေခဲ့ရသည်။ ဖွားမြင်ပြီးသည့်နောက်လည်း တိုတောင်းလှသော လူ့ဘဝ ၏ သက်တမ်းတွင် ဒုက္ခအမျိုးမျိုးခံစား၍ သေရခြင်းသာ အဆုံးဖြစ်ချေသည်။ နောက် တစ်ဖန်ဘဝသစ်ကိုရပြန်လျှင်လည်း ဤကဲ့သို့ပင် အစအဆုံးမရှိသော သံသရာတွင်

ကမ္ဘာ့အံ့စွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၃၃

ကျင်လည်ရပေဦးမည်ဟု ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့၏ဘေးကို တွေးတောသံဝေဂရသည် နှင့် ဘဝမှလွတ်မြောက်ပြီး ချမ်းသာကို ရနိုင်ရန် တောထွက်ကာ ရသေ့ရဟန်းပြု၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာကိုအားထုတ်မှသင့်တော်မည်ဟု ဆင်ခြင်မိလေသည်။

သို့ဆင်ခြင်မိသည်နှင့် ညီတော်သီဟကုမ္မာမင်းသားအား မိမိသည် တောထွက်ပြီး ရသေ့ရဟန်းပြုကာ နေတော့မည်။ ညီတော်သာ ခမည်းတော်မယ်တော်တို့ကို စောင့်ရှောက်၍ ထီးနန်းကို စိုးစံရစ်ပေတော့ဟု မှာကြားလေလျှင် ညီတော်သီဟ ကုမ္မာကလည်း ထီးနန်းကိုမလိုပါ။ နောင်တော်နှင့် အတူပင်တောထွက်၍ ရသေ့ရဟန်းပြုပါမည်ဟု ပြန်ပြောလေ၏။

တစ်နေ့သောအခါ သုဘိန္ဒုဂရုပြည်ရှင် တိဿဓမ္မမင်းကြီးနှင့် သီရိကပ္ပါဒေဝီ မိဖုရားကြီးသည် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာသည့်အလျောက် ဥယျာဓာန်ဝင်ရကား သားတော်နှစ်ပါးကို ခေါ်တော်မူ၍ ထီးနန်းနှင့်အိမ်ရှေ့အရာကို အပ်နှင်းလေသည်။

ထိုအခါ သားတော်နှစ်ပါးက မိမိတို့သည် ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို အလိုမရှိ။ တောထွက်၍ ရသေ့ရဟန်းသာ ပြုလိုပါသည်ဟု လျှောက်ထားလေလျှင် မင်းကြီးနှင့် မိဖုရားသည် သားတော်များတောထွက်ဖို့အရေးကို ခွင့်မပေးဘဲနေလေ၏။

ခမည်းတော်နှင့် မယ်တော်တို့ထံမှ တောထွက်ရန်ခွင့်မရသောအခါ မင်းသား နှစ်ပါးသည် ပွဲတော်ကိုပင် ဓတည်နိုင်ဘဲ နေကြရာမှ ကြာသော် အာဟာရဓာတ်ကို အမှီပြု၍ တည်နေသော ကိုယ်ခန္ဓာသည် တစ်နေ့တစ်ခြား အသားအရေပါးကာ အရိုးပေါ်အရည်တင် မတ်တတ်ကလဲလှမတ်တ် ပိန်ချုံးချိနဲ့လာလေသည်။

ဤတွင်မှတောထွက်ဖို့အရေးခွင့်မပေးလျှင် သားတော်နှစ်ပါး၏ အသက် အန္တရာယ်သည် စိုးရိမ်ဖွယ်ဖြစ်တော့မည်။ ခွင့်ပေးလိုက်လျှင် သတိရအောက်မေ့ လမ်းဆွတ်ပါက တောသို့လိုက်၍ တွေ့နိုင်သေးသည်ဟု တွေးတောကာ သားတော် နှစ်ပါးအား ရသေ့ရဟန်းပြုရန် ခွင့်ပေးတော်မူလေသည်။

၁၃၄ တက္ကသိုလ်မဟာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိက်သီးရိုးစေတီတော်

ခွင့်ရသောအခါ မင်းသားညီနောင်နှစ်ပါးသည် ရသေ့တို့ အသုံးအဆောင်နှင့် ဆေးဝါးများကိုယူ၍ မယ်တော်ခမည်းတော်တို့ကို ကန်တော့ကာ သုဘိန္ဒုဂရုမြို့တော် ၏ တောင်ဘက်တံခါးမှ ထွက်ပြီးလျှင် ယနေ့ဇင်းကျိုက်တောင်ဟု အမည်တွင်နေသော ဂစ္ဆဂီရိတောင်သို့ ကြွသွားလေသည်။ ဂစ္ဆဂီရိတောင်သို့ရောက်ကာ အရိပ်အာဝါသကောင်းမွန်၍ ရေကောင်းရေသန့်ရနိုင်ပြီး သစ်ကြီးဝါးကြီးများ ပေါများသော သင့်လျော်သည့်နေရာကို ရွေးချယ်ပြီးလျှင် ကျောင်းသင်ခန်းတစ်ဆောင်ကိုဆောက်လုပ်ကာ ညီနောင်နှစ်ပါးသည် ရသေ့အသွင်ဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာတရားကို အားထုတ်၍ နေကြလေသည်။

သို့နေကြရာ၌ အချိန်ရှိသရွေ့ တရားတော်ကို ညှိနှိုင်းတိုင်ပင် ဆွေးနွေးနေခြင်းကြောင့် “ငါတို့ညီနောင်သည် ယခုကဲ့သို့ အတူတကွနေထိုင်ပြီး မကားပြောကာ အချိန်ကုန်နေလျှင် တရားရနိုင်မည်မဟုတ်၊ တစ်ဦးစီသီးခြားနေထိုင်၍ တရားအားထုတ်ပါမှ သင့်တော်တော့မည်” ဟု နောင်တော်ရသေ့အကြံပေါက်လာသည်နှင့် ညီတော်ရသေ့အား ယနေ့ခွဲကပင်တောင်ဟု ခေါ်ဆိုနေကြသော ဗန္ဓုဝဂီရိတောင်သို့ ကြွရောက်သီတင်းသုံးစေလေသည်။ ဤသို့ ညီနောင်နှစ်ပါး သီးခြားနေထိုင်ကြပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာတရားကို ကြိုးစားအားထုတ်ကြရာ မကြာမီကာလအတွင်း ရသေ့ညီနောင်နှစ်ပါးသည် လောကီဈာန်ကို ရကြလေသည်။

မွေးထိုက်လို့ မွေးရသလေ

ဂစ္ဆဂီရိတောင် အနောက်ဘက်ရှိ ပင်လယ်ကမ်းခြေသည် ဥယျာဉ်ကြီးသဖွယ်သာယာလှသောကြောင့် ပင်လယ်မှနဂါးတို့သည် လှည့်လည်လာတတ်ကြပြီး လူအသွင် ဖန်ဆင်းကာ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာ နေလေ့ရှိကြသည်။ ထိုအချိန်က ဟိမဝန္တာတောင်မှ ဝိဇ္ဇာဝိရ်များသည်လည်း ဂစ္ဆဂီရိတောင်သို့ အသွားအလာများကြလေသည်။

တက္ကသိုလ်၊ ရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၃၅

တစ်နေ့သ၌ လူယောင်ဖန်ဆင်းကာ တောတောင်ရေမြေ၏ သာယာသော ရွှေငါးတွေကြည်နူးနေသည့် နဂါးမနှင့် ဟိမဝန္တာတောင်မှ ဝံဇာခိုရ်လုလင်တစ်ဦး ကမ်းခြေတွင် ဆုံမိကြသောအခါ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မေတ္တာယုံဖိတ် ရာဂစိတ်စော ကိုယ်လက်နှီးနှောကြရာမှ နဂါးမ၌ ပဋိသန္ဓေစွဲကပ်လေသည်။ နဂါးမသည် ပဋိသန္ဓေရင့်မာသည်တိုင်အောင် စောင့်ဆိုင်းပြီးနောက် ကမ်းစပ်မှာပင် ဥနှစ်လုံးကို ချကာ နဂါးပြည်သို့ ပြန်လေသည်။

နဂါးပြည်ပြန်သွားပြီးနောက် မကြာခင်ပင် တိဿရသေ့သည် ဂစ္ဆဂီရိတောင် မှ ခြေညောင်းလက်ဆန်ကမ်းခြေသို့ ဆင်းလာခိုက် ထူးဆန်းသော ဥကြီးနှစ်လုံးကို တွေ့လေသော်ယူ၍ ကျောင်းသို့ပြန်လေ၏။ ညအချိန်ရောက်သည်ကာလ ဗန္ဓုဂီရိ တောင်ရှိ ညီတော်သီဟရသေ့ကို မီးဖြင့် အချက်ပြခေါ်ပြီးလျှင် ဥကြီးတစ်လုံးကို ညီတော်အား ပေးလိုက်လေသည်။

မဟာသက္ကရာဇ် ၈၉ ခုနှစ်၌ တိဿရသေ့ကြီးယူသွားသောဥမှ လူသား ယောက်ျားလေး ဖွားမြင်လေသည်။ ထိုထက်အချိန်အနည်းငယ်နှောင်းပြီး သီဟရသေ့ထံမှ ဥသည်လည်း လူယောက်ျားကလေးပင် ဖွားမြင်ပြန်လေသည်။

ရသေ့ညီနောင်နှစ်ပါးသည် အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် လက်ညှိုးမှန်ထွက်စေပြီး သူငယ် နှစ်ယောက်ကိုကြီးပြင်းအောင် ကျွေးမွေးခဲ့ရာ ညီတော်သီဟရသေ့မွေးထားသော သူငယ်သည် ဆယ်နှစ်သားအရွယ်တွင် ကျောက်ရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်လေလျှင်ဗာရာဏသီပြည်မှ သူဌေးမှူးမွယ်တွင် သွား၍ ပဋိသန္ဓေဝင်စားလေသည်။ (နောင် ဂဝံပတိ ရဟန္တာဟု ကျော်စောလေသတည်း။)

ထီးနန်းအရှင်သခင်

ဂစ္ဆဂီရိတောင် တိဿရသေ့ကြီးမွေးမြူထားသောသူငယ် အသက်နှစ်ဆယ် အရွယ်သို့ ရောက်ချိန်တွင် သုဘိန္ဒဂရပြည်ရှင် တိဿဓမ္မမင်းကြီးသည် ဇရာဒုလ္လဘ

၁၃၆ တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

အရွယ်သို့ ရောက်ပြီဖြစ်၍ သူအိုနာဖြင့် နတ်ရွာစံလေသည်။ ထိုအခါ ထီးနန်းဆက်ခံ မည်သူ မရှိသဖြင့် သေနာပတိတို့သည် ဂစ္ဆဂ်ရံဇင်းကျိုက်တောင်နှင့် ဗန္ဓဝဂီရိ ဇွဲကပင်တောင်တွင်နေသော တိဿရသေ့ကြီးနှင့် သီဟရသေ့ကြီးတို့ထံတွင် ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခမည်းတော်တိဿဓမ္မမင်းကြီး နတ်ရွာစံလွန်တော်မူသောကြောင့် သုဘိန္ဒဂရပြည်ကို အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်ပါမည်အကြောင်း လျှောက်ထားကြလေသည်။

ထိုအခါ ရသေ့ညီနောင်နှစ်ပါးတို့က “ ငါတို့သည် အရွယ်ငယ်စဉ်ကပင် ထီးနန်း စည်းစိမ်ကို အလိုမရှိကြဘဲ စွန့်ပစ်ကာ တောထွက်၍ ရသေ့ရဟန်းပြုကြလေသည်။ အရွယ်ကြီးရင့်ပြီး ရသေ့ရဟန်းဖြစ်ကာမှ ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို သာ၍ အလိုမရှိပေ။ သင်တို့ အလိုရှိခဲ့ပါလျှင် ငါတို့မွေးထားသော သားကိုဆောင်ယူ၍ နန်းတင်ကြ ” ဟု အမိန့်ရှိသောအခါ မှူးမတ်သေ့နာပတိတို့သည် ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်စွာ ရသေ့ နှစ်ပါးနှင့် နာဂဝိဇ္ဇာသတို့သားကို သုဘိန္ဒဂရနေပြည်တော်သို့ ဆောင်ယူကြ လေသည်။

ရသေ့ညီနောင်နှစ်ပါးသည် သုဘိန္ဒဂရမြို့သို့ ရောက်လေသော် ခမည်းတော် ဘုရင်ကြီး၏ အလောင်းတော်ကို ကောင်းစွာသဂြိုဟ်ပြီးနောက် မိမိတို့နှစ်ပါး အမည်ကို ပေါင်းစပ်၍ နာဂဝိဇ္ဇာသတို့သားအား တိဿဓမ္မသီဟရာဇာဟု ဘွဲ့ချီကာ သိသိက်သွန်းပြီး နန်းတင်ကြလေသည်။ မိဖုရားမှာ ကျွဲခြံရွာသူကြီးသမီးဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိလေသည်။ သုဘိန္ဒဂရနေပြည်တော်ကိုလည်း သုဝဏ္ဏဘူမိနေပြည်တော်ဟု သမုတ်လေသည်။

ရဟန္တာ ဂဝံပတိမထေရ်

မဟာသုတ္တရာ ၁၁၁ ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ ဂဝံပတိရဟန္တာအရှင်သည် အတိတ်ဘဝက ဖခင်နှင့် ဦးရီးတော်ခွဲဖူးသော တိဿရသေ့နှင့် သီဟရသေ့ထံ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွလာ၍ မိမိအကြောင်းကို ပြောပြပြီးလျှင် မဇ္ဈိမဒေသ၌ မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူလျက်ရှိကြောင်းနှင့် နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်ပြုနိုင်သော

တရားတော်၏ ဂုဏ်တော်ကိုဟောကြားရာတွင် ရသေ့ညီနောင်နှစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားသခင်ကို မျက်ဝါးထင်ထင် ဖူးမြင်လိုသောဆန္ဒ၊ တရားတော်ကို နာကြားလိုသောဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့် ဂဝံပတိမထေရ်အား မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ပြန်ရောက်လျှင် သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ မြတ်စွာဘုရားအား ပင့်ဆောင်ပေးပါရန် တောင်းပန်လျှောက်ထားကြလေသည်။

ဂဝံပတိအရှင်သည် မြတ်စွာဘုရားသခင်အား သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ ကြွရောက်ရန် ပင့်လျှင် ရဟန္တာ ၅၀၀ နှင့်ကြွလာမည်ကို တန်ခိုးတော်နှင့်သိရှိရသဖြင့် ရသေ့ကြီး နှစ်ပါးအား နောက်ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့တွင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်တကွ ရဟန္တာ ၅၀၀ သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ ကြွလာပါမည်။ စံကျောင်းတော်များ အသင့်စီမံထားပါဟု ပြောပြီးလျှင် သုဝဏ္ဏဘူမိပြည်ရှင် တိဿဓမ္မသီဟရာဇာမင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ကြွသွားလေသည်။

နန်းတော်တွင်းသို့ ဂဝံပတိမထေရ်ကြွလာသည်ကို မြင်လျှင် တိဿဓမ္မသီဟ ရာဇာမင်းကြီးသည် ဆီးကြို၍ အဘယ်အရပ်က အဘယ်အလိုငှာ ကြွလာပါသနည်း ဟု လျှောက်ထားလေသော် “ ဂစ္ဆဂီရိတောင် တိဿရသေ့ကြီးသည် သင်မင်းကြီးကို သားအမှတ်ဖြင့် မွေးထားစဉ် ဗန္ဓုဂီရိတောင် သီဟရသေ့ကြီးကလည်း ငါ့ကို သားအမှတ်ဖြင့် မွေးထားပေသည်။ ဆယ်နှစ်သားအရွယ် ငါသေလွန်ခဲ့၍ မရွံ့မဒေသ၌ အမျိုးသမီးတစ်ဦးတွင် ဝင်စားပြီး ဖွားမြင်လာသည်။ အရွယ်ရောက် လတ်သော် မြတ်စွာဘုရား၏တရားတော်ကို နာရသဖြင့် ရဟန်းဖြစ်လာသော ငါသည် ရှေးဘဝက သင်မင်းကြီး၏ညီ တော်ခွဲဖူးသည်။ ဤနေ့မှစ၍ ခုနစ်ရက်မြောက်သော နေ့တွင် မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ရဟန္တာ ၅၀၀နှင့်အတူ ကြွလာတော်မူလိမ့်မည်။ သင်မင်းကြီးသည် စံကျောင်းတော်များကို စီစဉ်ထားသင့် သည်ဟု ပြောပြီးလျှင် မင်းကြီးနှင့်တကွ မိဖုရားအား စရိုက်နှင့်လျော်ညီစွာ သင့်တော်သော တရားကို ဟောကြားကာ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် မရွံ့မဒေသသို့ ကြွတော်မူလေသည်။

၁၃၈ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်း၁၉ ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးဇေတီတော်

လူတို့မစွမ်း၍ သိကြားဆောက်သည့် ကျောင်းစခန်း

ဂဝံပတိရဟန္တာ ပြန်ကြွသွားပြီးနောက် ရသေ့ညီနောင်သည် နန်းတော်သို့ ၁၉လာပြီး သားဖြစ်သူဘုရင်အား မဇ္ဈိမဒေသ၌ ပွင့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သည် နောင်ခုနစ်ရက်ကြာလျှင် ရဟန္တာငါးရာနှင့် ကြွလာတော်မူလိမ့်မည်။ စံကျောင်းတော်များနှင့်တကွ ဆွမ်းဘောဇဉ်တို့ကို အသင့်စီစဉ်ထားဖို့ မိန့်တော်မူ လေသည်။

တိဿဓမ္မသီဟရာဇာမင်းကြီးလည်း မှူးမတ်တို့ကို ခေါ်တော်မူ၍ မဇ္ဈိမဒေသမှ ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန္တာငါးရာသည် ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့တွင် ကြွရောက်လာလိမ့်မည်။ ဘုရားရှင်နှင့်ရဟန္တာငါးရာ သီတင်းသုံးရန် ဘုရားနှင့် ထိုက်တန်သော ကျောင်းတော်ကြီးကို ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြီးအောင်ဆောက်လုပ်စေ ဟု အမိန့်ရှိလေသည်။

မှူးမတ်သေနာပတိတို့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် နောက်ပါရဟန္တာငါးရာ သီတင်းသုံး နေဖို့ ကျောင်းတော်ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် သုဝဏ္ဏဘူမိနေပြည်တော်၏ လေးပြင်လေးရပ်သို့ လှည့်လည်၍ လက်သမားရှာပါသော်လည်း ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြီးမြောက်အောင် ဆောက်လုပ်ပေးနိုင်မည့် လက်သမားကို ရှာဖွေ၍မရ ဖြစ်လေ သည်။ ထိုအကြောင်းကို သိကြားမင်းသည် နတ်တို့၏တန်ခိုးဖြင့် သိ၍ လက်သမား အသွင်ဆောင်ပြီး ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြီးစီးအောင် ဆောက်လုပ်ပေးနိုင်ကြောင်း တာဝန်ယူဆောက်လုပ်လေသည်။

ဘုရင်မင်းကြီးသည် ကြီးကျယ်ခန်းနား ဆန်းကြယ်လှသော ကျောင်းတော်ကြီး ကို ခုနစ်ရက်အတွင်း အပြီးဆောက်လုပ်ပေးသော လက်သမားအား ဆုလာဘ်များစွာ ပေးဝေရာ လက်သမားက မည်သည့် ဆုလာဘ်ကိုမျှမယူဘဲ ကျောင်းတော်ကြီးအား ရေစက်သွန်းချလှူဒါန်းသောအခါ ရအပ်သောကုသိုလ်အဖို့ကိုသာ အမျှပေးဝေပါ တော့ဟု ပြောလေလျှင် ဤလက်သမားက လူသားမဟုတ်၊ သိကြားမင်းဖြစ်တန်ရာ ၏ဟု အကဲခတ်မိကြလေကုန်၏။

တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးဇေတိတော် ၁၃၉

မြတ်စွာဘုရားကြွတော်မူခြင်း

ဂဝံပတိမထေရ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရိုသေစွာရှိခိုးလျက် သုဝဏ္ဏဘူမိ နေပြည်တော်၌ မိမိ၏ဖခင်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ရသေ့နှစ်ပါးနှင့် တိုင်းသူပြည်သားတို့အား တရားရေအေး အမြှိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူရန် ဒေသစာရီကြွချီတော်မူပါ မည့်အကြောင်း လျှောက်ထားတောင်းပန်လေလျှင် သုဝဏ္ဏဘူမိ၌ ရသေ့အများနှင့် များစွာသော တိုင်းသူပြည်သားတို့ အကျွတ်တရားရအံ့သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဆံတော်တတ်တော်များ ကာလရှည်စွာတည်လျက် သာသနာထွန်းမည့် အကြောင်း များကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်တော်မူ၍ ဂဝံပတိမထေရ် လျှောက်ထားတောင်းပန်ချက်ကို ခွင့်ပြုတော်မူလေသည်။

ထိုအခါသိကြားမင်းသည် အတုသဘာဝဝါ သီတင်းသုံးရန် မုခ်လေးဖက်ရှိသော ပြာသာဒ်၊ အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါး သီတင်းသုံးရန် မုခ်နှစ်ဖက်ရှိသော ပြာသာဒ်၊ ကြွင်းသော သာဝကတို့ သီတင်းသုံးရန် မုခ်တစ်ဖက်ရှိသော ပြာသာဒ် အစရှိသဖြင့် ၅၀၀ သော ပြာသာဒ်ကို ဖန်ဆင်း၍ သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ ကြွလျှင် ဤယာဉ်ပြာသာဒ်ကို စီးနင်းပြီး ကြွတော်မူပါရန် လျှောက်ထားလှူဒါန်းလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် နံနက်မိုးသောက် အလင်းသို့ရောက်လတ်သော သရဒမုဏ္ဍမာတွင် ငါးဖြာအန္တရာယ် ရှင်းရှင်းပယ်လျက် ကြယ်တာရာနက္ခတ်တို့ ဝန်းပတ်ခြံရံကာ သုဂန္ဓိရံတောင်ဦးမှ ကွန်မြူး၍ထွက်လာသော တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ဝန်းကြီးကဲ့သို့ ရတနာဓန္ဒကုဋီတိုက်တော်မှ ထွက်ကြွတော်မူပြီးလျှင် သံဃာ ထေရ်ပျံ ဝဲယာရံကာ ကျောင်းတော်မှဆင်းသက်တော်မူလျက် မုခ်လေးဘက်ရှိသော ပြာသာဒ်တွင် သီတင်းသုံးနေတော်မူလေ၏။ အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါးတို့သည် မုခ်နှစ်ဘက်ရှိသော ပြာသာဒ်တို့၌လည်းကောင်း၊ ကြွင်းသော ရဟန္တာတို့သည် မုခ် တစ်ဖက်ရှိ ပြာသာဒ်တို့၌လည်းကောင်း သီတင်းသုံးနေတော်မူကြလျက် နတ်ယာဉ်ပျံ ၅၀၀ သည် အာကာသခရီးဖြင့် သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ ရှေးရှုကာ ပျံသွားကြ လေသည်။

၁၄၀ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ ရောက်သောသကာလ ဘုရားအမှူးထားရှိသော ရဟန္တာ ၅၀၀ တို့သည် သိကြားမင်းဆောက်လုပ်ထားသော ကျောင်းတော်သို့ ဆင်းသကတော် မူလေရာ ရသေ့ညီနောင်နှစ်ပါးနှင့် တိဿဓမ္မသီဟရာဇာမင်း မှူးမတ်သေနာပတိ တို့သည် ဆီးကြိုပင့်ဆောင်ကြလေသည်။ များစွာသော မြို့သူမြို့သားတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ ကိုယ်တော်မှ ဖြူနီညိုမောင်း ပြီးပြီးပြက်ပြက်ဖြင့် တခဲနက်သော ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ်တို့သည် တပြောင်ပြောင် ထွန်းလင်းလျက်ရှိသည်ကို မျက်ဝါးထင်ထင် ဖူးမြော်ရလျှင် ဝမ်းသာရွှင်လန်း ပီတိလျှမ်းလျက် ရှိကြကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ကျောင်းတော်သို့တက်တော်မူကာ မြတ်သောနေရာ၌ သီတင်းသုံးတော်မူလေ၏။ ရဟန္တာ ၅၀၀ တို့သည် နေရာအသီးသီး၌ သီတင်းသုံး နေကြကုန်၏။ ရသေ့ညီနောင်နှစ်ပါးနှင့် တိဿဓမ္မသီဟရာဇာမင်းသည် ကျောင်းတော်ကြီးကို ရေစက်သွန်းချ လှူဒါန်းလေ၏။ ထိုနောက်မွန်မြတ်သော ဆွမ်း ဘောဇော်တို့ဖြင့် လုပ်ကျွေးပြီး အထူးထူးသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုတို့ဖြင့် လှူဒါန်းပူဇော်ခြင်း အမှုကို ပြုကြကုန်၏။ ဘုရားရှင်သည် ရောက်လေကုန်သော ပရိသတ်တို့အား ဒေသနာရေအေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် သိကြားမင်းဆောက်လုပ်ထားသော ကျောင်းတော်၌ ဖလသမာပတ် မြတ်သောချမ်းသာခြင်းဖြင့် နေလင့်တော်မူ၏။ ရဟန္တာ ၅၀၀ တို့သည်လည်း သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာတွင် ဈာနသုခ ဖလသုခ ဖြစ်တော်မူကြကုန်၏။ ဥပသကာ ဥပသကီတို့သည် ပန်းနံ့ သာဆီမီးတို့ကို လက်စွဲလျက် တရားတော်ကို နာအံ့သောငှာ ကျောင်းတော်သို့ လာကြကုန်၏။ ဤနည်းအားဖြင့် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး တရားစည်ကြီးကို ရိုက်တီးလျက် များစွာသော တိုင်းသူပြည်သားတို့အား အကျွတ်တရား ရစေကုန်၏။

ဝေဌာသနား ဆံတော်များ

သုံးလူ့ထွတ်ထား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် သိကြားမင်းဆောက်လုပ်အပ် သော ကျောင်းတော်၌ ဂစ္ဆဂီရိ (ဇင်းကျိုက်တောင်မှ ဒိုးကမော့ခတွဲဂလိုင်း

ကမ္ဘာ့သံဃမ္ဗယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၄၁

(ကျိုက်ထီးရိုးတောင်) သို့ တောင်ပြောင်းသီတင်းသုံးသည် တိဿရသေ့၊ ဗန္ဓဝဂီရိ (ဇွဲကပင် တောင်မှ သီဟရသေ့) ကေလာသတောင်မှ ကေလာသရသေ့၊ ကုသိန္နာရုံ တောင်ရသေ့၊ ဒိုးခလွန်တောင်ရသေ့၊ မဲလတောင်ရသေ့၊ မွတ်လအိတောင်ရသေ့၊ ကျိုက္ခမိတောင်မှ ကပ္ပိန္နရသေ့၊ ဒိုးယွန်တောင်ရသေ့၊ ဆောင်ခဲတောင်မှ အလ္လကပ္ပရသေ့၊ ဇာတ်သုတ်ကျွန်းမှ နတ်ဘီလူးညီနောင်တို့နှင့် မင်းမိဖုရား ပရိသတ်တို့အား တရားရေအေး တိုက်ကျွေးပြီးမှ မဇ္ဈိမဒေသသို့ ပြန်လည်ကြွခါ နီးတွင် တိဿရသေ့၊ အမှူးရှိသော ရသေ့များက မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်ပြီး ဘုန်းတော်ကြီးသော အရှင်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားပြန်လည်ကြွမြန်းတော်မူပြီးနောက် ထာဝစဉ်ကိုးကွယ်နိုင် သော အရှင်ဘုရားကိုယ်စား တစ်စုံတစ်ရာသောဝတ္ထုကို ပေးသနားတော်မူပါ။ ဘုရားဟု တောင်းပန်သောအခါ ဦးခေါင်းတော်ကို လက်ယာလက်ဖြင့် သုံးသပ်တော် မူရာ ပါလာသော ဆံတော်ဓာတ်မြတ်တော်ကို ရသေ့အားလုံးနှင့် ဘီလူးညီနောင် နှစ်ဦးအား နှစ်ဆူစီပေးသနားတော် မူလေ၏။

ဘုရားရှင်သည် ရသေ့တို့အား ဆံတော်မြတ်ကို ပေးသနားတော်မူပြီး ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေ၍ ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့တွင် ပြာသာဒ်ယဉ်သာ ထေရ် ၅၀၀ နှင့် မဇ္ဈိမဒေသသို့ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ပြန်ကြွတော်မူလေ၏။ ရသေ့များနှင့် သိကြားမင်းလည်း မိမိနေရာဌာနသို့ ပြန်လေကုန်၏။ သိကြားမင်း ဖန်ဆင်းထားသော ကျောင်းတော်ကြီးလည်း အလိုလိုကွယ်လေ၏။

ကိုးကွယ်တည်ထားစေတီများ

ရသေ့များသည် ဆံတော်ရှင်ဓာတ်တော်ကို ရရှိပြီးနောက် ဗန္ဓဝဂီရိတောင် သီဟ ရသေ့သည် ဇွဲကပင်စေတီတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဇင်းကျိုက်စေတီတော်ကို လည်းကောင်း၊ ကေလာသရသေ့သည် ကေလာသစေတီကိုလည်းကောင်း၊ ကုသိန္နာရုံတောင်ရသေ့သည် ကုသိန္နာရုံစေတီ ကိုလည်းကောင်း၊ ကျိုက္ခမိမှ

၁၄၂ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ကပ္ပိန္ဒရသေ့သည် ယခုကျိုက္ခမီဘုရား စံတော်မူရာ အောက်ရှိကျောက်ဆောင်၌ လည်းကောင်း၊ မွတ်လအိတောင်ရသေ့သည် မွတ်လအိ နှင့် မုလအိစေတီနှစ်ဆူကို ဒေါနတောင်ထိပ်၌လည်းကောင်း၊ ဒိုးကမော့ခတွဲဂလိုင်း တောင်ရသေ့သည် အသက်ကြီး၍ သေလုနီးပါးမှ သိကြားမင်း၏ အကူအညီဖြင့် ယခု ကျိုက်ထီးရိုး စေတီကိုလည်းကောင်း တည်ထားခဲ့ကြလေသည်။

“ ဒိုးကမော့ခတွဲဂလိုင်း ” ဆိုသည်မှာ မွန်ဘာသာဖြင့် ‘ ဒိုး ’ တောင်၊ ‘ ကမော့ ’ ကျောက်၊ ‘ ခလွန် ’ အလုံး၊ ‘ ဂလိုင်း ’ များသော၊ “ ကျောက်အလုံးများ ပေါများသောတောင် ” ဟု အနက်ရှိပါသည်။ ထိုတောင်မှ ကျောက်အလုံးအများ အပြားသည် တစ်လုံးပေါ်တစ်လုံးဆင့်၍ သဘာဝအတိုင်း တည်နေသည်ကို အစွဲပြု ပြီး ရှေးမြန်မာများက ‘ လုံးတင်တောင် ’ ဟုခေါ်ကြသည်။ ယနေ့အရှေ့ရိုးမ တောင်တန်းအတွင်း ပါဝင်နေသော ပန်းလောင်းတောင်စွယ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကျိုက်က္ကသိယို (ခေါ်) ကျိုက်ထီးရိုး ဆံတော်ရှင်မြတ်

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၈ ခုနှစ်တွင် အိုခင်းမစွမ်းရှိနေပြီဖြစ်သော လုံးတင်တောင် မှ တိဿရသေ့ကြီးသည်မိမိဖိစိခြွေ ပြတ်ကြွေတော့မည်ကို သိသည်နှင့် (ဗုဒ္ဓဘုရား၌ ဗုဒ္ဓဉာဏရသေ့တူတွေ့သည်။) တိဿရသေ့ကြီးသည် ဂစ္ဆဝိရိဇင်းကျိုက်တောင် မှ ဒိုးကမော့ခတွဲဂလိုင်း (ကျိုက်ထီးရိုးတောင်) သို့ တောင်ပြောင်းသီတင်းသုံး နေစဉ် မိမိဆံကျစ်ကြား၌ အမြဲထား၍ ကိုးကွယ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ဆံတော် တတ်တော်နှစ်ဆူကို စေတီတည်ထားရန် အကြံဖြစ်လေသည်။

ထို့အကြံကို သိကြားမင်းသိလေရကား ရသေ့ကြီးထံချဉ်းကပ်ပြီး ရသေ့ကြီး၏ အလိုတော်အတိုင်း စေတီတော်တည်ပါမည်အကြောင်း လျှောက်ထားလေလျှင် ရသေ့ကြီးက ‘ ငါသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဆံတော်မြတ်ကို ရပြီးသည့်အချိန်မှစ၍

ကမ္ဘာ့အံ့စွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၄၃

ငါ၏ဦးခေါင်းဆံကျစ်ထဲ၌ထည့်ကာ ယနေ့တိုင်ကိုးကွယ်ခဲ့သည်။ စေတီတည်လိုပါက ငါ၏ဦးခေါင်းပုံသဏ္ဌာန်နှင့်တူသော ကျောက်လုံးတွင် ဌာပနာ၍ တည်လေ ' ဟု ခွင့်ပေးတော်မူလေသည်။

သိကြားမင်းသည်တိဿရသေ့ကြီးထံမှ ဆံတော်တော်ကို စေတီတည်ထား ခွင့်ရပြီဟု တိဿဓမ္မသီဟရာဇာမင်းကြီးအား မှာကြားလေလျှင် ဘုရင်ကြီးသည် များစွာသော မိုလ်ပါပရိသတ်ကို ခြံရံလျက် လုံးတင်တောင်သို့ ထွက်တော်မူ လာလေ၏။ သိကြားမင်းလည်း ရသေ့ကြီး၏ ဦးခေါင်းသဏ္ဌာန်နှင့်တူသော ကျောက်တုံးကို ပင်လယ်မှယူကာ လုံးတင်တောင်စွန်းတွင်တင်၍ ရသေ့ကြီးအား ပြလေသော် ရသေ့ကြီး နှစ်ချိုက်ရကား ကျောက်တုံးကိုထွင်း၍ ဆံတော်နှစ်ဆူကို ဌာပနာပြီး ကျောက်တုံးပေါ်တွင် စေတီငယ်တစ်ဆူကို ဘုရင်ကြီးနှင့် အတူတည်လေ၏။ စေတီ တည်ပြီးလေသော် ရသေ့ကြီးလည်း ပျံလွန်လေ၏။

ရသေ့ကြီး၏ဦးခေါင်းနှင့်တူသော ကျောက်တုံးကြီးပေါ်တွင် စေတီတည်ထား သည်ကို အစွဲပြု၍ စေတီကို ရသေ့ရွက်ကားသောဘုရား “ ကျိုက်လူသိယို ” ဟု မွန်တို့က ခေါ်ကြလေသည်။ ကာလညောင်းလေသော် ကျိုက်ထီးရိုးဟု အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲ၍ မြန်မာစာတစ်ဝက်၊ မွန်တစ်ဝက် ဝေါဟာရပုံစံဖြင့် ခေါ်တွင်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤသည်မှာ ရှေးလူကြီးသူမများ ပြောဆိုရေးသားထားကြသော ကျိုက်ထီးရိုး စေတီသမိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ဘုမ္မိဝေဓဝညာရှင်များမှ ဘုရားစေတီဉာဏ်တော်သည် ၁၅ ဝေ ရှိပြီး၊ တွေ့ကတ်တုံးကြီးသည် အရောင်ဖျော့သည့် ရွေးကြီးဝေခန့် တွင်းတွက်တွေ့ကတ်များ ဝါဝင်သည်။ ဝရတ်နစ်တွေ့ကတ် (၃၆၀ဝက်တွေ့ကတ်) အမျိုး အစားဖြင့် ၉၉၀ နည်း ထားသည်။ အလေးချိန် (စေတီအဝါအဝင်) တန် (၆၀၀) ခန့်ရှိသည်ဟု ခန့်မှန်း ထားကြပါသည်။ (ကျိုက်ထီးရိုးဝေါဝကမှတ်တမ်းအရ)

၁၄၄ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတော်

ကောင်းမှုဒါန ပြုကြအထိုထို

ရှင်တော်ဂေါတမ ဘုရားသခင်၏ ဖြစ်တော်ပေါင်းငါးရာတွင် ဒါနအလှူ ပေးခဲ့ရသည့် ဘဝများအနက် မိခင်ဝမ်းမှကျွတ်သည်နှင့် လက်တော်ကို ဆန်တန်းပြီး ကောင်းမှုဒါနပြုရန် အသပြာတောင်းခဲ့သော မင်းဝေဿန္တရာ ဘဝဇာတ်ကြောင်း တစ်လျှောက် ဒါနအလှူမြောက်ခဲ့ခြင်းများမှာ သူမတူအောင် ရှိခဲ့ပေသည်။

သတ္တဝါမှန်သမျှသည် ကောင်းမှုဒါနကို တတ်စွမ်းသမျှပြုကြစမြဲ ဖြစ်လေသည်။ ပစ္စုပ္ပန်ကာလအကျိုး၊ အနာဂတ်ကာလအကျိုးတို့အား မျှော်ကိုးပြီး အလှူဒါနပေးလှူကြမြဲမို့ လူသားတို့သည်လည်း တတ်စွမ်းသမျှ နည်းများမဆို နေရာဒေသမရွေး ပေးဝေလှူဒါန်းကြစမြဲ ဖြစ်ပေသည်။

သတ္တဝါမှန်သမျှသည် စိတ်၏ချမ်းသာခြင်း၊ ကိုယ်၏ကျန်းမာခြင်းကို လိုလားတတ်ကြပေသည်။ စိတ်ချမ်းသာကိုယ်ကျန်းမာရေးဆိုသည်မှာလည်း ဒါနမျိုးစေ့ မပါလျှင် ရခဲလေခြင်းဟု ဘုရားဟောကျမ်းဂန်များမှာ ဖွင့်ဆိုခဲ့ပေသည်။

အသက်ရှည်ခြင်း၊ အဆင်းလှခြင်း၊ အနာမဲ့ခြင်းတည်းဟူသော အရာတို့အား သတ္တဝါမှန်သမျှနှင့် လူသားအားလုံး လိုလားတတ်ကြပေသည်။ အသက်ရှည်ခြင်း၊ အဆင်းလှခြင်း၊ အနာမဲ့ခြင်း ပြည့်စုံစေရန် ဒါနမျိုးစေ့အဖြစ် ဒါနကုသိုလ်ပြုကြရပေသည်။ မဟာဝင်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်၌ “ အသက်ရှည်ဆေး ကောင်းမှုဒါန ” ဆိုသည် ဖွင့်ဆိုချက်အား မှတ်သားဖူးပါသည်။

ပရိသုဝန ဒါနဉ္စ - ရေစစ်အလှူကိုလည်းကောင်း၊ အာဝါသဒါနမော-
ကျောင်းကန်နေရာအလှူကိုလည်းကောင်း၊ ဂီလာနဝတ္ထု ဒါနဉ္စ လူနာရဟန်း
တို့အား ယာဂုအလှူ ဆေးဝါးအလှူကိုလည်းကောင်း၊ ဒါတဗ္ဗ ပေးလှူအပ်၏။
တထ ထိုမှတစ်ပါး ဇိတ္တကာဝါသ ပဋိသင်္ခါရဏ၊ ဟောင်းဇုန် ဆွေးမြည်နေသော
ရေဝ်ကျောင်းကန်ကို ပြုပြင်တည်ဆောက်လှူခြင်း ကိုလည်း ကတဗ္ဗ ပြုအပ်၏။

တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၄၅

ပဉ္စသီလသမာဒနံ ငါးပါး သီလခံယူခြင်း ကိုလည်း ကတွာ ပြု၍ တံ ထိုငါးပါး သီလကို သာဓု၊ ရက္ခိသ ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်ရာ၏။ ဥပေါသထ၊ ဥပုသ်နေ့တိုင်း၌ ဥပေါသထူပဝါသောစ ဥပုသ်ဆောက်တည်စောင့်သုံးခြင်း ကိုလည်း ကတမ္ပ ပြုအပ်၏။ ဟုဖွင့်ဆိုထားပေသည်။ ထိုဖွင့်ဆိုချက်အားလျော်စွာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကိုးကွယ်သူတိုင်း တတ်စွမ်းသမျှ ဒါနကုသိုလ် ပြုကြမဲ့ ဖြစ်ပေသည်။

ကင်ပွန်းစခန်းမှသည် ဆံတော်ရှင်စေတီတော်မြတ်ကြီးသို့တိုင် လမ်းခရီး တစ်လျှောက်တွင် နားချင်စဖွယ် တဲနန်းများ ကြီးကျယ်ခိုင်ခန့်သည် ဇရပ်များ၊ ရေလှူရှင်များသည် အဆက်မပြတ် ကြုံတွေ့ရပေသည်။ ဘုရားဟောကျမ်းဂန် အဆို အရ ပေးလှူအပ်ရာ မြောက်လှသည်ဟု စိတ်ဝယ်ခံစား လိုက်မိပေသည်။

ထို့ပြင် ဘုရားဖူးလုပ်သားပြည်သူများမှလည်း တတ်စွမ်းသမျှငွေကြေးအလှူဒါန ပေးဝေကြမဲ့ဖြစ်ပေသည်။ အခြားငွေကြေး အမြောက်အမြား တတ်နိုင်ကြသော အလှူရှင်များမှလည်း ရုပ်တုများသွန်းလောင်းခြင်း၊ ဇရပ်ဆောက်ခြင်း အစရှိသော အလှူပြုကြစမဲ့ ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ထက်ထူးမြတ်သော အလှူရှင်များမှာ ကျိတ်ထီးရိုးဆံတော်မြတ်ဝန်းကျင်တွင် စိန်ရွှေ၊ ငွေ၊ ရတနာအဖိုးတန်ပစ္စည်းများ လှူဒါန်းခြင်း၊ ဆံပင်များဖြတ်လှူခြင်းများ ပြုတတ်ကြပေသည်။ (ခန္ဓာ၊ လက်၊ နားတို့အား မီးပူဇော်ခြင်းများပင် ကျိတ်ထီးရိုးတွင် ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။)

ဘုရင့်နောင်၏အလှူဒါန

အခြေပြ မြန်မာနိုင်ငံရေးသမိုင်း ' ပထမတွဲ စာမျက်နှာ ၃၅၉ ၌ ' ဗင်းနစ် ဂုဏ်သိက္ခာတော်ဦးဖြစ်သော ကိုင်ဇာဖရေဒေရစ်ကေ၏ မှတ်တမ်းတွင် ' ဘဏ္ဍာ တာဝန်တင်းလှသောကြောင့် ' ဘုရင့်နောင်သည် ရောက်ရာအရပ်တိုင်းတွင် ဂုဏ်စေတီများကို ပြုပြင်ခြင်း၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျောက်သံပတ္တမြားများကို ဌာပနာခြင်း၊

၁၄၆ ကမ္ဘာ့သံဃာရေးဆရာတော်တို့၏ ကျွန်ုပ်တို့၏အကျိုးအမြတ်

ထို။ နှစ်ရာထိုးကသည် မြေတိုင်အောင် ရွှေထည်ခြင်း။ (ကေတုမတိ)တောင်
မြေစည်းခုံ' ဘုရား၌ ထီးတော်တင်ရန် (၅၃၅) ကျပ်သား ပေးလှူခြင်း။ “ ကျွန်ုပ်တို့
ဘုရားထီးတော်အတွက် ရွှေချိန် ၇၅ ကျပ်သားနှင့် နဝရတ်ကိုးပါး လှူခြင်း ” စသည့်
များကို ပေးလှူခြင်းပြုခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြပါရှိလေသည်။

ကမ္ဘာ့သံတမန်များ၏ ဒါနကုသိုလ်

၁၉၈၁ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၂) ရက်နေ့ ၀၄:၀၀ နာရီခန့်တွင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံခြား
တိုင်းပြည် ၉ နိုင်ငံမှ သံတမန်များ ကျိုက်ထိုမြို့နယ်သို့ ရောက်ရှိလာပြီး ကျိုက်ထိုမြို့
၌ တစ်ညတာခိုနား၍ (၁၃-၁-၈၁) နေ့ နံနက် ၆:၀၀ နာရီတွင် ကင်ပွန်းစခန်း
ကျိုက်ထီးရိုးဘုရားသို့ စတင်တက်ရောက်ကြလေသည်။ ဘုရားရင်ပြင်တော်တွင်
တစ်ညတာ နားကြပါသည်။ (၁၄-၁-၈၁) ရက်နေ့ နံနက် ၆:၀၀ နာရီတွင် ပြန်လည်
ဆင်းလာကြပြီး ကျိုက်ထိုမြို့မှ နေ့လယ် ၁၃:၀၀ နာရီတွင် ရန်ကုန်မြို့သို့
ခရီးဆက်သွားကြလေသည်။

သံတမန်များ၏ ဒါနကုသိုလ်အဖြစ် အလှူငွေ ၁၀၀၀/- (ကျပ်တစ်ထောင်)၊
ပေးလှူခဲ့ပြီး ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီး၏ တည်နေပုံကား အံ့ဩဖွယ်
ကောင်းလှသည်ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြပေသည်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များမှ သံတမန်
များပါဝင်လှူဒါန်းသည့် အလှူငွေသည် ထိုအချိန်ကာလက ပထမဦးဆုံးအကြိမ်
ဖြစ်သည်။ ကြည်ညိုကြည်ညိုကမ္ဘာ့သံတမန်များအား ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံမှ နာယက
အဖြစ် ဦးဆောင်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီးအား တက်ရောက်ကြည်ညိုကြသည့်
သံတမန်များ၏ နိုင်ငံများမှာ (၁) အမေရိကန်၊ (၂) ရုရှား၊ (၃) အစ္စရေး၊ (၄)
မလေးရှား၊ (၅) ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ (၆) တောင်ကိုရီးယား၊ (၇) အင်ဒိုနီးရှား၊ (၈) ဗျူတီ
နိုင်ငံတို့ဖြစ်ပေသည်။

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၄၇

ဤကဲ့သို့ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာများသာမက ကမ္ဘာ့သံတမန်များပင် ကမ္ဘာ့အဖွယ်
စာရင်းဝင် ထူးဆန်းသော ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးဆံတော်ရှင်မြတ်ကြီး အာ-
လာရောက်ကြည်ညိုကြသဖြင့် ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်ဖွယ်ဖြစ်ပေသည်။

အီယကာများ

မြတ်စွာဘုရားသခင် သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်ကတည်းက ရသေ့ သိကြား၊ သုတိန္ဒ
ဂရပြည်ရှင် တိဿဓမ္မ သီဟရာဇာမင်းကြီး တည်ထားခဲ့သော ကျိုက်ထီးရိုးစေတီ
တော်သည် နှစ်ပေါင်း ၂၄၀၀ ကျော် တောနက်ကြီးအတွင်း၌ တိမ်မြုပ်နေရာမှ
ပထမစတင်တွေ့ရှိသူမှာ စစ်တောင်းမြို့ဝန် မင်းလှသခံသူဖြစ်သည်။

စစ်တောင်းမြို့ဝန် မင်းလှသခံသည် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၁၈၅ ခု၊ အင်္ဂလိပ်-
မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲမတိုင်မီ တစ်နှစ်အလို ခရစ်နှစ် ၁၈၂၃ တွင် ဆင်ကြော့ရန်
တောလည်စဉ် အရှေ့ရိုးမအပါအဝင် ပေါင်းလောင်းတောင်ထွတ်အစွန်း၌ ချောက်ထဲ
သို့ ကျလှတည်းကာ လူဦးခေါင်းသဏ္ဌာန် ကျောက်တုံးကြီးပေါ်မှ သုံးတောင်မျှ
မြင့်သော စေတီတော်ကို ဖူးတွေ့ရလျှင် အံ့သြကြည်ညိုလှသဖြင့် ချွံနွယ်ပိတ်ပေါင်း
တို့ကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းကာ စစ်တောင်းမြို့သို့ ပြန်ပြီး မြို့သူမြို့သားများအား
ဆော်သြ၍ ထိုနှစ်တွင်ပင် စေတီတော်ကလေးကို ငုံလျက် ဉာဏ်တော် ၁၂ တောင်
မြင့်အောင် စေတီသစ်တည်လေသည်။ စစ်တောင်းမြို့မှ စေတီသို့အရောက်
လမ်းဖောက်ကာ နှစ်စဉ် သင်္ဃေပန်းလဖြစ်သော နတ်တော်လ၌ ဘုရားပွဲတော်
ကျင်းပရန်လည်း စီစဉ်လေသည်။

ထို့နောက်နှစ်ပေါင်း ၈၀ အကြာ (တစ်တိုင်းပြည်လုံး သူ့ကျွန်ဖြစ်၍ အင်္ဂလိပ်
လက်အောက်သို့ ၁၈ နှစ် ကျရောက်ပြီးသည့် ကာလ) သက္ကရာဇ် ၁၂၆၅ (ခရစ်နှစ်
၁၉၀၃) နှစ်တွင် စတင်ပြီး ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်ကို အင်္ဂလိပ်အစိုးရ အသိအမှတ်
ပြု ဂေါပကလူကြီးအဖွဲ့ဖြင့် စတင်ပြီး စေတီတော်၏ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်တကွ ကိစ္စ

၁၄၈ တက္ကသိုလ်မဟာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

အရပ်ရပ်ကို ခုဆောင်ရွက်ရလေသည်။ ထိုပထမဆုံး ဖွဲ့စည်းလိုက်သော ဂေါပကအဖွဲ့
ဝင် လူကြီးများမှာ အမိန့်တော်ရ ဦးဘိုးရိပ်၊ ဦးဘိုးပိန်၊ ဦးမိုး၊ ဦးထွန်းအောင်နှင့် ဦးပန်းခိုင်
တို့ဖြစ်ပြီး ယင်းဂေါပကအဖွဲ့က စေတီတော်ကို ရွှေသင်္ကန်းကပ်ကာ ကြေးထီးသစ်
တင်လှူဒါန်းခဲ့သည်။

ထို့နောက် နှစ်ပေါင်း ၃၀ အကြာ ခရစ်နှစ်၊ ၁၉၃၃ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၉၅
ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် ဂေါပကလူကြီးသစ်များ ဖြစ်သော ဆရာကြီးဦးသိန်း၊
ဦးဘိုးလုံး၊ ဦးအုန်းရွှေ၊ ဦးလှမောင်၊ ဦးရွှေဖီ၊ ဦးချစ်ရွှေနှင့် ဦးဘတင် တို့က ကျိုက်ထီးရိုး
စေတီတော်ကို ရွှေသင်္ကန်းအပြည့်ကပ်၍ ငွေထီးသစ် တင်လှူလေသည်။

ထို့နောက် ၁၁ နှစ်အကြာ (ခရစ်နှစ် ၁၉၄၅ ခု၊ မြန်မာပြည်အား ဂျပန်အုပ်စိုး
နေချိန်) မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၀၆ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်နေ့၌ ကျွန်းတောဆရာတော်၊
ဝါးဖြူတောင်ဆရာတော်၊ ခဲရွာသူကြီးဦးမြဒင်နှင့် ဒါယကာများက ကျိုက်ထီးရိုး
စေတီတော်ကို ရွှေလုံးပြည့်ချ၍ ငွေထီးသစ်တင်လှူလေသည်။

ထို့နောက် နှစ်ပေါင်း ၂၀ အကြာ ခရစ်နှစ် ၁၉၆၄ ခု၊ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၂၆
ခု၊ တပေါင်းလပြည့်နေ့ (လွတ်လပ်ရေးရပြီး ၁၅ နှစ်အကြာ) တွင် မိုးကုတ်မြို့
ဦးအောင်ချိုနှင့် ဒါယကာများက စေတီတော်ကို ရွှေလုံးပြည့်ချ၍ ရွှေထီးသစ်
တင်လှူလေသည်။ ထို့နောက် ၈ နှစ်အကြာ ခရစ်နှစ် ၁၉၇၂ ခု၊ မြန်မာသက္ကရာဇ်
၁၃၃၄ ခု၊ တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ ရန်ကုန်မြို့၊ သိမ်ကြီးဈေး (ဒီ) ရုံ၊ စိန်ဥဒေါင်း
ဖာဘော်လီ ဆိုင်ပိုင်ရှင် ဦးမောင်ဟိန်းနှင့် ဒါယကာများက ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်ကို
ရွှေလုံးပြည့်ချ၍ ငွေထီးသစ်လှူလေသည်။

ဤသည်မှာ (ခရစ်နှစ် ၁၈၂၃) ခု၊ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၁၉၅ ခုနှစ်မှ (ခရစ်နှစ်
၁၉၇၂ ခု)၊ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၃၄ ခုနှစ်အထိ နှစ်ပေါင်း ၁၄၉ နှစ်အတွင်း
ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်ကြီးအား ရွှေသင်္ကန်းအပြည့်ကပ်၍ ထီးတော်သစ်
တင်လှူကြသော ဒါယကာများ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်သားရပါသည်။

ကမ္ဘာ့ဆံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၄၉

မှတ်ချက်။ ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်းတွင် ဝန်ထိုင်သည့် ဦးအောင်ချိနှင့်
ခါယကာများ လှူဒါန်းသည့် ရွှေလုံးပြည် ထီးတော်ကြီး သည် တန်ဖိုးမခန့်မှန်း
နိုင်လောက်အောင် ရှိသည်အထိ ရွှေ၊ ဓဋ္ဌ၊ ကျောက်သံပတ္တမြား ပါဝင်နေ
ကြောင်းနှင့် ၎င်းထီးတော်အား ယခင်က ဖြိုစောင့်တပ် တပ်ရင်း (၉၆) တွင်
ခေတ္တစံမြန်းနေပြီး ယခုအခါ ကျိုက်ထီးရိုး ဘုရား ပြတိုက်တွင် ပြသဖူးမြှောက်
နေပေသည်။

စရိုးတစ်ခွင်လေ့လာချင်သော

မြန်မာစကားပုံတစ်ခုတွင် (ဘုရားဖူးရင်း လိပ်ဥတူးရင်း) ဆိုသည့် အဆိုရှိခဲ့ဖူး
လေသည်။ ထိုစကားပုံ၏အဆိုအား ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်မြတ်အား
ဖူးမြော်ခရီးလာသောအခါ တန်ခိုးကြီးကျိုက်ထီးရိုးစေတီမြတ်ကြီးအား ဖူးမြော်ရင်း
ဒေသန္တရဗဟုသုတများ ရရှိနိုင်ပေသည်။

စေတီတော်မြတ်ကြီး၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တည်ရှိနေကြသော သမိုင်းဝင်
အကြောင်းအရာများ၊ ဒေသန္တရဗဟုသုတများသည် လိပ်ဥတူးရသည့်နှယ် ရရှိမည်
အကျိုးအမြတ်ဖြစ်ပေသည်။

ဆံတော်ရှင်ကျိုက်ထီးရိုးစေတီ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သမိုင်းဝင်အကြောင်းအရာများ၊
ဒေသန္တရဗဟုသုတများအား အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျိုးကန်းပါးစပ်ဂူ

ကျိုက်ထီးရိုးရပ်ပြင်တော် မြောက်ဘက်မှအောက်သို့ ဆင်းရာလမ်းကျဉ်းအတိုင်း
နစ်ဖာလုံသာသာခန့် ဆင်းသွားလျှင် “ ကျိုးကန်းပါးစပ်ဂူ ” သို့ ရောက်ပါသည်။

ကျောက်ဖျာနှစ်ချပ်သည် ကျိုးနှုတ်သီးသဏ္ဌာန်ဟုနေသည်။ အပေါ်နှုတ်သီး

၁၅၀ တက္ကသိုလ်တရားဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ကျောက်ဖျာထက်တွင် စေတီတည်ထားသည်။ နှုတ်သီးရှိရာ ကျောက်ပြားကြီးများ သည် လူသွားလမ်းအထက်မှ မီးနေပြီး တစ်ဖက်တွင် တောင်စောင်းချောက်ရှိသည်။ ကျီးပါးစပ်အတွင်း ပစ်သွင်းသော အလှူငွေများ အတွင်းသို့ မဝင်ဘဲ ပြန်ကျလာသည့် အခါ ချောက်တွင်းသို့ ကျသဖြင့် အလှူငွေများ မပျောက်ပျက် မဆုံးရှုံးစေရန် ချောက်တွင်းမှ ကာရံထားသည်။

နှုတ်သီးရှိရာ ကျောက်ဖျာများ၏ အောက်တွင် လူတစ်ကိုယ်စာဝင် ဂူပေါက်ငယ် ရှိသည်။ အတွင်းတွင် အတန်ကျယ်သည့် ဂူရှိပြီး ရုပ်ပွားတော်တစ်ဆူ ထားရှိသည်။ ဂူ၏အောက်သို့ ငါးပေခန့် နိမ့်နေသဖြင့် လှေကားငယ်ဖြင့် ဆင်းရသည်။

ဤဂူမှာ သမိုင်းကြောင်းအရ ဝိဇ္ဇာဝိနည်း နဂါးမတို့ တွေ့ဆုံပေါင်းသင်းနေထိုင်ရာ နေရာဖြစ်ပြီး ၎င်းဂူပေါက်လမ်းကြောင်းသည် စစ်တောင်းမြစ်အထိ ရောက်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဂူသို့ဝင်သည့် အပေါက်ဝမှာ ကျဉ်းသည်ဟု ထင်မှတ်ရသော်လည်း မည်မျှဝေး သူပင်ဖြစ်စေ ဝင်၍ရသည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ကျီးကန်းပါးစပ်ဂူအား “ ကါကွဏ္ဍ ဘိုးဘိုး ” စောင့်ရှောက်ထားသည်ဟု ဆိုပါသည်။ နတ်ရုပ်နှင့် နတ်ကွန်းကိုလည်း ဂူအနီးတွင် ပြုလုပ်ထားရှိသည်။ ကျီးကန်းပါးစပ်ဂူပေါ်မှ စေတီသည် ဓမ္မူအေး စေတီဖြစ်ပါသည်။

နတ်ရေတွင်း

ကျီးကန်းပါးစပ်ဂူ၏ အရှေ့ဘက်သို့ ဆက်၍ အနည်းငယ်ဆင်းသွားလျှင် “ နတ်ရေတွင်း ” သို့ ရောက်ပါသည်။ ကျောက်မြောင်းကြားတွင် တွင်းငယ်သဏ္ဌာန် ဖြစ်နေပြီး ရေစိမ့်ထွက်နေသည်။ မည်မျှပင်ခပ်ယူသည်ဖြစ်စေ ရေတစ်စိမ့်စိမ့်မပြတ် ထွက်နေသဖြင့် ခန်းသည်ဟူ၍မရှိ။

တက္ကသိုလ်မှတ်တမ်းစာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၅၁

ဤတွင်းရေကို သောက်ခြင်းဖြင့် ရောဂါအန္တရာယ်ကင်းဝေးသည်ဟု ယုံကြည်ကြသဖြင့် ဘုရားဖူးသူတိုင်း သောက်သုံးလေ့ရှိကြပါသည်။ အချို့ဝါးကျည်တောက်၊ ရေဘူး၊ ရေပုလင်းများဖြင့် ထည့်ကာ မိမိတို့ဒေသအရောက် ဆောင်ယူသွားလေ့ရှိကြပါသည်။

နတ်စမ်းတွင်း

နတ်ရေတွင်းမှ အောက်ဘက်သို့ ခပ်မတ်မတ်ဆင်းသွားသော လမ်းမှ လိုက်သွားလျှင် “နတ်စမ်းတွင်း” သို့ ရောက်သည်။ ကျောက်တောင်ကြားမှ စိမ့်ထွက်နေသော စမ်းတွင်းဖြစ်သည် ဝါးရုံများအုပ်စိုက်လျက်ရှိသည်။ ဆောင်းအခါစမ်းချောင်းဘေးရှိ သဲမြေပေါ်တွင် ကြာရှည်မရပ်နိုင်အောင် အေးလှသည်။

တောင်ပေါ်မှရေရောင်းသမားများသည် ဤစမ်းတွင်းမှ ဆင်း၍ ခပ်ယူကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘုရားဖူးများ များပြား၍ သုံးရေချိုးရေ ရှားပါးပါက ဤရေကိုပင် ဝယ်ယူ အသုံးပြုကြရပါသည်။

မြသပိတ်စေတီ

ကျီးကန်းပါးစပ်ဂူသို့ ရောက်ရာလမ်းအနီးတွင် “မြသပိတ်စေတီ” ကို ဖူးရပါမည်။ သပိတ်ပုံသဏ္ဌာန် ကျောက်တုံးပေါ်တွင် တည်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဘိုးဘိုးနီနတ်ကွန်း

တောင်ပိုင်ဘိုးဘိုးနီ၏ နတ်ကွန်းနှင့်ရပ်တူကို တွေ့ရမည်။ ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတွင် ကြာရှည်လေးမြင့်စွာ ဝေယျာဝစ္စပြုလုပ် စောင့်ရှောက်နေရာမှ ကွယ်လွန်သွားသည့် ဦးဘိုးနီကို အကြောင်းပြုခေါ်တွင်ကြောင်း သိရပါသည်။ ဘိုးဘိုးဖြစ်လျက် ဤတောင်ကို ဆက်လက်စောင့်ရှောက်နေသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ၎င်းနောက်တွင် ဆုတောင်းပြည်စေတီ ရှိပါသည်။

၁၅၂ တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ကျောက်ငါးကြင်း

ကျိုက်ထီးရိုးတောင်မှ မုဆိုးတောင်သို့အဆင်း။ ဘိုးဘိုးနီနတ်ကွန်း၏ ညာဘက် မျက်စောင်းထိုးနေရာတွင် ကြီးမားသောကျောက်တုံးကြီးတစ်တုံးကို ဖွဲ့ရပါမည်။ ၎င်းကျောက်တုံးကြီးနံရံတွင် ငါးကြင်းပုံသဏ္ဌာန် ကျောက်သားများမှာ ဖြစ်ပေါ်နေသည်ကို မြင်ရပါသည်။ ယင်းကျောက်ငါးကြင်း၏ ဦးခေါင်းသည် သထုံမြေသမိတ်စေတီသို့ တည်တည် ဦးတည်နေလျက် ရှိပါသည်။

မုဆိုးတောင်စေတီ

ကျိုက်ထီးရိုးရင်ပြင်မှ အရှေ့ဘက်သို့ကြည့်လိုက်လျှင် မုဆိုးတောင်ကို မြင်နေရပါသည်။ ရှေးအခါက ဤတောတစ်ဝိုက်တွင် အမဲများလိုက်လံပစ်ခတ်ရောင်းချစားနေသည့် မုဆိုးကြီးနေထိုင်သည်ကို အစွဲပြု၍ ' မုဆိုးတောင် ' ဟုအမည်တွင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မုဆိုးကြီးသည် ဗုဒ္ဓဉာဏရသေ့ကြီး၏ တရားဟောပြော ဆိုဆုံးမမှုကြောင့် အကျွတ်တရားရကာ မုဆိုးအလုပ်ကို စွန့်လွှတ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုလေသည်။ ဤတောတွင်ကျောက်သားပေါ်၌ ထင်နေသော မုဆိုး၏ခြေရာများကို တွေ့နိုင်သည်။

တောင်ပေါ်တွင် ဗုဒ္ဓဉာဏရသေ့ကြီး၏ အရိုးဂူပြုလုပ် စေတီတည်ထားသည်။ မုဆိုးတောင်တွင် ဂူသုံးလုံးရှိသည်။

အလယ်တည်တည်မှဂူမှာ " မှန်ဂူ " ဖြစ်သည်။ ဂူအတွင်းမြေပြင်အား မှန်ကျောက်ပြားများ ခင်းထားသည်။ ရုပ်ပွားတော်တစ်ဆူရှိသဖြင့် ဝင်ရောက်ဖူးမြော်နိုင်ပါသည်။

၎င်းဂူ၏အနောက်ဘက်ဂူမှာ " အာပေါဂူ " ဖြစ်သည်။ ကျိုက်ထိုမြို့တွင် သီတင်းသုံးသည့် " အာပေါဘုန်းတော်ကြီး " တရားအားထုတ်ခဲ့သည်ကိုဖြစ်၍ ဤအမည်တွင်နေခြင်းဖြစ်သည်။

တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၅၃

မှန်ဂူ၏ အရှေ့ဘက်ဂူမှာ “ နေရောင်ခံဂူ ” ဖြစ်သည်။ တရားအားထုတ်လျက် ရှိနေစဉ် ဘုန်းတော်ကြီးနေစာလှုံရာဂူဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ကျောက်ဆီယိုစေတီ

မုဆိုးတောင်မှမြောက်ဘက် ကျောက်ထပ်ကြီးဆီသို့ အသွားတွင် “ ကျောက်ဆီ ယိုစေတီ ” ကို ဖူးတွေ့ရပါမည်။ ရှေးအခါက စေတီရှိရာ ကျောက်တုံးမှဆီကဲ့သို့ အရည်များ စီးယိုထွက်လျက်ရှိသည်ဟု အဆိုရှိပါသည်။

ကျောက်လှုပ်စေတီ

၎င်းနှင့်တစ်ဆက်တည်း “ ကျောက်လှုပ်စေတီ ” ကို ဖူးမြော်နိုင်သည်။ ၎င်း ကျောက်တုံးပေါ်တွင် တင်နေသည့် ကျောက်ပြားမှာ ကိုင်၍ လှုပ်ကြည့်လျှင် လှုပ်ပါသည်။ ယင်းကျောက်ပြားပေါ်တွင် အမှတ်တရစေတီ တည်ထားသဖြင့် ဤအမည်တွင်ပါသည်။

နဂါးဘုရား ဖားဘုရား

မုဆိုးတောင်၏မြောက်ဘက် ကျောက်ထပ်ကြီးသို့သွားရာလမ်းတွင် နဂါး သဏ္ဌာန် ဖားသဏ္ဌာန်ဖြစ်နေသည့် ကျောက်တုံးပေါ်တွင် တည်ထားသည့် စေတီ နှစ်ဆူကို ဖူးတွေ့ရပါမည်။ ယင်းစေတီများကို “ နဂါးဘုရား၊ ဖားဘုရား ” ဟု ခေါ်ကြသည်။

သမိုင်းအရ လူ့ပြည်ရောက်လာသည့် နဂါးမနှင့် ဖားမတို့တွေ့ဆုံမိတ်ဆွေ ဖြစ်ရာ အရပ်ဟုဆိုပါသည်။

ကျောက်ထပ်ကြီးစေတီ

ကျိုက်ထီးရိုးတောင်၏ မြောက်ဘက် နှစ်မိုင်ခွဲခန့်တွင် တည်ရှိသည်။ ပေနှစ်ဆယ်ခန့်ကျယ်သော ကျောက်ဖျာကြီးများ ထပ်နေသည့် အပေါ်တွင်

၁၅၄ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်တောင်းခံ ဆံတော်ရှင် ကျွဲကထိးရုံးစေတီတော်

စေတီငယ်နှစ်ဆူ ပြင်၍ တည်ထားသည်။ ဘုရားဖူးများသည် ခရီးအတန်သွားရသည့် ကျောက်ထပ်ကြီးသို့ ဝဏ္ဏကမ္ဘာအုပ်ဖွဲ့၍ သွားလေ့ရှိကြသည်။

ကျောက်ထပ်ကြီးစေတီတွင် ဘုရား၌ ရွှေချရန် ရွှေဆိုင်ရှေးငါးသူများရှိသည်။ ဘုရားကို ချက်ချင်း ရွှေချပေးပုံမှာ အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်သည်။ တောင်မကြီးပေါ်ရှိ ကျောက်စွန်းတစ်ခုနှင့် စေတီတော်အား ကိုက်တစ်ရာခန့်ရှိ ကြီးတစ်ချောင်းဖြင့် သွယ်တန်းထားသည်။ ရွှေချ လိုသူသည် ရွှေဆိုင်ဝယ်၍ ရွှေချပေးမည့်သူလက်ထဲ အပ်လိုက်ရသည်။

ရွှေချပေးသူသည် စေတီအရောက်ကြီးကိုလက်နှစ်ဘက်ဖြင့် လွဲကာလွဲကာ မျောက်တစ်ကောင်အလား တွယ်တက်သွားသည်။ ဘုရားတွင်ရွှေချပေးပြီး ရင်ပြင်မှ ပေ ၅၀ အမြင့်ရှိ စေတီမှ ကိုက် (၁၀၀) ခန့်ဝေးသော တောင်မကြီးပေါ်ရှိ ကျောက်စွန်းအထိ သွယ်တန်းထားသော ကြိုးပေါ်မှောက်အိပ်လျက် ခြေ/လက် ကားပြီး ဖောက်ထိုးပြန်ဆင်းလာသည်။ တက်ပုံဆင်းပုံကြည့်၍ ကောင်းလှသည်။

မှတ်ချက် ။ ကျောက်ထပ်ကြီးရောက်ခါနီးတွင် ၁၉၇၉ ခုနှစ်၌ မြန်လည် ပြုပြင်ထားသော ဘိုးဘိုးညိုနတ်ကွန်းရှိပါသည်။

ရသေ့တောင်

ကျွဲကထိးရုံးတောင်၏နောက်ဘက်တွင် သီးသန့်ရှိနေသည့် တောင်မှာ 'ရသေ့တောင်' ဖြစ်သည်။ ရသေ့တောင်သို့ သွားလိုက ကျွဲကထိးရုံးတောင်ရှိ ရသေ့တောင် လမ်းခွဲမှ တောင်ခြေအရောက်နီးပါးသွားရပြီး ရသေ့တောင်ထိပ်သို့ ပြန်တက်ရသည်။

မတ်စောက်သော အတက်အဆင်းချည်းဖြစ်၍ လွန်စွာပင်ပန်းသည်။ အပင်ပန်း ခံနိုင်သည့် လူငယ်လူရွယ်တို့သာ ကြိုးစားသွားရောက်နိုင်ကြသဖြင့် အသွားအလာ နည်းသည်။ ဂူအများအပြားရှိသဖြင့် ရှေးကာလက ရသေ့များ အနေအထိုင်များသော ကြောင့် 'ရသေ့မတောင်' ဟု ခေါ်တွင်ခြင်းဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့သံဃမ္ဗလင်္ကာစာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၅၅

ရသေ့တောင်တွင် ' ရသေ့တောင်စေတီ ' တည်ရှိသည့်အပြင် ရှင်သီဝလိနှင့် ရှင်ဥပဂုတ် ရုပ်ပွားတော်များ၊ ဣစ္ဆာသယရသေ့ပုံနှင့် သူရဿတီမယ်တော်ပုံများ ရှိသည်။

အတွင်းဘက်တောင်စောင်းတွင် ' နဂါးပွတ်ကန် ' ရှိသည်။ ထိုကန်သည် ထာဝစဉ်ရေမခန်းဘဲ ကြာမျိုးငါးပါးနှင့် ကျူတောများ မပြတ်ရှိနေသည်။

၎င်းအနီးတွင် ' ဆုတောင်းပြည့်စေတီ ' နှင့် ' အပြင်မြစိမ်း၊ အတွင်းမြစိမ်း ' စေတီများရှိသည်။

ရသေ့တောင်၏ တောင်ဘက်အထွတ်အနီးတွင် ' စွန်တောင်စေတီ ' ရှိသည်။ ကျိုက်ထီးရိုးတောင်အတက် မျှော်တော်မူစခန်းမှ ရသေ့တောင်ဘက် လှမ်းကြည့် လိုက်လျှင် မြင်တွေ့ရသည့် ဘုရားဖြူဖြူကလေး ဖြစ်သည်။

၁၂၉၆ ခုနှစ်တွင် မန္တလေးရသေ့ကြီး ဦးခန္တိသာသနာပြုသွားခဲ့သော အဆောက် အဦလည်း ရှိပါသည်။

မှတ်ချက်။ ယခုအခါ ကင်ပွန်းခန်းမှ ရင်ပြင်သို့ သွားသော တောင်တက် တားလမ်း၊ ယာဉ်ရပ်နားခန်းသည် ရဝသုတောဦးခြေတွင် ရှိနေပြီဖြစ်ပါသည်။ ရဝသုတောင်တွင်ရှိသော ရုပ်တုများနှင့်ပတ်သက်၍ ရဲဘော်တာရာရေးသား ခဲ့သည့် ကတိသစ္စာစာအုပ်တွင် ရုပ်တုများနှင့်ပတ်သက်သည့် စိတ်ဝင်စား ဖွယ်ရာများ ရှာဖွေပတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

၁၅၆ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးဝေတီတော်

သာသနာ့အာဇာနည်အရှင်တိလောက ထေရ်ပုဂ္ဂိုလ်

၁၉၆၉ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာပြု အဖွဲ့မှ ထုတ်ဝေခဲ့သည့် အဘိဓမ္မတ္ထ သုပ္ပဒီပနီကျမ်းမှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။

အဘိဓမ္မတ္ထသုပ္ပဒီပနီကျမ်းပြု သေက္ခတောင် ဆရာတော် အရှင်တိလောက သည် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၃၃ ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၉ ရက်နေ့၊ စနေနေ့ ညနေ ၃ ချက်တီးအချိန်တွင် မုံရွာခရိုင် ယင်းမာပင်မြို့နယ် “ခေါ်သန္တိ” ရွာကြီး၌ ဖွားမြင်သည်။

ဆရာတော်၏ ဖွားမြင်ရာဇာတိဖြစ်သော ထိုရွာကြီးမှာ ဥစ္စာစပါးဆန်ရေများ နှင့် ပြည့်စုံ၍ ပညာရှိတို့ ပေါ်ထွက်ထွန်းကားရာ ဒေသဖြစ်သဖြင့် အကယ်စင်စစ် နိဗ္ဗာန်သဖွယ် ငြိမ်းချမ်းလှသောကြောင့် “ခေါ်သန္တိ” ဟု ရှေးကမှည့်ခေါ်ခဲ့ ပေသည်။ (ခေါ်=စင်စစ်+ သန္တိ=ငြိမ်းချမ်းသောရွာ) ယခုအခါ၌ကား အရပ်ဒေသ ဝေါဟာရအသုံးဖြင့် ခေါ်သန္တိ ရွာဟု ခေါ်ဝေါ်လျက်ရှိကြ၏။

ဆရာတော်ခမည်းတော်မှာ ကြွယ်ဝချမ်းသာသော မျိုးရိုးဖြစ်၍ မယ်တော်မှာ မဟာမျိုး၊ မဟာဗွယ်ဖြစ်ကြောင်း သိရသော်လည်း ခမည်းတော်မယ်တော်တို့၏ အမည်နာမနှင့် ဆရာတော်၏ ငယ်နာမည်ကိုမူ ယနေ့တိုင် မသိရှိရသေးချေ။

သေက္ခတောင် ဆရာတော် အရှင်တိလောကသည် ကျောင်းသားဘဝ၊ ရှင်သာ မဏေဘဝတို့၌ ခေါ်သန္တိ ရွာ၏ တောင်ဘက် ၂ မိုင်ခန့် ကွာဝေးသော ငှက်ပျောတော ရွာကျောင်း ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဝေဒနာထံတွင် ပိဋကတ်အခြေခံစာပေ များကို သင်တော်မူခဲ့သည်။

အရှင်တိလောက၏ ငယ်ဆရာဘုန်းတော်ကြီး ဦးဝေဒနာမှာ ပထမမြို့တည် ဘိုးတော်မင်းတရားလက်ထက် မောင်းထောင်သာသနာပိုင် ဆရာတော်အရှင် ဉာဏာ ဘိဝံသဓမ္မသေ့နာပတိ၏ တပည့်ဖြစ်ပြီး ပထမစာတော်ပြန်ပွဲ ပြန်ဆို

တက္ကသိုလ်အဖွဲ့အစည်းနှင့် ဆက်သွယ်ရန် အချိန်အခါ ၁၅၇

အောင်မြင်ခဲ့သည်ဖြစ်ပေမည်ကား ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင် “ တိပိဋကဓရ ” ဘွဲ့ကိုလည်း ရရှိတော်မူခဲ့သည် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ဖြစ်သည်။

၁၂၅၃ ခု၊ နယုန်လတွင် ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဝေဇာနည်က ပဉ္စမာယနဆရာပြုကာ သာမဏေ ရှင်တိလောကအဖြစ်မှ ရဟန်းတော် အရှင်တိလောကအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခဲ့သည်။

ရဟန်းဖြစ်ခါစ အရှင်တိလောကသည် ငယ်ဆရာရင်းဦးဝေဇာနည် ခွင့်ပန်လျှောက်ထား၍ အထက်တန်းပရိယတ္တိစာပေများကို ဆည်းပူးလေ့လာရန်အတွက် ငှက်ပျောတောရွာကျောင်းမှ ထွက်ခွာလာခဲ့ရာ ၁၂၅၃ ခု၊ ဝါဆိုလတွင် မုံရွာမြို့၊ လယ်တီတောရတိုက်သို့ ဆိုက်ရောက်ကာ လယ်တီဆရာတော်ကြီး၏ ထံတော်ရင်း၌ အခြေခံစာပေနှင့်တကွ ပိဋကတ်၊ အဋ္ဌကထာဋီကာများကို နည်းခံမှတ်သားသင်ကြားဆည်းပူးတော်မူလေသည်။

ရဟန်းပျိုအရှင် တိလောကသည်ကား ဉာဏ်ပညာလည်း လွန်စွာရင့်ကျက်ထက်မြက်လှ၍ ကြီးစားမှု ဝီရိယစာတ်ခံလည်း ထက်သန်ကြီးမားလှသော တိဟိတ်စင်စစ် အာဇာနည်ယောက်ျားဖြစ်လေရာ ပရိယတ္တိစာပေကို သင်ယူရာ၌ “ သေသော်မှ သေစေ၊ မတတ်လျှင် မနေ ” ဟူသော စိတ်ထားဖြင့် ကြိုးစားတော်မူပုံမှာ တွေ့မြင်ကြားသိကြရသော သူတို့အဖို့ အံ့သြ၍ မပြီး ခိုးမွမ်း၍မကုန် တုန်လှုပ်ချောက်ခြားဖွယ်ပင် ဖြစ်ချေတော့သည်။

ပုံစံမျှထုတ်ပြရသော် ရဟန်းတော် အရှင်တိလောကသည် နေအခါ၌ မိမိအတွက် စာတတ်ရခြင်း၊ ရှင်ငယ်ရဟန်းငယ်များကို သင်ကြားပေးရခြင်းတို့ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာစာပေကျမ်းဂန်များ မကြည့်ရှုအားဘဲ ရှိလေရာ ညဉ့်တက်၌သာ ကြည့်ရှုခွင့်ရလေသည်။

ညဉ့်အခါ၌ စာပေကြည့်ရာတွင် ပုဏ္ဏားမီးအိပ်ကလေးကို ထွန်းညှိ၍ ကြည့်ရသည်။ မီးအိပ်ကလေးမှာ မှိုင်းခိုးများတက်၍ ခဏခဏဆေးကြောတိုက်ချွတ်ရခြင်း၊ မီးစာအသစ်လဲရခြင်း၊ ဆီထည်ရခြင်းတို့ကြောင့် စာကြည့်ရာ၌

၁၅၈ တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

သမာဓိမရပလိမောဓ အနောင်အယုက်များလှရကား အရှင်တိလောကသည် နေ့နံနက်ပိုင်းကို အပေါ်ဘက်ထောင်တစ်နေရာ၌ အပေါက်ဖောက်၍ မီးစာတင်ပြီး ညဉ့်လုံးပေါက် စာဖတ်လေတော့သည်။

ဤသို့ဖတ်၍ ကာလအတန်ကြာသောအခါ ဖတ်ရှုသည့် ကျမ်းစာမှာ စာလုံးမထင်ရှား မှန်ဝါးဝါးစာပေများဖြစ်ခြင်း၊ ရေနံချေးသုတ်လိမ်းထား၍ ရေနံခိုးရိုက်ခြင်း၊ ရေနံမီးမှာလည်း မီးတောက်ကြီး အပူရှိန်လွန်ကဲခြင်း၊ အလင်းရောင်မကြည်လင် မငြိမ်သက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းတို့ကြောင့် အရှင်မြတ်၏မျက်စိနှစ်ဖက်တို့ ကျိန်းစပ်ငှလောင်ကာ မျက်စိရောဂါစွဲကပ်လာတော့သည်။

ယင်းသို့ မျက်စိရောဂါဖြစ်ပေါ်လာသော်လည်း အရှင်မြတ်သည် အလျဉ်းအလေးမပြု ဂရုမစိုက်ဘဲ စာကို ကြည့်ရှုမြဲကြည့်လေရာ မျက်စိနှစ်လုံးမှာ ဟင်္သာပြဒါးကဲ့သို့ နီရဲ၍ လာပြန်လေသည်။ သို့တိုင်အောင်လည်း ဝီရိယဓာတ်အား ကြီးမားပြင်းထန်လှသော အရှင်တိလောကသည် မျက်စိနှစ်ဖက်ကို ငဲ့ကွက်ညှာတာခြင်းမရှိ၊ စာကိုသာကြည့်ရှုနေပြန်လေရာ မျက်စိနှင့် နှာခေါင်းတို့အတွင်းမှ သွေးများစီးဆင်း၍ ကျလာလေတော့၏။

ဤသို့ အရှင်တိလောက၏ဖြစ်ပုံအကြောင်းကို လယ်တီဆရာတော်ကြီး သိရှိသောအခါ အရှင်မြတ်၏ အနီးရှိ ဝေဓာထုပ်များကို သိမ်းယူစေကာ စာကြည်ခြင်းကို တားမြစ်တော်မူရလေသည်။ နောက် မျက်စိရောဂါကို ဆေးဝါးကုသ ပျောက်ကင်းသော်လည်း စာကြည်ရန်သင့်လျော်သည့်အချိန်ပိုင်းခြား၍ လယ်တီဆရာတော်ကြီးက သတ်မှတ်ပေးတော်မူရလေသည်။

ဤသည်ကားအရှင်တိလောက၏ ပရိယတ်စာပေကို လေ့လာသင်ကြားရာ၌ ဝီရိယဓာတ်ကြီးမားပုံ သာဓကအမြွက်မျှဖြစ်၏။ ဤသို့သင်ယူဆည်းပူးသောကြောင့် ပင် အရှင်မြတ်သည် ၅ ဝါ ၆ ဝါမျှနှင့်ပင် အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာနှင့်တကွ ပိဋကတ်သုံးသွယ် နိကာယ်ငါးရပ်ကို ကမ်းခတ်ပေါက်ရောက် တတ်မြောက် ကျွမ်းကျင်တော်မူခဲ့ပေသည်။

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၅၉

၁၂၅၉ ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ ပရိယတ္တိသာသနာ ပိဋကစာပေကို သင်ယူပို့ချခြင်း တာဝန်တည်းဟူသော “ ပရိယတ္တိဝရ ” ကို လုံ့လကြီးကုတ် အားထုတ်ထမ်းဆောင်တော်မူ၍ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ် တရားထူးများကို ရရှိရေး၊ သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာတရားကို ပွားများအားထုတ်ခြင်းဟူသော “ ဝါသဝရ ” သာသနာ တာဝန်ကြီးကို ထမ်းဆောင်ရန်အတွက် ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး အား ခွင့်ပန်လျှောက်ထားပြီးလျှင် လယ်တီတောရတိုက်ကြီးမှ ထွက်ခွာခဲ့ကာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပွားများအားထုတ်ခြင်း ‘ ပဓာန ’ အလုပ်နှင့် သင့်လျော် လျှောက်ပတ် သပ္ပာယ်ဖြစ်မည် အရပ်ကို မြန်မာပြည်အနှံ့ လှည့်လည်ရှာဖွေ တော်မူလေသည်။

ယင်းသို့ ရှာဖွေသောအခါ၌ နောက်ဆုံးတွင် သထုံခရိုင် ကျိုက်ထိုမြို့ အရှေ့ဘက် တာတစ်ထောင် (၂ မိုင်) ဝေးကွာသည့် သေကျွေတောင်သို့ ဆိုက်ရောက်တော် မူလေသည်။

ထိုတောင်သည်ကား မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူအပ်သည့် အဓိသီလ၊ အဓိစိတ္တ၊ အဓိပညာဟူသော သိက္ခာသုံးပါးကို ဖြည့်ကျင့်ဆဲဖြစ်သည့် “ သေကွ ” ဟု ခေါ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သီတင်းသုံးနေထိုင်ကာ တရားအားထုတ်ရာဖြစ်သော ကြောင့်ဘ “ သေကျွေတောင် ” ဟူသော အမည်ရှိပေသည်။ (သေ=သေကွပုဂ္ဂိုလ်+ ထု=၂ +နေထိုင်ရာ-တောင်)။

ယင်းသေကျွေတောင်သို့ရောက်သောအခါ အရှင်တိလောကသည် “ ဤတောင် ကား ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု ပဓာနအလုပ်နှင့် သင့်လျော်လျှောက်ပတ် သပ္ပာယ် ဖြစ်ပေသည် ” ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး ထိုတောင်ထိပ်အလယ်ရှိ ကျောင်းနှင့်လိုဏ်ဂူတို့၌ နေထိုင်သီတင်းသုံးလျက် ဘာဝနာတရား အပြင်းအထန် ပွားများအားထုတ်တော် မူလေသည်။

ထိုအခါမှစ၍ အရှင်မြတ်၏ ဘွဲ့အမည်သည်လည်း “ သေကျွေတောင် အရှင် တိလောက ” ဟု ထင်ရှားကျော်ကြားလေတော့၏။

၁၆၀ ကမ္ဘာ့ဆုံစွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

နောင်သောအခါ၌ အရပ်ရပ်မှ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပွားများအားထုတ်လိုသူ ရှင်လူ အပေါင်းတို့သည် ဆရာတော်သို့ လာရောက်ဆည်းကပ်ကြသောကြောင့် ဆရာတော်သည် မိမိကိုယ်တိုင်သာ တရားအားထုတ်ရုံမျှမက တပည့်များကိုလည်း သင်ကြားပြသပေးတော်မူရုံပြန်လေ၏။

ထိုသို့ စာပေပို့ချခဲ့သည့်အပြင် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်နည်းများကိုလည်း သင်ကြား ပို့ချခဲ့သောကြောင့် ဆရာတော်၏တပည့်အများပင် ထွန်းကားပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ထိုတပည့်များအနက် ကျမ်းပေါင်းများစွာကို ရေးသားပြုစုခဲ့သည့် လယ်တိပဏ္ဍိတ ဆရာမောင်ကြီးနှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာပြည်ကျမ်းပြု ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်ဆိုင်ရာ ကျမ်းပေါင်းများစွာ ပြုစုတော်မူခဲ့သည်။ ဆရာတော်ပြုစုခဲ့သည့် ကျမ်းများမှာ-

၁။ နေက္ခမ္မဝိတန ဘိပနိကျမ်း (၁၂၅၈) ခု

၂။ အရိယမဂ္ဂ ဘိပနိကျမ်း (၁၂၆၂) ခု

၃။ ပဏ္ဍိတဝေဒ ဘိပနိကျမ်း (၁၂၆၇) ခု

၄။ နိရုတ္တိပဒဗျဉ္ဇနိကျမ်း

၅။ တိုင်းကြီးသေဠက အဆုံးအဖြတ်ကျမ်း

၆။ ဝိနိစ္ဆယပကာသနိကျမ်း

၇။ စတမ္ပိဓဗျာသရဏကျမ်း

၈။ အင်္ဂုလအဆုံးအဖြတ် စသော ဝိနိစ္ဆယ အမျိုးမျိုးတို့နှင့်တကွ ယခုစာရှုသူတို့ မျက်မှောက်သို့ ရောက်နေသည့် အဘိဓမ္မတ္ထသ ရူပဘိပနိကျမ်း ဖြစ်ပါသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ကျမ်းများကိုပြုစုတော်မူခဲ့သည့် ပရိယတ်၊ ပဋိပတ် နှစ်ရပ် ကုံလုံ စွယ်စုံတတ်မြောက်တော်မူသော သေက္ခတောင်ဆရာတော် အရှင်တိလောက သည် မိမိကိုယ်တိုင် ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်တရားကို အားထုတ်ခြင်း၊ တပည့်များအား သင်ကြားပို့ချပေးခြင်းဖြင့် ကျေနပ်အားရမှု မရှိသေးဘဲ သာသနာတော် အခွန်ရှည်

တက္ကသိုလ်ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၆၁

ကြာတည်နေ၍ နောင်လာနောက်သားတို့ ကြီးစားရှုကြည့် တတ်သိနားလည် စေရန်အတွက် သာသနာ့အာဇာနည်မဟာထေရ်ပုဂ္ဂိုမြတ် နေမင်းကြီးသည်ကား ၁၂၉၃ ခု၊ ဒုတိယဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁၂ ရက်နေ့ ညဉ့် ၂ နာရီအချိန်တွင် မရဏ တင်စွန်း အနောက်ကျွန်းသို့ယွန်း ကွယ်လွန်တော်မူခဲ့လေပြီ။ ဤအဘိဓမ္မတ္ထသ ရူပ ဒီပနီကျမ်း စံသော နေဇရာင်ခြည်များသာလျှင် မကွယ်မပျောက် ထွန်းတောက် ရောင်ဝင်း အမှောင်ခွင်း၍ ပြောင်လင်းစွာ ရှိချေတော့သည်။

မှတ်ချက်။ ကျိတ်ထီးရိုးဖွယ်တွင် ဤကဲ့သို့သော သာသနာ့အာဇာနည်များ သိတင်းသုံးခဲ့ခြင်းကို နောင်လာနောက်သားများ သိရှိနိုင်စေရန်နှင့် သာသနာရေး လိုက်စားလိုသူများအတွက် တရားရိပ်မှီခိုရာ တစ်ခုအား တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်ဟုခေါ်သော ရာဇညောင်တွင် သာသနာတော် စတင်သော အထောက်အထားအား သာသနာရေးဦးစီးဌာန ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်တွင် ပုံနှိပ်သည့် မကာရလောမအမွယ်ဝင် ကျေးဇူးရှင် မန်လည်ဆရာတော် သုရာကြီး သိကုံးရွဲ့အပ်သော 'မဟာသုတကာရိ ဖိဗ္ဗဒေဝလင်္ကာသင် နှင့် လိနတ္ထ ဒီပနီ' ကျမ်းတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြခဲ့သိုထားပေသည်။

၁၆၂ တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိတ်ထီးစိုးဝေတိတော်

ရာမည သာသနာနိဒါန်း

သပြေအဋ္ဌ၊ မြရည်လူသား၊ ဓမ္မူအောင်ချက်၊ ငါတို့ထက်လည်း သူထက်ရှေ့
 ကိုယ်တိုင်စူး၍ ကြည်နူးသဒ္ဓါ၊ သရဏာဖြင့် ခွေးဝါစီက၊ တဖုဿနှင့် ဘလ္လိ၊
 ညီနောင် နတ်နှိုးဆောင်လျက်၊ မြရောင်ရိပ်ကွန်း၊ လင်းလွန်းဌာန၊ သတ္တာဟက၊ ပထ
 ဦးခေါင် ဆုထူးအောင်၍၊ ပင့်ဆောင်ပူဇော်၊ ဆံတော်ရှစ်ချောင်း၊ ရောင်မောင်းမော
 တို့ ကိန်းအောင်တည်ရာ၊ လက်မွန်စွာတည်၊ ဥက္ကလာမြို့၊ သားမို့မိုနှင့်၊ အောင်
 တစ်ကိုယ်၊ တစ်ခွန်းလှိုင်းသား၊ မွန်တို့ဌာနေ၊ ရာမညကို၊ ပထမအာဒိ၊ စိုးကုလိတိသ
 သီရိမာသောက၊ မည်နာမဖြင့်၊ အတသံသေ၊ မိနေနတ်မျိုး၊ တေဇာမြီးသည့် တန်
 နေစက်၊ မင့်လက်ထက်ဝယ်၊ အဆက်မဝေး၊ ရှေးအတိတ၊ နန္ဒကရ၊ ဘဝယှဉ်
 နောင်ညီအထူး၊ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည့် ကျေးဇူးမြောက်မြား၊ ခြောက်ပါးဘိညာ၊ ကြီးတေ
 နှင့် ရဟန္တာရှင်ပျံ၊ ဝေဝဗ္ဗတိ၊ ထေရ်သုန်းယိုကြောင်၊ မုနိသကျ၊ ရှစ်ဝါရတွ
 ပဉ္စသတာ၊ ရံငါးရာနှင့်၊ အာကာမီးဝ၊ မြန်းကြွလာ၍၊ ဒုတိယထပ်ခါ၊ သာသနာလျှ
 တည်လာကုန်မြောက်၊ ထိုနောက်ဘဝန်၊ ပြည်နိဗ္ဗာန်သို့၊ စံလွန်ခဲ့လျှင်၊ မီးပုံတွင်
 ဝင်းဝင်းထိန်လဲ၊ စိန်တုံးကဲ့သို့၊ သုံးဆယ်သုံးချောင်း၊ အပေါင်းငွေတတ်၊ သွားဝေ
 မြတ်ကို၊ ဣဒ္ဓိပ္ပါဒ်ရှင်၊ ထေရ်သခင်သည်၊ ကောင်းကင်မိုးယံ၊ ဆောင်ခဲ့ပြန်၍၊ ဘုန်း
 ကြီးဘိ၊ သီရိမာသောက၊ သီဟကုမာ၊ ထိုရာဇာအား၊ ကရုဏာရှေ့ထား၊ ပေးဝေ
 အားဖြင့်၊ ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာသည်၊ ရောင်ဝါထွန်းပ၊ တတိယတစ်ချ
 ဆင်းလာသက်မှ၊ အထက်ခြားပိုင်း၊ ကိုးရပ်ဂိုဏ်းဖြင့်၊ ကိုးတိုင်းကိုဌာန၊ ဝေပုံကျတ
 တစ်ပါးဝင်၍၊ အသျှင်သောက၊ ဥတ္တရတို့၊ စတုတ္ထတစ်ရပ်၊ ထပ်၍တစ်ဖန်၊ ပြု
 ကြရာ၊ ဗိုလ်ပါအပေါင်း၊ ခြောက်သောင်းအရိယာ၊ ကျွတ်ပွဲသာလျက်၊ သုဓမ္မာရ
 သုဝဏ္ဏဘုံမိ၊ သထုံမည်သီး၊ မွန်ပြည်ကြီးလျှင်၊ နန်းထီးမယုတ်၊ တိုင်းသီးထုတ်
 ပုရတ္တမ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ တည်ရာအစစ် အမွန်ဖြစ်သည်၊ တက်သစ်နေမ
 သရေတည်း။

တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၆၃

ရွှေထီးတော်အား စစ်ဆေးခြင်း

ကျိုက်ထီးရိုး ဗုဒ္ဓဝင်ပြတိုက် တည်ဆောက်မပြီးမီ၊ ယာယီအဖြစ် ကျိုက်ထိုမြို့ ၁-လ-၇ (၉၆) တပ်ရင်းတွင် သိမ်းဆည်းပူဇော်ထားသည့် ကျိုက်ထီးရိုးဘုရား ရွှေထီးတော်အား ၁၅-၁၀-၁၂ နေ့ နံနက် ၁၀း၀၀ နာရီတွင် ဖွင့်ဖောက် စစ်ဆေးကြည့်သိကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ

၁။ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးသာစိန်	၁-လ-၇ (၉၆) တပ်ရင်းမှူး
၂။ ဦးသိန်းအောင်တင်	မြို့နယ်ပါတီယူနစ်ဥက္ကဋ္ဌ
၃။ ဦးရွှေအောင်	မြို့နယ်ပါတီယူနစ်ကော်မတီဝင်
၄။ ဦးမောင်ထွန်း	။
၅။ ဦးစိန်ဝင်း	။
၆။ ဦးဝမ်စိန်	။
၇။ ဗိုလ်မှူးမြင့်ရွှေ	ဒုတိယတပ်ရင်းမှူး ၁-လ-၇ (၉၆)
၈။ ဗိုလ်မှူးနုဝင်း	ဌာနချုပ်ခွဲမှူး
၉။ ဦးတင်စိန်	မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး
၁၀။ ဦးသိန်းအောင်ကျော်	မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်
၁၁။ ဦးမြင့်သိန်း	။
၁၂။ ဦးသန်းဖေ	မြို့နယ်တရားသူကြီး ဥက္ကဋ္ဌ
၁၃။ ဦးဘရွှေ	ရဲမှူးကြီး မွန်ပြည်နယ်
၁၄။ ဦးထွန်းလှိုင်	ကျိုက်ထီးရိုးဂေါပက ဥက္ကဋ္ဌ
၁၅။ ဦးတင်ထွန်း	ကျိုက်ထီးရိုးဂေါပက အတွင်းရေးမှူး

၁၆၄ ကမ္ဘာ့ခံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးဝေတိတော်

၁၆။ ဦးသန်းဦး	ကျိုက်ထီးရိုးဂေါပက အဖွဲ့ဝင်
၁၇။ ဦးမောင်တင်	။
၁၈။ ဦးသိန်းရွှေ	။
၁၉။ ဦးမြို့	။
၂၀။ ဦးစံဇေ	။
၂၁။ ဦးခင်မောင်လှ	။
၂၂။ ဦးကဲမြင့်	။
၂၃။ ဦးတင်အေး	။
၂၄။ ဦးကျော်လှိုင်	လဝကမှူး
၂၅။ ဦးသန်းထွဋ်တင်	သာ/ဦးစီး
၂၆။ ဦးသောင်းရီ	ရုံးအဖွဲ့မှူး၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ
၂၇။ ဦးမောင်ဟန်	မှတ်တမ်းတင်ဓာတ်ပုံ (မေဇင်ဓာတ်ပုံ-ကျိုက်ထို)
၂၈။ ဦးတင်နိုင်	။ (ခိုင်သခင်ဓာတ်ပုံ-ကျိုက်ထို)
၂၉။ ဦးစိုးရှိန်	သမိုင်းပြုစုသူ မောင်စိုးထိုက် (သုံးဆယ်)

မှတ်ချက်။ ဖွင့်ပမာက်စစ်ဆေးကြည့်ညို့ကြပြီး မိုမိုလုံခြုံစသာ သံဃေတ္တာ၌
 ပြန်လည်ထည့်သွင်း၍ နံနက် ၁၂:၄၀ နာရီ တွင် ၁-လ-ရ (၉၆) ခုတိုခန်း
 အတွင်း ပြန်လည်သိမ်းဆည်း ဖုလော်ခဲကြပါသည်။ (၁၇-၈-၈၈) ဝန်တွင်
 ကျိုက်ထီးရိုးဗုဒ္ဓဝင်ပြတိုက် ဖွင့်လှစ်ပြီးသဖြင့် ပြတိုက်တွင်ခံပယ်လျက်
 ရှိပါသည်။

မြန်မာပြည်စာရိန်းကြီးတရားများ၊ ဝိသုဒ္ဓိတရားများ

ရွှေဆံတော်စေတီတော်

ဝိသုဒ္ဓိတရားမထိရကောင်းပုံတော်ဘုရားကြီး

ညောင်ဦးရွှေစည်းခုံစေတီတော်

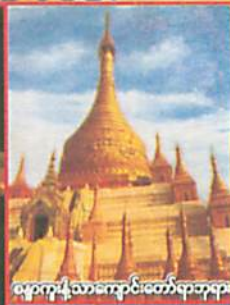

ကွမ်းခြံလွန်စေတီတော်

မဟာမြတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဘုရား

ကျောက်လမ်းရိုးဘုရား

ရွှေကုန်းသာကျောင်းတော်ရာဘုရား

ဘုရားရှင်သဗ္ဗဒ္ဓစေတီ

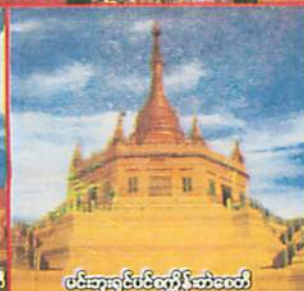
ရွှေတိဂုံစေတီတော်

ရွှေစက်တော်ဘုရား

ရွှေတိဂုံမဟာစံတော်သာစာသင်တိုက်

ပင်ဆူးရှင်ပင်စေတီ

ရွှေတော်မြတ်စေတီတော် (ပုဏ္ဏလေး)

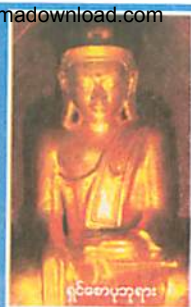

ပထမမြို့၊ မဟာရုံဘုရား

ဝိဇ္ဇာသင်္ဃာတိဘုရား

ရှင်မောပုဘုရား

ရှင်မထီးဘုရား

အပ္ပမာဒကုန်းပါးဘုရား

ရှင်အပ္ပမာဒကုန်းပါးဘုရား

အပ္ပမာဒကုန်းပါးဘုရား

ပြာဇီနဘုရား

လက်ပက်လက်ဘုရား

ဘိုးမိုးမောင်ဘုရား

အပ္ပမာဒကုန်းပါးဘုရား

အပ္ပမာဒကုန်းပါးဘုရား

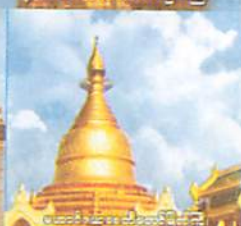
အပ္ပမာဒကုန်းပါးဘုရား

အပ္ပမာဒကုန်းပါးဘုရား

အပ္ပမာဒကုန်းပါးဘုရား

အပ္ပမာဒကုန်းပါးဘုရား

အပ္ပမာဒကုန်းပါးဘုရား

အပ္ပမာဒကုန်းပါးဘုရား

ရှေ့ဘဝအတိတ်ကံကြောင့် မောင်အို၊ ခပ်နွဲ့ ကံမျှ
မယ်တို့ ချစ်ရေကော်ဆုံဆုံ ချစ်တင်းနှောမိကြရာ၊

မောင်ဘိုးသိင်္ခ အပ်ပခြင်သူ ရွှေဇာဂီသည် မောင်
လေးနောက်လိုက်မည်အကြံဖြင့်မီးထဲခုန်ချသေပွဲဝင်စဉ်၊

မောင်ဘိုးသိင်္ခနှင့် ရွှေဇာဂီ မောင်နှမအဖြစ် ရင်ကျီး
စွာ ခံစားနေသော ဗမာကောဏ္ဍညနှင့်ဦးထူးတော်၊

အရှက်မရှိတဲ့နှမငယ် ကမ္ဘာပယ်အား ခေါင်းကိုလေးကွက်
ကြားရိတ် နဖူးတွင်လင်တရားဟုစာတမ်းထိုးစေပြီးနေပြည်
တော်မှ နှင်စေဟု ဘုရင်မင်းမြတ် အမိန့်တော်ကြောင့်
ကမ္ဘာပယ် ခြွား

မောင်တရစ္ဆာ အကြင်နာအသိ ဘုရင်မှာရှိလာသဖြင့်
ဆိုသိတို့မောင်နှမအား ရွှေစက်တော်အနီး၊ နမ္မ ဝါးနန်း
သက်သာကမ်း၊ ညောင်ပင်ကြီးတွင် ဝန်းဝိုင်းမောင်နှမအဖြစ်
အပိုင်စား ပေးထားစဉ်

ဆည်တော်ရှင် ပုံပြသခိုင်းစဉ်

ရှေ့သွားနောက်လိုက်ညီလွှဲပြီး ချစ်မြတ်သန့် ချစ်နိုးက
လေး မစေ့ရင်ဖြူအေး၊ ချစ်မြတ်သန့်ကိုချစ်မြတ်သန့်စေ့စဉ်။

မိမိအိမ်ထောင် စဉ်၊ ပွားရောအတွက် ကိုရွှေမြို့ထဲ
ယောက်ရွာစဉ်လျှောက်၍ ကုန်ဆောင် ကုန်ဝယ်တွက်စဉ်။

မန်းဆည်တော် တူးဖော်ရုံထောင် “ဆောင်” ပါတဲ့
အမည်စတေးမုပြစ်မည်မို့ ကိုရွှေမြမရှိခိုက်ယောက္ခမဖြစ်
လွှတ်အသက်ဖိုးငွေသုံးရာဖြင့်မဆောင်မြဲအားဝယ်နေစဉ်

ယောက္ခမငွေမက် ရွှေမအသက်ကိုငွေသုံးရာဖြင့်ရောင်း
လိုက်သောအခါဆည်ဝသို့ရေခတ်လာမိသောမဆောင်
မြဲအား ထုနှက်၍ ဆည်ဆတွင်းတွင်းမှ ဝတေးပြီး သံ
ကွန်ခြာအုပ်ခါ ဆည်တော်ကြီး အပြီးဆောက်စဉ်။

ကိုရွှေမြ အိမ်သို့အရောက် ပထောင်ဖြူဖျောက်လို့ရှာ၊
သေရှာပေါ်ချစ်ဇနီး အပုမီးတောက်ပေါ့။

ကိုရွှေမြသည် အသက်မှီးငွေထုံးရာအနက် တစ်ရာအား
ပထောင်ဖြူစေတီတည်ပြီး အပျှဝေနေစဉ်။

ချစ်ဇနီးတောဖြင့် ကိုရွှေမြတ်ဃောက် တောင်ထိပ်မှ
လွမ်းပြန်ချပြီးထေပဲ့ဝင်သော်လည်းမသေသဖြင့်အသက်
ပိုးငွေတစ်ရာအား လွမ်းပြန်ကုစေတီတည်၍မဆောင်မြ
အား အမှုပေးဝေစဉ်၊

နက်ဆုံးကုန်ငွေတစ်ရာအား ကိုရွှေမြတ် မဆောင်မြ
အားလွမ်းလှသဖြင့် လွမ်းစေတီတည်၍ အမှုပေးဝေစဉ်

မောင်နှင့်နောင်

ကမ္ဘာ့အံ့စွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ဘျိုက်ဆီးရီးဇေတီတော် ၁၆၅

ပြန်မာနိုင်ငံ ဘာသာပြန်အသင်း
ပြန်ယူစွယ်စုံကျမ်း အတွဲ (၃) ၌
ဖော်ပြပါရှိသော စက်တော်ရာသမိုင်း

စက်တော်ရာ

စက်တော်ရာဇေတီသည် မင်းဘူးမြို့မှ အနောက်တောင်ဘက် ၂၆ မိုင် ကွာဝေးသော အနောက်ရိုးမ အရှေ့ဘက်ဆုံး တောင်စွယ်ပေါ်တွင် တည်ရှိသည်။ ရွှေစက်တော်သို့ ဘုရားဖူးသွားလိုလျှင် မင်းဘူးမြို့နှင့် စကျမြို့များမှတစ်ဆင့် သွားရ လေသည်။ စက်တော်ရာသည် စကျမြို့၏ အနောက်တောင်ဘက် ၁၆ မိုင်အကွာတွင် တည်ရှိသည်။ ထိုမြို့များမှ ဆည်တော်အထိ မြေညီခရီးကို မော်တော်ကားဖြင့် လွယ်ကူစွာသွားနိုင်သည်။ ဆည်တော်မှ စက်တော်ရာတောင်အထိကိုမူ တောင်တက်တောင်ဆင်း ခရီးများဖြစ်၍ နွားလှည်းဖြင့် ခဲယဉ်းစွာသွားရ၏။ စက်တော်ရာသည် အောက်စက်တော်ရာနှင့် အထက်စက်တော်ရာဟူ၍ နှစ်ဌာန ရှိသည်။ တောင်ပေါ်တွင် ရှိသော ဘုရားသခင်၏ ခြေတော်ရာတစ်ဆူကို အထက် စက်တော်ရာဟု ခေါ်ကြ၍ တောင်အောက် မန်းချောင်းဘေး၌ရှိသော ခြေတော်ရာ တစ်ဆူကို အောက်စက်တော်ရာဟု ခေါ်ကြသည်။

ထိုစက်တော်ရာများ၏ သမိုင်းကား ဤသို့တည်း။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီး၍ ဝါတော် ငါးဝါမြောက်သောအခါ သုနာပရန္တတိုင်း၊ လယ်ကိုင်းမည်သော ဝါထိဇ္ဇဂါမ၌ မဟာပုဏ် (မဟာပုဏ္ဏ)၊ စူဠပုဏ် (စူဠပုဏ္ဏ) ကုန်သည်ညီနောင် နှစ်ယောက်တို့သည် ဘုရားသခင်အား ပန်ကြား၍ စန္ဒကူးနံ့သာ ကျောင်းကို ဆောက်၏။ ဘုရားသခင်သည်လည်း သာဝတ္ထိပြည် ဧတေဝန်ကျောင်း တော်မှ ပြာသာဒ်ယာဉ်ပျံ ၅၀၀ တွင် ရဟန္တာ ငါးရာအား လိုက်ပါစေပြီး အခြံအရံ ပြုလျက် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကျောင်းတော်မပြီးမချင်း အကြိမ်ကြိမ် ကြွတော် မူလာ၏။

၁၆၆ တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ဣန္ဒြိယဝိသုဒ္ဓိတော်

ဤသို့ရည်၍ ရှင်မဟာသီလဝံသ အရှင်သူမြတ်က တန်တားဦးတည် မော်ကွန်းတွင် “ သုနာပရန်၊ ကျွန်းမွန်အောင်နှိပ်၊ တမ္ပဒိပ်ဟု၊ တံဆိပ်နှစ်ထပ်၊ စက်ရှင်ကွပ်၍၊ မြန်ရပ်တစ်မျှ၊ စည်လိမ့်ဟူသား၊ လှိုင်ကြူမေတ္တာ၊ ဈာန်ချမ်းသာဖြင့်၊ စမ္မာယ်ဓာတ်လောင်း၊ နံသာကျောင်းဝယ်၊ ကျိန်းအောင်းဘုန်းကြီး၊ ဆုံးမငြီးလျှင်၊ မပြီးမချင်၊ လုပ်စဉ်တွင်း၌၊ သနင်းခေါက်ခေါက်၊ ကြိမ်ကြိမ်ရောက်၏။ ” ဟု စပ်ဆိုထားခဲ့လေသည်။ ထိုကျောင်းပြီးသောအခါအလှူခံတော်မူပြီးလျှင် ခုနစ်ရက် ပတ်လုံး ဈာန်၏ချမ်းသာဖြင့် မွေ့လျော်တော်မူ၍ တရားဒေသနာ တိုက်ကျွေးတော် မူသည်။ ထို့နောက် ဝါဏီဇွဲဂါမသို့ ဆွမ်းခံကြွတော်မူရာ နမ္မဒါမြစ် (ယခု မန်းချောင်း) နားသို့ ရောက်တော်မူသည်။ ထိုအခါ ထိုမြစ်၌နေသော နမ္မဒါနဂါးမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ကြည်ညိုသဖြင့် နဂါးပြည်သို့ ပင့်လျက် ကြီးစွာသော ပူဇော် သက္ကာရတို့ဖြင့် တရားတော်ကို နာ၏။ တရားနာပြီးသော် ဘုရားသခင်အား ကိုးကွယ် ရာ အမွေတစ်စုံတစ်ခုကို ပေးတော်မူပါရန် လျှောက်ထားသည့်အတွက် မြတ်စွာ ဘုရားလည်း နမ္မဒါမြစ်နား၌ ခြေတော်ရာပါဒစေတီကို ထားတော်မူခဲ့သည်။ ထိုစက်တော်ရာကို အောက်စက်တော်ရာဟု ခေါ်ကြ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုမှ သစ္စာမန္တတောင်ထိပ်သို့ ကြွတော်မူ၏။ တောင်ထိပ် သို့ရောက်တော်မူလျှင် ထိုအရပ်တွင်ရှိသော သစ္စမန္တရသေ့ကို တရားဟောတော်မူ ၍ အရဟတ္တဖိုလ်၌ တည်စေသည်။ သစ္စမန္တထေရ်လည်း အရိုအသေကိုးကွယ်ရာကို တောင်းပန်ရာ မြတ်စွာဘုရားလည်း တစ်ခဲနက်သော အပြင်ရှိ ကျောက်ဖျာထက်၌ စိုသော မြေစိုင်ခဲပေါ်တွင် တံဆိပ်ခတ်ဘိသကဲ့သို့ စက်တော်ရာပါဒစေတီကို ချတော်မူ၏။

ထို့နောက် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ပြန်ကြွတော်မူသည်။ ဒုတိယချတော်မူသော ဤခြေတော်ရာကို အထက်စက်တော်ရာဟု ခေါ်တွင်ကြ သည်။ ယင်းသို့ ခြေတော်ရာနှစ်ဆူချတော်မူသည်ကို ရှင်မဟာသီလဝံသသည်

တန်တားဦးတည် မော်ကွန်း၌ “ ကျယ်ပြောနောင်လာ၊ ငါ့ရိုက်ရာကား၊ သုနာပရန်၊ ကျွန်းမွန်အောင်နှိပ်၊ တမ္မဒိပ်ဟု၊ တံဆိပ်နှစ်ထပ်၊ စက်ရှင်ကွပ်၍ ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ တန်တားဦးတည် မင်္ဂလာစေတီမော်ကွန်း၌ “ ရွှေစက်နင်းနှိပ်၊ ရာတံဆိပ်ဖြင့်၊ မာန်နှိပ်ထက်ကြပ်၊ စက်ရှင်ကွပ်သား ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ နမ္မဒါဟု၊ မြစ်သာကမ်းနား၊ တောင်ထွတ်ဖျားဝယ်၊ နှစ်ပါးတူကွ၊ ရာတော်ပြလျက်၊ လောကသခင်၊ မျှလောက်စင်သည်၊ စည်ပင်သာသနာ၊ တည်ကြာ လမည် ” ဟူ၍ လည်းကောင်း စပ်ဆိုခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရသည် ရွှေစက်တော်သွား တောလားတွင်လည်း “ ဘုန်းသန်သကျ၊ မုနိန္ဒလျင်၊ ရွှင်ပျကြည်ဖြူ၊ ဟောတော်မူသည်၊ လေးဆူကျွန်းမြတ်၊ ဘုန်းထွဋ်သီရိ၊ တမ္မဒိပ်ထက်၊ ကျော်သီထင်ရှား၊ ကျေးဇူးများ၏၊ နဂါးမုဆိုး၊ ရိုကျိုးတောင်းပန်၊ ပူဇော်ရန်ဟု၊ နမန္တနား၊ ရာတစ်ပါးနှင့်၊ တောင်ဖျားကျောက်ထိပ်၊ နင်းနှိပ်ရာတော်၊ နှစ်ဘော်ရွှေစက်၊ ရောင်ပြုံးပြက်သည် ” ဟူ၍ စပ်ဆိုထားလေသည်။ ထိုစက်တော်ရာနှစ်ဆူကို မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်ကပင် စ၍ အစဉ် အဆက် ကိုးကွယ်လာခဲ့ကြလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးသည့် နောက်ကာလတွင် ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းထို့ဖြင့် ဖုံးအုပ်ကာ လူသူအရောက်အပေါက် မရှိ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ထို့နောက် သီရိခေတ္တရာ၊ ဒုတ္တပေါင်မင်းကြီးလက်ထက် မင်းကြီးကိုယ်တော်တိုင် ကြွရောက်လာ၍ စက်တော်ရာနှစ်ဆူအထက်၌ စုလစ်မွန်းချွန်၊ တုရင်မှန်ကင်း၊ မှစ် တံခါးတို့ကို ပြုလုပ်လှူဒါန်းခဲ့၏။ ထို့နောက် ညောင်ဦးစောရဟန်းမင်း၊ ကြောင်ဖြူ မင်းတို့ အဖူးအမြော်ကြွရောက်၍ အလှူဒါနပြုခဲ့ကြသည်။ ပုဂံအနော်ရထာစောမင်း မှာမူကား ရွှေချိန်တစ်ထောင်ကို လှူဒါန်းခဲ့၍ ကျန်စစ်သားမင်းကြီးမှာမူ ကိုယ်လေး တော်မျှဖြင့် ရွှေကိုလှူဒါန်းခဲ့ရုံမျှမက ပန်းထိမ်၊ မဖဲစသည် ခုနစ်မြို့မှ လူပေါင်း ၁၅၀ ကို စေတီအစောင့်အဖြစ် လှူဒါန်းခဲ့ဖူးသည်။ အလောင်းစည်သူမင်းကြီးကမူ မြေများ

၁၆၈ တက္ကသိုလ်မဂ္ဂဇင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတော်

လှူဒါန်း၍ ထိုနယ်မြေမှ မြေဆီမြေခွန်၊ ပွဲ၊ တည်း၊ ဆိပ်၊ ကင်း၊ ကူးတိုး၊ ဆင်သေ၊ မြင်းလဲခွန်များ၊ တရားကွမ်းဖိုးများကို ဘုရား၏ ဝေယျာဝစ္စအတွက် လှူဒါန်းခဲ့လေသည်။

ဤသို့ ဓင်းစဉ်မင်းဆက် ကြွရောက်ဖူးမြော်၍ လှူဒါန်းခဲ့ကြသော်လည်း နောင်ကာလတွင် လူသူအရောက်အပေါက် မရှိဖြစ်ကာ ချွံနွယ်ပိတ်ပေါင်းများ ဖုံးအုပ်ခဲ့ပြန်လေသည်။ အင်းဝသာလွန်မင်းတရားကြီးလက်ထက် ရောက်သော အခါမှ ပထမတောင်ဖီလာဆရာတော် စသော ဆရာတော်ကြီး ၄ ပါးတို့သည် မင်းတရားကြီး လျှောက်ထားတောင်းပန်သဖြင့် ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ရာမှ စက်တော်ရာ ဒေသသို့ လူသူအရောက်အပေါက် လွယ်ကူစေရန် ရှင်းလင်းခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် မင်းစဉ်မင်းဆက် အလောင်းမင်းတရားကြီးလက်ထက်တိုင် စက်တော်ရာဒေသသို့ ကြွရောက်၍ လှူဒါန်းပူဇော်ကြလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၈၅၈ ခုနှစ်တွင် လယ်ကိုင်းမြို့ဒေသမှ ရှင်သုဗ္ဗေစာရိသည် ဘုရားဖူးလာသူတို့ အခက်အခဲမတွေ့စေရန်နှင့် ရာသီဥတုဘေးကင်းဝေးစေရန် အထက်စက်တော်ရာကို ရှိရင်းတောင်ကမ်းပါးမှငြိမ်းဆင်၍ ပြောင်းရွှေ့စေရာ ခြေတော်ရာမှ ခြေသန်းတော်မှာ ပဲ့သွားလေသည်။ ယင်းသို့ ပဲ့သွားသောနေရာတွင် ရွှေဖြင့် အစားထိုး ပြင်ဆင်ထား ခဲ့သည်။ ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်မှ လွယ်ကူစွာ သွားလာနိုင်ရန် စီစဉ်ထားလေသည်။

စက်တော်ရာအနီးနားရှိ တောင်များ၊ ဒေသများကို ဘုရားသခင်၏ ခြေတော်ရာကို ချထားပေးသနားရန် တောင်းပန်ခဲ့သော သစ္စပန္နမထေရ်အား အစွဲပြု၍ ယခုအခါမှည့်ခေါ်ထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုမထေရ်သည် ရှေးအခါ မုဆိုးအဖြစ်ဖြင့် အသက်မွေးခဲ့စဉ်က နေထိုင်သည်ကို အစွဲပြု၍ အထက်စက်တော်ရာဘေးမှတောင်ကို 'မုဆိုးတောင်' ဟုလည်းကောင်း၊ ထိုတောင်အောက်ရှိသော တောင်တစ်လုံးကို မုဆိုးကြီးရရှိသော သားကောင်မှရသည့် သားရေကြက်ရာနေရာဖြစ်၍ 'သားရေ

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုတ်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၆၉

ကြက်တောင်' ဟုလည်းကောင်း ယုံမှတ်ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ မုဆိုးတောင်၏ လက်ျာ အစွန်းတွင် ထူးခြားစွာတည်ရှိနေသော ကျောက်တုံးကြီးတစ်ခု၌ မုဆိုး၏ဒူးထောက် ရာနှင့် ခြေရာများရှိ၍ ထိုခြေရာများတွင် တင်ရှိနေသော ရေများကို မျက်စဉ်းအဖြစ် ခပ်ပါက မျက်စိရောဂါပျောက်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

လမ်းခရီးစခန်းများကိုလည်း စက်တော်ရာသမိုင်းနှင့် ဆက်စပ်၍ အမည်မှည့် ခေါ်ထားကြသည်။ စကုမြို့မှ ၇ မိုင်ခန့်အကွာ အနောက်ဘက်တွင် မုဆိုးကြီး ယုန် လိုက်ကြည့်ရာတောအုပ်တစ်ခု ရှိခဲ့သည်ဟု ယုံကြည်သဖြင့် ထိုနေရာကို 'ယုန်ကြည့်တော' ဟု ခေါ်ကြသည်။ မြတ်စွာဘုရားသခင် ကြွရောက်စဉ်က ဆွမ်းစားပြီးနောက် လုပ်တော်ဆေးခဲ့သည်ကို ရည်ညွှန်း၍ 'လုပ်ဆေးချောင်း' ဟု ခေါ်တွင်ကြသည်။ ထိုချောင်းတွင် ဆန်စေ့နှင့်တူသော ကျောက်ခဲကလေးများကို နေရာအနှံ့အပြား တွေ့ရှိရ၏။ စက်တော်ရာဘုရားသို့ရောက်ခါနီး တောင်အဆင်း စခန်းတစ်ခုကိုလည်း မုဆိုးကြီးလေးတင်၍ ဆင်းရာအရပ်ဟု ယုံကြည်ကြကာ 'လေးတင်ဆင်းစခန်း' ဟု အမည်ပေးထားကြသည်။ အထက်စက်တော်ရာ တောင်ဘေးရှိ လိုဏ်ဂူတစ်ခုကို မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းတွင် မင်းငါးဆက်၏ မိဖုရား ဖြစ်ခဲ့သော ရှင်ဘို့မယ်သည်ရောက်လာ၍ စခန်းချနားနေလျက် ရက်ကန်းခတ်ခဲ့ဖူး သည်ကို ရည်မှတ်၍ 'ရှင်ဘို့မယ်တွင်း' ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ မိန်းမများသည် ထိုတွင်း ၏ဘေးတွင် အပေါက်ငယ်များပြုလုပ်၍ လက်ညှိုးကိုထားကာ ရက်ကန်းတတ်ပါစေ၊ မိုင်းတတ်ပါစေဟု ဆုတောင်းလေ့ရှိကြသည်။

စက်တော်ရာထောင်ကို မန်းချောင်းသည်ကွေ့ပတ်၍ စီးဆင်းရာ တောင်ခြေရင်း သို့သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် သုံးနေရာတွင်ချဉ်းကပ်ပြီးမှ တစ်ဖြောင့်တည်းစီးဆင်းသွားလေ သည်။ ဤသည်ကို အသက်မရှိသော မန်းချောင်းပင်လျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ရာချရာအရပ်ကို ဦးသုံးကြိမ်တိုက်သည်ဟု ပြောစမှတ်ပြုကြလေသည်။

၁၇၀ ကမ္ဘာ့သံဃုယံစာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

စက်တော်ရာဘုရားနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စက်တော်ရာဘုရားကျောက်စာ၊ ရွှေစက်တော် တန်ဆောင်းကျောက်စာဟူ၍ ကျောက်စာနှစ်ဆူရှိလေသည်။ ယင်းတို့မှာ မူလထိုးများ မဟုတ်ချေ။ စပ်ထိုးနှင့် ဆင်ထိုးများ အသီးသီးရှိကြ၏။ စက်တော်ရာဘုရားကျောက်စာအရ ထီးလှိုင်ရှင် ကျန်စစ်သားမင်း (၄၂၇ ခု)၊ အလောင်းစည်သူမင်း (၄၈၅ ခု၊ ၅၂၁ ခု)၊ နရပတိစည်သူမင်း (၅၄၅ ခု)၊ ပထမမင်းခေါင် (၇၆၇ ခု) နှင့် ဒုတိယမင်းခေါင် (၈၄၇ ခု) တို့ ကျွန်းသီးတော် ဝတ္တကံဏ္ဍမြေရပ်များကို လှူဒါန်းကြကြောင်း သိရသည်။ ရွှေစက်တော်တန်ဆောင်းကျောက်စာ (၆၀၀ ပြည့်နှစ်) တွင် ရွှေစက်တော်ဘုရား၌ တန်ဆောင်းဆောက်၍ ဝတ်မြေလှူကြောင်း ဖော်ပြထားလေသည်။

မန်းစက်တော်ရာတွင် ၁၃၄၂ ခု

ပွဲတော်ချိန်၌ ဖူးတွေ့ရသော ခြေတော်ရာပေါင်း ၇ ဆူ

- ၁။ နမ္မဒါ နဂါးမင်းတောင်းပန်၍ ချထားတော်မူသော အောက်ခြေတော်ရာ အစစ်တစ်ဆူ (အောက်စက်တော်ရာတန်ဆောင်း၌ ဖူးတွေ့နိုင်ပါသည်။)
- ၂။ ရွှေသားအစစ် ခြေတော်ရာတစ်ဆူ (အောက်စက်တော်ရာတန်ဆောင်း အတွင်းမှာပင် အများကောင်းမှုအဖြစ် ဖူးတွေ့နိုင်ပါသည်။)
- ၃။ သစ္စမန္တရဟန္တာတောင်းပန်၍ ချထားတော်မူသော ခြေတော်ရာအစစ် တစ်ဆူ (အထက်စက်တော်ရာတန်ဆောင်းအတွင်းတွင် ခြေတော်ရာအားငုံ၍ တည်ထားသော စေတီအဖြစ် ပထမစေတီအား ဖူးတွေ့နိုင်ပါသည်။)
- ၄။ ခြေတော်ရာအစစ်၏ပုံတူ၊ ခြေတော်ရာပွားတစ်ဆူ အထက်စက်တော်ရာ အစစ်အား ငုံ၍တည်ထားသောစေတီအနီးတွင် တည်ရှိပါသည်။

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၇၁

၅။ ခြေတော်ရာပဲ့ အစအနတစ်ဆူ (အထက်စက်တော်ရာ အခန်း၏ဝဲဘက်တွင် တည်ရှိနေသောစေတီသည် ပထမစေတီတည်စဉ် ပဲကျန်ခဲ့သော အစအန များအား ဌာပနာထား၍တည်ထားသည့် စေတီအဖြစ် ဒုတိယစေတီအဖြစ် ဖူးတွေ့နိုင်ပါသည်။

၆။ မန္တလေးမြို့မှ ထုလုပ်တင်ပြ လှူဒါန်းသည့် စံပြခြေတော်ရာတစ်ဆူ (မုဆိုး တောင်မှ မန်းချောင်းဘက်ဆင်းရာ တောင်တန်းအောက်ခြေနားတွင် တည်ရှိ ပါသည်။)

၇။ ရဟန္တာခြေတော်ရာငယ်တစ်ဆူ (၁၃၀၁ ခုနှစ်၊ ရသေ့တောင်အနီးတွင် ပေါ်တော်မူသော ခြေတော်ရာငယ်တစ်ဆူအဖြစ် ဖူးတွေ့နိုင်ပါသည်။)

မန်းစက်တော်ရာတွင် ရွာသည့်မိုး

ပြောမယုံ ကြံမှသိလို့ ဆိုရမလားပဲ၊ နေ့ခင်းကြောင်တောင် ထမင်းပွဲ၊ ဟင်းပွဲ မမြင်ရတော့လို့ မီးခွက်ထွန်းပြီး ထမင်းဟင်း စမ်းစားရတဲ့အဖြစ်မျိုး တစ်သက်မှာ တစ်ခါ ကြုံရတော့သည်။

(၁၁-၄-၈၇) နေ့တွင် မန်းစက်တော်ရာဝန်းကျင်တစ်ဝိုက် တိုက်ခတ်နေသော လေနုကြမ်းကလေးများသည် နံနက်နေခြည်တက်စအချိန်မှစ၍ တိုက်ခတ်လာခဲ့ ပေသည်။

အချိန်အခါမဟုတ် ရခိုင်ရိုးမပေါ်တွင် မိုးတွေမည်းမှောင်လာသဖြင့် မကြာခင် မှာပဲ ပဒိန်းမန်းချောင်းနှင့် ငမဲမန်းချောင်းအတွင်း ရေကျတော့မည်ဟု ဒေသခံပြည်သူ များ ခန့်မှန်းတွက်ချက်မိကြသော်လည်း အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှလာသော ဘုရားဖူး များကတော့ မထင်မှတ်သည်ကတစ်ကြောင်း၊ အချိန်အခါမဟုတ်သည်က တစ်ကြောင်းမို့ အလေးဂရု မပြုမိခဲ့ကြပေ။ ဘုရားပွဲဈေးသည် စည်နေမြဲရှိသကဲ့သို့ ဘုရားဖူးများ သွားလာနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ချောင်းရေများ တစ်စတစ်စ တက်လာ

၁၇၂ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ပြီးလျှင် လျှပ်စစ်မီးတိုင်များလဲကျကာ လျှပ်စစ်မီးများပျက်သွားတော့မှ စည်ကားနေသော ဘုရားပွဲရှိလူများလည်း လွှပ်လွှပ်ရှားရှား ဖြစ်လာကြတော့သည်။

မန်းစက်တော်ရာရှိ မန်းချောင်းသည် ပဒိန်းမန်းချောင်းနှင့် ငမဲချောင်းတို့ စုဆုံရာ ချောင်းဖြစ်သည့်အပြင် ရခိုင်ရိုးမပေါ်တွင် မြစ်ဖျားခံရာချောင်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။ မိုးတွင်းကာလ အချိန်အခါမျိုး၌ ရခိုင်ရိုးမတွင် မိုးမှောင်လာပါက မကြာမီ မန်းချောင်းအတွင်း ရေကျတတ်ပေသည်။ ထိုဒေသ မှတ်သားချက်ကို သတိပြုမိကြသော ဒေသခံပြည်သူတို့သည် ညနေစောင်းကပင် ရခိုင်ရိုးမပေါ်တွင် အချိန်အခါမဟုတ် မိုးမှောင်လာမှုကြောင့် မန်းစက်တော်ရာဘုရားပွဲဈေးတန်းတွင်နေရန် မဝံ့မရဲရှိလာကြတော့သည်။

ဒေသခံပြည်သူများသည် အထက်စက်တော်ရာတန်ဆောင်းများပေါ်တက်ပြီး အရိပ်အခြည်ကြည့်နေကြတော့သည်။ မန်းချောင်းရေနောက်လာပြီး အမြှုပ်များ၊ ဒိုက်ဖတ်များ စီးမျောလာသဖြင့် ရေကြီးတော့မည်ကို သိရှိလိုက်ကြပါသည်။

အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ ဘုရားဖူးပြည်သူအပေါင်းအားလည်း ရေတက်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း သတိပေးစကားပြော၍ ရှောင်တိမ်းခိုင်းရာ ဘုရားဖူးများသည် အထက်စက်တော်ရာသို့လည်းကောင်း၊ ရေလွတ်ရာတန်ဆောင်းများသို့လည်းကောင်း အလှအယက်ပြေးသွားကြတော့သည်။

မကြာပါ။ ရခိုင်ရိုးမတောင်ကျောတစ်ခုလုံး မိုးတွင်းကဲ့သို့ မိုးများ ကြောခမန်းလီလီ ရွာသွန်းပါတော့သည်။ မန်းချောင်းသည် သင်္ကြန်လွန်မှ (ဘုရားပွဲတော်ကြီးပြီးမှ) ရေကြီးတတ်သော အစဉ်အလာရှိသော်လည်း ယခုတော့ အချိန်အခါမဟုတ် မိုးရွာနှုန်းနှင့် ရေကြီးနှုန်းသည် အလွန်များပြားသဖြင့် ဘုရားဖူးများ၊ ဈေးသည်များသည် အသက်လှရှောင်တိမ်းကြသဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံးမှု နည်းပါးခဲ့သော်လည်း ဘုရားဈေးတန်းအဆောက်အဦများ၊ မော်တော်ယာဉ်များသည် ရေစီးနှင့်မျောပါ၍ သိန်းပေါင်းများစွာ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရပေသည်။

ကမ္ဘာ့ အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၇၃

မန်းစက်တော်ရာတွင် ရွာသည်မိုးနှင့် ပတ်သက်၍ မိုးလေဝသနှင့် လေဗေဒ ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ အောက်ပါအတိုင်း မှတ်တမ်းပြုစုထားပါသည်။

(တိဗက်ကုန်းမြေမြင့်မှ ပြတ် ဗက်လွင့်လာသော လေအေးစိုင်းများသည် မြန်မာ ပြည်သို့ သင်္ကြန်မတိုင်မီ ခြစ်ခြစ်ဝေး က်ပူသော အချိန်အခါမျိုးတွင် ရောက်လာ တတ်ကြသည်။ ထိုလေအေးစိုင်းများကြောင့် မိုး မိမိတောင်များ ဖြစ်လာပြီး မိုးသည်း ထန်စွာရွာခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခြင်းများ ဖြစ် ခိုင်ပါသည်။

မန်းစက်တော်ရာတွင် ယခုကဲ့သို့ အောက် မိုးရွာခြင်း၊ လေပြင်းတိုက် ခြင်း၊ တောင်ကျရေစီးချောင်းသည် အထက်ဖော်ပြပါ လေအေးစိုင်းများ ရရှိခိုင်ရိုးမ အတွင်းဖြစ်ပေါ်ပြီး မိုးရွာသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရရှိခိုင်ရိုးမပေါ်တွင် ရွာချလိုက် သောမိုးသည် မန်းချောင်းအတွင်းသို့ နာရီပိုင်းအတွင်း ရောက်ရှိနိုင်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရရှိခိုင်ရိုးမပေါ်တွင် လေအေးစိုင်းများ အဆက်မပြတ် ဝင်သောကြောင့် လည်းကောင်း ယခုကဲ့သို့ အံ့ဩလောက်ဖွယ်ရုတ်တရက် မိုးကြီးခြင်း၊ လေပြင်းတိုက် ခြင်း၊ ချောင်းရေကြီးခြင်းများ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု မှတ်တမ်းပြုစုထားပါသည်။)

ကျောင်းတော်ရာ

စက်တော်ရာနှင့်စပ်လာလျှင် ကျောင်းတော်ရာသည် မပါမပြီးဟု ဆိုရမည် ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသခင်သည် စန္ဒကူးနံ့သာ ဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော ကျောင်းတော်မဟာကြီးတွင် သီတင်းသုံးခဲ့ဖူးလေသည်။

ဗုဒ္ဓရှင်သခင် မြတ်ဘုရားကျောင်းတော်မှ ပြန်အကြွ၌ ခြေတော်ရာများ စွဲထင် ခဲ့သော နေရာတို့ ရှိခဲ့ပေသည်။ ထိုဒေသတို့မှာ ယခုထင်ပေါ်လျက်ရှိသော စက်တော်ရာဒေသပင် ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓအရှင်နှင့်စပ်၍ ကျောင်းတော်ရာ စက်တော်ရာမည်သူ ပထမ၊ မည်သူ ဒုတိယဟု ဆိုလာသော် ကျောင်းတော်ရာ ပထမ၊ စက်တော်ရာ ဒုတိယဟု ဆိုရပေမည်။ မြန်မာပြည်တွင်

၁၇၄ တက္ကသိုလ်တော်ရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိက်ထီးရိုးစေတီတော်

လည်း ကျောင်းတော်ရာ စက်တော်ရာဟု လူသိများပြီ။ လာရောက် ပူဇော်ဖူးမြော် နေကြပေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း စက်တော်ရာရောက်လျှင် ကျောင်းတော်ရာသို့ သွားဖြစ်ကြ သည်။ ကျောင်းတော်ရာရောက်လျှင် စက်တော်ရာသို့ ကူးကြသည်။

အကြမ်းအားဖြင့် ခရီးစဉ်တင်ပြပါမည်။ ရှေ့အခါကလမ်းခရီးနည်းပါးခဲ့သော် လည်း ယခုအခါ လမ်းမကြီးနှစ်သွယ်ဖြင့် သွားရောက်ဖူးမြော်နိုင်ပေသည်။ မူလ လမ်းအနေဖြင့် သွားလိုသော မော်တော်ကား၊ မီးရထား၊ လေယာဉ်စသည်ဖြင့် မကွေး မြို့သို့ ဦးစွာသွားရပေမည်။ မကွေးမြို့မှ တစ်ဘက်ကမ်းရှိ မင်းဘူးမြို့သို့ စက်သင်္ဘော၊ လှေသမ္ဗန်တို့ဖြင့် ကူးကြရပါမည်။ မင်းဘူးမြို့နယ်မှ မိုင်နှစ်ဆယ်အကွာတွင် တည်ရှိသော ကျောင်းတော်ရာသို့ မြေပြန့်ခရီး မော်တော်ယာဉ်စီး၍ သွားနိုင် ပေသည်။ ကျောင်းတော်ရာမှ စက်တော်ရာသို့ ဆက်လက်သွားလိုလျှင် မော်တော်ယာဉ် စီး၍ ၃၇ မိုင် ခရီးနှင့်ရပေမည်။

အခြားလမ်းတစ်လမ်းမှာ ပြည်မြို့မှ တစ်ဖက်ကမ်းရှိ ဆင်တဲမြို့သို့ကူးကာ ရွှေစက်တော် (သို့မဟုတ်) ကျောင်းတော်ရာသို့ တိုက်ရိုက်သွားရောက်ဖူးမြော် နိုင်ပေသည်။

ကျောင်းတော်ရာ၏ ထူးခြားချက်

ကျောင်းတော်ရာအား (ဝါတွင်းဝါပ) အားလုံးသွားရောက် ဖူးမြော်နိုင်ပေသည်။ သို့သော် ဝါတွင်းကာလတွင် ကျောင်းတော်ရာမှ ထူးခြားဖွယ်ငါးကြီးများ မုန်းချောင်း အတွင်းမှ လာရောက်ဦးခိုက်ကာ တစ်ဝါတွင်းလုံး ဥပုသ်စောင့်ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထိုငါးကြီးများသည် သူ့အလိုအလျောက် (ဝါဆိုဝါကပ်) ရက်တွက်၍ လာရောက်တတ်ကြသည်။ ပထမဝါဆိုလပြည့်နေ့မှ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့အထိ ရှိနေတတ်ကြပေသည်။

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၇၅

ဘုရားဖူးများသည် ထိုငါးကြီးများအား အစာကျွေးလျှင် အသားကျွေး၍မရ၊ သက်သတ်လွတ်သာ ကျွေးရပေသည်။ ထိုဒေသရှိ တံငါလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးကြသူများသည် ထိုငါးကြီးများအား ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်း မပြုကြ။ အကယ်၍ မတော်တဆ ဖမ်းမိလျှင် သံဃာတော်တို့က ထံပြန်အပ်ပြီး ဘေးမဲ့လွတ်ကြသည် အစဉ်မှာလား ကျောင်းတော်ရာတွင် ရှိနေပေသည့် လူ့ဘဝတစ်လျှောက် ကျောင်းဝေး၍ အနည်းဆုံး တစ်ခေါက်မျှ ရောက်အောင်သွားသင့်ပေသည်။

တောင်ဖီလာဆရာတော် အကျော်အမော်

(သို့မဟုတ်)

တိရိယပဗ္ဗတ ထေရအပါအဝင်

“ တိရိယပဗ္ဗတထေရအပဒါန် ”သည် အဘယ်အကြောင်းနည်း ဟု သိလိုနေကြသည်ဟု ထင်ပါသည်။ အကြောင်းသည်ကား -

တိရိယပဗ္ဗတထေရ်သူမြတ်သည် ကျမ်းပေါင်း ၂၂ ကျမ်း ရေးသားခဲ့ဖူးလေသည်။ ထိုကျမ်းပေါင်း ၂၂ ကျမ်းထဲမှ မြန်မာနိုင်ငံ ဝိနည်းသာသနာမှာ အလွန်ထင်ရှားသည့်ကျမ်းသည် “ ဝိနယလင်္ကာရဋီကာ ” ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာပြည် ပါဠိစာပေသမိုင်းမှာ အစောဆုံးဋီကာကျမ်းပြုစုသော ဆရာတော်ဖြစ်ပါသည်။ ဋီကာကျမ်းအား မြန်မာမရေးနိုင်ဟု သိဟိဋ္ဌနှင့် အိန္ဒိယမှ အထင်ရှိခဲ့ပေသည်။ သို့သော် မြန်မာတို့ ဋီကာရေးနိုင်သော သာဓကအဖြစ် ဝိနယလင်္ကာရကျမ်းအား တိရိယပဗ္ဗတထေရ် ရေးသားပြုစုခဲ့သည်က အဖြေပင်ဖြစ်ပါသည်။

ကျမ်း၏နိဒါန်းတွင် ဂါထာ ၂၃ ဂါထာပါရှိသည်။ ထိုဂါထာအားလုံးမှာ ပါဠိနှင့် ချဉ်းရေးခဲ့ပေသည်။ ထိုကျမ်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရတနာပူရ နေပြည်တော်ကြီး

၁၇၆ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတော်

ရှိခဲ့ဖူးသည်ဟု ဆရာတော်ကြီးမှ ရေးသားခဲ့ပေသည်။ ရတနာပူရသည် အခြား မဟုတ်။ အင်းဝနေပြည်တော်အား ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အင်းဝနေပြည်တော်သည် ဘုရားသာသနာတော်ကြီးအား ဆီမီးတန်ဆောင် တောက်ပြောင်စေသော နေပြည်တော်ဖြစ်ပါသည်။ လောကီလောကုတ္တရာပညာ မြောက်မြားစွာတည်ရှိသော ဒေသဖြစ်ပါသည်။

လူမိုက်လူရိုင်းများနေသော အရပ်မဟုတ်၊ လူသူတော်ကောင်းများ နေထိုင်သော အရပ်ဖြစ်ပေသည်။ ရတနာပူရနေပြည်တော်ကြီးအား ရှုမြင် ကြည့်သောအခါ ရွှေရောင်တဝင်းဝင်း ပြာသာဒ်ကြီးများကို တွေ့မြင်ရပြီး “နတ်ဘုံ နတ်နန်းသဖွယ် ရှိပေသည်ဟု “ ဝိနယလင်္ကာရဋီကာ ” ကျမ်းတွင် အင်းဝနေပြည် တော်ကြီးအား ဆရာတော်ကြီးမှ ချီးကျူးမှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့ဖူးလေသည်။ ပါဠိ ဋီကာကျမ်းဆိုလျှင် သီဟိုဠ်နှင့် အိန္ဒိယသာ ရေးနိုင်ခဲ့သည်ဆိုသော စကားမှားပြီဟု ဆိုရပေမည်။ မြန်မာတို့ရေးသားခဲ့သော သာဓက အထင်ကရရှိနေသည်ဟု ဝိနယ လင်္ကာရဋီကာက ညွှန်းပြနေပေသည်။

ထို့အပြင် အင်းဝနေပြည်တော်တွင် သီရိသုဓမ္မရာဇာဓိ မဟာအဓိပတိသည် စိုးစံအုပ်ချုပ်မင်းလုပ်နေပေသည်။ ထိုမင်းသည် နယ်မြေမြောက်မြားစွာ ပိုင်ဆိုင်သော မင်းတစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။ သီရိသုဓမ္မရာဇာဓိ မဟာဓိပတိဘုရင်ဆိုသည် မှာ သာလွန်မင်းတရားကြီးအား ခေါ်ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သာလွန်မင်းတရားကြီး သည် မင်းကျင့်တရားဆယ်ပါး၊ သင်္ဂဟတရားလေးပါးနှင့်အညီ စီမံအုပ်ချုပ် မင်းတစ်ပါးဖြစ်ကြောင်း ဋီကာတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ သာလွန်မင်းတရားကြီး သည် အလွန်ကြီးကျယ်သော စေတီကြီးတစ်ဆူအား တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့လေသည်။ ထိုစေတီကြီးသည် ကောင်းမှုတော် စေတီကြီးပင်ဖြစ်သည်။ စစ်ကိုင်းအနောက်ဘက် နားတွင် တည်ရှိနေပါသည်။ စစ်ကိုင်းတောင်တန်းကြီး၏ အလွန်ကြီးမားသော တောအုပ်ကြီးတွင် တိရိယပဗ္ဗတဟူသော တောင်ကြီးရှိခဲ့ဖူးလေသည်။ ရှေးရှေးတုန်း

အခါက တောရမှီသော မထေရ်သူမြတ်တို့ သီတင်းသုံးရာ ဒေသလည်း ဖြစ်ပေသည်။

ကျောင်း၏ အပြစ် ၁၈ ချက်အနက် ရေဆိပ်နှင့်နီးသောကျောင်း၊ လူသွားလမ်း၊ နှင့်နီးသောကျောင်း၊ ဟင်းရွက်တောနှင့် နီးသောကျောင်းတို့သည် တရားအားထုတ်၍ မသင့်တော်ဟု အဆိုရှိခဲ့ဖူးလေသည်။ ထိုအတူ ကျောင်းတွင် အင်္ဂါငါးရပ် ပြည့်စုံရပေမည်။ (၁) သွားလမ်းလားလမ်းနှင့်ပြည့်စုံရမည်။ (၂) လူသံအသံနည်းပါးပြီး ဆိတ်ငြိမ်နေရမည်။ (လူများဥဒဟိုသွားမနေရ)။ (၃) ဘာဝနာအလုပ်လုပ်ပြီး ရှေးသူတော်စင်တို့ တောရပ်မှီခဲ့ဖူးသောအရပ်ဖြစ်ရမည်။ (၄) တောလက္ခဏာရှိသောနေရာ (လူနေရွာအစွန်းတံခါးမှ ကိုက်တစ်ထောင်ကွာ ဝေးရမည်)။ တောကျောင်းဆိုသည်မှာ ရွာနှင့်ကိုက်တစ်ထောင်ကွာလျှင် ကွင်းထဲရှိရှိ၊ တောထဲရှိရှိ၊ ထိုကျောင်းအား တောကျောင်းဟု သတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် ထိုကိုက် ၁၀၀၀ အတွင်း မိုးလေးလကာလပတ်လုံး တဲတစ်လုံးထဲ၌ လူတစ်ယောက်တစ်ဆက်တည်း အိပ်နေခဲ့ပါလျှင် တောရကျောင်းလက္ခဏာ ပျက်ပြားစေပါသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ဝိနည်းလိုက်နာသော ဆရာတော်တရားကြီးများသည် တောင်ခုတ်ယာခုတ်သမားများအား နေသာခုတ်ပြီး ညတွင် မိမိရွာတွင် မိမိပြန်အိပ်ကြရန် မေတ္တာရပ်ခံလေ့ရှိပါသည်။ တောင်ယာခုတ်သူများကလည်း လိုက်နာတတ်ကြသည်။ သို့မှသာ တောလက္ခဏာမပျက်ပေ။ ထိုတောကျောင်းတွင် (၅) သိမ်သမုတ်ထားသော ဗုဒ္ဓသိမ်ရှိစေရပါမည်။ ထိုအင်္ဂါငါးပါးရှိသော ကျောင်းတွင် သီတင်းသုံး၍ အလွန်အလွန် ထင်ရှားသော မဟာထေရ်ဖြစ်တော်မူသော (တိပိဋကလင်္ကာရနှင့် မဟာတိပိဋကလင်္ကာရ) မင်းညီနောင် သုံးပါးတို့၏ ပူဇော်ကိုးကွယ်ခြင်းခံရသည့် ပိဋကတ်သုံးပုံကျမ်းကျင်၍ သီလကို ချစ်မြတ်နိုးသူ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်နှင့်ပျော်မွေ့သူ တိရိယပဗ္ဗတထေရ်သည် ဝိနယလင်္ကာရကျမ်းအား သာသနာအကျိုးကို ရှေ့ရှု၍ ရေးသားစီရင်ခဲ့ပေသည်။ ဆရာတော်ကြီးအား လေးစား

၁၇၀ တက္ကသိုလ်မဟာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးဇေတိတော်

ကြည်ညိုပူဇော်သမှုပြုခဲ့သော မင်းညီနောင်များမှာ ညောင်ရမ်းမင်းတရားကြီး၏ သားတော်များဖြစ်ကြသော (၁) အနောက်ဘက်လွန်မင်း၊ (၂) သာလွန်မင်း၊ (၃) မင်းရဲကျော်စွာတို့ ဖြစ်ပေသည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် ဘွဲ့တံဆိပ်နှစ်ထပ် ရရှိခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် ပထမမင်းနေပြည်တော် မင်းရဲကျော်စွာဆောက်လုပ် လှူဒါန်းသည့် စစ်ကိုင်းမြစ်ကမ်းနားမှ လေးထပ်ပြာသာဒ် ကျောင်းတော်ကြီးတွင် နေစဉ် နောင်တော်ကြီးဖြစ်သူ သာလွန်မင်းတရားကြီးမှ တိပိဋကလင်္ကာရဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ကပ်လှူခဲ့ပေသည်။

ဆရာတော်ကြီး စစ်ကိုင်းတောရပ်မှီလာသောအခါ ညီတော်မင်းရဲကျော်စွာကပင် ဇေတဝန်ရွှေကျောင်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းပြန်သည်။ အစ်ကိုကြီးဖြစ်သူ သာလွန်မင်းတရားကြီးက မဟာတိပိဋကလင်္ကာရဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို ထပ်မံကပ်လှူ ပူဇော်သည်။ ညီတော်မင်းရဲကျော်စွာသည် ကျောင်း ၂ ကျောင်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့ဖူးပေသည်။ မင်းနေပြည်တော်တွင်နေစဉ် လေးထပ်ပြာသာဒ် ကျောင်းနှင့် တောရပ်မှီစဉ် ဇေတဝန်ရွှေကျောင်းတို့ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအတူ အစ်ကိုဖြစ်သူ သာလွန်မင်းတရားကြီးသည် မြို့နေစဉ်က တိပိဋကလင်္ကာရနှင့် တောနေစဉ်က မဟာတိပိဋကလင်္ကာရဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ ကပ်လှူပူဇော်နိုင်ခဲ့ပေသည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် သာသနာသမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်လောက်သော ဝိနယလင်္ကာရဋီကာကျမ်းအား ရေးသားခဲ့သည်။

သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၂၆၁ ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၀၀၆ ခုနှစ်တွင် ဆရာတော်ကြီးသည် ဝိနယလင်္ကာရဋီကာကျမ်းအား ပြီးပြည့်စုံအောင် ရေးသားတော်မူခဲ့လေသည်။

ဆရာတော်ကြီး၏ ကျမ်းနိဂုံးပိုင်းတွင် ပါဝင်သော ဂါထာ ၂၃ ခုအနက် ဂါထာပေါင်း ၁၂ ခုသည် သမိုင်းကိုဖော်ပြသော အကြောင်းအရာများနှင့် ဆရာတော်ကြီး၏ ထေရုပ္ပတ္တိ ပါဝင်နေပေသည်။

ကမ္ဘာ့အံ့စွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ဘျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၇၉

တောင်ဖိလာဆရာတော် အကျော်အမော်

ထေရုပ္ပတ္တိသမိုင်းစဉ်

၉၄၀ ခုနှစ်တွင် ဆရာတော်ကြီးအား ဖွားမြင်ပြီး စလင်းမြို့ဇာတိ ဖြစ်ပေသည်။
မွေးနေ့မှာ ကြာသပတေးနေ့ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်ကြီးအား မွေးဖွားချိန်မတိုင်မီ
၉၁၆ ခုနှစ်မှစတင်၍ အင်းဝနေပြည်တော်၌ သတိုးမင်းစော စိုးစံအုပ်ချုပ်နေပေ
သည်။ တိရိယာပဗ္ဗတအမည် ရမည်ဖြစ်သော ဆရာတော်ကြီးအား အင်းဝမှ ဇီးတော
ဆရာတော်ကြီးဝင်စားသည်ဟု အဆိုရှိကြသည်။

ဇီးတောဆရာတော်ကြီးဝင်စားသည်ဆိုသည်မှာ မင်းလှသီဟသူ ရေးသားပြုစု
သော ဆရာတော်ကြီးများ မှတ်တမ်းစာရင်းကျမ်းမှ ဆိုပါသည်။ သက္ကရာဇ် ၁၂၁၂
ခုနှစ်တွင် ဖော်ပြသောကျမ်းဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယဘုရင်မင်းခေါင်လက်ထက်တွင် ဇီးတောဆရာဖြစ်လာမည်
ကလေးသည် စလင်းဇာတိ အသယ်ကြီးသား (ကုန်သည်) ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်
တွင် မင်းခေါင်ကြီး၏ညီ သတိုးကျော်စွာသည် စလင်းတွင် အပိုင်စားနေရစဉ်
အသယ်ကြီး၏သားအား ချစ်မြတ်နိုးသဖြင့် မွေးစားထားလေသည်။ အသယ်ကြီးသား
၅ နှစ်သားခန့်တွင် သတိုးကျော်စွာသည် အင်းဝသို့ ပြန်လာခဲ့ပေသည်။ အသယ်ကြီး
သားလေးအား အင်းဝသို့ခေါ်လာပြီး အရွယ်ရောက်သောအခါ ရဟန်းပြုပေးလိုက်
သည်။ စာပေအလွန်တော်သူ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုဆရာတော်ကြီးအား မင်းခေါင်ကြီး
ကပင် ကြည်ညိုလွန်းသဖြင့် ပူဇော်ထားပေသည်။ ထိုအတူ သားတော်ရွှေနန်း
ကျော့ရှင် ဘုရင်နရပတိကလည်း ကြည်ညိုလွန်းသဖြင့် စစ်ကိုင်းအနောက်ဘက်
မင်းဝံတောင်တန်းတွင် လေးထပ်ကျောင်းဆောက်လုပ်၍ တင်လှူခဲ့ပေသည်။

ဘာကြောင့် ဇီးတောဆရာတော်ခေါ်သနည်းဆိုသော် မင်းဝံတောင်တန်း၌
လေးထပ်ကျောင်းဆောက်စဉ် ကျောင်းပတ်ပတ်လည်၌ ဇီးပင်များအလွန်ပေါသဖြင့်
ဇီးတောဆရာတော်ဟု ခေါ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၈၀ ထက္ကုဆုံစွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျွတ်ထီးရိုးစေတီတော်

ဇီးတောဆရာတော်အား မင်းခြောက်ဆက်တိုင်တိုင် ကိုးကွယ်ပူဇော်ခဲ့ကြပေသည်။ (၁) ရွှေနန်းကျော့ရှင် ဘုရင်နရပတိ၊ (၂) ဇလုံသားသိုဟန်ဘွား၊ (သမိုင်းစာအုပ်မှတ်တမ်းအရ) ဇလုံသားသိုဟန်ဘွားနှင့်ပတ်သက်၍ အနည်းငယ်ရှင်းလင်းတင်ပြပါမည်။ ရှမ်းဇလုံသားသိုဟန်ဘွားကိစ္စအား မရှင်းသဖြင့် သာသနာလင်္ကာရတို့ ဝံသာဒီပနီ တို့ကို ရှာသော်လည်း ကျေနပ်လောက်သော အဖြေမတွေ့ခဲ့ပေ။ “ဇလုံသား” ဟူသော စကားသည် အပျော်အပြက်သဘောရှိသဖြင့် (ဆရာတော်အသျှင်ဉာဏိဿရအနေနှင့် တိတိကျကျဖြစ်စေရန် ထပ်မံလေ့လာနေရင်း) ကချင်ပြည်နယ်၊ မြစ်ကြီးနားဘက် တရားဟောသွားရာက မိုးညှင်းမိုးကောင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပေသည်။ မိုးညှင်းမိုးကောင်းမြို့သည် ယခင်က ရှမ်းပြည်နယ်တွင် တည်ရှိခဲ့ပြီး ယခုမှသာ ကချင်ပြည်နယ်ထဲ ပါနေခြင်းဖြစ်သည်။ ယနေ့ထက်တိုင် ရှမ်းလူမျိုးများ နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။

ထိုဒေသသို့ရောက်သောအခါ ဆရာတော် (အသျှင်ဉာဏိဿရ) မှ ဇလုံသားကိစ္စ လေ့လာရန် စီစဉ်တော့သည်။ ရှေးအခါက အင်းဝသို့ ရှမ်းများလာရောက်အုပ်ချုပ်မှုနှင့် မိုးညှင်းစော်ဘွား၊ မိုးကောင်းစော်ဘွားဟူ၍ သမိုင်းတွင်ခဲ့ပုံအား လေ့လာခြင်းအားဖြင့် မိုးညှင်းမိုးကောင်းဒေသသည် ရှမ်းပြည်နယ်ဖြစ်ကြောင်း သိသာလှသည်။ သို့အတွက် မိုးညှင်းဘက်မှ ဇလုံသား သိုဟန်ဘွား ဆိုတာဘာများလဲလို့ သိချင်တဲ့အတွက် ရှမ်းစကားလည်းကျွမ်းကျင်၊ မဟာသုတလည်းကြွယ်ဝတဲ့ ရှေ့မိနောက်မိ ရှမ်းအဖိုးအိုတစ်ယောက်အား ဆရာတော် (အသျှင်ဉာဏိဿရ) မှ မေးကြည့်သော်အခါ -

“အရှင်ဘုရား၊ ဇလုံသားဆိုတာ မြန်မာတွေကြားတဲ့အခါ ကြားတဲ့အတိုင်း ရေးထားတာဘုရား၊ အမှန်က မင်းတရားလို အဓိပ္ပာယ်ရတဲ့ ‘စောင်လုံ’ (မြန်မာအသံနှင့် အနီးစပ်ဆုံးရေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်) ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား၊ မိုးညှင်းမင်းတရားကြီးကို

ကမ္ဘာ့အံ့စွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တဦးထီးရိုးစေတီတော် ၁၈၁

ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီမိုးညှင်းမင်းတရားကြီး ‘စောင်လုံ’ရဲသားတော်က သိုဟန်ဘွား ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလေသည်။ သို့သော် ဆရာတော် မှ သိုဟန်ဘွားအဓိပ္ပာယ်ပါ ထပ်ဆင့်သိလိုသဖြင့် -

“ဒကာကြီး သိုဟန်ဘွားဆိုတာ မြန်မာစကားလားဘာစကားလဲ၊ ဘာအဓိပ္ပာယ်လဲ” ဟု ထပ်မံမေးလိုက်သဖြင့် ရှမ်းအဘိုးအိုကြီးမှ -

“ရှမ်းစကားပါဘုရား၊ ရှမ်းလိုပီပီသသပြောရင်တော့ စပ်ဟုဖ (မြန်မာသံအနီးစပ်ဆုံး ရေးသားပါသည်) စပ်ဟုဖဆိုတာ ဖော်ဘွားပါဘုရား” ရှမ်းအဘိုးအိုမှ ရှင်းပြပါသည်။

“ရှမ်းစလုံသား သိုဟန်ဘွား” ဆိုသည်မှာ မိုးညှင်းမင်းတရားကြီး၏ သားတော် ဖော်ဘွားဖြစ်လေသည်။ ထိုဖော်ဘွားကလည်း ဇီးတောဆရာတော်အား အလွန်ကြည်ညိုပေသည်။ (၃) မိုးမြဲမြဲစား ခုံနှိုင်းသားကလည်း ကိုးကွယ်သည်။ (၄) စစ်ကိုင်းမှ ဒုရပတိဘုရင်မှလည်း ကိုးကွယ်သည်။ (၅) အုန်းသောင်ဖော်ဘွားကလည်း ကိုးကွယ်သည်။ (၆) ဟံသာဝတီဆင်ဖြူရှင်၏ ညီဖြစ်သော သတိုးမင်းစောလည်း ကိုးကွယ်သော ဆရာတော်ကြီးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မင်းခြောက်ဆက် ကိုးကွယ်ခံရသော ဇီးတောဆရာတော်ဟု ကျော်ကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စာပေအလွန်တော်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တစ်ပါး ဖြစ်သည်။

ထိုဇီးတောဆရာတော်ဘုရားကြီး ပျံလွန်တော်မူခါနီး၌ စလင်းမြို့မှ အဘွားကြီး တစ်ယောက်အား အိပ်မက်ထဲတွင် “ငါ ဇီးတောဆရာတော် နှင့် ဝမ်းခေါင်းထဲ ဝင်နေမယ်” ဟု ပြောခဲ့လေသည်။

မကြာမီကာလတွင် ထိုအဘွားကြီးတွင် ကိုယ်ဝန်ရှိပြီး စစ်ကိုင်းဘက်က ဇီးတောဆရာတော်ဘုရားကြီးလည်း ပျံလွန်တော်မူခဲ့သည်။

သက္ကရာဇ် ၉၄၀ တွင် စလင်းမြို့မှ အဘွားကြီးမှာလည်း နေစေလစေသဖြင့် သားယောက်ျားလေး ဖွားမြင်လေသည်။ ထိုသားကလေးသည်လည်း မင်းခြောက်ဆက်

၁၈၂ တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ကိုးကွယ်ခံရသော စီးတော ဆရာတော်ဝင်စာသည် သတို့သားဟု ထင်ပေါ်
ကျော်ကြားလာတော့သည်။ ထိုအချိန်တွင် အင်းဝ၌ သတိုးမင်းစော အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်
နေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

စီးတောဆရာတော် ဝင်စားသည်ဆိုသော ကလေးငယ် ၁၃ နှစ်သားဘဝတွင်
ရှင်သမဏေဝတ်လေသည်။ ဘွဲ့အမည်မှာ မုနိန္ဒယောသဖြစ်ပါသည်။ နောင်သော
အခါတွင် ငါးဆူဒါယကာ မင်းသား၏ သားတော်ဖြစ်သော သတိုးဓမ္မရာဇာဘွဲ့ခံ
မင်းကြီးနှောင်းက စလင်းမြို့ကို အပိုင်စား ရလေသည်။

ထိုမင်းကြီးသည် မုနိန္ဒယောသ ကိုယ်တော်လေး စာတွေသိပ်တော်သဖြင့်
ကြည်ညိုပူဇော်ထားလေသည်။ သို့သော် မင်းကြီးသည် ပြည်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ရ
သဖြင့် မင်းကြီးကြည်ညိုသော မုနိန္ဒယောသ ကိုယ်တော်လေးအား ပြည်မြို့သို့
ပင့်လာပြီး ဆက်လက်ကိုးကွယ်ထားလေသည်။

သရေခေတ္တရာ (ပြည်) မြို့သို့ရောက်သောအခါ မင်းကြီးနှောင်းဟုခေါ်သော
(ပြည်မြို့စား) က ၎င်းကြည်ညိုထားသော ဆရာတော်တစ်ပါး ရှိနေပေသည်။
ထိုဆရာတော်မှာ အဘိသေကေတသာရ စာတတ်အကျော်ဆရာတော်ကြီး
ဖြစ်သည်။ နဝင်းဖက်မှ ဖြစ်လေသည်။ ထိုဆရာတော်ကြီးထံတွင် မင်းကြီးပင့်လာ
သော မုနိန္ဒယောသအား အပ်နှံပြီး စာသင်ပေးပါသည်။ ၉၅၄ ခုနှစ်တွင် မုနိန္ဒယောသ
သည် ဝေဿန္တရာဇာတ်တော်ကြီးအား သာမဏေဘဝ ၁၅ နှစ်သားအရွယ်တွင်
ပြုစုတော်မူပါသည်။

ဝေဿန္တရာပျို့အား စီရင်တော်မူပြီးသောအခါ သရေခေတ္တရာ၊ စလင်း၊ အင်းဝ
အစရှိသော ဒေသတို့တွင် ကျော်ကြားသွားသည်။ ပြည်မှ သာမဏေကျော်၊
သရေခေတ္တရာက သာမဏေကျော်ဟု ထင်ရှားတော်မူပါသည်။

ထိုသို့ ကျော်ကြားနေစဉ် မင်းကြီးနှောင်း၏သား ရန်နိုင်မှုးဆိုသော မင်းသား
သည် ဖခင်အားလုပ်ကြံပြီး ပြည်မြို့အား သိမ်းပိုက်လေသည်။ သို့သော် ဖခင်ကိုးကွယ်

ကမ္ဘာ့သံဃာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ဂျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၈၃

ခဲ့သော ရှင်မုနိန္ဒယောသအား ဆက်လက်ကိုးကွယ်သည်။ ထိုမှတစ်ဖန် အသက်ပြည့်သော်အခါ ရန်ခိုင်မွူးမှ ရှင်သာမဏေ မုနိန္ဒယောသအား ရဟန်းဒကာ ပြုလုပ်ပေးတော်မူလေသည်။

သာမဏေဘဝက ပြည်သာမဏေကျော်ဟု ထင်ရှားသကဲ့သို့ ရဟန်းဘဝရောက်သောအခါ ပြည်ပဉ္စင်းကျော်ဟု ထင်ရှားသည်။

နောင်သောအခါ ပြည်ပဉ္စင်းကျော်သည် စလင်းမြို့ရှိမိဘရပ်ထံပြန်၍ ဦးရီးတော်သူ ဆရာတော်ထံတွင်ဆက်လက်သီတင်းသုံးပြီး ဝိနည်းကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်တတ်မြောက်အောင် သင်ယူလေသည်။

ဝိနည်းဆောင် တေဒဂရ ဦးပါလိမထေရ်၏ ဘွဲ့ကိုယူကာ ဝိနည်းအကျော်ဖြစ်လိုသဖြင့် သူ့ကိုယ်သူ ဦးပါလိမအမည်ခံပြီး စလင်းတွင် ဆက်လက်သီတင်းသုံးနေတော့သည်။ နောင်သောအခါ စလင်းမြို့မှ ပြည်မြို့သို့ ပြန်ရွှေ့ကာ သီတင်းသုံးနေခဲ့သည်။ ပြည်မြို့ရောက်သောအခါ ရဟန်း (၁၀) ဝါရပြီ ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်တွင် မိုးညှင်းမင်းတရားကြီး၏ သားတော်ဖြစ်သော အနောက်ဖက်လွန်မင်းတရားက ပြည်မြို့ကို တက်သိမ်းယူလေသည်။ ပြည်မြို့အား အနောက်ဖက်လွန်မင်း သိမ်းပိုက်ရရှိသဖြင့် အဖိုးတန်ပစ္စည်းမှန်သမျှ သိမ်းယူပြီး အင်းဝသို့ပြန်လေသည်။ အင်းဝသို့ရောက်သောအခါ ပြည်မှတန်ဖိုးဖြတ်မရသော ရဲခဲသည်ပစ္စည်းသည် နှစ်ခုသာရှိကြောင်း၊ ထိုနှစ်ခုသည် “ ရှင်တစ်ဆူနှင့် လူတစ်ယောက် ” ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားလေသည်။ ရှင်တစ်ဆူဆိုသည်မှာ ရှင်မုနိန္ဒယောသဖြစ်ပြီး လူတစ်ယောက်ဆိုသည်မှာ ငထင်ငယ်အမည်ရ နန္ဒယောတအမတ် ဖြစ်သည်။ ပညာတတ်ပြီး သစ္စာရှိသော လူဖြစ်သည်။ သရေခေတ္တရာအား အားကြီးမာန်တက်တိုက်ခိုက်၍ အနောက်ဘက်လွန်မင်းကြီး အလိုရှိနေသည်မှာ ဥစ္စာပစ္စည်းမဟုတ်ဘဲ ပညာတတ်များသာ ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေပေသည်။

သို့သော် တိုင်းပြည်ငြိမ်သက်မှုမရှိသဖြင့် အနောက်ဘက်လွန်မင်းတရားကြီးသည် အရှင်မုနိန္ဒယောသ်အား ပဟာမုနိဘုရားပတ်ဝန်းကျင်က တစ်ဆောင်းတစ်ရာတွင် သီတင်းသုံးနေစေသည်။ ထိုအချိန်က အင်းဝသာသနာပိုင်သည် မဟာသံဃာ့စု ဖြစ်ပေသည်။

အင်းဝသာသနာပိုင်ဖြစ်သူက ပြည်ပဦးကျော်ရောက်ရှိကြောင်း ကြားသိရသဖြင့် အင်းဝတွင်ရှိသော ပဦးကျော်တစ်ပါးဖြစ်သူ အရှင်အနိယာလင်္ကာရတို့အား ၎င်း၏ကျောင်းသို့ပင့်၍ ဇကားစစ်ထိုးခိုင်းလေတော့သည်။

ထိုအခါ အင်းဝပဉ္စင်းကျော်မေးသော အမေးများကို ပြည်ပဉ္စင်းကျော် ဗုဒ္ဓ
 ယောသသည် ပါဠိအတ္ထကထာ ဋီကာ၊ ဂန္ထာရကုမ္ပင်၊ တွေထဲက နှိုက်နှိုက်ရွတ်ရွတ်
 ဖြေဆိုသဖြင့် သာသနာပိုင်က အင်းဝပဉ္စင်းကျော်အမေးကို ပြည်ပဉ္စင်းကျော်ဖြေပုံ
 သည် "ဝါးအညေးကြီး ဓားနှင့်ခွဲသည်" နှင့် တူသည်ဟု မိန့်မှားတော်မူ၍ ဖျီးဖြောက်
 လေသည်။

ထိုအတိုင်း ပြည်ပခွင်းကျော်အမေးအား အင်းဝပခွင်းကျော် ဖြေပုံသည် နိုးသေး၊
မိုးမွဲများ၊ ရွာသွန်းသည်နှင့်တည်သည်ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။ အင်းဝပခွင်းကျော်
အပြောသည် ရေခဲရေဝပ်စ် သေရွာနှစ်သည်ဟု သာသနာ့ပိုင်မှ ချီးမြှောက် လေသည်။

ပြည်ပခွင်းကျော်နှင့် အင်းဝပခွင်းကျော်တို့အား အင်းဝသာသနာပိုင် ဆရာတော်
ကြီးမှ သင်္ကန်းအစုံတို့ဖြင့် ပူဇော်လေသည်။

စလင်းမြို့စား မင်းရဲကျော်စွာသည် နောင်ကြီးဖြစ်သူ အနောက်ဘက်လွန်
မင်းတရားကြီးထံမှ ပြည်ပခွင်းကျော် ဂွဏ်ပုနိစ္ဆယောသအား တောင်းပြီးကိုးကွယ်
လေသည်။

ကမ္ဘာ့အံ့ဗွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၈၅

အနောက်ဘက်လွန်မင်းတရားကြီးသည် ပဲခူး၊ ဟံသာဝတီမြို့များသို့ (ပေါ်တူဂီ) ဇင်ကာသောင်းကျန်းသဖြင့် နိမ့်နင်းရန်စုန်ဆင်းရာတွင် ပြည်ပဉ္စင်းကျော်အား မစွဲနိုင်သဖြင့် ပင့်ဆောင်သွားလေသည်။ ဇင်ကာရန်အောင်မြင်စွာ နိမ့်နင်းပြီးသောအခါ ပဲခူးရွှေမော်တေဇာနားတွင် ခေတ္တအပန်းဖြေစခန်းချသောအခါ မွန်ဘုန်းကြီးများမှ မြန်မာဘုန်းကြီးများ စာကောင်းကောင်း မတတ်ဘူးဟုပြောသဖြင့် အနောက်ဘက်လွန်မင်းတရားကြီးမှ ရွှေမော်တေဘုရားအနီး တဲကျောင်းများထိုးပြီး ရှင်မုနိန္ဒယောသအား စာချပေးပါရန် လျှောက်ထားလေသည်။

သို့အတွက် ပြည်ပဉ္စင်းကျော် ပဲခူးတွင် စာချရာအောင်မြင်သဖြင့် မွန်ဘုန်းကြီးများမှာ မြန်မာဘုန်းကြီးစာတတ်ကြောင်း ဝန်ခံလေတော့သည်။ ထိုအခြေအနေရောက်မှ အင်းဝသို့ ပြန်လည်ပင့်ဆောင်လေသည်။ ပဲခူးတွင် ရှင်မုနိန္ဒယောသသီတင်း သုံးနေစဉ် မင်းရဲကျော်စွာသည် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းနားတွင် ၄ ထပ်ကျောင်းအပြီး ဆောက်လေတော့သည်။ ပဲခူးမှအင်းဝသို့ ပြန်အကြွတွင် အသင်္ဂသီတင်းသုံးရန် ဖြစ်လေသည်။ ၄ ထပ်ပြာသာန်ကျောင်းသည် ခုနစ်နှစ်ကြာ ဆောက်လုပ်ရလေသည်။ ပဲခူးမှ အင်းဝသို့ ဆက်တက်သောအခါ သက္ကရာဇ် ၉၈၃ ခုနှစ်ရောက်နေပေပြီ။ ထိုနှစ်တွင် ကျောင်းပေါ်တင်၍ ဂ္ဃဒါနိပူဇော်လေသည်။

ရှင်မုနိန္ဒယောသသည် မင်းရဲကျော်စွာဆောက်လုပ်သော ကျောင်း၌နေစဉ် အနောက်ဘက်လွန်မင်းတရားကြီးသည် ဟံသာဝတီအနောက်ဘက်တွင် နတ်ရွာစံကွယ်လွန်သဖြင့် ညီတော်သာလွန်မင်းတရားကြီး ရှင်ဘုရင် ဖြစ်လေသည်။ သက္ကရာဇ် ၉၉၁ တွင် ရှင်ဘုရင်ဖြစ်သော်လည်း သောင်းကျန်းသူများအား နိမ့်နင်းနေရသဖြင့် ၉၉၃ ခုနှစ်မှ ဘိသိက်ခံရလေသည်။

ထိုအချိန်တွင်လည် ရှင်မုနိန္ဒယောသသည် အင်းဝနေပြည်တော်တွင် တစ်နေ့တစ်ခြား ပို၍ပို၍ ထင်ရှားလာလေသည်။ သက္ကရာဇ် ၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ရွှေဧကံတော်သို့ ကြွရောက်တော်မူလေသည်။

ရွှေစက်တော်သို့ကြွရောက်၍
ဧပြီတော်ရာရှာခြင်း

- (၁) ရှင်မုနိန္ဒယောသဆရာတော်
(တောင်ဖီလာဆရာတော်လောင်း)

(၂) အနန္တလေဆရာတော်

(၃) အရိယလင်္ကာရဆရာတော်

(၄) တိလောကလင်္ကာရဆရာတော်တို့သည် ရွှေစက်တော်သို့ ကြွရောက်ခဲ့ပါသည်။ ရွှေစက်တော်ဟု ခြေတော်ရာ ၂ ဆူအဖြစ် ထင်ပေါ်သော်လည်း ချုံနွယ်တွေ့ပိတ်ဖုံးနေသဖြင့် ထိုဆရာတော်ကြီးများ မဖူးရသေး။

မင်းဘူး၏အနောက်ဘက်တောစပ်ရောက်သောအခါ သစ်ပင်ရိပ်တွင် ခေတ္တ
နားနေကြသည်။ နားနေခိုက် ညဘက်ကျိန်းစက်သောအခါ အိပ်ဇော်ထဲတွင်လိုလို၊
တကယ်လိုလိုနှင့် ပိတ်ဖြူဝတ်ထားသောပုဂ္ဂိုလ်များမှ အရှင်ဘုရားတို့စက်တော်ရာ
၂ ဆူဖူးရန် ကြုံလိုလျှင် ခွေးနက်ကြီးသွားတဲ့နောက် လျှောက်လိုက်ဟု လျှောက်ထား
ချက်ကို ရှင်မုနိန္ဒယောသ မှတ်မိလိုက်လေသည်။ ထိုအဖြစ်အား သိတင်းသုံးဖော်
များအား ဖွင့်ပြောပြလိုက်လေသည်။ နံနက်မိုးလင်း၍ ခရီးဆက်မည်အလုပ်တွင်
ခွေးနက်ကြီးအမှန်တကယ်ပေါ်လာသည်ကို တွေ့လိုက်ရလေသည်။ သို့အတွက်
ရှင်မုနိန္ဒယောသမထေရ်မှ “ ဟဲ့ ခွေးနက်ကြီး၊ တို့ရွှေစက်တော်ဖူးရန် လာခဲ့တာ၊
ရွှေစက်တော်ရှိရာကို တည်တည်သွား ” ဟု အမိန့်ပေးလိုက်တော့ ခွေးနက်ကြီး
ကလည်း တည်တည်ကိုသွားတော့သည်။ ဆရာတော် ၄ ပါးကလည်း ခွေးနက်ကြီး
နောက် ဆက်လိုက်ခဲ့ကြတော့သည်။

ခွေးနက်ကြီးနောက်မှလိုက်ခဲ့ရာ အထက်စက်တော်ရာ၊ အောက်စက်တော်ရာ နှစ်ဆူကို တွေ့ရှိသဖြင့် ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းများကို ရှင်းလင်းပြီး ဆရာတော်ကြီးများမှာ အားပါးတရ ဖူးမြော်ကြရပေသည်။

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၈၇

ထိုသို့ ဖူးမြော်နေစဉ် တိရိယာပဗ္ဗတ မထေရ်ဖြစ်လာမည် ရှင်မုနိန္ဒယောသသည် ၎င်းတွင်ပါလာသော နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီးနှင့် ဘုရား၏ဝက်တော်ရာနှစ်ဆူအား လွှမ်းအုပ်ပြီး ပူဇော်လေသည်။ ပူဇော်နေစဉ် ဘုရားတပည့်တော် မုနိန္ဒယောသသည် ဘုရားဆုကို ဖန်ထားပါသည်။ ဘုရားစင်စစ်ဧကန်ဖြစ်မည်ဆိုလျှင် ထင်ရှားသည့် သာဓကပြတော်မူပါဟု အဓိဋ္ဌာန်လိုက်လေသည်။ ပဌာန်းဒေသနာတော်အားလည်း တစ်ညလုံး ရွတ်ဆိုနေမိလေသည်။ ပဌာန်းတွေ့ရွတ်ရင်း ဆရာတော်ကြီးများ ကျိန်းစက်ကြရာ ကျိန်းစက်နေတုန်း ပိတ်ဖြူဝတ်လှူသူတော်ကြီး ပေါ်လာပြန်သည်။ ထိုသို့ရောက်လာသဖြင့် ဆရာတော်ကြီးက “ ငါရွတ်တဲ့ပဌာန်း၊ ဘုရားဟောတဲ့ ပဌာန်းနဲ့တူရဲ့လား ” ဟု မေးလိုက်ရာ လှူသူတော်ကြီးမှ “ မတူတာ တူတာ ပြောမနေနဲ့၊ အလွန်တရာ ပုပ်စော်နဲ့တဲ့ငပိကို ဖက်နဲ့ထုပ်၊ အဲဒီဖက်ထုပ်ထဲက ငပိဖယ်ပစ်ရင် ဖက်မှာငပိနဲ့စွဲပြီး ကျန်ရစ်သလိုပါပဲ ဘုရား ” လို့လျှောက်ထားလေသည်။

ဥပမာသည် အဆိုးပြောသယောင်နှင့် အကောင်းပြောသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘုရားဟောပဌာန်းနှင့် အရှင်ဘုရားရွတ်သည့် ပဌာန်တူကြောင်း ပြောခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုပြောသွားသော ပိတ်ဖြူဝတ် ပုဂ္ဂိုလ်မှာလည်း အခြားသူမဟုတ်၊ ဘိုးတော်သိကြားမင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် အဓိဋ္ဌာန်ထားသော နှစ်ထပ်သင်္ကန်းတွင် ထင်ရှားသော အမှတ်အသားလည်း ပေါ်လေသည်။ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီးသည် ကြီးကြာသဖွယ် ကုန်းလလာလေသည်။ (အချို့သမိုင်းတွင် နှစ်ထပ်သင်္ကန်း၌ ကြီးကြာအရပ်ထင်သည် ဟု ဆိုပါသည်။) မည်သည့်ထင်ရှားမှုဖြစ်စေ “ ကြီးကြာ ” ဟူသော အကြောင်း အရာသည် အတူတူဖြစ်ပေသည်။ ထိုအခြေအနေကို ဆရာတော်အားလုံးက အဓိပ္ပာယ်ကောက်ကြသည်။ ကြီးကြာဖြစ်သဖြင့် “ ကိုယ်တော်ကြီးစားဦး၊ ဘုရားတော့ ဧကန်ဖြစ်မည်၊ ဒါပေမယ့် ကြာလိမ့်မည် ” ဟု ကောက်ယူခဲ့ကြလေသည်။

၁၈၈ တက္ကသိုလ်မဂ္ဂဇင်းစင် ဆံတော်ရှင် ထွိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ထိုအခါစက်တော်ရာနှစ်ဆူအား အားရပါးရဖူးမြော်ကန်တော့လေသည်။ စက်တော်ရာနှစ်ဆူအား ချည်ခင်လေးနှင့်တိုင်ပြီး ဖြတ်ယူကာ ကျောင်းသို့ပြန်ရောက် သည်အခါ ဆရာတော်ကြီးလည်းကိုးကွယ်၊ မင်းတရားအားလည်း ကိုးကွယ်ရန် ပေးမည်ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုထားလေသည်။

ရွှေစက်တော်မှတစ်ဆင့် မြောက်ဘက်သို့ ခရီးနှင့်ကြတော့သည်။ မြောက်ဘက်သို့ ခရီးနှင့်ခြင်းသည် ပခုက္ကူအနောက်နားမှ ပခန်းကြီးဘက်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ပခန်းကြီးသည် အင်းဝမတိုင်မီပင်းယခေတ်ကတည်းက ထင်ရှားခဲ့လေ သည်။ ပခန်းကြီးမြို့တွင် ရွှေဥမင်ဆရာတော်အား ဖူးတွေ့ရန် ခရီးဆက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ရွှေဥမင်ဆရာတော်သည် တောထဲက ဥမင် လိုက်နဲ့ တစ်ပါးတည်း နေသူ ကပ္ပိယသူတော်နဲ့သာ နေသူ ဖြစ်လေသည်။

ကြည်ညိုဖွယ်ဆရာတော်နှစ်ပါးတွေ့ဆုံခြင်း

တောင်ဖိလာဆရာတော်ဘုရားသည် မင်းဆရာအဖြစ် ထင်ပေါ်ကျော်ကြား သကဲ့သို့ လူသူတော်တစ်ဦးဖြင့် တောရဆောက်တည်နေသော ရွှေဥမင် ဆရာတော် ဘုရားသည်လည်း စာပေကျမ်းဂန်တတ်ကျွမ်းမှုနှင့် ဝိနည်းလိုက်နာမှု ကျင့်ကြံ အားထုတ်မှုတို့၌ ထင်ပေါ်လျက်ရှိပေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း မန်းစက်တော်ရာဘုရားတွင် အားရကျေနပ်စွာ ဖူးမြော် ကန်တော့ပြီး ပြန်လာသော တောင်ဖိလာဆရာတော်သည် ရွှေဥမင်ဆရာတော် အား ဝိနည်း ၅ ကျမ်း၊ နိဿယစာစောင်နှင့် မိမိပြုစုထားသော ဝိနည်းနိဿယကျမ်း တို့ကို တိုက်ဆိုင်ညှိနှိုင်းရန်လည်းကောင်း၊ စိတ်အကြံဖြင့် ရွှေဥမင်ဆရာတော် သီတင်းသုံးရာ တောရကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်လာဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့အံ့စွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၈၉

ကိုရင်ကြီး (သို့မဟုတ်) တောထွက်ပဉ္စင်းနှင့် တောင်ဖိလာဆရာတော်တွေ့ဆုံခြင်း

တောင်ဖိလာဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ပခန်းကြီးမြို့၏ စေတီတစ်ဆူတွင် သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်နေသော ကိုရင်ကြီး (သို့မဟုတ်) တောထွက်ပဉ္စင်းတစ်ပါးတော့ တွေ့ချေပြီ။ ရွှေဥမင်ဆရာတော်ကြီး သီတင်းသုံးရာဒေသမေးလေမှ တော်တော့ မည်ဟု စိတ်အကြံပေါက်သဖြင့်-

“ ကိုယ်တော် ရွှေဥမင်ဆရာတော်ကြီး သီတင်းသုံးရာကို ညွှန်ပြပါ 'ဟု လျှောက်ထားလေသောအခါ တောင်ဖိလာဆရာတော်ကြီးအား သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ် နေသော ကိုယ်တော်ကြီးမှ-

“ ရှေ့ကတဲကျောင်းမှာ စောင့်နေပါ။ ရွှေဥမင်ဆရာတော် မကြာခင် ကြွရောက်လာပါလိမ့်မယ် ”ဟု ရိုသေစွာ ပြန်လည်လျှောက်ထားလေသည်။ တောင်ဖိလာဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်နေသော ကိုယ်တော် ညွှန်ပြသည့်တဲကျောင်းသို့ သွားရောက်၍ ရွှေဥမင်ဆရာတော်အား ဖူးမြော်ရန် သင့်သလိုနေထိုင်၍ စောင့်ကြိုနေပေသည်။

များမကြာမီ ရွှေဥမင်ဆရာတော် ကြွလာမည်အရေး တွေးနေသော တောင်ဖိလာ ဆရာတော်ကြီး၏ ရှေ့မှောက်သို့ သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်နေသော ကိုယ်တော်ကြီး ရောက်လာသဖြင့် တောင်ဖိလာဆရာတော်မှ -

“ ကိုယ်တော် ရွှေဥမင်ဆရာတော် ကြွမလာသေးဘူးလား ”ဟု စိတ်မရှည်ဟန် လျှောက်ထားလေသောအခါ တောင်ဖိလာဆရာတော်မှ ကိုရင်ကြီး (သို့မဟုတ်) တောထွက်ပဉ္စင်းဟုထင်မှတ်ခဲ့သော ကိုယ်တော်မှ -

“ ရွှေဥမင်ဆရာတော် ဆိုတာတပည့်တော်ပါပဲဘုရား ” ဟု လျှောက်ထားသော အခါ တောင်ဖိလာဆရာတော်ကြီးသည် အားတုံအားနာဖြစ်စွာဖြင့် မိမိအထင်မှားမိ

၁၉၀ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

သည်ကို အထူးတောင်းပန်တော့သည်။ ရွှေဗမင်ဆရာတော်ကြီးမှ “ သားရေခွယ်
” ကလေး ဖုန်ခါ၍ တောင်ဖီလာဆရာတော်အား ခင်းကျင်းကာ နေရာပေးလေ
တော့သည်။

ဆရာတော်ကြီးနှစ်ပါးသည် ရင်းနှီးစွာတရားဆွေးနွေးပြီး ရွှေဗမင်ဆရာတော်
ပြုစုထားသော ဝိနည်း ၅-ကျမ်း၊ နိဿယစာစောင်အား တောင်းယူ၍ မိမိ
(တောင်ဖီလာ) ပြုစုထားသော ဝိနည်း ၅ ကျမ်း၊ နိဿယစာစောင်တို့ကို တိုက်ရိုက်
စစ်ဆေးကြည့်သောအခါ ရွှေဗမင်စီရင်သော ဝိနည်း၊ နိဿယတို့အား မှီခိုအားထား
ရာဖြစ်လောက်ပြီး ရွှေဗမင်စီရင်သောကျမ်းသည် မိမိပြုစုသောကျမ်းထက် စောစီးစွာ
ပြီးစီးနေကြောင်း ကျမ်းအဆုံးတွင် တွေ့ရသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကျမ်းလည်း နှစ်ဆူ
မရှိသင့်သည်ကတစ်ကြောင်း၊ ရွှေဗမင်ပြုစုသောကျမ်းက ကျဉ်း၍ပြည့်စုံသည်က
တစ်ကြောင်း၊ မိမိကျမ်းထက် စောစီးစွာပြီးစီးထားသည်ကတစ်ကြောင်း တို့ကြောင့်
မင်းနေပြည်တော်ပြန်ရောက်လျှင် မိမိပြုစုထားသောကျမ်းအား မီးပူဇော်လိုက်မည်
ဟု စိတ်တွင်ဆုံးဖြတ်ထားပေသည်။ ရွှေဗမင်ဆရာတော်သည် တောရကျောင်းတွင်
ဆင်းရဲစွာနေထိုင်ပြီး အစစမပြည့်စုံသည်ကိုကြည့်၍လည်းကောင်း၊ တောရကျောင်း
တွင် အခြွေအရံမရှိဘဲ ရွှေဗမင်ဆရာတော်နေသည်ကို စိုးရိမ်၍လည်းကောင်း ဤသို့
မေးလျှောက်လေသည်။

“ အခြွေအရံ ပရိသတ်နည်းလှသဖြင့် ကြောက်မက်ဖွယ်မတွေ့မိဘူးလား
ဘုရား ” ဟု တောင်ဖီလာဆရာတော်မှဆိုသဖြင့် ရွှေဗမင်ဆရာတော်မှ -

“ ကြောက်၍ပင် လူသူကင်းသည့် တောတွင်း၌ တောရကျောင်းဖြင့် နေခြင်း
ဖြစ်ပါသည်ဘုရား ” ဟု ပြန်လည်လျှောက်ထားသောအခါ -

တောင်ဖီလာဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဤသို့သံဝေဂရလေသည်။

“ ငါသည် သံသရာကိုမကြောက်တတ်သူ ဖြစ်နေပါပေကော ” ဟု တွေးမိ
လေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ရှင်မုနိန္ဒဃောသမထေရ် (တောင်ဖီလာ) သည်

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ဘျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၉၁

မွန်မြတ်သောမင်းလူဒါန်း၍ ရရှိအပ်သော သင်္ကန်းနှင့် ဝတ္ထုပစ္စည်းများအား ရွှေဥမင် ဆရာတော်အား ဆက်ကပ်လှူဒါန်းလေသည်။ ထိုအခါရွှေဥမင်ဆရာတော်မှ လက်နှင့် ခံယူတော်မူပြီး -

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု၊ ရွှေစည်းခုံကိုလှူပါ၏ ဟုဆိုကာ ဘေးတွင်ချထားလိုက် လေသည်။

မည်သည့်ပစ္စည်းလှူလှူ၊ ထိုသို့ပြုနေသော်လည်း ရှင်မုနိန္ဒာဃောသမထေရ် သည် စိတ်ချခြင်း မဖြစ်ခဲ့ပါ။

တောင်ဖီလာဆရာတော်အပြန်တွင် ရွှေဥမင်ဆရာတော်မှ လိုက်ပါပို့ဆောင် ပေးလေရာ တောင်ဖီလာဆရာတော်မှ ရွှေဥမင်ဆရာတော်အား “ ငါ့ရှင် ရှေ့က ကြွပါ ” ဟုလျှောက်ထားလေသည်။ သို့သော်ရွှေဥမင်ဆရာတော်ကလည်း မင်းဆရာဖြစ်သည့် တောင်ဖီလာဆရာတော်လောင်းအား “ ငါ့ရှင် မင်းဆရာဖြစ်၍ ရှေ့ကကြွပါ ” ဟု လျှောက်ထားလေသည်။ အပြန်အလှန်လေးစားမှုသည် ကြည်ညို ဖွယ်ဖြစ်ပေသည်။ နောက်ဆုံးဆရာတော်နှစ်ပါးသည် ရင်ပေါင်တန်းကြွရောက် သွားကြသည်။

ကြည်ညိုဖွယ်ဆရာတော်နှစ်ပါး တွေ့ဆုံစဉ် အဖြစ်အပျက်အား သိရှိနေသော ဦးသူတော်သည် ရွှေဥမင်ဆရာတော်အား ဤသို့လျှောက်ထားလေသည်။

“ အရှင်ဘုရား ဝိနည်းမှာ သူ့သဒ္ဓါ၍ လူ့သောပစ္စည်းကို မသုံးဆောင်ဘဲ သူတစ်ပါးကို မပေးအပ်၊ ပေးသော သူ့သဒ္ဓါကို ဖျက်သည်မည်ရကား အာပတ်သင့် သည် မဟုတ်ပါလော့ ” ဟု လျှောက်လေရာ ရွှေဥမင်ဆရာတော်က “ ငါ မင်းဆရာ (ဘုရင်ကိုးကွယ်သောဆရာတော်) ကို ကောင်းကောင်း ဆုံးမလိုက်တာ သူတော်ရ၊ တို့က သပိတ်တစ်လုံး၊ သင်္ကန်းသုံးထည်ရှိရင် တော်ပြီ၊ ရောင်ရဲတယ်၊ တင်းတိမ်တယ်၊ မျှတတယ် မင်းပူဇော်တာမကလို့ သိကြားကလာဆက်တဲ့ သင်္ကန်းဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်ဝတ်နေတဲ့သင်္ကန်း သုံးထည်ကလွဲလို့ အခြားမလိုချင်ဘူး ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို

၁၉၂ ကမ္ဘာ့ဆန္ဒမူလစာရင်းဝင် ဆရာတော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးဝေတော်တော်

ပြလိုက်တာ၊ မင်းတို့ရဲ့ အင်းဝနေပြည်တော်ကလာတဲ့ ရှင်မုနိန္ဒယောသ (တောင်ဖိလာ) အင်းဝပြန်ရောက်တဲ့အခါ ပစ္စည်းတွေ များစွာလက်ခံရဲရင် ဒီကိုယ်တော် အာဂကိုယ်တော်ပေါ့ကွာ " ဟု ရွှေဥမင်ဆရာတော်က မိန့်တော်မူ လေသည်။

ထိုအခါ ဘိုးသူတော်မှ ဆက်လက်လျှောက်ထားလေတော့သည်။ "ဆရာတော် က ကြောက်လွန်လွန်းလို့ တောထဲတစ်ယောက်ထဲနေတာလို့ ပြောတုန်းက မင်းကိုးကွယ်တဲ့ ဆရာတော်မျက်နှာပျက်သွားတယ် "ဟု ဆိုသဖြင့် ဆရာတော် ကြီးက " ငါဆုံးမလိုက်တာကွ၊ သူကရှင်ဘုရင်ကိုးကွယ်တဲ့ဆရာတော်ဆိုတော့ ရှင်ဘုရင် လှူတဲ့ပစ္စည်းတွေ တစ်ပုံကြီးသယ်လာပြီးတော့ ငါ့ကို ' အာမိသ ' နဲ့ ပူဇော် တယ်၊ ငါကသူ့ကို ဖျာတောင်ခင်းပေးရော မရှိဘူး၊ ပူဇော်မိဆိုတာ အဝေးကြီး၊ ဒီတော့ သူကငါ့ကို ပစ္စည်းနဲ့ပူဇော်ရင် ငါကသူ့ကို အမြတ်ဆုံး အဆုံးအမနဲ့ ပူဇော်လိုက်မယ် ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ငါပြောလိုက်တာ ပူဇော်လိုက်တာပါ " ဟု ဆရာတော် ကြီးက ပြောကြားလိုက်လေသည်။ ဆရာတော်ကြီး ရည်ရွယ်ချက်က ငါလို တောရပ် မှီပြီး နေပါလို့ ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအမြတ်ဆုံးတရားကို သူကြားသွားပါရက် နဲ့ အင်းဝရောက်တဲ့အခါ မင်းရဲကျော်စွာဆောက်လုပ်လှူဒါန်းတဲ့ လေးထပ်ပြာသာဒ် ကျောင်းပေါ် ဒီကိုယ်တော်ပြန်တက်ရင် အလွန်ယောက်ျားပါပေ ဟု ရွှေဥမင် ဆရာတော်ကြီးမှ ဦးသူတော်အား ပြောကြားလိုက်လေသည်။

ထိုအတူ ကြောက်လွန်လွန်းလို့ တစ်ယောက်တည်း တောထဲနေပါသည်ဟု ရွှေဥမင်ဆရာတော်၏ စကားလက်ဆောင်ရခဲ့သော ရှင်မုနိန္ဒယောသ (တောင်ဖိလာ ဆရာတော်လောင်း) သည် သက္ကရာဇ် ၁၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် သက်တော် ၆၀ ပြောက်လေသည်။ ထိုနေ့တွင်ပင် စစ်ကိုင်းတောင် တိရိယပဗ္ဗတ

ကမ္ဘာ့အံ့စွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တမျှိတ်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၉၃

ခေါ်သည် တောင်တန်းကြီးတွင် တောရပ်မှီ၍ တရားဘာဝနာပွားများ လေတော့သည်။ နေပြည်တော်သို့ ပြန်ပင်မပြန်တော့ပါ။ စစ်ကိုင်းတောင်တန်းကြီးသည် တောင်နှင့်မြောက်အလျားလိုက် တည်ရှိနေပါသည်။ ထိုတောင်တန်းတွင် အရှေ့နှင့်အနောက် ကန်လန်ဖြတ်ထွက်နေသော တောင်တန်းတစ်ခု တည်ရှိနေပြန်ပါသည်။ တောင်နှစ်ခုအဖြစ်သည် ထောင်မှန်ဖြတ် ဖြစ်နေပါသည်။ ထိုတောင်တွင် ဆရာတော်ကြီး သီတင်းသုံးခဲ့လေသည်။ တောင်နှင့်မြောက်တည်ရှိနေသော တောင်ကို ကန်လန်ဖြတ်သောတောင်အား ပါဠိလို တိရိယပဗ္ဗတဟု ခေါ်ဆိုပြီး မြန်မာလို တောင်ဖိလာဟု ခေါ်ဆိုလေသည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် စလင်းစား မင်းရဲကျော်စွာတို့အား အသိမပေးဘဲ ရွှေဥမင် ဆရာတော်၏ ကြောက်လွန်လွန်းလို့ဟူသော စကားလက်ဆောင်ကို သံဝေဂရသဖြင့် တောရပ်မှီသွားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အင်းဝတွင် တဖြည်းဖြည်းနှင့် သတင်းစကား ကြားလာတော့သည်။

ထိုသတင်းစကားကို ကြားသိရသဖြင့် မင်းညီနောင်နှစ်ပါးတို့သည် တောင်ဖိလာ ဆရာတော်အား လိုက်ရှာကြမည်ဟု စီစဉ်ကြလေသည်။ ထိုသို့ လိုက်ရှာသည်အခါ ညီနောင်နှစ်ပါး ကတိစကားထားပြီး ရှာကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဦးစွာတွေ့ရှိသူသည် ဆရာတော်အား ကျောင်းဆောက်ကိုးကွယ်ခွင့်ရရှိစေမည်ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ ရှာကြသောအခါ တောင်ဖိလာကျွေတောထဲ၌ တောင်ဖိလာဆရာတော်အား မင်းရဲကျော်စွာမှ ဦးစွာပထမ တွေ့ရှိလေတော့သည်။ သို့အတွက် မင်းရဲကျော်စွာသည် ထိုတောထဲ၌ ဇေတဝန်ကျောင်းဟူသော ကျောင်းကြီးဆောက်လုပ်၍ ဆရာတော်အား လှူဒါန်းပူဇော်လေသည်။ မင်းရဲကျော်စွာသည် ကျောင်းဒကာ (၂) ထပ် ရရှိတော် မူလေသည်။

အစ်ကိုကြီးဖြစ်သူ သာလွန်မင်းတရားသည် ကျောင်းဆောက်လှူဒါန်းခွင့် မရရှိသဖြင့် ဆရာတော်ကြီးအား ဘွဲ့တံဆိပ်တစ်ဆူ ထပ်မံပူဇော်တော်မူလေသည်။

၁၉၄ ကမ္ဘာ့သံဃာ့သမဂ္ဂအစည်းအဝေး ဆုတောင်းချက် ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတော်

ထိုဘွဲ့တံဆိပ်မှာ မဟာတိပိဋက ဘွဲ့တံဆိပ်ဖြစ်ပေသည်။ သို့အတွက် သာလွန်မင်းတရားကြီးသည်လည်း ဆရာတော်ကြီးအား ဘွဲ့တံဆိပ် (၂) ထပ် ကပ်ခွင့်ရရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူလေသည်။

မင်းညီနောင်နှစ်ပါးသည် ဆရာတော်အား အားရဝမ်းသာ ဖူးမြော်နေစဉ် သာလွန်မင်းတရားကြီးအား တောင်ဖိလာဆရာတော်မှ -

“ဟို ပခန်းမြို့မှ ရွှေဥမင်ဆရာတော်သည် (ပဋိပတ္တိ-ပရိယတ္တိ) အလွန်တော်ပေသည်။ ငါ့အားဆုံးမလွတ်လိုက်သဖြင့် ယခုကဲ့သို့ သင်တို့ဖူးမြင်တွေ့ရခြင်း ဖြစ်ပေတယ်” ဟု နားမဆန်လောက်အောင် ရွှေဥမင်ဆရာတော်အား ချီးကျူးစကား ပြောကြားလေသဖြင့် သာလွန်မင်းတရားမှ ရွှေဥမင်ဆရာတော်အား ကြည်ညိုသဒ္ဓါ ပွားလာသဖြင့် ဘွဲ့တံဆိပ်အသစ်တစ်ခုပြုလုပ်ကာ ရွှေဥမင်ဆရာတော်ကြီးထံ ပို့၍ ဆက်ကပ်လေသည်။ ထိုဘွဲ့မှာ “ ဦးဇေယျဝေ ” ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင် သာလွန်မင်းတရားမှာ ‘ ဇေယျ ’ နောက်တွင် ‘ ဒိပ ’ ဟူသော စာလုံးတိုး၍ “ ဇေယျဒိပဝေ ” ဘွဲ့ ဆက်ကပ်တော်မူလေသည်။ တောင်ဖိလာဆရာတော်ကြီးမှာ ရွှေဥမင်ဆရာတော်၏ ကျေးဇူးတရားကို တုံ့ပြန်သောအားဖြင့် ရွှေဥမင်၏ဂုဏ်ပုဒ်အား ချီးကျူး၍ ဘုရင့်နားပေါက်အောင် ပြောကြားသဖြင့် တောရပ်မှီသော ရွှေဥမင်ဆရာတော်ပင် “ ဇေယျဒိပဝေ ” ဘွဲ့ ရရှိလေသည်။

တောင်ဖိလာဆရာတော်သည် နံနက်မိုးလင်းစတွင် ကျမ်းပြုခြင်းတစ်ကြိမ်၊ ညနေတစ်ကြိမ် ကျမ်းပြုခြင်း၊ တစ်နေ့နှစ်ကြိမ်ပြုလေသည်။ နေခင်းဘက်တွင် စာပေပို့ချပြီး နံနက်ပိုင်းတွင် ဆွမ်းခံထွက်၊ ညအခါ တရားအားထုတ်နေသဖြင့် နားချိန်ပင် မရှိပေ။

တောင်ဖိလာဆရာတော်တောရပ်မှီနေစဉ် ကာလအတော်ကြာသောအခါ သာလွန်မင်းတရားကြီးသည် တောင်ဖိလာဆရာတော်၏ သီလ၊ သမာဓိအား စမ်းသပ်လိုစိတ် ပြင်းပြလာသောကြောင့် မင်းသပ်လေတော့သည်။

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ဘျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၉၅

ဓားမကျား ဆရာတော်

တစ်နေ့သော နေဝင်မြီးဖျာချိန်တွင် တောင်ဖီလာတောရကို သနားစဖွယ် မိန်းကလေးငယ်တစ်ဦး အပြေးလာနေပေသည်။ ထိုအချိန်တွင် တောင်ဖီလာ ဆရာတော်ကြီးသည် ရေကန်အနီးလမ်းလျှောက်နေရာမှ ဘုရားဝတ်ပြုရန် ပြင်ဆင် နေခိုက်တွင် 'ကယ်တော်မူပါ။ ကယ်တော်မူပါဘုရား' ဟု အော်ဟစ်၍ ဆရာတော် ကြီးအား ပြေး၍ဖက်တော့မယောင် ဖြင့် မိန်းကလေးငယ်တစ်ဦး ပြေးဝင်လာပေ သည်။ ရုပ်ရည်သနားကမားနှင့် အဝတ်အစားမလုံမခြံ ဝတ်ထားသော ဒကာမလေး ရုပ်သွင်ကို လရောင်အောက်တွင် ထင်လင်းစွာမြင်တွေ့နေရသဖြင့် ဆရာတော်ကြီး မှ 'ဒုက္ခပါတကား' ဟု ညည်းတွားခိုက် -

“တပည့်တော်မသည် လူဆိုးများရန်ကြောင့် လမ်းတွင်ဒုက္ခရောက်လာသော ဒုက္ခသည်ပါဘုရား၊ ယနေ့တစ်ညတာမှီခိုပါရစေဘုရား” ဟု မိန်းကလေးငယ်က ငိုယိုတောင်းပန်သဖြင့် ဆရာတော်ကြီးသည် ညအခါ တောကြီးအတွင်း၌ ဒုက္ခတွေ့ နေသော မိန်းကလေးအား နှင်လွှတ်ရအခက်၊ လက်ခံရအခက် ဖြစ်နေသည်။ ထိုအချိန်တွင် မိန်းကလေးငယ်မှ ငိုယို၍ “တစ်ညတည်းပါဘုရား၊ ဒုက္ခသည်မအား ကယ်တော်မူပါဘုရား” ဟု အားကိုးသော အမှုအယာဖြင့် ထပ်ဆင့်တောင်းပန်လာ သောကြောင့် ဆရာတော်ကြီးသည် မိန်းကလေးငယ်အား ကျောင်းဆောင်အပြင်ဖက် စကြာနီ၌ အိပ်ခွင့်ပြုလိုက်လေသည်။

တောင်ဖီလာဆရာတော်ကြီးသည် စေတီရင်ပြင်၌ ဘုရားဝတ်ပြုခြင်း၊ စကြာနီလျှောက်ခြင်း၊ မေတ္တာပို့ခြင်းများအား အာရုံမပြတ် ပြုလုပ်နေတော်မူလေ သည်။ နောက်ဆုံးဆရာတော်ကြီးသည် ကျောင်းပေါ်သို့ပြန်ကြွလာကာ မိန်းကလေး ငယ်အား ကျောင်း၏အပြင်ဘက် နေရာတွင် အိပ်စေပြီး ကျောင်းတွင်း၌ ဆရာတော် ကြီးသည် တံခါးမင်းတုပ်များအားချ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ ပွားများနေလေသည်။

၁၉၆ တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးဝေတီတော်

ထိုအချိန်တွင် ဆရာတော်ကြီး၏စိတ်ဝယ် “ ဤမိန်းကလေးရောက်လာ၍ ငါသည် တစ်ညလုံး တရားရှုမှတ်ခွင့် ရရှိသည် ” ဟု မှတ်ယူနှလုံးသွင်းထားလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် တံခါးအားလက်ဝါးဖြင့် ပုတ်သံကြားရပြီး တစ်ဆက်တည်းမှာပင် မိန်းကလေးငယ်၏ “ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်မ ကြောက်လွန်းချမ်းလွန်းသဖြင့် ကျောင်းအတွင်းသို့ ဝင်၍ အိပ်ခွင့်ပြုပါဘုရား ” ဟု ငိုယို၍ တစာစာ အော်နေသည်ကို ဆရာတော်ကြီးသည် ကရုဏာထားမိ၍ မိန်းကလေးငယ်အား ကျောင်းအတွင်းဝင်၍ အိပ်စေပြီး ဆရာတော်ကြီးမှာ ကျောင်းပြင်ထွက်၍ တရားရှုမှတ်နေလေသည်။

မကြာမီပင်ထိုမိန်းကလေးငယ်သည် ကျောင်းအတွင်း၌ “ တစ်ယောက်တည်း မအိပ်ဝံ့ပါ ” ဟု ဆိုလာပြန်ပါသည်။ ထိုအခါ ဆရာတော်မှ မိန်းကလေးငယ်အား နောက်ထပ်လျှာမရှည်နှင့်ဟု ပြောပြီး ကျောင်းထောင်ချိုးတွင် နေရာချပေးလေသည်။

မိန်းကလေးငယ်သည် ထပ်မံ၍ နေမကောင်းသောအမူအရာဖြင့် “ တပည့်တော်မ သေရပါတော့မည်၊ ကယ်တော်မူပါဘုရား ” ဟု ငိုယို၍ အော်ဟစ်နေသောကြောင့် ဆရာတော်ကြီးမှ “ ဘာဖြစ်ပြန်တာလဲ ” ဟု ငေါက်ငန်း၍ မိန်းကလေးငယ် အနီးသို့သွားပြီး

“ ငါ့မှာ ဘာဆေးမှမရှိဘူး၊ မိုးလင်းတော့မယ်၊ ဘုရားကို အာရုံပြုနေ ” ဟု မိန့်တော်မူလိုက်လေသည်။ မိန်းကလေးငယ်သည် အမူအရာပျက်ကာ ဆရာတော်ကြီး၏ ခြေသလုံးကို သိမ်းကျူးပွေ့ဖက်တော့မည် ဟန်ပြနေသဖြင့် ဆရာတော်ကြီးသည် အကြံရကာ နံရံတွင်ထိုးထားသော ဓားမကိုယူ၍ မိမိခြေသလုံးအား ဓားနှင့် ဖွန်းလေတော့သည်။ သို့အတွက် ခြေသလုံးမှသွေးများ ပန်းထွက်သည်ကို ဆရာတော်သည် ဂရုမထားဘဲ ဝေဒနာနုပဿနာ ရှုနေပေတော့သည်။ ဆရာတော်အဖြစ်ကို မိန်းကလေးကြည့်ပြီး ထိတ်လန့်သွားပေသည်။ ထိုအတူ “ တပည့်တော်မ မှားပါပြီဘုရား၊ ခွင့်လွှတ်တော် မူပါဘုရား ” ဟု တောင်းပန်လျှောက်ထားပြီး မိုးလင်းသဖြင့် ကျောင်းပေါ်မှ ဆင်းပြေးသွားလေသည်။

ကမ္ဘာ့အံ့စွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ဘျိုတ်ထီးရိုးဇေတိတော် ၁၉၇

တောင်ဖီလာတောရဆရာတော်နှင့် မိန်းကလေးတစ်ဦးတို့ တောရ
ကျောင်းတိုက်တွင်နှစ်ကိုယ်တည်း နေခဲ့သောသတင်းများ အင်းဝနေပြည်တော်ရှိ
ပြည်သူပြည်သားအားလုံး ကြားသိကုန်သဖြင့် ဆရာတော်၏ ကိုယ်ကျင့်တရား
အပေါ် ယုံမှားသံသယရှိလာသော အမူအရာပြောဆိုနေကြသည်ကိစ္စကို သာလွန်
မင်းတရားကြီးကြားသိသောအခါ ဆရာတော်၏ ကိုယ်ကျင့်တရားကို လေ့လာရန်
ပရိသတ်အခြွေအရံများစွာဖြင့် ဆရာတော်ကြီးထံ သွားရောက်၍ -

“ ဆရာတော်ဘုရား၊ ဆရာတော်၏ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းပါသေး၏လော့ ”
ဟု လျှောက်တင်ရာ ဆရာတော်မှ -

“ ငါ၏ကိုယ်ကျင့်တရား ယနေ့တိုင်မပျက်ခဲ့၊ သက်သေပြမည်၊ ငါ၏သက်သေ
သည် ဓားမကြီးသာဖြစ်သည်။ သင်၏ပရိသတ်အားလုံးအား ဤကျောင်း၏
အနောက်ဘက် မင်းဝံတောင်တန်းမှာ ရှိတဲ့ ရေကန်နားမှာ စုဝေးပါစေ၊ အဲဒီရေကန်
မှာ ငါ၏ကိုယ်ကျင့်တရားအတွက် သက်သေပြမည် ” ဟု ဆရာတော်မှ မိန့်တော်
မူသဖြင့် ရေကန်တွင်ပရိသတ်အများ စုဝေးနေကြလေသည်။ ဆရာတော်ကြီးသည်
ရေကန်အထက်မှနေ၍ ဤသို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုလေသည်။

“ ငါ၏ကိုယ်ကျင့်တရား ပျက်ပြားခဲ့သည်ရှိသော် ငါ၏လက်ဝယ်ရှိသော
ဓားမကြီးအား ရေကန်အတွင်းမျှောလိုက်သည်အခါ တစ်မဟုတ်ချင်း မြုပ်သွားပါ
စေသား။ အကယ်၍ ငါ၏ကိုယ်ကျင့်တရား ယနေ့တိုင်ကောင်းနေခဲ့ပါလျှင် ဤဓားမ
ကြီးအား ကန်ထဲသို့မျှောလိုက်သည်အခါ ရေပေါ်တွင်ပေါ်၍ ကူးနေပါစေသား’
ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ ဓားမကြီးအား ရေကန်ထဲသို့ မျှောလိုက်သည်အခါ မြုပ်သွားခြင်း
မရှိဘဲ ငါးကဲ့သို့ ရေတွင်ကူးခတ်နေပေတော့သည်။

ထိုအခါမင်းနှင့်တကွ ဇူးကြီးမတ်ရာ သေနာပတိများနှင့် နေပြည်တော်အတွင်း
ရှိပြည်သူပြည်သားအားလုံး အံ့ဩနိုးမွမ်းကြလေသည်။ သာလွန်မင်းကြီးသည် ဆရာ
တော်ကြီးအား အလွန်ကြည်ညိုသူ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ ဂုဏ်သတင်းပို့၍

၁၉၈ ကမ္ဘာ့ဆွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ပျံစေရန် ၎င်းကိုယ်တိုင်ပင် အမှုအရာကောင်းသော ကံချေသည်မင်းသမီးအား စေလွှတ်၍ ဆရာတော်ကြီးအား မြူဆွယ်ခိုင်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ မင်းသမီးငယ်လည်း နည်းမျိုးစုံဖြင့် ဆရာတော်အား မြူဆွယ်မရသဖြင့် တောင်းပန်ကန်တော့ကာ မင်းနေပြည်တော်သို့ ပြန်ပြေးရလေတော့သည်။

သာလွန်မင်းတရားကြီးသည် ဆရာတော်ကြီးအား ပို၍ ကြည်ညိုခဲ့ပေသည်။ သို့သော် မင်းတစ်ပါးတည်း ကြည်ညိုခြင်းထက် ဆရာတော်ကြီး၏ ဂုဏ်သတင်းကျော်ကြား၍ အများကြည်ညိုနိုင်စေရန် ဆရာတော်ကြီးအား ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်မပျက် စစ်ဆေးသဖြင့် ဆရာတော်ကြီးမှ အထက်ဖော်ပြပါ သာကေဖြင့် ကိုယ်ကျင့်တရားမပျက်ကြောင်း သက်သေထူခဲ့ပေသည်။

ဆရာတော်ကြီး သက်သေထူခဲ့သော ရေကန်ကြီးအား “ တးမကူးကန် ” ဟုလည်းကောင်း၊ ဆရာတော်ကြီးအား “ တးမကူးဆရာတော်ကြီး ” အဖြစ်လည်းကောင်း ထင်ပေါ်ကျော်ကြားစေခဲ့ပါသည်။

ကျော်လေးကျော်

(၁) သာမဏေကျော်

(၂) ပဉ္စင်းကျော်

(၃) တိပိဋကလင်္ကာရအကျော်

(၄) တောင်ဖိလာပုဂ္ဂိုလ်ကျော် ဟူသော ဘွဲ့ပိုင်ရှင်သည် ရှင်မုနိန္ဒယောသ ဟူသော ဆရာတော်ဖြစ်ပါသည်။

ဘွဲ့ (၈) ဘွဲ့

(၁) ရှင်မုနိန္ဒယောသ (ရှင်သာမဏေဘွဲ့)

(၂) ဥပါလိဘွဲ့ (ပဉ္စင်းဘွဲ့)

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၁၉၉

- (၃) တိပိဋကလင်္ကာရဘွဲ့
- (၄) မဟာတိပိဋကလင်္ကာရဘွဲ့
- (၅) သာမဏေကျော်ဘွဲ့
- (၆) ပဉ္စင်းကျော်ဘွဲ့
- (၇) တောင်ဖီလာပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ဘွဲ့
- (၈) တးမကူးဆရာတော်ဘွဲ့ ရှစ်ဘွဲ့ရဆရာတော်ကြီးအဖြစ်လည်း ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခဲ့ပေသည်။

ဆရာတော်၏ဆုတောင်း

တောင်ဖီလာ ခေါ် တးမကူးဆရာတော် ငါပုဂ္ဂိုလ်ကျော်သည် ဝိနယလင်္ကာရ ဋီကာကျမ်းကို ပြုစုရသော အကျိုးကြောင့်လည်းကောင်း၊ အခြားသောကောင်းမှု အစုစုတို့ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဤဘဝမှစတင်ခဲ့သည်ရှိသော် ဒုတိယဘဝ၌ ဟိမဝန္တာတောရပ် ဂန္ဓမာဒနတောင်၊ ပတ္တမြားလိုက်ဂူ၏အနီး မဉ္ဇူသက နတ်ပန်းပင်ကြီး၌ ဘုမ္မစိုးနတ်ကြီးဖြစ်ရပါစေဟု ဆုတောင်းခဲ့သည်။

ထိုဆုတောင်းအား အဘယ်ကြောင့်ဆုတောင်းရသနည်းဟု ဆိုပါမူ အလွန်အသက်ရှည်၍ မြင့်မြတ်လှစွာသော ပညာ ဝီရိယပြည့်စုံသော ဘုရားသာသနာတော်ကို မြတ်နိုးတတ်သော နတ်ဖြစ်ရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုနတ် ဘာကြောင့် ဖြစ်ချင်ရပါသလဲဟု ဆိုလျှင် နောင်ပွင့်လာမည့် (အရိမေတ္တယျ) မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူသည်အထိ အသက်ရှည်သည်။ ဘုရားပွင့်သည်အခါ ဦးစွာ ဖူးတွေ့လိုသောကြောင့် ထိုဆုတောင်းကို ဆရာတော်မှ တောင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

နတ်ဖြစ်ခဲ့သော ဗုဒ္ဓသာသနာရှိနေသည့် ကာလပတ်လုံးစေတီတော်ကို ရှိခိုးသော် ရပြီး၊ စေတီယင်္ဂီဏဝတ်ပြုနေပါရစေဟု ထပ်မံဆုတောင်းခဲ့ပေသည်။ ထိုအတွက်

၂၀၀ တက္ကသိုလ်အဖွဲ့အစည်းဝင် ဆံတော်စင် တျိုက်ထီးရိုးဝေတိတော်

ဆရာတော်ကြီး၏ ဒါယကာ သာလွန်မင်းတရားကြီးမှ ကောင်းမှုတော်စေတီကြီးအား တည်ခဲ့လေသည်။ မိမိကိုးကွယ်သော သီဟိုဠ်မှ ပေးလိုက်သည့် စွယ်တော်တတ်တော်များနှင့် ပတ္တမြားဆံကျစ်အား ဌာပနာထားပြီး စွယ်တော်ကြွတ်ကြီးပုံသဏ္ဌာန်အတိုင်း တည်ထားခဲ့လေသည်။ စေတီဘွဲ့အမည်မှာ “ ရာဇာမဏိရူဠာ ” ဖြစ်လေသည်။

အလားတူ ငါတောင်ဖီလာဆရာတော်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ် အားထုတ်တော်မူသော ရဟန်းတော်တို့အား ဝေယျဝစ္စဆောင်ရွက်ပေးနိုင်တဲ့သူ ဖြစ်ရပါစေဟုလည်း ဆုတောင်းခဲ့ပေသည်။

ထိုအတူ စာသင်စာချအားထုတ်တော်မူကြကုန်သော ရဟန်းတော်တို့၏ ယုံမှားခြင်းများတို့အား ဖြေရှင်းနိုင်တဲ့သူ ဖြစ်ရပါလို၏ဟုလည်း ဆုတောင်းခဲ့ပေသည်။

ဘုရားရှင်၏ သာသနာအား ချီးမြှောက်ကုန်သော ပြည်ရှင်မင်းတို့အား မိတ်ဆွေရင်း သူငယ်ချင်းပမာ ဖြစ်ရပါလို၏။

သာသနာအား နှိမ့်ချသောမင်းများအား တားမြစ်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရပါလို၏။

သာသနာကွယ်ပျောက်သောအခါ မဉ္ဇူသကနတ်ပန်းပင်ကြီးအား ပူဇော်နေခွင့်ရနိုင်တဲ့ သူဖြစ်ရပါလို၏။

မှတ်ချက်။ အဘယ်ကြောင့် ထိုဆု တောင်းသနည်းဆိုလျှင် သာသနာတွယ်ချောက်လျှင် ဓဉ္ဇူသကနတ်ပန်းပင်သည် ဝစ္စေတဗုဒ္ဓါများ ရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

အကယ်၍ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါများပွင့်တော်မူခဲ့သည်ရှိသော ကပ်ကမ္ဘာဆုံးသည့်အထိ အလုပ်အကျွေးပြုရတဲ့သူ ဖြစ်ရပါလို၏။ ထိုဘုမ္မစိုးနတ်မင်းကြီးဘဝနှင့် အသက်မသေဘဲ ဘုရားပွင့်သည့်အထိ အသက်ရှင်နေရတဲ့သူ ဖြစ်ရပါလို၏။

(အရိမေတ္တယျ) ဘုရားပွင့်လာခဲ့သည်အထိ ဘုမ္မစိုးနတ်ဘဝနှင့် တည်ရှိပြီးသည့်နောက် လူလောက လူ့ဘဝတို့တွင် ဖြစ်ရပါလို၏။

ကမ္ဘာ့အံ့စွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ဘျိုတ်ထီးရိုးစေတီတော် ၂၀၁

(အရိမေတ္တယျ) ဘုရားသာသနာတော်တွင် ရဟန်းပြုပြီး ကျေနပ်နှစ်သက်သည် အထိ အလုပ်အကျွေးပြုနိုင်တဲ့သူဖြစ်၍ နောင်သောအခါ ဘုရားဖြစ်လိမ့်မည်ဟူသော မျာဒိတ်တော်ကို ရနိုင်တဲ့ကိုယ် ဖြစ်ရပါလို၏ဟူသော ဆုတောင်းများကို တောင်ဖီလာဆရာတော်ခေါ် (တိရိယပဗ္ဗတံမထေရ်) ဘုရား ဆုပန်ဆရာတော် သည် အားရကျေနပ်စွာ ဆုတောင်းဆီခဲ့ပေသည်။

ရှင်ဘို့မယ်မိဖုရား လင်သား ငါးယောက်ရှိ

ယခုတင်ပြလိုသည်မှာ “ ရှင်ဘို့မယ် ” အကြောင်းပင် ဖြစ်တော့သည်။ စာရေးသူ အနေနှင့် မန်းစက်တော်ရာအကြောင်း ရေးသားရာတွင် ရှင်ဘို့မယ် အကြောင်း၊ ဆည်တော်ရှင်မအကြောင်း၊ ဒန်းစီးမောင်နှမအကြောင်း ဖော်ပြရန် မဝံ့မရဲ ဖြစ်မိပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စက်တော်ရာသမိုင်း၏ အရေးကြီး သောအခန်းတွင် မည်သို့မျှ တိတိပပ ပါဝင်နေခြင်း မရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် စက်တော်ရာဒေသတွင် ထိုအကြောင်းများက လူသိများနေကြတော့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း စာရေးသူအနေနှင့် ရနိုင်သမျှသော ကျမ်းငယ် ဘာသာရေးစာအုပ် များကို အပြန်ပြန်အလှန်လှန်လေ့လာ၍ အကျဉ်းမျှသာ တင်ပြထားပါသည်။ သိသင့်သော အကြောင်းများသိစေရန်သာ ရည်ရွယ်ရေးသားပါသည်။

ရှင်ဘို့မယ်သည် စက်တော်ရာဒေသတွင် နေထိုင်ဖူးကြောင်း၊ မဘို့မယ် စောင်းတန်းရှိကြောင်း၊ မဘို့မယ်ပုန်းအောင်းခိုနေသော ဂူရှိကြောင်း “ စက်တော်ရာ နှင့် စပ်၍ဘို့မယ် ” အကြောင်း ဇာတ်ဆရာများကပြသည်ရှိကြောင်း၊ မဘို့မယ်၏ ပထမဆုံးခင်ပွန်း ပထမမင်းခေါင် (အင်းဝဘုရင်) က နယ်လေးရပ်သတ်မှတ်ရာတွင် စက်တော်ရာပါဝင်လျက် ရှိကြောင်း၊ ထိုအကြောင်းများကြောင့် စက်တော်ရာနှင့် စပ်၍ ရှင်ဘို့မယ်အကြောင်း သိကောင်းစရာတစ်ချို့ ကို တင်ပြပါမည်။

၂၀၂ တက္ကသိုလ်သင်တန်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ပထမခင်ပွန်း

သက္ကရာဇ် ၇၂၉ ခုနှစ်တွင် ရှင်ဘိုမယ်အား သင်္ခယူငယ်မင်းနှင့် မင်းကြီးစွာစော်ကဲ၏သမီးတို့မှ မွေးဖွားသော ဘုရင်မျိုးဆက်ဝင် ဖြစ်ပါသည်။ သက္ကရာဇ် ၇၃၆ ခုနှစ်တွင် မဘိုမယ် ၈ နှစ်သမီးအရွယ်မှစ၍ (အချို့ကျမ်းစာစောင်တွင် ၁၁ နှစ်သမီးဟု ဖော်ပြသည်။) မိန်းကလေးတို့အလှ အပြည့်အဝရှိလေသည်ဟု ကလေးအရွယ်ကို နှိုးအရွယ်ထင်မှတ်ကာ “ ပထမမင်းခေါင် ” ကမဘိုမယ်အား မိဖုရားစတင် ထားခဲ့လေသည်။

ဒုတိယခင်ပွန်း

ပထမမင်းခေါင်နတ်ရွာစံသောအခါ သားတော်သီဟသူ နန်းတက်လာလေသည်။ ရှင်ဘိုမယ်သည် အအိုသာဆိုရ အပျိုကရုံးပြန်ဟူသော စာဆိုနှင့်အညီ လှပသဖြင့် သီဟသူသည် မိဖုရားစောမင်းလှရှိသော်လည်း ရှင်ဘိုမယ်အား မိဖုရားမြှောက်ပြန်သည်။

တတိယခင်ပွန်း

သီဟသူ၏စစ်ရေးအစွမ်းကြောင့် ဟံသာဝတီဘုရင် ဗညားရမ်းမှ နှမတော် ရှင်စောပုအား သီဟသူထံ ဆက်သသည်။ သီဟသူသည် မယား ၃ ယောက်အကြား ချစ်စကားမည်မျှသဖြင့် ရှင်ဘိုမယ်မှ ရှမ်းအုန်းဘောင်စော်ဘွားအား စကားသွင်းကာ မိန်းမများနှင့် အောင်ပင်လယ်အရပ်၌ ပျော်ပါးနေသော သီဟသူအား ဆင်နှင့်တို့က်၍ လုပ်ကြံလိုက်လေသည်။ သို့သော် ရှမ်းအုန်းဘောင်စော်ဘွားကို နန်းတင်ရန် ခက်သဖြင့် သီဟသူ၏ မိဖုရားကြီး စောမင်းလှ၏ သားတော် အသက် ၉ နှစ်ရှိ ‘ မင်းလှငယ် ’ ကို နန်းတင်တော့သည်။ ထိုအခါ ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ အလှမယ်ဂူပပြည့်ဝသော ရှင်ဘိုမယ်အား မိဖုရားမြှောက်ပြန်တော့သည်။

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၂၀၃

စတုတ္ထခဏ်ပွန်း

မင်းလှငယ်အပေါ် ရှင်ဘုံမယ်မကျေအပ်သဖြင့် ရှင်ဘုံမယ်နှင့် ချစ်ကြိုက်ဖူးသော
“ကလေးကျေးတောင်ညှီစား”အား ရှင်ဘုံမယ်မှ နန်းတော်သို့ စစ်သည်အလုံးအရင်း
နှင့် ချီတက်လာရန် မှာကြားပြီး ရှင်ဘုံမယ်မှ မင်းလှငယ်အား အဆိပ်ခတ်သတ်ခဲ့
လေသည်။ ထို့ကြောင့် ကလေးကျေးတောင်ညှီစားအား နန်းတင်ရလေသည်။
ထိုအခါ ရှင်ဘုံမယ်ပင် မိဖုရားဖြစ်ရပြန်တော့သည်။

ပဉ္စမခဏ်ပွန်း

ပုဂံပြည်နုရပတိစည်သူမင်း၏ သား၊ မြေး၊ မြစ် အဆက်အနွယ်ဖြစ်သော
မိုးညှင်းစား သတိုးက ကလေးကျေးတောင်ညှီမင်းအား တိုက်ခိုက်သဖြင့် ကလေး
ကျေးတောင်ညှီမင်းနှင့် ရှင်ဘုံမယ်တို့သည် ရခိုင်ဘက်သို့ ၇၀၀ သည်မိုလ်ပါအစုံဖြင့်
ပြေးရတော့သည်။ သို့သော် နန်းစံသက် ၇ နှစ်တွင် ကလေးကျေးတောင်ညှီမင်း
နတ်ရွာစံတော့သည်။ ထို့ကြောင့် မိုးညှင်းမင်းနန်းတက်လေသည်။ ထိုအချိန်တွင်
ရွှေစက်တော်ရာ ဝန်းကျင်၌ ပုန်းအောင်းနေသော ရှင်ဘုံမယ်အား မိဖုရား
မြှောက်သင့်ကြောင်း ရာဇသင်္ကြန် တင်လျှောက်ထားချက်အရ မိုးညှင်းမင်းမှ
ရှင်ဘုံမယ်အား မိဖုရားမြှောက်ခဲ့သည်။

**မိုင်ဇပါင်း ၂၀၀၀ ကျော်အတွင်းရှိ
မြန်မာပြည်တန်ခိုးကြီးဘူရားများ - ဘူရားပွားစရီးစဉ်
ပြည်ရွှေဆံတော်သို့ ဦးတည်**

ရန်ကုန်မြို့မှ ၁၇၉ မိုင်ဝေးသော ပြည်မြို့သို့ ဦးတည်မောင်းနှင်လာသည်
ဘုရားပွား မော်တော်ယာဉ်တန်းသည် အစီအရံမောင်းနှင်နေပေသည်။ မဟာသင်္ကြန်
အကြိုနေဖြစ်သဖြင့် လမ်းခရီးတွင် ရေကစားသူ ကစားနေကြသည်။ လက်ပံတန်းမြို့
သို့ ညနေ ၅ နာရီပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဆိုက်ရောက်သဖြင့် အပန်းဖြေကြသည်။

၂၀၄ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် နဂျီကထိးရိုးဝေတိတော်

အချို့က ညစာစားလိုက်ကြသည်။ အချို့က အစာပြေ စားကြသည်။ နတ္တလင်းမြို့တွင် မသမာသူတစ်ဦး၏ လက်ချက်ကြောင့် ကားခဲမှန်ပြီးမှန်ကွဲသဖြင့် လူတစ်ဦး အနည်းငယ်ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့ပေသည်။ ပြည်မြို့သို့ ၉:၃၀ နာရီခန့်မှ ရောက်ရှိသဖြင့် ဘုရားဖူးအဖွဲ့များ နေရာထိုင်ခင်း အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ရတော့သည်။ ပြည်မြို့ရှိ 'ခြင်' များသည် ဆုပ်ပက်ထားသလိုများပြားသဖြင့် စိတ်ဆင်းရဲစွာ တစ်ည အိပ်စက်ခဲ့ရပေသည်။ ဘုရားဖူးများပြားခြင်း၊ အချိန်နောက်ကျမှ ရောက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ပြည်ရွှေဆံတော်ဘုရားကြီး ခြေတော်ရင်းတွင် တည်းခိုရသော်လည်း ဘုရားပိတ်ချိန်ဖြစ်သဖြင့် ညဘက်တွင် ဖူးမျှော်ခွင့် မရတော့ပါ။

မန်းရွှေစက်တော်သို့ ဦးခိုက်ခိုလှုံ

ပြည်မြို့၏အရှက်တက်ချိန် ပသာဒရွှေခင်းနှင့် ပြည်ရွှေဆံတော်ဘုရားကြီး၏ ဆည်းလည်းသံသည် ကြည်နူးဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ ရောင်စုံထွန်းညှိထားသော ခေတ်မီ လျှပ်စစ်မီးများသည်လည်း ဘုရားကြီးအား ပို၍ ကြည်နူးဖွယ်ဖြစ်စေပါသည်။ နံနက် အရှက်ဦး ဝတ်တက်ရန် ရောက်ရှိလာကြသော ဘုရားဖူးပရိသတ်များသည် ဘုရားကြီး၏ မုခ်ဝတွင် အစီအရီ ပန်းဆီမီးရေချမ်း ဆွမ်းခဲဖွယ်တို့ဖြင့် ပူဇော်ရန် ရောက်ရှိနေကြပါသည်။ ဘုရားကြီး၏ မုခ်တံခါးဖွင့်သည်နှင့် တက်ရောက်ဖူးမြော် ကြည်ညိုကြပါသည်။ ပြည်ရွှေဆံတော်ဘုရားကြီးအနီးရှိ ဆယ်ထပ်ကြီး ဘုရားကြီးအား လှမ်း၍ ကြည်ညိုဖွယ် ဖူးတွေ့ရပါသည်။

ထိုအတွဲ ရွှေဆံတော်ဘုရားကြီးအပေါ်မှ စရာဝတီမြစ်တစ်ဖက်ကမ်းရှိ ဖိုးဦး တောင်အား လှမ်း၍ ရှုမြင်နေရပါသည်။ အလားတူဆင်တဲမြို့ ဆိပ်ကမ်းသာအား ရှုချင်စဖွယ် မြင်တွေ့နေရသဖြင့် သွားရောက်လိုသောဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။ ပြည်ရွှေဆံတော်ဘုရားကြီးအား ကျေနပ်စွာဖူးမြော်ကန်တော့ပြီး မန်းရွှေစက်တော်

သို့ ခရီးစတင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်မြို့ရှိစားသောက်ဆိုင်များသည် နံနက်စောစော ဖွင့်လှစ်ခြင်းမရှိသဖြင့် ဘုရားကြီးခြေတော်ရင်းနားရှိ တစ်ဆိုင်တည်းသော မုန့်ဟင်းခါးဆိုင်တွင် ကောင်းသည် မကောင်းသည်မစဉ်းစားနိုင်တော့ပဲ ဝမ်းဝရေ အတွက် ဘုရားဖူးများအားလုံး တန်းစီတိုးစားရသည်မှာ ပွဲတော် တစ်ခုပမာ ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

မကြာမီ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်၏ ဦးဆောင်ချက်ကြောင့် ရွှေစက်တော်သို့ ခရီးဆက် ရန် မော်တော်ယာဉ်များပေါ်ရှိ မိမိနေရာတွင် မိမိနေရာယူထားကြရပါသည်။ လူစုံသောအခါ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်မှ မော်တော်ယာဉ်များအား စတင်ထွက်ခွာရန် အချက်ပေးပါသည်။

ရွှေဆံတော်ဘုရားကြီးမှ စတင်ထွက်ခွာလာသော မော်တော်ယာဉ်များသည် ဆင်တံမြို့သို့ကူးရန် ပြည်မြို့ ဧကသင်္ဘောဆိပ်သို့ နံနက် ၅:၃၀ နာရီတွင် ရောက်ရှိ ခဲ့ပါသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းနဘေးတွင် ပေါက်ရောက်နေသော သဘာဝပန်းမာလ် များသည် ရှုမဆုံးဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအတူ သဘာဝသီးပင်စားပင် ၊ ကိုင်းပင်များ သည်လည်း အညာလေနှင့်အတူ ယိမ်းနွဲ့ဆော့ကစားနေသည်မှာ ပန်းချီကားတစ်ချပ် သဖွယ် ရှိနေပေသည်။ မြစ်ပြင်ကျယ်အတွင်း သွားလာနေသော ဧကသင်္ဘောများ၊ စက်တပ်လှေငယ်များ၊ လက်ခတ်လှေငယ်များ၊ ရွက်လွှင့်လှေကြီးများ၊ မော်တော်ဘုတ် များမှာလည်း ခရီးသည်များ၏ သွားလိုရာသို့ ပို့ပေးသည်မှာ ရှုမဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

ဧကသင်္ဘောကြီးများသည် မော်တော်ကားများ ကုန်ပစ္စည်းများ၊ ခရီးသည်များ အား သယ်ပို့နေသော သင်္ဘောကြီးဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခေါက်လျှင် မော်တော်ကား ကြီး/ ကားငယ် အနည်းဆုံး ၅ စီး၊ အများဆုံး ၇ စီး နှင့် ခရီးသည်များအား သယ်ပို့ ပေးနိုင်သော်လည်း အသွားအလာများသဖြင့် ဆင်တံမြို့ကူးရန် အလှည့်ကျ စောင့်ရ ပါသည်။

၂၀၆ ကမ္ဘာ့ဆံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှစ် ကျိက်ထီးရိုးစေတီတော်

ထို့ကြောင့် ဇက်သဘောဆိပ်သို့ နံနက် ၅ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ လည်း ဆင်တဲမြို့သို့ နံနက် ၉ နာရီ ၁၀ မိနစ်မှ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ မဟာသင်္ကြန် အကျနေဖြစ်သဖြင့် ဆင်တဲမြို့တွင် ရေကစားသူ ကစားနေကြပါသည်။ ဘုရားဖူး မော်တော်ယာဉ်များ စုံညီသောအခါ ရွှေစက်တော်သို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ထွက်ခွာလာရာ ပန်းတောင်းမြို့ ဥသျှစ်ပင်မြို့တို့အား ကျော်ဖြတ်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ် ငပလီလမ်းခွဲကို ဖြတ်ကျော်ကာ နံနက် ၁၁ နာရီခန့်တွင် ရပ်သာကျေးရွာသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။

ရပ်သာကျေးရွာရှိ လုပ်သားပြည်သူများ၏ စတုဒိသာမဏ္ဍပ်ရှေ့တွင် နံနက်စာ စားသောက်ကြပါသည်။ ရပ်သာကျေးရွာရှိ လုပ်သားပြည်သူများသည် ဖော်ရွေပျူငှာပြီး လိုအပ်သောအကူအညီများ ပေးသဖြင့် ကျေးဇူးတင်ရပါသည်။ နံနက် ၁၁ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် ရပ်သာကျေးရွာမှ ဆက်လက်ထွက်ခွာလာရာ အညာနွေနှင့် အညာလေတို့သည် ပူအိုက်လွန်းသဖြင့် စိတ်ညစ်ရသော်လည်း မြေသင်းရနံ့များသည်လည်းကောင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံရရှိတတ်သော လေပြေလေညင်းကလေးများသည်လည်းကောင်း စိတ်ကြည်နူးမှုကို ရရှိစေပါသည်။

မော်တော်ယာဉ်လမ်းမကြီးသည် ဖြောင့်ဖြူသာယာသော်လည်း ညီညာမှု မရှိသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖုန်ထူသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကားဆောင့်ခြင်း၊ ဖုန်ခိုးရိုက်ခြင်းများ တစ်လမ်းလုံး ခံစားရပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် ကျေးလက်ဒေသ ရပ်ရွာနည်းပါးသော်လည်း မည်သည့် အန္တရာယ်မျှ မတွေ့ရှိရပါ။ စိမ်းလန်းသစ်တော နည်းပါးပြီး ခြောက်သွေ့သစ်တောများသာ တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ပြင် ခြောက်သွေ့သစ်တောများ မီးလောင်နေမှု မကြာခဏတွေ့ရပါသည်။

လမ်းခရီးတွင် ကျောက်စရစ်ခဲရှိသော ချောင်းရေများအတွင်း မော်တော်ယာဉ်များ ဖြတ်မောင်းသွားသောအခါ ပျော်စရာတစ်ခုပမာ ခံစားရပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ် အမ်း၊ တောင်ကုတ်လမ်းခွဲများကို ဖြတ်ကျော်ပြီး မကြာမီတွင် မန်းရွှေစက်တော် တောင်တော်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ မန်းရွှေစက်တော်သို့

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၂၀၇

ရောက်ရန် တောင် အဆင့်ဆင့်အား မော်တော်ယာဉ်မောင်းများသည် အခက်အခဲများအား ရင်ဆိုင်ပြီး မောင်းနှင်ပေးခဲ့ပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ တောင်တက်မတ်စောက်သဖြင့် လူများဆင်းပေးရပါသည်။ ထိုသို့ဆင်းလျှောက်ရသည်ပင် ပီတိဖြစ်စရာတစ်ခုပမာ ဖြစ်ပါသည်။ မန်းစက်တော်ရာ ရောက်လုနီးတွင် ဝါးနှင့်ထင်းအဆင့်ရှိသည့် သစ်ချောင်းငယ်များဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော တံတားပေါ်မှ မော်တော်ယာဉ်ဖြတ်မောင်းရသည်မှာ အံ့ဩခိုင်းဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ ညနေ ၄ နာရီခန့်တွင် မန်းစက်တော်ရာခြေရင်းသို့ ဦးခိုက်ခိုလှုံရပါသည်။

မန်းစက်တော်ရာခြေရင်းသို့ ရောက်သောအခါ မြို့လေးတစ်မြို့သို့ ရောက်ရှိသည် ပမာ ကြုံတွေ့လိုက်ရပါသည်။ ရပ်ရှင်ရုံအဆင့်ရှိသော ဗုဒ္ဓိယိုရပ်ရှင်ရုံ နှစ်ရံသည် ကားကြီးကားကောင်းများ ပြသနေပါသည်။ ဈေးဆိုင်တန်းများသည် လည်း ဘုရားဖူးများအတွက် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ရောင်းချပေးလျက်ရှိပါသည်။ ဘုရားဖူးတည်းခိုဆောင်များသည် အခန်းငယ်များပါဝင်သော တန်းလျားရှည်များအား သေသပ်စွာဆောက်လုပ်ထားပါသည်။ တသွင်သွင်စီးဆင်းနေသော မန်းချောင်းရေတွင် ရေကစားနေသူများမှာ ပျော်စရာကမ္ဘာတစ်ခုဖြစ်သည်။ မန်းချောင်းရေအတွင်း ရေကူးခြင်း၊ ဓာတ်ပုံရိုက်ခြင်း၊ ဘောစီးခြင်းများမှာ ရှုချင်စဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။ မော်တော်ယာဉ်စီးလာ၍ ပင်ပန်းသမျှသော ပင်ပန်းမှုဒဏ်တို့သည် မန်းချောင်းရေနှင့် အတူမျောကုန်ပါသည်။ မန်းရွှေစက်တော်၊ အောက်စက်တော်ရာနှင့် အထက်စက်တော်ရာသို့ တက်ရောက်ဖူးမြော်ကြည့်ညှိရသည်မှာ ပီတိအနန္တ ဖြစ်ရပါသည်။ (မန်းစက်တော်ရာသမိုင်း သီးခြားဖော်ပြထားပါသည်။)

မကွေးပြည်လွန်၍ ပုဂံညောင်ဦးသို့

မန်းစက်တော်ရာတွင် တစ်ညတာအနားယူပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် မန်းစက်တော်ရာ၏ ပတ်ဝန်းကျင်လေ့လာဖွယ်ရာများ လေ့လာပြီး နေ့လယ်

၂၀၀ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

တစ်နာရီခန့်တွင် မန်းစက်တော်ရာမှ ဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့ပါသည်။ ညနေ ၃ နာရီခန့်တွင် မင်းဘူးမြို့ရှိ အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော နဂါးပွတ်တောင်ကြီးအား တက်ရောက်လေ့လာရသည်မှာ သည်းထိတ်ရင်ဖိုခံစားရပါသည်။ တောင်ထိပ်သို့ရောက်သောအခါ အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် ပွတ်ပြပါဟု ဆိုသောအခါ ရွှံ့ရေများ ‘ဗွမ်းဗွမ်း’ ဟု အသံမြည်လောက်အောင် ပွတ်ပြသည်မှာ အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားဖူးများသည် အမှတ်တရအနေဖြင့် ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်း ရိုက်ကူးကြပါသည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် ဆက်လက်ထွက်ခွာလာရာ မင်းဘူးမြို့၏ သမိုင်းဝင်ဘုရားတစ်ဆူဖြစ်သော စက္ကိန်းတဲဘုရားသို့ ဆိုက်ရောက်ကြည့်ညှိကြပါသည်။ စက္ကိန်းတဲဘုရားကြီးပေါ်မှ ရှုမြင်ကြည့်သောအခါ မင်းဘူးမြို့တစ်ဝိုက်နှင့် ဧရာဝတီ မြစ်ပြင်တစ်ဖက်ကမ်းရှိ မကွေးမြသလွန်ဘုရားကြီးအား လှမ်းမြင်ဖူးမြော်ရပါသည်။ စက္ကိန်းတဲဘုရားကြီးမှ ဆက်လက်ထွက်ခွာလာရာ မင်းဘူး (ဧကသဘော) ဆိပ်သို့ ညနေ ၄ နာရီ ၃၀ မိနစ်ခန့်တွင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် (ဧကသဘော) သည်တစ်ခေါက်လျှင် ကားကြီးနှစ်စီးသာတင်ဆောင်ခွင့် ပေးသဖြင့် ည ၁၂ နာရီတွင်မှ မကွေးမြို့ကမ်းခြေသို့ ကူးခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ မကွေးမြို့ဆိပ်ကမ်းသို့ ညတစ်နာရီခန့်တွင် ဆိုက်ရောက်ပြီး မကွေးမြသလွန်ဘုရားကြီး၏ ခြေတော်ရင်းသို့ ည ၁ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ရသမျှအချိန်လေးတွင် အိပ်စက်နားနေပြီး အရုဏ်တက်ချိန်တွင် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းနဖူးတွင် တည်ရှိနေသော မကွေးမြသလွန်ဘုရားကြီးအား ဖူးမြော်ရသည်မှာ အလွန်ကြည်ညိုဖွယ် ကောင်းပါသည်။

နံနက်မိုးသောက်သောအခါ အချိန်အနည်းငယ်ရသဖြင့် မကွေးမြို့ မဟာသင်္ကြန်အား လည်ပတ်ခွင့် ရခဲ့ပါသည်။ နံနက် ၁၀ နာရီတွင် နံနက်စာစားသောက်ပြီး ၁၀ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် မကွေးမြို့မှ ပုဂံညောင်ဦးသို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့ပါသည်။ လမ်းတွင် သဲချောင်းများ ဖြတ်ကျော်သွားရသည်မှာ ပီတိတစ်မျိုးဖြစ်ရပါသည်။ ပုဂံညောင်ဦးမြို့သို့ ညနေ ၃ နာရီခန့်တွင် ဆိုက်ရောက်ပြီး ဒေသခံ

ကမ္ဘာ့အံ့ဩဖွယ်ရာရင်းခင် ဆံတော်ရှင် တျိုတ်ထီးရိုးစေတီတော် ၂၀၉

ဘုရားဖူးလမ်းညွှန်တစ်ဦးမှ အောက်ပါဘုရားကျောင်းကန် စေတီပုထိုးများ၏ သမိုင်းစဉ်အား ရှင်းလင်းပြသသဖြင့် အချိန်တိုတိုနှင့် ပုဂံညောင်ဦး ဘုရားစုံဖူးမြော်ရင် သမိုင်းစဉ်လေ့လာခွင့် ရရှိခဲ့ပါသည်။ ပုဂံညောင်ဦးတွင် ဖူးတွေ့ခဲ့ရသော ဘုရားကျောင်းကန်စေတီပုထိုးများမှာ -

၁။ ပုဂံမြို့တစ်ဝိုက်ရှိ ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံများ

ထီးလိုမင်းလိုဘုရား၊ ဥပါလိသိမ်၊ ရှေးဟောင်းသုတေသနပြုတိုက်၊ အာနန္ဒာလိုက်ဂူတော်ကြီး၊ သရပါတ်ခါး၊ ပိဋကတ်တိုက်၊ ရွှေဂူကြီး၊ သံတော်ကြား၊ ကျွဲနားဧကင်း၊ နတ်လှောင်ကျောင်း၊ သဗ္ဗညု၊ ပုထိုးသားများ၊ မီးမလောင်ကျောင်း၊ ဂေါဧကပလ္လင်၊ ဗူးဘုရား၊ ပေပင်ကျောင်း၊ မဟာဗောဓိ၊ ရွှေဆံတော်၊ ရှင်ပင်သာလျောင်း၊ ဓမ္မရုံကြီး၊ မင်္ဂလာစေတီ။

၃။ မြင်းကပါရွာတစ်ဝိုက်ရှိ ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံများ

မြစေတီ၊ ဂူပြောက်ကြီး၊ မြင်းကပါ၊ မနုဟာ၊ နန်းဘုရား၊ အပါယ်ရတနာ၊ နဂါးရုံ၊ ပေါ်တော်မူ၊ စိမ်းညက်အစ်မ၊ စိမ်းညက်ညီမ၊ စိုးမင်းကြီးအုတ်ကျောင်း။

၄။ သီရိဝဇ္ဇယာရွာတစ်ဝိုက်ရှိ ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံများ

ရွှေဖက်လိပ်နှစ်ဆူ၊ လောကနန္ဒာ

၅။ မင်းနန်သူရွာတစ်ဝိုက်ရှိ ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံများ

စူဠာမဏိ၊ လေးမျက်နှာ၊ ဘုရားသုံးဆူ၊ သမ္ဘူလ၊ အနန္တပညာ။

၆။ ဖွားစောရွာတစ်ဝိုက်ရှိ ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံများ

ဓမ္မာရာဇိကာ၊ ဆုတောင်းပြည့်အုတ်ကျောင်း။

ပုဂံညောင်ဦးမြို့ရှိ ရှေးဟောင်းပုထိုးများရှိ အနုပညာလက်ရာများသည် အံ့ဩဖွယ် ဖူးတွေ့ရပါသည်။ မြန်မာလူမျိုးများအပြင် နိုင်ငံခြားသားများပါ ဝတ်ဝင်စားသော အနုပညာလက်ရာများသည် ပုဂံညောင်ဦးတွင် ရှိနေပါသည်။ ပုဂံ

၂၁၀ တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ပျဉ် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

မြို့တစ်ဝိုက်မှာ ၁၆ စတုရန်းမိုင်ခန့်မျှ ကျယ်ဝန်းပြီး ယင်းဒေသတစ်ဝိုက်၌ လက်ညှိုးထိုးမလွဲ ဘုရားတန်ဆောင်း စေတီပုထိုး ဂူကျောင်း၊ ပြာသာဒ်တို့တည်ရှိ၏။ ရှေးဟောင်းသုတေသနဦးစီးဌာနမှ ၁၉၇၃ ခုနှစ်အထိ မှတ်တမ်းတင်အရေအတွက်ထားရှိသော ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံပေါင်းမှာ သင်္ကေတအားဖြင့် “ ကျောင်းကြီးအုတ်နီ ” ဖြစ်ပြီး ကိန်းဂဏန်းအားဖြင့် ၂၂၁၇ ခုမျှ ဖြစ်၏။

ရှေးအစဉ်အလာ စကားပုံတစ်ခုအရ သင်္ကေတအားဖြင့် “ လှည်းဝင်ရိုးသံ တည်ညံ့ ပုဂံဘုရားပေါင်း ’ ဟု ဆိုသဖြင့် ကိန်းဂဏန်းအားဖြင့် ၄၄၄၆၇၃၃ ဆူ ဟု မှတ်ယူခဲ့ကြဖူးပါသည်။ ယခုအခါ သုတေသနပညာရှင်များ၏ အတည်ပြုချက်အရ “ လှည်းဝင်ရိုးသံ ’ သာ သင်္ကေတအဖြစ် ယူဖွယ်ရှိသောကြောင့် (၄၄၄၆) ဆူ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ပုဂံမြို့အား စေတီပုထိုးများ လက်ညှိုးထိုးမလွဲ တည်ရှိသောမြို့ဟုလည်းကောင်း၊ ရှေးအနုပညာရှင်တို့၏ ပန်းဆယ်မျိုး အနုလက်ရာများ စုဝေးရာအရပ်ဟုလည်းကောင်း တင်စားကြပါသည်။

ထိုဒေသ၏ထွက်ကုန်ဖြစ်သော ယွန်းထည်ပစ္စည်းများသည် အလွန်လှပသေသပ်ပြီး နိုင်ငံတကာလက်ဆောင်ပစ္စည်းအဖြစ် ပေးပို့နိုင်သော အဆင့်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ပုဂံမြို့သည် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားပါသည်။ ပုဂံညောင်ဦးမှတစ်ဆင့် ဆက်လက်ထွက်ခွာလာရာ ပုပ္ပါးတောင်ကလပ်သို့ ည ၇ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် ရောက်ရှိပါသည်။

ရေချိုးအပန်းဖြေအနားယူပြီး ပုပ္ပါးတောင်ကလပ် မယ်တော်ကြီးနတ်နန်းတွင် အက အခုန်များဖြင့် ပျော်ပွဲပေးနေသည်ကို သွားရောက်ကြည့်ရှုကြပါသည်။ ပုပ္ပါးတောင်ကလပ် မယ်တော်နတ်နန်းအထိ လမ်းသည်တောင်ကြီးများအား အဆင့်ဆင့် ကွေ့ပတ်ဖောက်ထားသဖြင့် ယာဉ်မောင်းများက အခက်အခဲများနှင့်ရင်ဆိုင်၍ မောင်းနှင်ပေးပါသည်။ ကားစီးရသည်မှာ အသံအေးစရာကောင်းလှပါသည်။ သို့သော် ပုပ္ပါးတောင်ကလပ်၌ ထွန်းညှိထားသော ရောင်စုံမီးများသည် မျက်စိပသာဒ

တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုထိန်းရိုးစေတီတော် ၂၁၁

ရှိလွန်းလှသဖြင့် ရောက်ချင်စိတ်များ ပြင်းပြခဲ့ပါသည်။ ပုပ္ပားတောင်ကလပ်
မယ်တော်နတ်နန်းတွင် တစ်ညတာ အိပ်စက်နားနေခဲ့ပါသည်။

နံနက်မိုးသောက်အလင်းရောက်သောအခါ ပုပ္ပားတောင်ကလပ်ကြီးအား
တက်ရောက်ကြည့်ညိရန် မယ်တော်နတ်နန်းမှ ပုပ္ပားတောင်ကလပ်ခြေခံတော်ရင်းသို့
ခြေလှမ်းဆင်းတက်ပြီး မော့၍ကြည့်ရသော ပုပ္ပားတောင်ကလပ်ကြီးအား လှေခါးထစ်
အဆင့်ဆင့်ဖြင့် တက်ရောက်ပြီး တောင်ကလပ်ပေါ်တွင်ရှိသော ကြည်ညိုဖွယ်ရာ
များအား ဖူးတွေ့ကြည့်ညိရပါသည်။ တောင်ကလပ်ကြီးပေါ်မှ ကြည့်သောအခါ
ပတ်ဝန်းကျင် တောတောင်ဝန်းရံနေသော်လည်း ပုပ္ပားတောင်ကလပ်သည် ထီးထီး
မတ်မတ်တည်ရှိနေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

အောက်သို့ ငုံ့ကြည့်သောအခါ အလွန်မတ်စောက်သော တောင်ကလပ်ကြီး
တစ်ခုအဖြစ် တည်ရှိနေပြန်ပါသည်။ ထိုသို့မတ်စောက်နေသော်လည်း စေတနာ
ရှင်များ နိဗ္ဗာန်ဆော်များ၏ ကျေးဇူးကြောင့် လွယ်လင့်တကူတက်ရောက်နိုင်သော
ခေတ်မီလှေကားများသည် ဘုရားဖူးများအတွက် အဆင်ပြေလွန်းလှပါသည်။
ပုပ္ပားတောင်ကလပ်ပေါ်တွင် အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် သွေးလိမ်းမည်ဆိုပါက ရောဂါဘယ
ပျောက်ကင်းစေနိုင်သော ဆေးကျောက်ပျဉ်ကြီး တည်ရှိနေပါသည်။ ပုပ္ပားတောင်
ကလပ်မှ ပြန်လည်ဆင်းသက်ပြီး မယ်တော်နတ်နန်းတောင်ပေါ်သို့ ကူးကာ
န္တလေးသို့ခရီးဆက်ရန် စီစဉ်ရပါသည်။

အသက်ကလေးရယ်တဲ့ရှည်စေလို မန်းတောင်ရိပ်ရိ

ပုပ္ပားတောင်ကလပ်မယ်တော်နတ်နန်းမှ နံနက် ၈ နာရီတွင် စတင်ထွက်ခွာခဲ့
ပါသည်။ မြင်းခြံမြို့သို့ နံနက် ၁၀ နာရီ ၃၀ မိနစ်ခန့်တွင် ရောက်သဖြင့် မြင်းခြံမြို့
နန်းလွန်းဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ရုပ်ကလပ်တော်နှင့် ပုံတူရုပ်တုတော်ကြီးအား
င်ရောက်ဖူးမြော်ကြည့်ညိခွင့် ရရှိခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ရုပ်ကလပ်
ဘက်သည် ပျံလွန်တော်မူပြီး ယနေ့တိုင် ပုပ်သိုးခြင်းမရှိဘဲ သဘာဝအတိုင်း

၂၁၂ ကမ္ဘာ့အဓိပ္ပာယ်စာရင်းဝင် သံဝေသာနံ ကျောက်ထီးရိုးဝေတီတော်

ခြောက်သွေ့နေပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ခြောက်သွေ့နေသော ခန္ဓာကြီးအား မှန်ခေါင်းဖြင့် ခန့်ငြားစွာထားရှိသည်ကို ဖူးတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ မြင်းခြံမြို့တွင် နံနက်စာစားသောက်ပြီး နံနက် ၁၁ နာရီ ၃၀ မိနစ်ခန့်၌ မန္တလေးသို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့ပါသည်။ မန္တလေးသို့ ညနေ ၄ နာရီခန့်တွင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ မဟာသင်္ကြန်အတက်နေ့ဖြစ်သဖြင့် မန်းသင်္ကြန်နှင့် ကြုံလိုက်ရပါသည်။ မန္တလေးကျုံးပတ်ပတ်လည်တွင် မန္တလာသင်္ကြန်၏ အစဉ်အလာအတိုင်း ကခြင်း၊ သီချင်းဆိုခြင်း၊ ရေကစားခြင်းများအား ကြုံတွေ့ခဲ့ပါသည်။ မန်းသင်္ကြန်အား ကျုံးတစ်ပတ်လှေလာပြီး မန္တလေးတောင်သို့ တက်ရောက်ဖူးမြော်ခဲ့ကြပါသည်။ “အသက်ကလေးရယ်တဲ့ ရှည်စေလို့၊ မန်းတောင်ရိပ်ကိုခို” စာဆိုနှင့်ညီလှသော ရွှေမန်းတောင်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ တရားဘာဝနာအားထုတ်လိုသူများအတွက် အထူးသင့်တော်သော တောင်တော်ဖြစ်ပါသည်။ တောင်တော်ရှိ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များအား ဖူးတွေ့ရသည်မှာ စိတ်ကြည်နူးဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။ မြွေကြီးနှစ်ကောင်အထိ တက်ရောက်ဖူးမြော်ခွင့် ရခဲ့ပါသည်။

တောင်တက်ခရီးရှည်လျားသော်လည်း ဘုရားဈေးသည်များ၏ လမ်းညွှန်ချက်ကြောင့် တစ်ရွေရွေနှင့် တက်ရောက်ကြည့်ညှိရင်း တောင်တက်ခရီး ရှည်လျားခဲ့သည်ကိုပင် သတိမရနိုင်တော့ပါ။ မန်းတောင်ရိပ်၏ အေးချမ်းမှုများမှာလည်း မကြာခဏရောက်လိုသော ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ မန္တလေးတောင်ပေါ်မှ မန္တလေးမြို့သို့ စီးကြည့်ရသည်မှာ မန္တလေးမြို့ ပန်းချီကားကြီးတစ်ချပ်အား ကြည့်ရသည်နှင့် ဖြစ်နေပါသည်။ ရှေးမြန်မာမင်းများ စိုးစံခဲ့သော နန်းမြို့ရိုးအားလည်း ရွှေမန်းတောင်ပေါ်မှ ရှုမြင်ခဲ့ရပါသည်။ ညဘက်တွင် ဘုရားကြီး (မဟာမြတ်မုနိ) ရှေ့ နဝမအုဋ်ကျောင်း ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် တစ်ညတာ ရပ်နားခဲ့ပါသည်။

မဟာမြတ်မုနိ အရုဏ်တော်ပူးမြော်ခြင်း

မန္တလေးမြေသို့ ရောက်ဖူးသူများလည်း ရှိကြပါမည်။ မရောက်ဖူးသူများလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။ ရောက်ဖူးသူဖြစ်စေ၊ မရောက်ဖူးသူဖြစ်စေ၊ ဘုရားကြီး (မဟာ

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိတ်ထီးရိုးစေတီတော် ၂၁၃

မြတ်မုနိ) အရုဏ်တော်အား မဖူးတွေ့ဘူးပါလျှင် သဒ္ဓါကြည်ညိုနိုင်ရန် တင်ပြပါမည်။

ဘုရားကြီး၏ အရုဏ်တော်မြင်ကွင်းကို ဖူးတွေ့ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ဘုရားကြီးမုနိ ၄ မုနိတွင် နံနက် ၄ နာရီထိုးသည်နှင့် ဆွမ်းဦး၊ ဆီမီးဦး၊ ပန်းဦး၊ ရေကြည်တော်ဦး ကပ်လိုသူ အလှအယက်နေရာယူထားကြသည်မှာ တိုးမပေါက်ပေ။ တိုးမပေါက်ဟုဆိုသော်လည်း နံနက် ၅ နာရီမှ တံခါး (ဘာဂျာတံခါး) ၃ ထပ် ဖွင့်မည်ဖြစ်သည်။ တိုးဝှေ့နေရာယူသော နေရာများမှာ စောင်းတန်း၏ ပထမဆုံး တံခါးဝတွင် ဖြစ်ပါသည်။ ကိုက် ၂၀၀ လောက်အကွာမှ လှမ်းမြင်ဖူးတွေ့နေရသော ဘုရားကြီးအား တံခါးဖွင့်သည်နှင့် သူထက်ငါဦးအောင် လှူလိုသူတို့ ကြည်ညိုလိုသူတို့မှာ စိတ်စောစိတ်မောလျက် ရှိပေသည်။

ဘုရားကြီး၏ တံခါးများအား သတ်မှတ်ထားသော အချိန်စေ့ရောက်သည်နှင့် တာဝန်ရှိသူများမှ ဖွင့်လှစ်ပေးကြသည်။ ဘုရားကြီးအရုဏ်တော်လှူခွင့် ရကြပြီ ဖြစ်သည်။ ထိုသည်ထိ ပီတိမဖြစ်သေးပါ။ သာမန်လှူရိုးလှူစဉ်မျှသာဖြစ်ပါသည်။ ထိုထက်ကြည်ညိုဖွယ်မှာ မျက်နှာတော်သစ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဂေါပကအဖွဲ့နှင့် နာယကဆရာတော်ကြီးမှ မျက်နှာတော်သစ်ပေးနေသည်မှာ ရင်ထဲ၌ဖော်ပြမရနိုင်သော ခံစားမှုကို ကြည်ညိုဖွယ်အဖြစ် ခံယူလိုက်ရပါသည်။

စည်တော်ကြီး၏ အသံလည်းဘုရားဖူးများရင်ထဲ သာဓုအနုမောဒနာ ခေါ်မဆုံး ပီတိများပျံ့လွင့်ကုန်ပါတော့သည်။ မျက်နှာတော်သစ်ခြင်း၊ မျက်နှာတော်သုတ်ခြင်း၊ သင်္ကန်းတော်လွှမ်းခြုံခြင်းများမှာ သက်ရှိထင်ရှားရှိနေသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟုပင် ထင်မှတ်မှားမိပါတော့သည်။ ဘုရားကြီးအရုဏ်တော်တွင် ကြည်ညိုနေသော ဘုရားဖူးများသည် ညောင်းညာရမှန်း သတိမရနိုင်တော့ပါ။ အချိန်မည်မျှ ကြာသွားသည်ပင် ကြည့်မနေကြတော့ပါ။ ဘုရားကြီးရှေ့မှ နေရာဖယ်ပေးရမှာ ထသွားရမှာ

၂၁၄ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးဝေတိတော်

ကို နှမြောနေမိပါသည်။ မကြာမှူးသေး၍ဟု ဆိုချင်ဆိုနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ကြုံနေကျ ဆုံနေကျ ရွှေမန်းသူ ရွှေမန်းသားများပင် ထိုခံစားချက်ရှိနေသဖြင့် ဘုရားကြီးအရက်တော်အား သမီးလာရောက်ပူဇော်သည်မှာ ဝတ်မပျက်ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူအနေဖြင့် ဘုန်းကြီးရှေ့မှထရန်ဝန်လေးခဲသော်လည်း နံနက် ၅ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် ခရီးဆက်ရမည်ဖြစ်၍ နေရာဖယ်ပေးလိုက်ရသည်ကို မိမိပိုင်ငွေကြေး သိန်းချီဆုံးရှုံး လိုက်ရသကဲ့သို့ ခံစားလိုက်မိပါသည်။ မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်ရှိ ပြည်သူပြည်သားများ ကို မဟာမြတ်မုနိအရုဏ်တော်အား ဖူးတွေ့မှုမကြုံဟုဆိုလျှင် ဖူးတွေ့ဖြစ်အောင် ဖူးတွေ့ကြပါဟု စေတနာကောင်းဖြင့် ခိုးဆောင်အပ်ပါသည်။ ဘုရားရှေ့မှောက် ရောက်အောင်ကြိုးစားကြပါရန်လည်း တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာ ထွန်းကားရာအရပ် မန္တလေးမြို့ကိုရောက်ရန် ဆုမွန်ကောင်းများ တောင်းစေချင်ပါသည်။

ရေပူစမ်း အပန်းတော်ပြေ

မန္တလေးရွှေမြို့တော်ကြီးမှ နံနက် ၅ နာရီ ၄၅ မိနစ်တွင် စတင်၍ လားရှိုးမြို့သို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြပေသည်။ ပြင်ဦးလွင်မြို့မရောက်မီ ဆုံတွေ့ရသော တောင်ပေါ်လမ်းများသည် သည်းထိတ်ရင်ဖိုရှိသလောက် ကြည့်၍ကောင်းလှသော ပန်းချီကားသဖွယ် ရှိပေသည်။ တောင်ကိုပတ်၍ ခုတ်မောင်းနေသော မော်တော်ယာဉ်များသည် အထပ်ထပ်ဖြစ်နေသော ကားလမ်းများပေါ်၌ ပြေးသွားနေသည်မှာ ရှမဆုံး ကြည့်မဆုံး ဖြစ်လှပေသည်။ ပြင်ဦးလွင်မြို့အားဖြတ်ပြီး လားရှိုးမြို့သို့ ခရီးနှင်သော အခါအန္တရာယ်ကွေ့ဟူ၍ ခေါ်လောက်အောင် တောင်ကမ်းပါယံများအားပတ်၍ ဖောက်လုပ်ထားသော လမ်းများသည် တစ်ဘက်တွင် အသူတစ်ရာနက်သော ချောက်ကြီးဖြစ်သည်။ အထပ်ထပ်အကွေ့ကွေ့နှင့် အန္တရာယ်ကြီးလှသော လမ်းအာယာဉ်မောင်းသည် ခရီးသည်များ၏အသက်ကို ကာကွယ်ရင်းကားမောင်းရသည်မှ

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုတ်ထီးရိုးစေတီတော် ၂၁၅

အသက်ပင်ပြင်းပြင်း ရှုရဲမည်မထင်ပါ။ ခရီးသည်များပင် ဘုရားတသူတကုန်ကြသည်။ တရားစာရွတ်သူ ရွတ်ကုန်ကြသည်။ စာရေးသူအနေနှင့်တော့ မမြင်ဖူးမတွေ့ဖူးသောအရပ်မို့ အံ့ဩမဆုံးရှိသကဲ့သို့ ယာဉ်မောင်းများ၏ကျွမ်းကျင်မှု၊ လိမ္မာပါးနပ်မှု၊ ခရီးသည်များ၏အသက်ကို တာဝန်ယူမောင်းနှင်ပေးသည်ကိုလည်း ချီးကျူးဂုဏ်ယူမိပါသည်။

ထိုအန္တရာယ်ကွေ့များမှ လှမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်သောအခါ အသူတစ်ရာနက်သော ချောက်အပေါ်မှ ဖြတ်ဖောက်ထားသော အကာအရံမရှိ ဂုံးမရှိသော မီးရထားလမ်းပေါ်မှ မီးရထားဖြတ်သွားသည်ကို မြင်ရသောအခါ အလွန်သေးငယ်သောကြီးတန်းပေါ်တွင် ဆင်ကြီးတစ်ကောင် လမ်းလျှောက်နေသည်သဖွယ် မြင်တွေ့ရသဖြင့် အန္တရာယ်ကြီးလှပါပကောဟုလည်း ခံစားလိုက်မိပါသည်။

လားရှိုးမြို့သို့ ညနေ ၅ နာရီလောက်တွင် ဆိုက်ပါသည်။ လားရှိုးမြို့သို့ ရောက်သည်နှင့် တန်ခိုးကြီးဘုရားတစ်ဆူဖြစ်သော မာန်ဆူဘုရားသို့ တက်ရောက်ဖူးမြော်ပြီး လားရှိုးမြို့၏ အံ့ဩဖွယ်တစ်ခုဖြစ်သော ရေပူစမ်းသို့ အပန်းတော်ဖြေရန် သွားဖြစ်တော့သည်။ အလွန်အံ့ဩဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။ သဘာဝအလျှောက်ပူနေသော ရေပူစမ်း (ကန်) ဖြစ်ပါသည်။ ထိုရေပူစမ်းနှင့်ဆက်လျက် ရေအေးစမ်း (ကန်)လည်း တစ်ဆက်တည်း ရှိပါသည်။ အံ့ဩမကုန်နိုင်စရာ ဖြစ်ပါတော့သည်။

ရေပူစမ်းသည် ကြက်ဥပွတ်လျှင် ကျက်နိုင်လောက်အောင်ပူသည်။ ချမ်းအေးနေချိန်ဆိုလျှင် ရေခွေးစပ်၍ ရေချိုးသကဲ့သို့ ဖြစ်နိုင်သည်။ ပူအိုက်နေချိန်တွင် ရေကန်ထဲဆင်းဝံ့မည် မထင်ပါ။

သို့သော် မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို ရေထဲဆင်းနည်းရှိသည်။ ဆန္ဒစောပြီး မဆင်းရ၊ ရေသည်ပူနေသည်။ သို့အတွက်ကန်ဘောင်တွင်ထိုင်ပြီး ပထမခြေဖျား၊ ခြေသလုံးအထိ ရေပူနှင့်ဆွတ်ကြည့်ရသည်။ သပ်ကြည့်ရသည်။ အပူခံနိုင်မှ ရေပူစမ်းထဲသို့ ခြေထောက်ချရသည်။ ပြီးမှ ကျန်ခန္ဓာကိုယ်အား ရေပူနှင့် ပွတ်သပ်ပေးရသည်။ ရေပူဒဏ်ခံနိုင်မှ တဖြည်းဖြည်း ခန္ဓာကိုယ်ကို ရေပူထဲသို့ နှစ်ရသည်။

၂၁၆ တက္ကသိုလ်ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ထိုအခြေအနေ ရောက်ပြီဆိုလျှင် ရေပူထဲမှ ပြန်ထရန်ပင် ဝန်လေးလာသည်။ မတ်တပ်ရပ်ကြည့်လျှင် ရေပူနှင့်လွတ်ရာနေရာသည် အေးစိမ့်လာသည်။ ရေပူ ပြန်စိမ့်ရသည်။ အပန်းဖြေရာတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုရေပူစမ်းသည် ခန္ဓာကိုယ် အတွင်း အပူအအေးမမျှသော ရောဂါသည်များအတွက် ရောဂါကုရာ ဌာနတစ်ခုပင် ဆိုစမှတ်ရှိနေကြပါသည်။

လားရှိုးမြို့တွင် တစ်ညတာ အိပ်စက်နားနေရန်သာ ရှိပါတော့သည်။

ပန်းမြို့တော်သို့ အလည်တစ်ခေါက်

လားရှိုးမြို့ဈေးကြီးတွင် ဘုရားဖူးများသည် မိမိအိမ်အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ အား ဝယ်ယူပြီး နံနက် ၈ နာရီခန့်တွင် ပြင်ဦးလွင်မြို့သို့ ပြန်လည်ထွက်ခွာခဲ့ပါသည်။ နံနက် ၁၁ နာရီခန့်တွင် သီပေါမြို့ (ဘော်ကြို) ဘုရားကြီးအား ဝင်ရောက်ဖူးမြော် ပြီး နံနက်စာ စားသောက်ကြပါသည်။

ဘော်ကြိုဘုရားကြီးမှ ဆက်လက်ထွက်ခွာလာရာ ပြင်ဦးလွင်မြို့သို့ ညနေ ၄ နာရီ ၃၀ မိနစ်ခန့်တွင် ဆိုက်ရောက်ပါသည်။ ပွေးကောက်ရေတံခွန်စခန်းဟုခေါ်သော ပြင်ဦးလွင်ရေတံခွန်စခန်းတွင် ကြီးတံတားပေါ်လျှောက်ရခြင်း၊ ရေတံခွန်တွင် ရေချိုးရခြင်းများမှာ ပန်းသမ္ဗူပြေရပါတော့သည်။

ပြင်ဦးလွင်မြို့၏ ညအလှအား မော်တော်ယာဉ်ဖြင့် လှည့်လည်ကြည့်ရှုပြီး ခဲလယ်ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် တစ်ညတာရပ်နားနေခဲ့ရပါသည်။

ရက္ခဗေဒဥယျာဉ်မှ မန္တလာပြေသို့အပြန်

နံနက် ၇ နာရီခန့်တွင် လှပရှုမောဖွယ်ကောင်းလှသော ပြင်ဦးလွင်မြို့ ရက္ခဗေဒ ဥယျာဉ်ကြီးထဲသို့ ရောက်မိသောအခါ ပန်းမြို့တော်မှ ပြန်ချင်စိတ်ပင် မရှိတော့ပါ။ ပန်းကမ္ဘာတွင် အပန်းတော်ပြေနေချင် မိနေပါတော့သည်။ ပန်းမာလစုံသကဲ့သို့

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ဆီးရီးဝေတီတော် ၂၁၇

ဆေးဝါးပင်မကျန် ဒေသထွက်သစ်ပင်အဆုံး သစ်ခွမျိုးစုံလှသော ပန်းမြွေတော်ကလေး ဟူသာ တင်စားရတော့မည် ဖြစ်ပါသည်။ ပန်းကမ္ဘာနယ်မြေတွင် အလှဓာတ်ပုံ ရိုက်ကြည့်မည်ဆိုပါက အကျည်းတန်သူပင် အလှသရဖူဆောင်းသွားပါလိမ့်မည်။ ပိုအံ့မထင်စေချင်ပါ။ ရောက်ဖူးမှသိပါလိမ့်မည်။

ပန်းကမ္ဘာနယ်မြေမှ မထွက်ချင်သော်လည်း ခရီးစဉ်အရ ဆက်လက်ထွက်ခွာ ခဲ့ရပါတော့သည်။ ပြင်ဦးလွင်တရုတ်ဘုံကျောင်းသည် ထင်ရှားသော ကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေသဖြင့် သွားရောက်ခဲ့ကြသည်။ တရုတ်ဘုံကျောင်းတွင် “ စာချသည် ဆိုသော မေဒင် ” ထင်ပေါ်ဟန်ရှိပါသည်။ ဘုရားဖူးများ မေဒင်ကြည့်ကြသည်။ ပြင်ဦးလွင်မြို့ ထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ ဝယ်သူဝယ်ကြသည်။ ထိုမှတစ်ဖန် ပြင်ဦးလွင်မြို့ ဈေးကြီးအား သွားရောက်လေ့လာပြီး မန္တလေးသို့ ခရီးဆက်ခဲ့ရာ နေ့လယ် ၁ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် ဆိုက်ရောက်ပြီး နံနက်စာ စားသောက်ကြပါသည်။

ရသမျှအချိန်ကလေးတွင် မန္တလေးမြို့ရှိ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသော စေတီပုထိုး များ၊ ဘုရားကျောင်းကန်များအား သွားရောက်ဖူးမြော်ကြပါသည်။ ကျောက်တော် ကြီးဘုရား၊ ရွှေကျောင်း၊ မန္တလေးကျုံး၊ သကျသီဟဘုရားနှင့် မဟာမြတ်မုနိဘုရား ကြီးအား ထပ်မံဖူးမြော်ကြပါသည်။ ဘုရားကြီးရှေ့ရှိ နဝမအုဋ်ကျောင်းတွင် ဒုတိယ ညအိပ်ရပ်နားခဲ့ကြပါသည်။

စစ်ကိုင်းတောင်အထက်နားဆီသို့

မန္တလေးမြို့ ဘုရားကြီးရှေ့ရှိ နဝမအုဋ်ကျောင်းမှ နံနက် ၄ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် စစ်ကိုင်းမြို့သို့ စတင်ထွက်ခွာလာကြပါသည်။ စစ်ကိုင်းတံတားကြီးအား ဖြတ်ကျော် ပြီး စစ်ကိုင်းမြို့တွင် လက်ဖက်ရည်သုံးဆောင်ကြပါသည်။ စစ်ကိုင်းတောင်ခြေသို့ ခရီးထွက်ခဲ့ပြီး တောင်ခြေသို့ နံနက် ၈ နာရီ ၃၀ မိနစ်ခန့်တွင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ တောင်ခြေတွင် အသင့်စောင့်နေသော သမိုင်းဆရာ ဦးတင်ညွန့်မှ ဦးဆောင်၍

၂၁၀ တမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ဘျိုက်ထီးရိုးဝေတိတော်

တောင်တက်တောင်ဆင်းအစား မြစ်အတွင်းမှ ငှက်သမ္ဗန်ဖြင့် လှည့်လည်ပြသပြီး သမိုင်းရှင်းပြပါသည်။ စစ်ကိုင်းတောင်ဥမင် (၃၀) ဥမင် (၉၀) နှင့် ဆွမ်းဦးပုညရှင် အထက်နားရောက်မှ သမ္ဗန်ပေါ်မှဆင်းကာ စစ်ကိုင်းတောင်ပေါ်သို့ တက်ရောက် ခဲ့ပါသည်။

စစ်ကိုင်းတောင်ပေါ်မှစီးကြည့်သောအခါ ဒုတိယပုဂံမြို့ပမာ ဘုရားများအလွန် များပြားလှပါသည်။ ထူးခြားသည်မှာ စစ်ကိုင်းတောင်ပေါ်တွင် မြင်းခြံမြို့စွန်းလွန်း ဂူဆရာတော်ကြီးကဲ့သို့ အခြောက်ဖြစ်နေသော စစ်ကိုင်းတောင် ဒီပါအေးမြ ဆရာတော်၏ ရုပ်ကလပ်တော်အား ဖူးတွေ့ရပါသည်။

သမိုင်းဆရာ၏အဆိုအရ လပြည်လကွယ်ညများတွင် ဆရာတော်ကြီးသည် အဓိဋ္ဌာန်ဝင်နေကျနေရာတွင် အဓိဋ္ဌာန်ဝင်နေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ စကြို လျှောက်သောနေရာတွင် စကြိုလျှောက်နေသည်ကိုလည်းကောင်းဖူးတွေ့ရကြောင်း သိရှိရပါသည်။ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးပေါ်မှ ရှုမြင်နေရသော ဧရာဝတီမြစ်သည် လည်းကောင်း၊ စစ်ကိုင်းတံတားသည်လည်းကောင်း ရှုမဆုံးဖွယ်ရာပင်။ စစ်ကိုင်း တောင်ခြေရင်း ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းနဖူးရှိ ဘိုးဘိုးကြီးနတ်ကွန်းတွင် နံနက်စာ စားသောက်ပြီး ရှေ့ခရီးဆက်ခဲ့ရပြန်ပါသည်။

(၁၁:၃၀) နာရီခန့်တွင် ကောင်းမှုတော်ဘုရားကြီးသို့ရောက်ရှိပြီး ဖူးမြော်ခဲ့ ရပါသည်။ ခေတ္တအပန်းဖြေအနားယူပြီး မုံရွာဈေးကြီးသို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြသည်။ မုံရွာဈေးကြီးသည် အိမ်သုံးပစ္စည်းပေါများပြီး ဈေးချိုသောကြောင့် ဘုရားဖူးများ အိမ်သုံးပစ္စည်းလက်ဆောင် ပစ္စည်းဝယ်ကြသည်။ မုံရွာဈေးဝယ်ပြီး မောဓိ တစ်ထောင် (ယခုတစ်တောင်ကျော်နေပြီဖြစ်သည်။) ဘုရားသို့ဆက်လက်ထွက်ခွာ ခဲ့ကြပါသည်။ မောဓိတစ်ထောင်ဆရာတော်သည် ရောက်လာသမျှသော ဘုရားဖူး (ကြီးငယ်မဟူ ကျားမ မရွေး) များအား (ပုတီး၊ ဓာတ်လုံး၊ အင်းလိပ်)များ လက်ဆောင် ချီးမြှင့်ပေးသည်။ မောဓိတစ်ထောင်ဘုရားသည် မောဓိပင်ရှိသမျှ ဘုရားတည်ထား

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် ၂၁၉

သည်ကို ဖူးတွေ့ရပါသည်။ ဘုရားဝင်းအတွင်း အာလိန်ငါးဆင့်အား တက်ရောက်ကြည်ညိုခွင့်ရပါသည်။ ဆင်ရုပ်တုများ ပေါများရာဘုရားဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဗောဓိတစ်ထောင်ဘုရားတွင် သနပ်ခါးတုံးအဓိက ရောင်းကြသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဈေးချိုသာသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘုရားဖူးမိန်းကလေးများ အလှအယက် ဝယ်ကြတော့သည်။

ဗောဓိတစ်ထောင်ဘုရားမှတစ်ဆင့် မိုးညှင်းသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားကြီးသို့ ပြန်လာပြီး ညအိပ်ရပ်နားကြပါသည်။ ဘုရားကြီးဖွဲ့စည်းပုံတွင် ဘုရားရုပ်တုများ မြောက်မြားစွာ တည်ရှိသဖြင့် ရေတွက်၍ မရနိုင်အောင် ရှိပါသည်။ သို့သော် ဘုရားရုပ်တုပေါင်း (၅၁၂၀၂၈) ဆူရှိကြောင်း သမိုင်းတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ သမ္ဗုဒ္ဓတွင်တစ်ည နားခဲ့ကြပါသည်။

မှတ်ချက်။ သမ္ဗုဒ္ဓမှန်ကား ပန်းချီကားတွင် (၅၈၂၃၅၇) ဆူဟု ဖော်ပြထားပါသည်။

စစ်ကိုင်းတွင် အံ့ဩဖွယ် မင်းကွန်းခေါင်းလောင်းကြီးနှင့် ဦးပိန်တံတားအား သီးသန့်သွားရောက် လေ့လာနိုင်ပါက လေ့လာခွင့်ရနိုင်ပါသေးသည်။

မိတ္ထီလာကန်တော်အောက်က ဗားကောက်ခဲပါ

မိုးညှင်းသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားကြီးမှ နံနက် ၅ နာရီခန့်တွင် မိတ္ထီလာမြို့သို့ ဦးတည်ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ စစ်ကိုင်းမုံရွာလမ်းတွင် တည်ရှိနေသော ကံတလူဘုရားအား ဝင်ရောက်ဖူးမြော်ခွင့် ရရှိခဲ့ပါသည်။ ကံတလူဘုရားအား လူသိနည်းကောင်းနည်းမည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် “နုလံမထူ၊ ကံတလူသွား” ဆိုသော စာဆိုအား မသိကြ၍ ဘုရားအား လူသိနည်းကောင်းနည်းမည်ဖြစ်မည်။ ကံတလူဘုရားတွင် အရာရာ အောင်မြင်နိုင်သော အောင်မြေရှိနေသည်ကို သတိမမူမိကြဟု ထင်ပါသည်။ အောင်မြေနင်းခြင်း၊ အောင်မြေဆောင်ခြင်းအားဖြင့် နုလံမထူသူများ

၂၂၀ ကမ္ဘာ့ဆုံဖွယ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် ကျိုက်ထီးရိုးဝေတီတော်

နလံထူသွားစေသည် ကတလူဘုရားအောင်မြေသည် ထိုဒေသ၌ ထင်ပေါ်လှပါသည်။

ခရီးစဉ်အလိုက် သဲကုန်းတွင် နံနက်စာစားပြီး ဆက်လက်ထွက်ခွာလာခဲ့ရာ မိတ္ထီလာမြို့ မြို့ဈေး ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသို့ ညနေ နှစ်နာရီတွင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ မိတ္ထီလာဈေးကြီးအား သွားရောက်လည်ပတ်ခြင်း စာရေးသူတို့ ငယ်ငယ်က “ မိတ္ထီလာကန်တော်အောက်က ဖားကောက်ခဲ့ပါ ” ဟူသော စာသားလေးကို ကြားခဲ့ဖူးပါသည်။ ကန်ကိုမြင်ဖူးရန် မလွယ်ကူခဲ့ပါ။ ယခုတော့ တွေ့ရပြီ မြင်ရပြီ ဖြစ်သည်။ ကျယ်ပြောသန့်ရှင်းပြီး လေကောင်းလေသန့်တို့ ဖြတ်လာခဲ့ရာ ကန်ကြီးပါလားဟု တွေ့မြင်လိုက်ရပါတော့သည်။

ပင်းတယဂူကိုဝင် တောင်ကြီးကိုတက်

နံနက် ၄ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် မိတ္ထီလာမှ တောင်ကြီးမြို့သို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့ပါသည်။ နံနက် ၉ နာရီ ၃၀ မိနစ်ခန့်တွင် ပင်းတယဂူတောင်ခြေရင်းသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ တောင်ပေါ်သို့ နာရီဝက်ခန့် တက်ရောက်ပြီးသောအခါ အလွန်အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော ပင်းတယလိုဏ်ဂူကြီးသည် လူတို့မစွမ်းနိုင်သော သဘာဝမြင်ကွင်းနှင့် ဘုရားရုပ်ပွားတော်များ တည်ရှိနေမှုကို ဖူးတွေ့ရပါတော့သည်။ ပင်ပန်းသမျှသည် ကျောက်စက်ရေကျနေသော ဂူအတွင်းရောက်သောအခါ အေးစိမ့် ကြည်နူးသွားပါတော့သည်။ အခြားတောင်ပတ်လည်တွင် ပြတိုက်များ၊ ရုပ်တုတော်များ တည်ရှိနေပေသေးသည်။ ပင်းတယဂူဘုရားတွင် နှုတ်ခမ်းမွေးကြီး လက်ဖက်ခြောက်သည် ဒေသထွက်ကုန်အဖြစ် ထင်ပေါ်လှပါသည်။ ဘုရားဖူးများ အား လက်ဖက်ရည်ကြမ်း အခမဲ့တည်သော အလေ့အကျင့်သည် ပင်းတယတွင် ကြုံတွေ့လိုက်ရပါသည်။

ပင်းတယလိုဏ်ဂူခြေတော်ရင်းတွင် နံနက်စာစားသောက်ပြီး ဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့ရာ တောင်ကြီးမြို့သို့ ညနေ ၄ နာရီခန့်တွင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

တောင်ကြီးသို့ မိတ္ထီလာမှ လာရသော မော်တော်ကားလမ်းသည် မန္တလေး လားရှိုး ကားလမ်းကဲ့သို့ အန္တရာယ်ကွေ့များနှင့် တောင်အား လွန်းထိုးတက်ရသည့်သဖွယ် သည်းထိတ်ရင်ဖိုဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။ မီးရထားလမ်းတစ်ခုတွင် လွန်းထိုးတက်ရသော လမ်းများနှင့် တံတားကြီးအားပတ်၍ ခုတ်မောင်းလာသောရထားကြီးသည် ခရုပတ် သဖွယ်ဖြစ်နေသည်ကို ကြည့်မဆုံးဖွယ် တွေ့ကြုံရပါသည်။ တံတားကြီးအား ဘဝသံသရာတံတားဟု ခေါ်ဆိုကြပေသည်။

ညနေဘက်တွင် တောင်ကြီးမြို့ စပ်စံထွန်းဈေးနှင့် ညနေဈေးကို လှည့်ပတ် ကြည့်ရှုပြီး ဈေးဝယ်သူများ ဝယ်ခဲ့ကြပါသည်။ ရှမ်းပြည်နယ် သဘာဝအအေးဒဏ် ကို ခံစားရပါတော့သည်။ တောင်ကြီးမြို့တွင် တစ်ခုတော့ အဆင်မပြေဖြစ်ရသည်။ ရေရှားသဖြင့် ရေချိုးခန်းများတွင် ရေချိုးရပါသည်။ ထိုရေချိုးခန်းများမှာ ရေချိုးလျှင် အဝတ်မလျှော်ရ စာတန်းသည် ဘုရားဖူးများအတွက် အခက်ကြုံရပေတော့သည်။ စာရေးသူကတော့ လဲစရာမပါကြောင်း၊ မော်တော်ယာဉ်အလေးချိန် လျော့ပါး စေရန်မိတ္ထီလာမြို့တွင် အဝတ်အစားများအား ထားခဲ့ကြောင်း၊ သို့ပါ၍ ပါလာသော တစ်စုံအား လျှော်ခွင့်ပြုပါရန် အကျိုးအကြောင်းပြောပြသဖြင့် လျှော်ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ ပြေပြေလည်လည်ပြောလျှင် လေယာဉ်ပျံအလကားစီးရကြောင်း တောင်ကြီးမြို့ ရောက်မှ ယုံမိပါတော့သည်။

တောင်ကြီးမြို့တွင် တစ်ညတာ နားနေခဲ့ကြပါသည်။

နောင်အင်းလေးကို ဦးခိုက်ဖို့ရည်

တောင်ကြီးမြို့မှ နံနက် ၄ နာရီ ၃၀ မိနစ်ခန့်တွင် မောင်တော်ဦးဘုရားသို့ သွားရောက်ဖူးမြော်ရန် စတင်ထွက်ခွာခဲ့ပါသည်။ ညောင်ရွှေမြို့တွင် ခေတ္တနားနေပြီး မောင်တော်ဦးဘုရားသို့ စက်လှေ (ပဲခွိတ်) များဖြင့် ထွက်ခွာလာခဲ့ကြရာ အင်းလေး ကန်ရေပြင်တွင် နှစ်နာရီခန့် စီးနင်းလိုက်ပါလာရသဖြင့် ရေပြင်ကိုဖြတ်သန်းလာ သော လေကို အားပါးတရ ရှုရှုက်ရသည်မှာ နှလုံးစိတ်ဝမ်းအေးချမ်းသွားရပါသည်။

၂၂၂ တက္ကသိုလ်စာရင်းဝင် ဆံတော်ရှင် တျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်

ရေပြင်ကျယ်တွင် အင်းသားများ၏ သဘာဝငါးဖမ်းလုပ်ငန်း၊ သစ်ပင် လုပ်ငန်းများအား တွေ့ရပေသည်။ 'ရေပေါ်တွင် အိမ်ကလေးတွေဆောက်သည်' ဟူသော သီချင်းစာသားထဲကအတိုင်း ရေပေါ်တွင် ဆောက်ထားသော အိမ်ကလေးများမှာ အံ့ဩစရာ တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

လှေကလေးများဖြင့် ရောင်းဝယ်နေသော အင်းလေးဈေးသည် တစ်ဘာသာ ဆန်းသစ်နေပါတော့သည်။ အင်းလေးထွက်ကုန် အင်္ကျီလုံချည်၊ လွယ်အိတ် အခြား အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများလည်း ဝယ်ယူနိုင်ပေသည်။ တန်ခိုးကြီးလှသော ဖောင်တော်ဦးဘုရားအား ဖူးမျှော်ကန်တော့ရသည်မှာ စိတ်ကြည်နူးမှု ရရှိစေပါသည်။ ဖောင်တော်ဦးမှ နံနက် ၁၀ နာရီခန့်တွင် ပြန်လည်ထွက်ခွာခဲ့ရာ ညောင်ရွှေမြို့သို့ နေ့လည် ၁၂ နာရီခန့်တွင် ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။ နံနက်စာစားသောက်ပြီး ဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့ရာ ကလေးမြို့သို့ ညနေ ၃ နာရီတွင် ဆိုက်ရောက်ပြီး ခေတ္တနားနေကြပါသည်။ ကလေးမြို့မှ ဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့ရာ ယင်းမာပင်ကျေးရွာသို့ည ၇ နာရီတွင် ဆိုက်ရောက်သဖြင့် ယင်းမာပင်ကျေးရွာဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် တစ်ညတာနားနေခဲ့ကြပါသည်။

တောင်ငူရွှေဆံတော်ဘုရားသို့

ယင်းမာပင်ကျေးရွာမှ နံနက် ၅ နာရီခန့်တွင် ဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့ရာ မိတ္ထီလာမြို့သို့ နံနက် ၈ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ မိတ္ထီလာမြို့ မြို့ကျောင်းတွင် ထားခဲ့သောပစ္စည်းများအား ပြန်လည်ယူဆောင်ပြီး နံနက်စာ စားသောက်ကာ တောင်ငူမြို့သို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့ပါသည်။ တောင်ငူမြို့ ရွှေဆံတော်ဘုရားသို့ ည ၇ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ညဘက်ဖြစ်သဖြင့် ရွှေဆံတော်ဘုရားအား မဖူးသေးဘဲ နဂါးရုံဘုရား မွှောရုံတွင် တစ်ညတာနားနေခဲ့ကြပါသည်။

ဌာနေသို့

နံနက် ၅ နာရီခန့်တွင် တောင်ငူရွှေဆံတော်ဘုရားကြီးအား ဖူးမြော်ကန်တော့ပြီး တောင်ငူဈေးသို့ လှည့်လည်ခဲ့ကြပါသည်။ တောင်ငူမြို့မှ ဆက်လက်ထွက်ခွာလာရာ ပဲခူးရွှေမော်စောဘုရား၊ ရွှေသာလျောင်းဘုရားသို့ နေ့လည် ၁ နာရီခန့်တွင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့သဖြင့် ဖူးမြော်ကြည်ညိုပြီး ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လည်ထွက်ခွာခဲ့ကြပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့ ရွှေတိဂုံဘုရား တောင်ဘက်မုခ်ဓမ္မာရုံများရှေ့သို့ ညနေ ၄ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် ပြန်လည်ရောက်ရှိသဖြင့် မိမိနေအိမ်သို့ ပြန်ကြရင်း မြန်မာပြည်အနှံ့ (အတွင်းပိုင်း) ခရီးစဉ်အား အဆုံးသတ်ခဲ့ကြပါသည်။

စကြဝဠာအနန္တ၌ ရှိကြကုန်သော ဗြဟ္မာနတ်လူ သတ္တဝါအားလုံး ကောင်းကျိုး ချမ်းသာလိုရာဆန္ဒပြည့်ဝကြပါစေ။

စာပေဆုနှင့် လူမှုရေးဆုရ
မောင်နီထိုက် (သုံးဆယ်)

ကိုးကားသောကျမ်းများ

- ၁။ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း အတွဲ (၂)၊ အတွဲ (၃)၊ (ဘာသာပြန်စာပေအသင်း)
- ၂။ မွန်ရာဇဝင်နှင့် စေတီတော်သမိုင်းပေါင်းချုပ်၊ စစ်ကဲကြီးဦးရွှေဇော်
- ၃။ အဘိဓမ္မတ္ထ သရုပ်ဒီပနီကျမ်း-ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာပြုအဖွဲ့
- ၄။ မဟာသုတကာရီ မဃဒေဝလင်္ကာသစ်နှင့် လိနတ္တဒီပနီကျမ်း
- ၅။ ကျီးသံလေးထပ်ဆရာတော်၏ မနောရထပူရထီကျမ်း။
- ၆။ (အသျှင်ဉာဏိဿရ ဟောကြားသော-တိရိယပဗ္ဗတထေရအပါဒါန်တရား)
- ၇။ ရဟန္တာနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများ။ (ဓမ္မာစရိယာ-ဦးဌေးလှိုင်)
- ၈။ ပုဂံစေတီပုထိုးများ။ (ဆရာ ဦးသန်းဆွေ) (စာပေမိမာန်တိုက်ထုတ်)
- ၉။ မန်းစက်တော်ရာဆိုင်ရာ ကျမ်းကြီးကျမ်းငယ်များ။
- ၁၀။ မြန်မာပြည်တန်ခိုးကြီးဘုရားများမှတ်တမ်း။
- ၁၁။ 'စာရေးသူမိသားစု' ၏ ဘုရားဖူးစရီးသွားမှတ်တမ်း။
- ၁၂။ စက်တော်ရာတွင် ရွာသွန်းသည့်မိုး (မြန်မာ့အသံကျေးလက်စာတတ်လမ်း) (မိုး/လေ) (၇-၈-၈၇) အသံလွှင့်ချက်။